

04.05.2015

Kokousaika 04.05.2015 16:00 - 18:48, keskeytetty 16:39 - 16:56

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rauhamäki, Tatu kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Pajamäki, Osku varapuheenjohtaja
Kari, Emma varapuheenjohtaja
poistui 18:44, poissa: osa 489 ja
490 §:iä

Honkasalo, Veronika
Karhuvaara, Arja saapui 16:07, poissa: 440 ja 441 §:t

Kivekäs, Otso
Modig, Silvia poistui 18:42, poissa: osa 489 ja
490 §:iä

Männistö, Lasse poissa: 443 §

Oskala, Hannu
Peltokorpi, Terhi
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rissanen, Laura
Torsti, Pilvi
Vainikka, Mirka

Muut

Bogomoloff, Harry kaupunginvaltuuston 1.
varapuheenjohtaja
poistui 18:13, poissa: osa 489 ja
490 §:iä

Paavolainen, Sara kaupunginvaltuuston 2.
varapuheenjohtaja

Pajunen, Jussi kaupunginjohtaja
poissa: 442 §

Sauri, Pekka apulaiskaupunginjohtaja
poistui 18:32, poissa: 442 § ja osa
489 ja 490 §:iä

Viljanen, Ritva apulaiskaupunginjohtaja
poissa: 442 §

Sutinen, Pia vs. apulaiskaupunginjohtaja
poissa: 442 §

04.05.2015

Sinnemäki, Anni	apulaiskaupunginjohtaja poissa: 442 §
Korhonen, Tapio	kansliapäällikkö poissa: 446§
Malinen, Matti	vs. rahoitusjohtaja
Pohjaniemi, Marju	henkilöstöjohtaja
Summanen, Juha	hallintojohtaja
Sarvilinna, Sami	kaupunginlakimies
Kari, Tapio	viestintäpäällikkö
Teppo, Tiina	johtava asiantuntija poistui 16:26, poissa: 473 - 490 §:t
Andersson, Victor	kaupunginsihteeri
Erroll, Katri	vs. kaupunginsihteeri
Härmälä, Timo	kaupunginsihteeri
Matikainen, Kristiina	kaupunginsihteeri
Mickwitz, Leena	kaupunginsihteeri
Nyfors, Maria	kaupunginsihteeri
Rautanen, Marja-Liisa	kaupunginsihteeri
Thodén, Annikki	vs. kaupunginsihteeri
Vallittu, Anja	kaupunginsihteeri
Lindén, Timo	vs. apulaiskaupunginsihteeri
Menna, Lauri	hallintoasiantuntija
Månsson, Björn	ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän puheenjohtaja asiantuntija saapui 16:55, poistui 18:48, läsnä: osa 489 ja 490 §:iä
Kippo-Edlund, Päivi	ympäristösuojelupäällikkö asiantuntija saapui 16:58, poistui 17:54, läsnä: osa 489 §:ää
Munther, Paivi	tuottaja asiantuntija saapui 16:58, poistui 17:54, läsnä: osa 489 §:ää
Pitkänen, Eeva	johtava ympäristöasiantuntija asiantuntija saapui 16:58, poistui 17:54, läsnä: osa 489 §:ää
Rinkineva, Marja-Leena	elinkeinojohtaja asiantuntija saapui 16:58, poistui 17:54, läsnä: osa 489 §:ää
Juvonen, Hannu	virastopäällikkö asiantuntija

04.05.2015

saapui 18:02, poistui 18:48, läsnä:
osa 490 §:ää

Puheenjohtaja

Tatu Rauhamäki

kaupunginhallituksen puheenjohtaja
440 - 490 §:t

Esittelijät

Jussi Pajunen

kaupunginjohtaja
440 - 441, 443 - 465, 473 - 477 ja
489 §:t

Tatu Rauhamäki

kaupunginhallituksen puheenjohtaja
442 §

Ritva Viljanen

apulaiskaupunginjohtaja
466 - 467 ja 482 - 483 §:t

Anni Sinnemäki

apulaiskaupunginjohtaja
468 - 472 ja 485 - 488 §:t

Pekka Sauri

apulaiskaupunginjohtaja
478 - 481 §:t

Pia Sutinen

vs. apulaiskaupunginjohtaja
484 ja 490 §:t

Pöytäkirjanpitäjä

Lauri Menna

hallintoasiantuntija
440 - 490 §:t

04.05.2015

§	Asia	
440	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
441	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
442	Pj/1	V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite tulevien kaupunginjohtajien palkkauksen kohtuullistamisesta
443	Kj/1	V 20.5.2015, Kj / Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite Fennovoiman ja Rosatomin ydinvoimahankkeesta irrottautumisesta
444	Kj/2	V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Leo Straniuksen aloite työsuhteiden käyttöönottamiseksi
445	Kj/3	V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite laajamittaisiin ja pitkäkestoisin sähkökatkoihin varautumisesta
446	Kj/4	V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite Vantaan Energian omistajaohjauksesta
447	Kj/5	V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Jukka Relanderin aloite koskien Vanhankaupunginkosken länsihaaran sulkevan padon purkamista siten, että alueen museoarvolle koituisi haittaa mahdollisimman vähän
448	Kj/6	V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Mari Holopaisen aloite tiedon avoimuuden ja saatavuuden edistämisestä Helsingissä
449	Kj/7	V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Lasse Männistön aloite koskien vähäpäästöisten autojen edistämishjelmaa
450	Kj/8	V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Pekka Majurin aloite Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlallisuuksien kunnioittamisesta
451	Kj/9	V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite kaupunginhallituksen, lautakuntien ja johtokuntien kokousten pitämiseksi julkisina
452	Kj/10	V 20.5.2015, Ryj / Valtuutettu Leo Straniuksen aloite vuoden 2030 päästövähennystavoitteen asettamiseksi Helsingissä
453	Kj/11	V 20.5.2015, Ryj / Valtuutettu Leo Straniuksen aloite sähkölautan saamiseksi Helsinkiin
454	Kj/12	V 20.5.2015, Ryj / Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite Tove Janssonin puiston varustamisesta teeman mukaisesti
455	Kj/13	V 20.5.2015, Ryj / Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite meluluvan

04.05.2015

jatkamisesta musiikki- ja kulttuuritapahtumissa

- 456 Kj/14 V 20.5.2015, Ryj / Valtuutettu René Hurstin aloite Kannelmäen Klaneettitien pysäkin palauttamisesta
- 457 Kj/15 V 20.5.2015, Sj / Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite koulumummo- ja vaaritoiminnasta
- 458 Kj/16 V 20.5.2015, Stj / Suomen kommunistisen puolueen ja Helsingin listojen ryhmäaloite vanhuspalveluohjelmasta
- 459 Kj/17 V 20.5.2015, Stj / Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite tilapäishoitopaikkojen järjestämisestä kehitysvammaisille
- 460 Kj/18 V 20.5.2015, Stj / Valtuutettu Leo Straniuksen aloite vegaaniruuan saamiseksi kaupungin päiväkoteihin
- 461 Kj/19 V 20.5.2015, Stj / Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite lastensuojelun kehittämistarpeiden kartoittamisesta
- 462 Kj/20 V 20.5.2015, Stj / Valtuutettu Pentti Arajärven aloite asumisyksikön toteuttamisesta Hesperian sairaalan alueelle
- 463 Kj/21 V 20.5.2015, Kaj / Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite Tehtaankadun ja Mechelininkadun välisen raitiotieyhteyden rakentamismahdollisuuksien selvittämiseksi
- 464 Kj/22 V 20.5.2015, Kaj / Valtuutettu Pentti Arajärven aloite uusien siirtolapuutarhapalstojen perustamiseksi
- 465 Kj/23 V 20.5.2015, Kaj / Valtuutettu Jape Lovénin aloite Haapasaarenpuiston nimeämisestä Keijo Liinamaan puistoksi
- 466 Sj/1 V 20.5.2015, Tapanilan ala-asteen koulun ja Hiidenkiven peruskoulun hallinnollinen yhdistäminen
- 467 Sj/2 V 20.5.2015, Töyrynummen ala-asteen koulun ja Suutarilan yläasteen koulun hallinnollinen yhdistäminen
- 468 Kaj/1 V 20.5.2015, Munkkiniemen Kartanontie 22:n asemakaavan muuttaminen (nro 12255, tontti 30008/22)
- 469 Kaj/2 V 20.5.2015, Lauttasaaren Lauttasaarenmäki 4:n asemakaavan muuttaminen (nro 12278)
- 470 Kaj/3 V 20.5.2015, Botby grundskola -koulun perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma
- 471 Kaj/4 V 20.5.2015, Kaupunginmuseolta vapautuvan Sofiankatu 4:n muutos-

04.05.2015

ja perusparantamishankkeen hankesuunnitelma

472	Kaj/5	V 20.5.2015, Koskelan omakotitontin vuokrauserusteet (tontti 26987/17)
473	Kj/3	Muutokset vuoden 2015 eduskuntavaalien vaalilautakuntiin
474	Kj/4	Ohjeet nuorten aloitteiden käsittelystä Helsingin kaupungissa
475	Kj/5	Lainan myöntäminen Maanviljelyslyseon osakeyhtiölle
476	Kj/6	Lausunto ympäristöministeriölle Asumisen tuki- ja verojärjestelmien vaikuttavuus -raportista
477	Kj/8	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
478	Kj/9	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
479	Ryj/1	Lausunto erityisryhmien alennus- ja vapaalipuista sekä oikeudesta matkustaa ilman lippua uudessa vyöhykemallissa
480	Ryj/2	Pelastuslaitoksen virkojen nimikkeiden muuttaminen
481	Ryj/3	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
482	Sj/1	Maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden neuvottelukunnan kokoonpanossa tapahtuvat muutokset
483	Sj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
484	Stj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
485	Kaj/1	Valtuutettu Otso Kivekkään toivomusponsi Talin golfkentän alueen kaavoittamiseksi asuinkäyttöön
486	Kaj/2	Suunnitteluvaraus Töölön Eläintarhan alueelta Projekti GH Oy:lle Helsinki Garden -hankkeen toiminta- ja toteutusedellytysten selvittämistä ja varmistamista varten
487	Kaj/3	Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä 14.1.2015 § 22 tehdyistä valituksista asemakaava-asiassa (piirustus 11960, Laajasalon Stansvikin alue)
488	Kaj/4	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
489	Kj/7	Iltakouluasia: Tapahtumajärjestämisen melurajoitukset
490	Stj/1	Iltakouluasia: Sosiaali- ja terveystalvelujen uudistaminen, uudet palvelukeskukset ja palvelujen integraatio

04.05.2015

Kj/1

§ 440

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Torstin ja Rissasen sekä varatarkastajiksi jäsenet Rantalan ja Karin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Torstin ja Karhuvaaran sekä varatarkastajiksi jäsenet Rantalan ja Karin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.05.2015

Kj/2

§ 441

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.05.2015

Pj/1

§ 442

V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite tulevien kaupunginjohtajien palkkauksen kohtuullistamisesta

HEL 2014-012808 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Yrjö Hakasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esteelliset: Jussi Pajunen, Pekka Sauri, Ritva Viljanen, Pia Sutinen ja Anni Sinnemäki

Esittelijä

kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Tatu Rauhamäki

Lisätiedot

Asta Enroos, yksikön päällikkö, työnantajapolitiikka, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi
Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

1 Yrjö Hakasen aloite Kvsto 22.10.2014 asia 9

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Yrjö Hakanen ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että johtamisjärjestelmän uudistamisen yhteydessä valmistellaan esitykset tulevien kaupunginjohtajien palkkauksesta niin, että nykyistä korkeaa palkkatasoa kohtuullistetaan. Samalla he esittävät selvitettäväksi myös laajemmin johtavien virkamiesten sekä kaupungin liikelaitosten ja yhtiöiden johtajien palkkatason kohtuullistamisen.

Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien kokonaiskuukausipalkkaa on korotettu viimeksi 1.3.2005, sen jälkeen kuukausipalkkaa on korotettu vain kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen yleiskorotuksilla. Kaupunginhallitus on käsitellyt kaupunginjohtajien ja apulaiskaupunginjohtajien palkkaukseen liittyvää asiaa edellisen kerran maaliskuussa 2013, minkä lopputuloksena em. palkkoihin ei tehty tarkistuksia.

Kaupunginhallitus päätti virastopäälliköiden ja osastopäälliköiden kokonaispalkkajärjestelmästä 10.12.2012 (§ 1420), jolloin vahvistettiin kullekin viralle sen vaativuuden mukainen kokonaispalkka. Kokonaispalkkajärjestelmään kuuluvat tehtävät arvioidaan HAY -vaativuudenarviointijärjestelmää käyttäen, jossa tehtävän vaativuuden pääkriteerit ovat vastuu, tietotaito/kokemus sekä ongelmanratkaisu. Kullekin vaativuusluokalle on määritelty euromääräinen palkkahaarukka. Kaupunginkanslia seuraa palkkatason kehitystä Hay Groupin tuottaman tilastotiedon perusteella. Korotuksia on tehty viime vuosina kuitenkin vain tilanteissa, joissa viran tehtävän vaativuus on merkittävästi muuttunut.

Kaupunginhallitus on asettanut lokakuussa 2013 johtamisjaoston valmistelemaan kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamista kaupunginvaltuuston strategianohjelman tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin johdon sekä virasto- ja osastopäällikkötason palkkaukseen liittyvät muutostarpeet otetaan huomioon ja arvioidaan johtamisjärjestelmän uudistuksen täytäntöönpanoa koskevan valmistelun yhteydessä.

Esittelijä

kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Tatu Rauhamäki

Lisätiedot

Asta Enroos, yksikön päällikkö, työnantajapolitiikka, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi
Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

1 Yrjö Hakasen aloite Kvsto 22.10.2014 asia 9

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.05.2015

Kj/1

§ 443

V 20.5.2015, Kj / Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite Fennovoiman ja Rosatomin ydinvoimahankkeesta irrottautumisesta

HEL 2014-011629 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsittelyksi.

Käsittely

Esteelliset: Lasse Männistö

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite Kvsto 24.9.2014 asia 27

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vihreä valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessa esitetyillä perusteilla, että Helsinki ryhtyy toimiin irrottautuakseen osittain omistamansa Vantaan Energian omistusosuudesta Fennovoiman ja Rosatomin ydinvoimahankkeesta. Ryhmäaloitteen allekirjoittivat valtuustoryhmän puheenjohtaja Emma Kari ja 18 muuta valtuutettua.

Kaupunginhallitus toteaa, että Vantaan Energia Oy:n toimialana on sähkö-, lämpö- ja maakaasuliiketoiminta sekä muu energiahuolto ja niihin liittyvä tuotteiden valmistus ja kauppa, energiapalvelut sekä alan muu liiketoiminta. Helsingin kaupunki omistaa 40 % ja Vantaan kaupunki 60 % Vantaan Energia Oy:n osakkeista. Vantaan Energia Oy

04.05.2015

Kj/1

on Vantaan kaupungin tytäryhteisö ja Helsingin kaupungin osakkuusyhteisö.

Vantaan Energia Oy:ltä saadun tiedon mukaan yhtiön hallitus arvioi kaikkiin investointihankkeisiin osallistumisista päätettäessä laajasti hankkeiden riskejä, mahdollisia toteutumisskenaarioita ja niiden vaikutuksia yhtiöön sekä hankkeiden kannattavuuteen. Fennovoima Oy:n Hanhikivi 1 -ydinvoimalahanke ei sisällä kannattavuuden tai riskien näkökulmasta muita yhtiön investointihankkeita suurempia riskejä. Laitos hankitaan kiinteään hintaan, jolloin mahdolliset lisäkustannukset jäävät toimittajalle. Lisäksi laitostoimittajan kanssa on sovittu sähkön omakustannushintaan vaikuttavista takuista, jotka pienentävät oleellisesti kaupallisen toiminnan alkuvuosien riskiä. Investointi Fennovoima Oy:n ydinvoimahankkeeseen on suuruudeltaan noin 15 prosenttia yhtiön muusta investointivolyymistä. Investointi ei siten ole määrältään sellainen, että sen epäonnistuminen vaarantaisi yhtiön tai sen omistajakaupunkien talouden.

Osakeyhtiönä Vantaan Energia Oy on itsenäinen juridinen toimija, jonka toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa omistajilleen. Yhtiön hallitus tekee osakeyhtiölain mukaisen yleistoimivallan nojalla päätökset esimerkiksi merkittävistä investointihankkeista.

Fennovoima Oy:n Hanhikivi 1 -ydinvoimalahankkeen osalta Vantaan Energia Oy:n hallitus on tehnyt yhtiön liiketaloudellisista lähtökohdista päätöksen yhtiön sitoutumisesta ydinvoimalahankkeeseen. Kaupunki ei voi omin toimin päättää yhtiön irrottautumisesta hankkeesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite Kvsto 24.9.2014 asia 27

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Kj/2

§ 444

V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Leo Straniuksen aloite työsuhdepolkupyörien käyttöönottamiseksi

HEL 2014-006225 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Rosvall, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 29143
juha.rosvall(a)hel.fi
Asta Enroos, yksikön päällikkö, työnantajapolitiikka, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 67 muuta valtuutettua esittivät, että Helsingin Sataman käytäntö liittyen työsuhdepolkupyöriin laajennetaan koskemaan koko kaupunkikonsernia. Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että virastot voivat halutessaan omien budjettiensa puitteissa ottaa käyttöön työsuhdepolkupyörät. Helsingin sataman kokeilussa työsuhdepolkupyörät on tarkoitettu työmatkapyöräilyyn.

Kaupungin henkilöstöpolitiikan mukaisesti samat henkilöstöedut koskevat koko kaupungin henkilöstöä. Yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmasta on tärkeää, että mikäli kyseinen etu otetaan käyttöön, kaikilla kaupungin työntekijöillä tulee olla samanlainen mahdollisuus siihen. Edun myöntäminen ei voi olla sidottu viraston budjettiin tai viraston taloudelliseen tilanteeseen. Esityksen mukainen valmistelu asettaisi henkilöstön eriarvoiseen asemaan.

Aloitetta perustellaan sen edullisuudella. Ehdotuksen mukaiset työsuhdematrakyörien vuosittaiset leasing-kustannukset olisivat useita miljoonia euroja vuositasolla. Mikäli kaupungin henkilöstömäärästä suhteellisesti sama osuus kuin Sataman henkilöstöstä ottaisi työsuhdematrakyörän käyttöön, olisi vuosittainen kustannus Helsingin kaupungille noin 5 600 000 euroa vuodessa leasing-vuokrina. Samoin leasingin suuren mittakaavan hallinnointi olisi kaupunkitasoisesti työllistävää ja aiheuttaisi lisäkustannuksia. Leasing ei ole täysin edullinen vaihtoehto myöskään työntekijän näkökulmasta, sillä hän maksaisi polkupyörästä verotusarvon ja lunastushinnan.

Taloustutkimus Oy:n vuonna 2014 tekemän tutkimuksen mukaan noin kolmella neljästä helsinkiläisestä on käytössään polkupyörä vähintään silloin tällöin ja kahdella kolmesta aina tai melkein aina. Kuten aikaisempinakin vuosina neljäsosalla ei ole käytössä lainkaan polkupyörää. Tutkimuksen perusteella polkupyöriä on kuntalaisilla suhteellisen hyvin eikä niiden hankkiminen työnantajan toimesta olisi perusteltua.

Aloitetta perustellaan myös ympäristövaikutuksilla. Kaupunki tukee julkisen liikenteen käyttämistä henkilöstön työmatkoihin työmatkaseteileillä, joita myönnettiin yli 30 000 henkilölle vuonna 2014. Useammalla virastolla on käytössään polkupyöriä, joita henkilöstö voi käyttää työasiointiin.

Koko kaupungin mittakaavassa leasing on kallis vaihtoehto ja sen hallinnointi työlästä. Tämän vuoksi kaupunginkanslian tulisi valmistella vaihtoehtoinen ratkaisumalli työmatrakyöräilyn tukemiseksi. Mallin tulisi olla sellainen, että sen kustannukset olisivat kohtuulliset sekä kaupungille että työntekijälle. Siinä tarjottaisiin työntekijälle vaihtoehto, jonka mukaan hän voisi vaihtaa työmatkaseteileitä rahalliseen tukeen polkupyörän hankkimista varten. Työmatkan tukeminen jommallakummalla tavalla on perusteltua eikä niin, että sitä tuetaan päällekkäisin keinoin. Tällä tavoin työmatrakyöräilyä voitaisiin tukea kaupungin menoja olennaisesti lisäämättä. Etuus asettaisi samalla polkupyöräilijät tasa-arvoiseen asemaan julkisen liikenteen käyttäjiin nähden.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Rosvall, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 29143
juha.rosvall(a)hel.fi
Asta Enroos, yksikön päällikkö, työnantajapolitiikka, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

04.05.2015

Kj/2

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 26.11.2014 § 375

HEL 2014-006225 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

26.11.2014 Palautettiin

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Leo Stranius valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että virastot voivat niin halutessaan omien budjettiansa puitteissa ottaa käyttöön työsuhdepolkupyörät.

Kannattajat: Sami Muttilainen

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Leo Straniuksen palautusehdotus hyväksytty.

12 äänestys

04.05.2015

Kj/2

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Valtuusto palauttaa asian käsittelyyn niin, että virastot voivat niin halutessaan omien budjettiansa puitteissa ottaa käyttöön työsuhdepolkupyörät.

Jaa-äännet: 40

Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Matti Enroth, Juha Hakola, Fatbardhe Hetemaj, Rene Hursti, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Timo Laaninen, Harri Lindell, Jape Lovén, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Terhi Mäki, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Tom Packalén, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Tomi Sevander, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 40

Zahra Abdulla, Jussi Chydenius, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Veronica Hertzberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Sirkku Ingervo, Jessica Karhu, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Eija Loukoila, Hannele Luukkainen, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Johanna Nuorteva, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Laura Rissanen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Pilvi Torsti, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Anniina Palm

Poissa: 4

Mika Ebeling, Eero Heinäluoma, Helena Kantola, Osku Pajamäki

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Juha Rosvall, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 29143
juha.rosvall(a)hel.fi

Asta Enroos, yksikön päällikkö, työnantajapolitiikka, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

04.05.2015

Kj/2

Kaupunginhallitus 10.11.2014 § 1129

HEL 2014-006225 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Rosvall, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 29143
juha.rosvall(a)hel.fi

Asta Enroos, yksikön päällikkö, työnantajapolitiikka, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

04.05.2015

Kj/3

§ 445

V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite laajamittaisiin ja pitkäkestoiisiin sähkökatkoihin varautumisesta

HEL 2014-011631 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Terhi Koulumiehen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anssi Vuosalmi, valmiuspäällikkö, puhelin: 310 25709
anssi.vuosalmi(a)hel.fi

Liitteet

1 Koulumies Terhi valtuustoaloite Kvsto 24.9.2014 asia 29

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Terhi Koulumies ja 45 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunginhallitus tuo valtuustolle tiedon siitä, miten Helsinki on varautunut pääkaupunkiseutua tai koko Suomea koskevan laajamittaisen ja pitkäkestoisien, esimerkiksi viikkoja, kestävän sähkökatkoksen varalta. Valtuutettu Terhi Koulumies ja 45 muuta valtuutettua toivovat aloitteessaan myös tietoa siitä, kuinka pitkistä ja laajasta sähkökatkosta Helsingin kaupunki ja sen asukkaat voivat selviytyä ilman vakavampia seurauksia.

Laajan ja pitkäkestoisien sähkökatkon todennäköisyydestä

Helsingin Energia -liikelaitos, nykyinen Helen Oy toteaa lausunnossaan, että Helen Sähköverkko Oy:n (HSV) verkosta johtuva, koko tai lähes koko Helsingin hetkellisesti pimentävä laaja häiriö on normaalioloissakin mahdollinen useiden yhtäaikaisten vikojen

aiheuttamana. Tällainen häiriö olisi kuitenkin kestoaltaan todennäköisesti maksimissaan joitakin tunteja, jonka jälkeen sähkönjakelu saataisiin palautetta suurimpaan osaan kaupunkia. Tätä pitkäkestoisempi, laajuudeltaan merkittävä häiriö voisi koskettaa lähinnä yksittäisen sähköaseman jakelualuetta.

Useita päivä tai viikkoja, suurinta osaa Helsinkiä koskeva sähkönjakelun häiriö johtuisi Helsingin Energian lausunnon mukaan todennäköisimmin kantaverkon vakavasta ongelmatilanteesta tai HSV:n suurjännitteisen jakeluverkon rakenteiden laajamittaisesta ja tahallisesta tuhoamisesta.

Kantaverkon vakavassa ongelmatilanteessa kantaverkkoyhtiö Fingrid palauttaa sähköt vaiheittain sähköttömästä tilasta käyttäen alkutilanteessa hyödyksi Pohjois-Suomen vesivoimaa. Sähköjen palautus pääkaupunkiseudulle kestäisi koko Suomen häiriötilanteessa arvioilta 10-24 tuntia.

Tätä pidempi sähkönjakelun häiriö vaatisi Helsingin Energian lausunnon mukaan HSV:n verkon laajamittaista tuhoamista, mikä puolestaan tarkoittaisi sellaisia poikkeusoloja, jolloin käytössä olisi valmiuslain (1552/2011) mukaisia toimivaltuuksia. Tällöin sähköjä palautettaisiin yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisiin kohteisiin tärkeimpiä rakenteita korjaamalla ja mahdollisilla tilapäisjärjestelyillä.

Voidaan siis katsoa, että normaalioloissa laajamittainen sähkönjakelun häiriö Helsingissä tarkoittaa noin 10-24 tunnin katkoa sähkönjakelussa.

Helsingin varautuminen laajamittaiseen sähkönjakelun häiriöön

Helenin sähköntuotantokapasiteetti pystyy kattamaan koko alueen sähköntarpeen. Energiatuotanto perustuu useisiin polttoaineisiin. Polttoaineiden saantihäiriöiden varalta Helen varastoi tuontipolttoaineiden velvoitevarastointilainsäädännön edellyttämät määrät kivihiltä sekä polttoöljyä.

Tuotantolaitosten käyttövarmuutta pidetään korkeana varastoimella kriittisiä varaosia sekä pitämällä huolta avainhenkilöstön osaamisesta ja saatavuudesta.

Suurjännitteisen verkon osalta jokaiselle sähköasemalle on vähintään kaksi yhteyttä ja asemilta lähtevä keskijänniteverkko on silmukoitu ja siitä yli 99% on kaapeloitu maan alle. Verkon rakenteesta johtuen mahdollisia paikallisia vikakohteista lukuun ottamatta pääosa Helsingin sähköjakelusta voidaan palauttaa normaaliksi muutamassa tunnissa.

Helen sähköverkko Oy on laatinut sähkömarkkinalain (588/2013) 28 § edellyttämän varautumissuunnitelman. Laki velvoittaa huomioimaan erityisesti yhteiskunnan kannalta kriittiset avainkohteet. HSV on vuoden 2014 aikana käynyt keskusteluja keskeisimpien Helsingin verkkoalueella toimivien yhteiskunnan toimivuutta ylläpitävien tahojen kanssa siitä, mikä on sähkön toimitusvarmuus kyseisissä kohteissa ja miten poikkeaviin tilanteisiin on varauduttu.

Helsingin Energia toteaa lausunnossaan, että mahdollisiin valtakunnallisiin sähköpulatilanteisiin on varauduttu ja sähkönjakelun säännöstelemiseksi on olemassa suunnitelmat ja menetelmät.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus toteaa lausunnossaan, että se on huomionnut sähkönjakelun häiriön valmiussuunnitelmassaan. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus on pitänyt varautumisensa mitoitusperusteena 12 tunnin sähkökatkosta.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus on varmistanut sähkösaannin kriittisissä kohteissaan kahta kautta, automaattisesti käynnistyvällä varavoimakoneella sekä akkuvarmennetulla katkeamattomalla UPS-verkolla. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus toteaa lausunnossaan, että varavoiman turvin toiminta voi sairaaloissa jatkua rajoitetusti pitkäänkin. Kohteissa, joissa ei ole varavoimaa, on varauduttu kohdekohtaisilla poikkeustilanteiden ohjeistuksilla.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus on varautunut sähkökatkosta aiheutuvaan matkapuhelinverkon toimimattomuuteen säilyttämällä riittävän määrän kiinteän lankapuhelinverkon puhelimia ja faxeja. Viranomaisradioverkko VIRVE on operatiivisessa käytössä päivystyssairaalassa sekä sosiaali- ja kriisipäivystyksessä. Viraston turvallisuusjohdolla on käytössään VIRVE-radioita varajärjestelmänä.

Kaupunginkanslia on varmentanut Helnet-runkoverkon sairaaloihin liittyvät tietoliikenneyhteydet palveluntarjoajan konesaliin asti siten, että sairaaloista on mahdollista käyttää palveluntarjoajien konesaleissa olevia palveluita, kuten potilastietojärjestelmää myös sähkökatkon aikana.

Kantaverkon viasta aiheutuvaa sähkönjakelun häiriötä ja sen aiheuttamia toimenpiteitä harjoiteltiin viimeksi 5.12.2014 pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien kokouksen yhteydessä. Harjoitukseen osallistui pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien lisäksi kaupunkien valmiusasioista vastaavat asiantuntijat, sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä sekä kantaverkkoyhtiö Fingridin asiantuntija. Harjoituksen yhteydessä sovittiin toimenpiteistä varautumisen kehittämiseksi.

Omatoiminen varautuminen

Pelastuslain (379/2011) mukaan rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan muun muassa varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteessa. Näin ollen varautuminen sähkökatkoihin jakaantuu muun muassa edellä kuvattuihin toimenpiteisiin, joita Helsingin kaupunki suorittaa toimintaedellytystensä turvaamiseksi sekä kiinteistöjen omistajien, haltijoiden ja toiminnanharjoittajien omatoimiseen varautumiseen. Omatoiminen varautuminen sisältää muun muassa asukkaille ja muille henkilöille annettavat toimintaohjeet vaaratilanteessa toimimiseksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anssi Vuosalmi, valmiuspäällikkö, puhelin: 310 25709
anssi.vuosalmi(a)hel.fi

Liitteet

1 Koulumies Terhi valtuustoaloite Kvsto 24.9.2014 asia 29

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.01.2015 § 13

HEL 2014-011631 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Terhi Koulumiehen ym. valtuustoaloitteesta laajamittaisiin ja pitkäkestoisiin sähkökatkoihin varautumisesta:

"Sosiaali- ja terveystoimisto on varautunut laajamittaisiin ja pitkäkestoisiin sähkökatkoihin seuraavalla tavalla:

- Sosiaali- ja terveystoimiston valmiussuunnitelmassa on varauduttu myös sähköjakelun häiriöihin.
- Sosiaali- ja terveystoimisto kehittää sähkötoimitusvarmuutta yhteistyössä Helen Sähköverkko Oy:n kanssa. Helsingissä sähköverkon silmukoitu rakenne sekä korkea kaapelointiaste

tekee sähkönjakelusta normaalioloissa hyvin luotettavaa. Tyypillisissä normaaliolojen häiriötilanteissa sähkönjakelu saadaan yleensä palautettua noin tunnissa. Sosiaali- ja terveysvirastossa vakavampaan sähköhäiriöön varautumisessa mitoituserusteena pidetään 12 tunnin sähkökatkosta.

- Sähkön saannin kannalta kriittisiä kohteita ovat päivystykset, päivystys- ja muut sairaalat sekä eräät monipuoliset palvelukeskukset, joihin voidaan poikkeustilanteissa ohjata sairaaloiden potilaita. Sähkön saannin kannalta kriittisissä kohteissa on lähtökohtaisesti turvattu sähkön syöttö kahta kautta, automaattisesti käynnistyvällä varavoimakoneella sekä akkuvarmennetulla katkeamattomalla UPS-verkolla. Varavoiman turvin toiminta voi sairaaloissa jatkua rajoitetusti pitkäänkin. Kriittisissä kohteissa työasemien ja lähiverkon toiminta on varmennettu varavoimakoneilla, muissa kohteissa ja runkoverkossa pääosin akkuvarmennuksilla. Toimittajien konesalit, joissa tietojärjestelmien palvelimet sijaitsevat, ovat varmennettuja. Kulunvalvonta- ja poistumistiejärjestelmät on varustettu akkuvarmennuksella, jolla niiden toiminta pystytään varmistamaan muutaman tunnin ajaksi.
- Kohteissa, joissa ei ole varavoimaa, on pitkittyneisiin sähkökatkoihin varauduttu kohdekohtaisilla poikkeustilanteen ohjeistuksilla.
- Matkapuhelinverkkojen toimimattomuuteen on varauduttu säilyttämällä riittävä määrä kiinteän lankaverkon puhelimia ja faxeja. Viranomaisradio VIRVE on operatiivisessa käytössä päivystyssairaaloissa ja sosiaali- ja kriisipäivystyksessä. Sosiaali- ja terveysviraston turvallisuusjohdolla on käytössään VIRVE-radioita varajärjestelmänä. Lisäksi tietoverkkoja voidaan nykyisin hyödyntää hyvin myös viestintätarkoituksiin.
- Sosiaali- ja terveysviraston toimitilat on pääsääntöisesti vuokrattu kiinteistövirastolta, jonka harkinnassa on varavoimalaitteiden lisääminen, mikäli ne katsotaan tarpeelliseksi.
- Kotihoidossa olevat asiakkaat eivät lähtökohtaisesti ole välittömässä vaarassa sähköjen katketessa. Sähkökäyttöisistä apuvälineistä täysin riippuvaisia asiakkaita ei hoideta kotihoidossa. Hoitajat käyvät asiakkaiden kotona riittävän tiheästi varmistamassa, ettei sähkökatkotilanne aiheuta merkittävää vaaraa heille."

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Kalevi Aittola, insinööri, puhelin: 310 42665

kalevi.aittola(a)hel.fi

Mikael Laurinkari, turvallisuuspäällikkö, puhelin: 310 52167

mikael.laurinkari(a)hel.fi

Helsingin Energia -liikelaitos 29.12.2014

HEL 2014-011631 T 00 00 03

Kaupunginhallitus on pyytänyt Helsingin Energialta lausuntoa valtuutettu Terhi Koulumiehen valtuustoaloitteesta ”Helsingin varautumisesta sähkökatkoihin”.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupunginhallitus tuo valtuustolle tiedon siitä, miten Helsinki on varautunut pääkaupunkiseutua tai koko Suomea koskevan laajamittaisen ja pitkäkestoisen sähkökatkon varalta.

Helsingin Energian (Helen Oy:n) vastuulla on sähkön tuotanto sekä kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen tuotanto ja jakelu asiakkaille Helsingin alueella. Helen Sähköverkko Oy (HSV) vastaa puolestaan sähkön toimittamisesta asiakkaille sekä Helsingin sähköverkon ja valtakunnallisen kantaverkon välisistä yhteyksistä.

Sähkön ja kaukolämmön tuotanto Helsingissä

Helen tuottaa sähköä ja kaukolämpöä neljällä voimalaitoksella Salmisaarella, Hanasaarella ja Vuosaarella. Lisäksi Kellosaarella on Fingrid Oy:n käyttöön vuokrattu varavoimalaitos, joka on pääasiassa varmistamassa sähkön kantaverkon toimintaa.

Pelkästään kaukolämpöä tuottavia huippu- ja varalämpökeskuksia on yhteensä kymmenen.

Helenin Helsingissä sijaitseva sähkötuotantokapasiteetti pystyy kattamaan alueen sähköntarpeen.

Energiantuotanto perustuu useisiin polttoaineisiin. Voimalaitokset käyttävät pääpolttoaineinaan kivihiltä ja maakaasua sekä varapolttoaineena kevyttä ja raskasta polttoöljyä. Lämpökeskusten polttoaineena on öljy, maakaasu ja kivihiili. Polttoaineen saantihäiriöiden varalta Helen varastoi tuontipolttoaineiden velvoitevarastointilainsäädännön edellyttämät määrät kivihiltä sekä polttoöljyä, joilla on korvattu myös maakaasun varapolttoainovelvoitteet. Lain velvoitteiden lisäksi on polttoöljyä varastoituna lämpökeskusten käyttöön.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Tuotantolaitosten käyttövarmuutta pidetään korkealla varastoimalla myös kriittisiä varaosia sekä pitämällä huolta avainhenkilöstön osaamisesta ja saatavuudesta.

Sähkön jakelu

Helen Sähköverkko Oy (HSV) toimii sähkömarkkinalain mukaisena jakeluverkon haltijana ja sen toimilupa kattaa Helsingin kaupungin alueen lukuun ottamatta Sipoosta vuonna 2009 liitettyä aluetta.

HSV varautuu normaalissa toiminnassaan ennakoivasti häiriötilanteisiin. Verkon suunnittelussa ja rakentamisessa sekä käyttö- ja kunnossapitotoiminnassa huomioidaan käyttövarmuuden ja toimitusvarmuuden periaatteet. Suurjännitteisen verkon osalta jokaiselle sähköasemalle on vähintään kaksi yhteyttä ja asemilta lähtevä keskijänniteverkko on silmukoitu ja siitä yli 99 % on kaapeloitu maan alle. Osa suurjännitteisestä jakeluverkosta ja sähköasemista on myös sijoitettu maanalaisiin tiloihin. Helenin sähköntuotanto-yksiköt on liitetty HSV:n sähköverkkoon, joka liittyy useasta pisteestä Fingridin omistamaan valtakunnalliseen kantaverkkoon. Verkkoa valvotaan 24/7 omasta käyttökeskuksesta ja häiriönselvitykseen sekä viankorjaukseen on varallaolomenettelyt oman ja palveluntuottajien henkilöstön voimin.

Sähköverkon ohjaus- ja suojausjärjestelmät toimivat omassa verkossaan erillään julkisista tietoverkoista. Mikäli niihin siitä huolimatta vahingoitettaisiin tahallisesti, olisi silloinkin hyvin vaikea aiheuttaa vuorokausia kestäviä katkoksia.

HSV:n verkosta johtuva, koko tai lähes koko Helsingin hetkellisesti pimentävä laaja häiriö on normaalioloissakin mahdollinen useiden yhtäaikaisten vikojen aiheuttamana. Tällainen HSV:n verkosta aiheutuva häiriö olisi kuitenkin kestoltaan todennäköisesti maksimissaan joitain tunteja, jonka jälkeen sähkönjakelu saataisiin palautettua suurimpaan osaan kaupunkia. Tätä pitkäkestoisempi, laajuudeltaan merkittävä häiriö voisi koskettaa lähinnä yksittäisen sähköaseman jakelualuetta.

Helsingin verkon rakenteesta johtuen mahdollisia paikallisia vikakohteita lukuun ottamatta pääosa Helsingin sähkönjakelusta voidaan palauttaa normaaliksi muutamassa tunnissa, jos sähköä on saatavilla kantaverkosta. Useita päiviä tai viikkoja kestävä, suurinta osaa Helsinkiä koskeva sähkönjakeluhäiriö johtuisi siis todennäköisesti kantaverkon vakavasta ongelmatilanteesta tai HSV:n suurjännitteisen jakeluverkon rakenteiden laajamittaisesta tahallisesta tuhoamisesta.

Koko valtakuntaa koskevassa sähkökatkossa kantaverkkoyhtiö palauttaa sähköt vaiheittain sähköttömästä tilasta käyttäen alkutilanteessa hyödyksi Pohjois-Suomen vesivoimaa. Sähköjen palautus pääkaupunkiseudulle kestäisi kantaverkkoyhtiön mukaan koko Suomen häiriötilanteessa arviolta 10-24 tuntia. Pitkäaikaisten häiriötilanteiden varalta on laadittu ohjeistus ns. saarekkeen muodostamisesta pääkaupunkiseudun voimayhtiöiden yhteistyönä. Menettelyn toimivuutta ei ole voitu testata todellisuudessa ja sen toteutukseen sisältyy suuria riskejä. Myös mahdollisiin valtakunnallisiin sähköpulatilanteisiin on varauduttu ja sähkönjakelun säännöstelemiseksi ovat suunnitelmat ja menetelmät olemassa.

Edellä kuvattua pidempi sähkönjakelun häiriö vaatisi HSV:n verkon laajamittaista tuhoamista, mikä puolestaan tarkoittaisi käytännössä sellaisia poikkeusoloja, jolloin todennäköisesti olisi käytössä valmiuslain mukaisia toimivaltuuksia. Tällöin sähkönjakelu pyrittäisiin palauttamaan ensisijaisesti yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisiin kohteisiin tärkeimpiä rakenteita korjaamalla ja mahdollisilla tilapäisjärjestelyillä.

HSV on laatinut varautumissuunnitelman sähkömarkkinalain (SmL 28 §) edellyttämällä tavalla. Laki velvoittaa huomioimaan erityisesti yhteiskunnan kannalta kriittiset asiakaskohteet. Osana varautumistaan HSV onkin kuluvan vuoden aikana käynyt keskusteluja keskeisimpien Helsingin verkkoalueella toimivien yhteiskunnan toimivuutta ylläpitävien tahojen (vesihuolto, sairaalat, teleoperaattorit, liikenne, mediatalot, energia-alan toimijat) siitä, mikä on sähkönjakelun toimitusvarmuus heidän kohteissaan ja miten on varauduttu poikkeaviin tilanteisiin.

Kaukolämpö ja -jäähdytys

Kaukolämpö- ja kaukojäähdytysjärjestelmät tarvitsevat toimiakseen sähköä. Sähkökatkoksen aikana lämmitys- ja jäähdytysenergian tuotanto, lämmön siirto ja lämmön varastojen hyödyntäminen ovat paikallisesti keskeytyneinä. Lämmöntoimituksen katkeamisen aiheuttaman tilanteen vakavuus riippuu vuodenajasta ja ulkolämpötilasta. Talvisaikaan jo vuorokauden katkos aiheuttaa kiinteistöille ongelmia.

Energiayrityksen asiakaskohteeseen toimittama lämpö- ja jäähdytysenergia siirretään rakennuksen omien sähköä käyttävien taloteknisten järjestelyjen avulla hyötykäyttöön. Kaukolämpö- ja kaukojäähdytysjärjestelmien lisäksi myös asiakkaiden omat talotekniset järjestelyt ovat siten sähkökatkoksen laajuudesta ja kestosta riippuen pois toiminnasta.

Kaukolämpöä tuotetaan neljässä yhteistuotantovoimalaitoksessa, lämpöpumppulaitoksessa, kymmenessä lämpökeskuksessa sekä tuotannonjoustoihin vastaavien energiavarastojen avulla. Tuotanto on sijoittunut lämmitystarpeiden mukaisesti eri puolille Helsinkiä. Yhteensä noin 1350 km mittainen lämmönsiirtoverkosto ja useat pumppaamot mahdollistavat lämmön siirtämisen asiakkaille useiden vaihtoehtoisten yhteyksien kautta. Vastaavalla tavalla kaukojäähdytystä tuotetaan asiakkaille useassa erillisessä tuotantolaitoksessa ja jäähdytysenergiaa siirretään erillisen verkoston avulla.

Sähkökatkoksesta asiakkaille aiheutuvat kaukolämmön tai kaukojäähdytyksen toimitusten keskeytymiset ovat normaaliolosuhteissa hyvin harvinaisia, paikallisia ja lyhytkestoisia. Rajatulla alueella oleva sähkökatkos ei keskeytä koko Helsingin lämmönjakelua. Kaukolämmityksen sekä kaukojäähdytyksen normaali toiminta on mahdollista vain, kun sähkön jakelu toimii häiriöttömästi.

Varautuminen laajamittaiseen ja pitkäkestoiseen sähkökatkoon ja sähkökatkon vaikutukset Helsingissä

Nykyaikainen yhteiskunta on erittäin riippuvainen katkeamattomasta sähkösaannista. Sähkötoimitusten katkeaminen pysäyttää useimmat yhteiskunnan toiminnat välittömästi ja rakennusten lämmityksen keskeytymisen takia myös asumisolosuhteet muodostuisivat talvisaikaan jo vuorokauden kuluessa asukkaille ja toimintoille vaikeiksi.

Keskeistä yhteiskunnan huoltovarmuuden turvaamisessa on varautuminen energian tuotanto- ja jakelujärjestelmien rakentamisessa ja käytössä häiriöiden estämiseen ja vaurioiden nopeaan korjaamiseen. Helen ja HSV ovat pitkän ajan kuluessa rakentaneet järjestelmänsä niin luotettaviksi, että ne ovat normaaliajan tilanteissa energian toimitusvarmuudessa valtakunnan kärkijoukossa. Helsingin energiantuotanto perustuu useisiin polttoaineisiin sekä eri puolille kaupunkia sijoitettuihin tuotantolaitoksiin. Sähkön, kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen jakeluverkostot on rakennettu siten että energiantoimitus on useimpiin kohteisiin mahdollista useita reittejä ja Helsingin sähköverkko on liitetty valtakunnan kantaverkkoon useista kohdista. Myös poikkeusoloissa on energian tuotantoon ja jakeluun varattu tarvittava henkilöstö. Kriittisissä kohteissa on sähkön saanti varmistettava varavoimakoneistoin.

Helenin tai Helen Sähköverkon laitteista johtuvaa koko kaupungin kattavaa yli vuorokauden mittaista sähkötoimitushäiriötä voidaan normaalioloissa pitää erittäin epätodennäköisenä, jos valtakunnan kantaverkko on toiminnassa. Useita päiviä tai viikkoja kestävä

04.05.2015

sähkönjakeluhäiriö Helsingissä johtuisi siis todennäköisesti kantaverkon vakavasta ongelmatilanteesta tai HSV:n suurjännitteisen jakeluverkon rakenteiden laajamittaisesta tahallisesta tuhoamisesta.

Jos valtakunnallisessa sähkönsiirtojärjestelmässä on koko maan kattava häiriö, on hyvin todennäköistä, että myös Helsingissä sähkönjakelu katkeaa. Kantaverkon pitkäaikaisen häiriön varalta on pääkaupunkiseudun voimayhtiöiden kesken laadittu ohjeistus alueella olevien voimalaitosten ns. saarekekäytöstä, jonka toteuttaminen sisältää kuitenkin suuria riskejä ja jonka toimivuutta ei ole voitu testata todellisuudessa.

Lähes kaikkien rakennusten lämmittäminen Helsingissä on täysin riippuvainen sähkön saannista. Sähkönjakelun häiriö keskeyttää kaukolämmön tuotannon ja toimituksen lämpöverkon kautta eivätkä myöskään kiinteistöjen omat laitteet toimi. Kiinteistökohtaiset lämmitystavat suoraan sähköllä, lämpöpumpuilla tai öljyllä ovat myös täysin riippuvaisia sähköstä. Ainoastaan Helsingissä varsin harvinaiset kiinteän polttoaineen käyttöön perustuvat takka- tai uunilämmitykset voivat olla riippumattomia sähkönjakelusta.

Lisätiedot

Ari Laine, Johtaja, puhelin: +358 9 617 3200
ari.laine(a)helen.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Kj/4

§ 446

V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite Vantaan Energian omistajaohjauksesta

HEL 2014-011632 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Tapio Korhonen

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Veronika Honkasalon ym. aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Veronika Honkasalo ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessa esitetyillä perusteilla, että Vantaan ja Helsingin kaupunkien on aloitettava neuvottelut siitä, miten Vantaan Energian omistajaohjaus tulevaisuudessa järjestetään.

Kaupunginhallitus toteaa, että Vantaan Energia Oy:n toimialana on sähkö-, lämpö- ja maakaasuliiketoiminta sekä muu energiahuolto ja niihin liittyvä tuotteiden valmistus ja kauppa, energiapalvelut sekä alan muu liiketoiminta. Helsingin kaupunki omistaa 40 % ja Vantaan kaupunki 60 % Vantaan Energia Oy:n osakkeista. Vantaan Energia Oy on Vantaan kaupungin tytäryhteisö ja Helsingin kaupungin osakkuusyhteisö.

Helsingin ja Vantaan kaupungit solmivat 22.6.1998 Vantaan Energia Oy:n hallinnoimista koskevan osakassopimuksen. Vantaan

kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti 17.12.2012, § 7, että 1.1.2013 voimaan astuva Vantaan kaupungin konsernistrategia ei sido Vantaan Energia Oy:tä. Vantaan kaupunki on enemmistöomistajana määritellyt, että yhtiön omistajaohjaus tapahtuu hallitukseen valittavien henkilöiden nimeämisen kautta. Yhtiön hallitus tekee osakeyhtiölain mukaisen yleistoimivallan nojalla päätökset esimerkiksi merkittävistä investointihankkeista liiketaloudellisen kannattavuuden lähtökohdista.

Vantaan Energia Oy toteaa Vantaan kaupungin päätöksentekoon antamassaan lausunnossa muun muassa, ”että yhtiön hallituksen puheenjohtaja on kertonut osakassopimuksen oleellisen sisällön yhtiön hallituksen jäsenille, joten hallituksen päätöksenteossa on voitu toimia riittävällä ja asianmukaisella tasolla osakassopimuksen mukaisesti. Lisäksi on muistettava, että Vantaan Energia Oy:n hallituksen jäsenet ovat tähän tehtävänsä yhtiön omistajakaupunkien puolueiden yhdessä valitsemia ja nimeämiä. Yhtiön toimintaa johtava hallitus nauttii siten myös omistajakaupunkien poliittista luottamusta”.

Vantaan kaupunki on enemmistöomistajana määritellyt Vantaan Energia Oy:n omistajaohjauksen menettelytavat, joita Helsingin kaupunki osaltaan vähemmistöomistajana noudattaa. Kaupungin käsityksen mukaan nykyistä käytäntöä ei ole syytä muuttaa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Honkasalo Veronika valtuustoaloite Kvsto 24.9.2014 asia 30

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.05.2015

Kj/5

§ 447

V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Jukka Relanderin aloite koskien Vanhankaupunginkosken länsihaaran sulkevan padon purkamista siten, että alueen museoarvolle koituisi haittaa mahdollisimman vähän

HEL 2014-012194 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Jukka Relanderin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jukka Relander ja 48 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Vanhankaupunginkosken länsihaaran sulkeva pato puretaan siten, että alueen museoarvolle koituisi haittaa mahdollisimman vähän.

Aloitteen mukaan padosta ei ole mitään hyötyä, mutta siitä on paljon haittaa. Lohi ja taimen nousevat jokeen pitkin itähaaran kalaporrasta, mutta siika, vimpa, toutain ja muut särkikalat eivät pääse jokeen lainkaan ja joesta vaellukselle lähtevät ankeriaat menevät silpuksi turbiineissa. Lisäksi ilman patoa paikalla virtaisi useita satoja metrejä pitkä koski, joka olisi edelleen vapaana virratessaan ensiluokkaista habitaattia ja lisääntymisaluetta koskissa viihtyville kaloille, ja moninkertaistaisi sekä Vanhankaupunginkosken pituuden, että sen nykyisen virkistysarvon.

Kaupunginhallitus toteaa viitaten saatuihin lausuntoihin, että Vanhankaupunginkosken pato on osa Vantaanjokisuun vesi- ja viemärlaitosten muodostamaa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, RKY 2009-kokonaisuutta.

1860-luvulla Helsingin kaupunki ryhtyi suunnittelemaan Vantaanjoen vesivarojen hyödyntämistä ja vesijohtolaitoksen rakentaminen aloitettiin 1870-luvun alussa. Vantaanjoen suun länsipuolen uoma on padottu kiinteänä osana vesivoimalaitosta, joka otettiin käyttöön vuonna 1876.

Voimalaitos on osa historiallista teollisuusperintökokonaisuutta, johon kuuluvat voimalan lisäksi mylly ja Kuninkaankartanonsaarella sijaitsevat kaupungin entisen vesilaitoksen rakennukset. Nämä laitosrakennukset ovat vuodesta 1972 toimineet Tekniikan museon käytössä. Länsirannalle sijoittuvat mylly, höyrypumpulaitos ja turbiinipumpulaitos, jotka toimivat nykyään voimalamuseona. Alue on huolellisesti kunnostettu ja kulttuuriympäristö on suosittu virkistysalue.

Alueen asemakaava on vahvistettu vuonna 1998. Kaava-alueelle sisältyvät Vanhankaupunginkosken länsirannan ja Kuninkaansaaren sekä vesialueet. Kaavalla on suojeltu sekä maa-alueet että rakennukset. Asemakaavassa pato on merkitty s-3 -suojelumerkinnällä, jonka määräys kuuluu: "Suojeltava alueen osa, jolla ovat pato- ja siltarakenteet tulee säilyttää tai tarvittaessa uusia siten, että ympäristön historiallinen arvo säilyy."

Patoa hallinnoi Helsingin seudun Ympäristöpalvelut (HSY). Helen Oy omistaa voimalaitostuotantoon tarvittavan koneiston ja vastaa sen kunnossapidosta. Helsingin kaupunki omistaa voimalaitosalueen rakennukset, ja Helen Oy on niissä vuokralla.

Vanhankaupunginkoskessa vesi jakaantuu itähaaraan, jonne on rakennettu kalatie vaelluskaloille, sekä länsihaaraan, jossa voimalaitospato sijaitsee.

Voimalaitostoiminta

Helen Oy:n mukaan padolta vesi ohjataan voimalaitoksen turbiineille. Jotta kosken itähaaraan turvataan riittävä vesimäärä vaelluskaloille, vesivoimaa tuotetaan vain, kun vettä on joessa tarpeeksi ja padon yli tulee riittävä virtaama. Voimalaitoksen tuottama sähkö on osa Ympäristöpenni-tuotetta, jota on käytetty mm. uusiutuvan energian hankkeisiin. Museovoimalaitoksen tuotanto on vähäistä eikä sen tuottamalla sähköllä ole taloudellista merkitystä sähkönhankinnassa.

Siikojen ja särkikalojen nousu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Vantaanjoen suualueelle istutetaan vuosittain 150 000- 200 000 kesän vanhaa vaellussiikaa. Siiat palaavat jokisuuhun 3 - 5 vuoden kuluttua istutuksesta syys - marraskuussa. Siikojen ei ole todettu nousevan Vantaanjokeen, koska itäisen suuhaaran kalaporras on niille liian jyrkkä ja koska läntisessä haarassa sijaitseva pato estää osaltaan niiden nousun kokonaan.

Siikoja on jo vuosia kalastettu lippoamalla Vanhankaupunginkosken muureilta. Lippoaminen on erittäin suosittu kalastusmuoto ja saaliiksi saadaan vuosittain tuhansia siikoja. Lippoamalla saadut lohet ja taimenet on vapautettava.

Helsingin kalastusalueen lausunnon mukaan Vanhankaupunginkosken suvanton syksyllä hakeutuvat vaellussiiat eivät ole Vantaanjoen alkuperäisiä kaloja, niistä ei ole historiallisia merkintöjä.

Särkikaloista lähinnä vimpa ja toutain virtakutuisina yrittävät nousta Vantaanjokeen ja osa vimpoista siinä onnistuukin. Toutainta esiintyy istutusten ansiosta runsaasti Vanhankaupunginlahdella ja -suvannossa. Toutain vaatii noustakseen loivempia virtoja kuin Vanhankaupungin itäkoskessa.

Muita loivemmasta nousukoskesta hyötyviä lajeja ovat mm. ankerias ja nahkiainen, joiden nousua ja istutuksia Vantaanjokeen pitää tutkia tavoitteena selvittää eri vaihtoehdot noususteiden poistamiseksi.

Helen Oy:n vesivoimalan vaikutukset

Vantaanjoen länsihaaran yhteydessä toimiva vesivoimala ja pato vaikuttavat kalojen nousuun joen virtaaman mukaan. Mitä enemmän vettä kalojen nousun aikaan länsihaaran kautta kulkee, sitä useampi kala ui virtausta vasten padolle. Tällöin kalat jäävät hyppimään patoa vasten ja kaikki yksilöt eivät löydä tietänsä itähaaralle. Kuolleita vesiturbiinien murskaamia ankeriaita on tavattu voimalan alta jo vuosia. Kyse on joistakin kymmenistä yksilöistä vuosittain. Ankeriaat ovat peräisin Tuusulanjärven ja Rusutjärven istutuksista. Voimalaan liittyvä uusi ilmiö on Vantaanjoesta keväisin vaeltavat taimenenpoikaset, joista osa saattaa ankerioiden tavoin joutua voimalan turbiiniin. Kevään 2015 aikana, jolloin vaellus mereen tapahtuu, on tarkoitus selvittää alas laskeutuvien taimenenpoikasten määrää ja vaellusaikaa.

Padon purkaminen

Padon purkamisen arvioidaan useissa lausunnoissa parantavan vaelluskalojen nousumahdollisuuksia Vantaanjokeen. Helsingin kalastusalueen lausunnon mukaan padon purkaminen ei välttämättä turvaa vaellussiikojen nousua. Jos nousu alkaa, vaellussiika esiintyy

joen kalastossa uutena lajina ja edellyttää kalastusviranomaisten kannanottoa. Särkikalat eivät ole vaelluskaloja ja niitä on Vantaanjoessa muutenkin riittämiin pitämässä yllä runsaita haukikantoja.

Vantaanjoen suulle on muodostunut uusi ”vakaa” tila sen jälkeen, kun pato rakennettiin. Padon purkaminen muuttaa olosuhteita alueella. Patoa ei ole mahdollista purkaa ilman, että maisema oleellisesti muuttuu. Purkamiseen liittyy myös kantavuuteen, vedenpinnan korkeuden muutoksiin ja sedimentteihin liittyviä kysymyksiä, joihin nykyisen tiedon perusteella ei löydy vastauksia.

Jos pato puretaan, vedenpinta Vantaanjoessa laskee, ja nykyiset veden peittämät rannat jäävät osin paljaksi. Padon kohdalla vedenpinta laskee useita metrejä. Vesi saattaa tukea rantojen maaperää, rakennuksia ja rakenteita. Jos veden korkeus muuttuu, voi syntyä sortumia rannoille tai ongelmia rakennusten tai rakenteiden kantavuuden kanssa. Erityisesti kosken reunoilla oleviin kulttuuriperintökohteisiin, kuten muureihin, siltarakenteisiin ja rakennuksiin on kiinnitettävä erityishuomiota ennallistamista suunniteltaessa. Hankkeen vaikutukset ulottuvat myös aluetta ympäröiviin puistoalueisiin rakentamisen aikana ja hankkeen toteutuksen jälkeen.

Pikkukosken uimaranta on lähellä jokisuuta. Padon purkaminen vapauttaisi Pikkukoskelle asti ulottuvan koskialueen. Täten padon purkamisella tulee olemaan vaikutuksia veden korkeuteen. Padon purkaminen ja veden korkeuden säätelymahdollisuudet esimerkiksi pohjapadoilla on selvitettävä, kuten myös vaikutukset melontaan sekä joen muuhun virkistyskäyttöön.

Padon purkamisella voi olla vaikutusta Vanhankaupunginlahden lintuvesi -Natura 2000 – alueeseen. Todennäköisesti suurin riski Vanhankaupunginlahden lintuvesi –Natura 2000 -alueelle on länsihaaran padon purkamisen yhteydessä liikkeelle lähtevien sedimenttien kulkeutuminen alueelle. Mahdollisten tarkempien kunnostussuunnitelmien selvityä vaikutukset Natura-alueeseen on arvioitava ja tehtävä tarvittavat selvitykset (LSL 65 §).

Muulla Suomessa toteutetuissa patojen purkamisissa patoa ei ole välttämättä purettu kokonaan. Todennäköisesti tämä olisi tilanne myös Vanhankaupunginkoskella.

Mikäli Vanhankaupunginkosken pato puretaan vain osittain, maisemaan jäävät vedestä kohoamaan useita metrejä korkeat patoseinämät.

Onnistuneella suunnittelulla voidaan vaikuttaa siihen, kuinka pitkällä matkalla laskua tapahtuu, mutta yllätykset ovat mahdollisia. Lisäksi Vantaanjoen veden korkeus vaihtelee luonnostaankin paljon.

Padon purkaminen edellyttää asemakaavan muutosta. Vanhankaupunginkosken voimala-alueella on kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka tulee säilyttää ja suojella, jos pato puretaan.

Vaihtoehtoiset parannustoimenpiteet

Itähaaraa kunnostettaessa on tavoitteena, että veden korkeus joessa ei muutu. Koskea suunniteltaessa on varmistettava, että virtaama on riittävä, jotta ei tule tulvariskiä. Itähaaraa kunnostettaessa ei ole kantavuuteen ja sedimentteihin liittyviä pulmia, joita padon purkamisessa tulee käsiteltäväksi.

Vesialueen muutoksia, joiden avulla voitaisiin parantaa itäisen uoman nousuolosuhteita esimerkiksi uoman muotoa käsittelemällä tai johtamalla sinne nykyistä enemmän virtaamaa pysyvästi tai ajoittain, tulisi tutkia.

Samoin tulisi selvittää mahdollisuuksia ajoittaa voimalaitoksen käyttöjaksoja niin, että kaloille aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää.

Padon purkamisen muista vaikutuksista

Kosken itähaaran kunnostamiseen ja kalastuksen järjestelyyn alueella on panostettu rahallisesti. Vanhankaupunginkosken ja suvannon kalastusalue on yksi Helsingin tärkeimmistä. Padon purkamisen vaikutukset koko kyseisen alueen kalastus-, lajiensuojelu- ja matkailuelinkeinolle on selvitettävä.

Kustannukset

Padon purkuhanke vaatii todennäköisesti runsaasti sekä selvitys-, suunnittelu- että rakentamisresursseja. Varsinaisten kunnostustöiden hinnasta ei ole tehty tarkempia kustannusarviota.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että nykytiedon perusteella ei ole mahdollista tehdä päätöstä padon purkamisesta.

Ensisijaisesti on pyrittävä hyvällä suunnittelulla parantamaan vaelluskalojen nousumahdollisuuksia. Lisäselvityksiä tulee ensisijaisesti tehdä itähaaran kunnostamisesta ja pyrkiä estämään kalojen vahingoittuminen eri keinoin. Myös Helen Oy:n kanssa voidaan tarvittaessa neuvotella uusista voimalan käyttörajoituksista.

04.05.2015

Kj/5

Padon purkamiseen tähtäävät toimet edellyttävät laajoja selvityksiä ja edellyttävät asemakaavamuutoksen ja vesilain mukaisen luvan ohella lausuntoja mm. Museovirastolta ja ELY-keskukselta. Tässä vaiheessa ei laajojen selvitysten käynnistäminen ole tarkoituksenmukaista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Relander Jukka valtuustoaloite Kvsto 8.10.2014 asia 20

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 14.04.2015 § 158

HEL 2014-012194 T 00 00 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Padon historiaa

Vantaanjoen suualueen länsihaaran pato sijaitsee paikalla, jonne Helsinki perustettiin vuonna 1550. Noilta ajoilta lähtien alueella on käytetty vesivoimaa. Nykyinen pato ja turbiini ovat vuodelta 1876. Pato ympäröivine rakennuksineen muodostaa Vantaanjokisuun vesi- ja viemärlaitokset -nimisen kokonaisuuden, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (rky) valtioneuvoston v. 2009 antaman päätöksen mukaan. Voimassa olevassa asemakaavassa padosta sanotaan: ”Suojeltava alueen osa, jolla olevat pato- ja siltarakenteet tulee säilyttää tai tarvittaessa uusien siten, että ympäristön historiallinen arvo säilyy”. Patoa ympäröivät maa-alueet ovat muinaismuistoaluetta.

Pato ympäristöineen kertoo Helsingin menneisyydestä usean vuosisadan ajalta, ja sen kulttuurihistoriallinen merkitys on suuri.

Padon purkamisen vaikutuksia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Vantaanjoen suulle on muodostunut uusi ”vakaa” tila sen jälkeen, kun pato rakennettiin. Padon purkaminen muuttaa olosuhteita alueella. Patoa ei ole mahdollista purkaa ilman, että maisema oleellisesti muuttuu. Purkamiseen liittyy myös kantavuuteen, vedenpinnan korkeuden muutoksiin ja sedimentteihin liittyviä kysymyksiä, joihin nykyisen tiedon perusteella ei löydy vastauksia.

Jos pato puretaan, vedenpinta Vantaanjoessa laskee, ja nykyiset veden peittämät rannat jäävät osin paljaksi. Padon kohdalla vedenpinta laskee useita metrejä. Vesi saattaa tukea rantojen maaperää, rakennuksia ja rakenteita. Jos veden korkeus muuttuu, voi syntyä sortumia rannoille tai ongelmia rakennusten tai rakenteiden kantavuuden kanssa.

Muulla Suomessa toteutetuissa patojen purkamisissa patoa ei ole välttämättä purettu kokonaan. Todennäköisesti tämä olisi tilanne myös Vanhankaupunginkoskella. ”Ehkä noin puolet padosta voisi jäädä, mutta tarkempaan arvioon mitoitus täytyy laskea”, sanoo Uudenmaan Ely-keskuksen suunnittelija Harri Aulaskari (puhelinkestustelut 9.2. ja 3.3.2015). Aulaskari on ollut suunnittelijana useissa koskikunnostushankkeissa, joiden yhteydessä on purettu myös patoja. ”Tarpeetonta rakenteiden purkamista tulee välttää kannattavuus- eli kustannussyistä. Ja myös historiallisista syistä”. Mikäli Vanhankaupunginkosken pato puretaan vain osittain, maisemaan jäävät vedestä kohoamaan useita metrejä korkeat patoseinämät.

Patoaltaaseen on vuosikymmenien kuluessa kertynyt veden mukana paikalle kulkeutunutta sedimenttiä. Padon purkaminen saa sedimentin lähtemään liikkeelle, jolloin se mataloittaa jo ennestäänkin matalaa Vanhankaupunginlahtea. Sedimentti saattaa myös sisältää haitallisia aineita, jolloin se on käsiteltävä asianmukaisesti.

Padon purkaminen lisää veden virtausta, jolloin vedenpinta laskee. Onnistuneella suunnittelulla voidaan vaikuttaa siihen, kuinka pitkällä matkalla laskua tapahtuu, mutta yllätykset ovat mahdollisia. Lisäksi Vantaanjoen veden korkeus vaihtelee luonnostaankin paljon. On mahdollista, että vedenkorkeus alenee Pitkäkoskella saakka. Lähempänä patoa vedenkorkeuden muutokset voivat vaikuttaa esim. Pikkukosken uimarannan käyttöön.

Itähaaran kunnostamisen haasteita

Itähaaraa kunnostettaessa lähtökohdan tulee Aulaskarin (puhelinkestustelu 5.3.2015) mukaan olla, että veden korkeus joessa ei muutu. Koskea suunniteltaessa on varmistettava, että virtaama on riittävä, jotta ei tule tulvariskiä. Itähaaraa kunnostettaessa ei ole

kantavuuteen ja sedimentteihin liittyviä pulmia, joita padon purkamisessa tulee käsiteltäväksi.

Kustannukset

Esiselvitys alueen kunnostamisen eri vaihtoehtoista maksaa arviolta joitakin kymmeniä tuhansia euroja. Varsinaisten kunnostustöiden hinta on todennäköisesti useita satoja tuhansia. Hinta vaihtelee suuresti sen mukaan, millaisia asioita esiselvityksessä tulee ilmi, ja millaisia käytännön kunnostustöitä lopulta päädytään tekemään.

Kalojen vaeltaminen

Vantaanjokeen nousevista tai nousua yrittävistä kalalajeista ja niiden yksilömääristä tulee tehdä selvitys, sillä tietoa on niukasti ja hajanaisesti.

Tällä hetkellä Vantaanjoen itähaarassa on v. 2000 valmistunut tekokoski, jota pitkin vain vahvimmat kalat, kuten lohi, meritaimen ja hyvissä oloissa vimpä, pääsevät nousemaan Vantaanjokeen. Lisäksi jokeen pääsee ”vaivoin ehkä nahkiainen, koska se pystyy tarttumaan suullaan kiviin”, toteaa tutkija Ari Saura Luonnonvarakeskuksesta (puhelin keskustelu 4.2.2015). Siika ja muut kalat eivät pääse jokeen.

”Vantaanjoella alkuperäiset vaelluskalakannat ovat lähes kokonaan hävinneet, koska nousu jokeen ei ole ollut mahdollista vuosikymmeniin. Myös veden likaantumisella on ollut vaikutusta asiaan. Viimeisen uhanalaisuusluokituksen (2010) mukaan Vantaanjoessa elää nykyisin uhanalaisia kalakantoja. Tällaisia ovat merivaelteinen taimen (äärimmäisen uhanalainen), paikallinen sisävesitaimen (erittäin uhanalainen), ankerias (erittäin uhanalainen), toutain (silmälläpidettävä) ja nahkiainen (silmälläpidettävä). Alkuperäisiä näistä ovat ainoastaan Vantaanjoen latvojen paikalliset taimenkannat sekä nahkiainen. Muut kalalajit tai -kannat ovat istutusten avulla Vantaanjokeen kotiutettuja”, Saura kirjoittaa sähköpostissa 9.3.2015.

Lohesta ja meritaimenesta on saatu muodostettua Vantaanjoessa lisääntyvät kannat istuttamalla alun perin muualta peräisin olevia kaloja jokeen. ”Myös vaellussiasta ja muista vaelluskaloista olisi mahdollista saada muodostettua omat kannat Vantaanjokeen, jos kalat pääsisivät sinne. Nykyisin esim. vaellussiika ja toutain kutevat vain Vanhankaupunginkosken alaosassa, merenpinnan tasossa”, Saura sanoo 4.2.2015. Varsinaisten vaelluskalojen lisäksi muutkin kalalajit hyötyvät vaellusmahdollisuudesta. Esimerkiksi ahven, hauki, särki, salakka, säyne ja vimpä nousevat jokiin ja puroihin kutemaan.

”Vantaanjoella kaikki kalalajit voisivat hyödyntää vaellusmahdollisuutta.

04.05.2015

Kj/5

Lajien monimuotoisuuden kannalta on hyvä, että niillä on mahdollisuus vaeltaa ja käyttää erilaisia elinympäristöjä.”

Vaikutukset Vanhankaupunginlahden lintuvesi-Natura 2000 -alueeseen

Todennäköisesti suurin riski Vanhankaupunginlahden lintuvesi-Natura 2000 -alueelle on länsihaaran padon purkamisen yhteydessä liikkeelle lähtevien sedimenttien kulkeutuminen alueelle. Mahdollisten tarkempien kunnostussuunnitelmien selvittyä vaikutukset Natura-alueeseen on arvioitava ja tehtävä tarvittavat selvitykset (LSL 65 §).

Vaikutukset vuollejokisimpukkaan

Vantaanjoessa elää Euroopan mittakaavassa merkittävä, n. 3 milj. yksilön suuruinen vuollejokisimpukkakanta. Vuollejokisimpukka on Suomessa uhanalainen ja rauhoitettu laji. Se on myös EU:n luontodirektiivin IV-liitteen laji, jonka yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa hävittää tai heikentää (LSL 49 §, ks. myös Euroopan neuvoston direktiivi 92 / 43 / ETY, 12 artikla).

Vantaanjoen vuollejokisimpukoita tutkineen intendentti Ilmari Valovirran (puhelin keskustelut 9. ja 18.2.2015) mukaan Vanhankaupunginkosken patoa lähinnä olevat populaatiot elävät heti Lahdenväylän pohjoispuolella reilun viidensadan metrin päässä padosta. Lisäksi yksittäisiä yksilöitä on ajautunut vielä lähemmäs patoa. Valovirran havaintojen mukaan vuollejokisimpukat elävät jokien syvimmissä ja parhaiten virtaavissa paikoissa. Tämä ominaisuus suojaa niitä mm. vedenpinnan korkeuden vaihteluilta. Muualla Suomessa vuollejokisimpukat ovat tutkimusten mukaan selvinneet hyvin siirtoistutuksista saman joen toiseen paikkaan.

Koskea kunnostettaessa on otettava huomioon, että vuollejokisimpukkaan saattavat vaikuttaa rakennustöiden aiheuttamat haitat, kuten hiekan ja soran levittäminen tai työkoneiden ajaminen.

Mikäli Vantaanjoella tulevaisuudessa tehdään kunnostustöitä, vaikutukset vuollejokisimpukkaan on ehdottomasti selvitettävä ja laadittava suunnitelma simpukoiden säilymiseksi.

Vaikutukset saukkoon

Saukko on vuollejokisimpukan tapaan luontodirektiivin liitteen IV laji, jota säännöllisesti tavataan Vanhankaupunginkoskella. Tarkempien kunnostussuunnitelmien selvittyä on arvioitava toimenpiteiden vaikutukset saukkoon.

Vantaanjoen Natura 2000 -alue

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Euroopan komissio on 3.12.2014 tehnyt päätöksen, jonka mukaan Vantaanjoki liitetään Natura 2000 -verkostoon. Verkostoon liittämisen perusteina ovat vuollejokisimpukan ja saukon esiintyminen alueella. Natura-alueilla on toteutettava suojelutavoitteiden mukainen hoito mahdollisimman nopeasti ja viimeistään kuuden vuoden kuluessa siitä, kun komissio on hyväksynyt alueen (LSL 68 §). Koska suojelun perusteina ovat vuollejokisimpukka ja saukko, suojelu on ensisijaisesti toteutettava nämä lajit huomioiden. Viranomaisen ei voi myöskään hyväksyä sellaista hanketta, joka merkittävästi heikentää niitä luontoarvoja, joiden mukaan alue on sisällytetty tai tarkoitus sisällyttää Natura-verkostoon (LSL 66 §).

Vaikka Vanhankaupunginkoskella vuollejokisimpukka ja saukko ovat suojelun perusteina, kunnostamisen yhteydessä on todennäköisesti mahdollista sovittaa yhteen näiden lajien esiintyminen sekä kosken rakentaminen kalojen nousuun sopivaksi.

Vahingoittuneet ja kuolleet kalat

Nykyisin padon alapuolelle muodostunut suvanto estää tai hidastaa kalojen nousua. Padon yli virtava vesi saa kalat hyppimään patoseinämää vasten niiden yrittäessä nousua. ”Kalat hakkaavat päätä seinään”, sanoo Vanhankaupunginkosken Meri-infossa työskentelevä kalatalousneuvoja Sarianne Snellman (puhelinkeskustelu 18.2.2015). Hyppimisen seurauksena monet kalat vahingoittuvat tai kuolevat. Suvantoon harhautuminen myös hidastaa kalojen nousua ennen kuin ne löytävät tiensä itähaaraan.

Joesta mereen palaavien ankerioiden tie voi päättyä voimalaitoksen turbiiniin. ”Osa kaloista on solmussa tai sykkyrällä ihan kuin ne olisivat pyörineet turbiinissa ja sitten jossain vaiheessa irronneet”, Snellman sanoo. Osalta kaloista ”on mennyt nikama tai nikamat paikoiltaan”, hän jatkaa kertoo, että selkä näyttää vinolta. ”Ne olivat niin mössöinä kun vaan olla voi tultuaan myllyn kautta”, hän lisää vielä sähköpostiviestissä 25.2.2015. Loukkaantuneita tai kuolleita kaloja on Snellmanin mukaan useita kymmeniä vuosittain.

Kalojen ”alasvaellus on vielä haasteellisempaa” kuin ylös vaeltaminen, Harri Aulaskari sanoo 5.3.2015. Hän toteaa, että ongelma on maailmanlaajuinen: kalateitä on tehty, jotta kalat pääsevät nousemaan ylös, mutta kaikki alas pyrkivät eivät pääse perille, vaan tuhoutuvat voimalaitosten turbiineissa.

Eläinsuojelullisista syistä Vanhankaupunginkosken patoalue tulee kunnostaa siten, että kalat eivät vahingoitu tai kuole eikä vaellukselle nousu merkittävästi hidastu. Tämän tulee tapahtua riippumatta siitä, mihin ratkaisuun muussa alueen kunnostamisessa päädytään.

Koska padon purkaminen vaikuttaa merkittävästi joen virtaamiin ja vedenkorkeuteen ja sillä on muitakin vesistövaikutuksia, patorakennelmaa ei voi poistaa ilman vesilain mukaista lupaa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että patorakennelman poistaminen ei merkittävästi loukkaa yleistä tai yksityistä etua. Poistamisesta johtuva edunmenetys on myös korvattava. Tällä hetkellä Helen käyttää museoitua voimalaitosta pienimuotoiseen sähkön tuotantoon. Lupaa on haettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolta ja hakemukseen on liitettävä vesitalousasetuksen (1560/2011) mukaiset tarpeelliset selvitykset mm. vaikutusarviot virtaamiin, vedenkorkeuksiin, ranta-alueisiin, rakennuksiin ja rakennelmiin, vesivoimaan, vedenottoon, virkistyskäyttöön, vesistön tilaan, vesiluontotyyppeihin ja suojelualueisiin, rakennusperintöön.

Tiivistelmä

Ympäristölautakunta toteaa, että nykytiedon perusteella ei ole mahdollista tehdä päätöstä padon purkamisesta, vaan padon purkamisen vaikutukset pitää selvittää siten, että alueen luonto-, virkistys- ja kulttuuriarvot säilyvät.

Ympäristölautakunta esittää tehtäväksi lisäselvityksiä padon purkamisesta, itähaaran kunnostamisesta ja kalojen vahingoittumisen estämisestä eri keinoin.

Hyvällä suunnittelulla on varmistettava, että vaelluskalojen nousumahdollisuus Vantaanjokeen paranee selkeästi nykyisestä. Valmistelun yhteydessä tulee kuulla kaupunkilaisia ja asukasyhdistyksiä.

Käsittely

14.04.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti: Kappaleiden 28, 29, 30 tilalle:

Ympäristölautakunta toteaa, että nykytiedon perusteella ei ole mahdollista tehdä päätöstä padon purkamisesta, vaan padon purkamisen vaikutukset pitää selvittää siten, että alueen luonto-, virkistys- ja kulttuuriarvot säilyvät.

Ympäristölautakunta esittää tehtäväksi lisäselvityksiä padon purkamisesta, itähaaran kunnostamisesta ja kalojen vahingoittumisen estämisestä eri keinoin.

Hyvällä suunnittelulla on varmistettava, että vaelluskalojen nousumahdollisuus Vantaanjokeen paranee selkeästi nykyisestä.

04.05.2015

Kj/5

Valmistelun yhteydessä tulee kuulla kaupunkilaisia ja asukasyhdistyksiä.

24.03.2015 Pöydälle

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Hanna Seitapuro, vs. ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 26.03.2015 § 68

HEL 2014-012194 T 00 00 03

Lausunto

Liikuntalautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kokonaisvaikutukset tulee selvittää tarkasti. Etenkin Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kalataloudelliset, -suojelulliset ja matkailuelinkeinolliset perusteiden tulee olla keskeisinä tekijöinä padon tulevaisuudesta päätettäessä.

Vantaanjokea on kunnostettu kalataloudellisin perustein 30 vuoden ajan. Joen pääuoma mereltä Riihimäen Erköylänjärveen on tehty vaelluskelpoiseksi taimenelle sekä lohelle poistamalla ja ohittamalla useita vaellusesteitä, kunnostamalla koskia ja istuttamalla vaelluskalojen poikasia. Tämän lisäksi lukuisia sivujokia sekä kymmeniä sivupuroja on kunnostettu ja kunnostetaan vuosittain vaelluskalojen kudulle suotuisiksi. Kunnostuksia ovat rahoittaneet mm. alueellinen kalatalousviranomaisen, kunnat, vapaaehtoisjärjestöt ja yritykset.

Padon kohtalosta päätettäessä tulee huomioida myös se, että Euroopan unionin vesipuitedirektiivi velvoittaa palauttamaan vesistöt mahdollisimman luonnontilaisiksi. Luonnontilaisuuteen kuuluu oleellisesti myös jatkuvuus eli vesieliöstöjen esteetön pääsy jokea pitkin.

Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen

Vantaanjoen sualueelle istutetaan vuosittain 150 - 200 000 kesän vanhaa vaellussiikaa. Siiat palaavat jokisuuhun 3 - 5 vuoden kuluttua

istutuksesta syys - marraskuussa. Siikojen ei ole todettu nousevan Vantaanjokeen, koska itäisen suuhaaran kalaporras on niille liian jyrkkä ja koska läntisessä haarassa sijaitseva pato estää osaltaan niiden nousun kokonaan.

Siikojia on jo vuosia kalastettu lippoamalla Vanhankaupunginkosken muureilta. Lippoaminen on erittäin suosittu kalastusmuoto ja saaliiksi saadaan vuosittain tuhansia siikojia. Lippoamalla saadut lohet ja taimenet on vapautettava.

Lippoamisen, kuten koko muunkin kalastusharrastuksen, sekä matkailuelinkeinolle koituvat vaikutukset tulee arvioida ennen päätöstä padon purusta.

Särkikaloista lähinnä vimpa ja toutain virtakutuisina yrittävät nousta Vantaanjokeen ja osa vimpoista siinä onnistuukin. Toutainta esiintyy istutusten ansiosta runsaasti Vanhankaupunginlahdella ja -suvannossa. Toutain vaatii noustakseen loivempia virtoja kuin Vanhankaupungin itäkoskessa. Padon purkamisen vaikutukset näiden kalojen nousulle on selvitettävä ennen päätöstä padon purusta.

Muita loivemmasta nousukoskesta hyötyviä lajeja ovat mm. ankerias ja nahkiainen, joiden nousua ja istutuksia Vantaanjokeen pitää tutkia tavoitteena selvittää eri vaihtoehdot noususteiden poistamiseksi.

Helenin vesivoimalan vaikutukset

Vantaanjoen länsihaaran yhteydessä toimiva vesivoimala ja pato vaikuttavat kalojen nousuun joen virtaaman mukaan. Mitä enemmän vettä kalojen nousun aikaan länsihaaran kautta kulkee, sitä useampi kala ui virtausta vasten padolle. Tällöin kalat jäävät hyppimään patoa vasten ja kaikki yksilöt eivät löydä tietänsä itähaaralle. Kuolleita vesiturbiinien murskaamia ankeriaita on tavattu voimalan alta jo vuosia. Kyse on joistakin kymmenistä yksilöistä vuosittain. Ankeriaat ovat peräisin Tuusulanjärven ja Rusutjärven istutuksista.

Voimalaan liittyvä uusi ilmiö on Vantaanjoesta keväisin vaeltavat taimenenpoikaset, joista osa saattaa ankerioiden tavoin joutua voimalan turbiiniin. Kevään 2015 aikana, jolloin vaellus mereen tapahtuu, on tarkoitus selvittää alas laskeutuvien taimenenpoikasten määrää ja vaellusaikaa. Helenin kanssa on tarvittaessa neuvoteltava uusista voimalan käyttörajoituksista ennen päätöstä alueelle kohdistuvista laajemmista toimenpiteistä.

Padon purkamisen muista vaikutuksista

04.05.2015

Kj/5

Padon rakentamisen jälkeisenä aikana on Vantaanjoen suvantomaiseen omaan saattanut kasautua sedimenttikerrostumia, jotka voivat sisältää jokivarren teollisuuden laskemien jätevesien myrkkyyjämiä. Ennen padon purkupäätöstä on tämäkin asia selvitettävä.

Pikkukosken uimaranta on lähellä jokisuuta. Padon purkaminen vapauttaisi Pikkukoskelle asti ulottuvan koskialueen. Täten padon purkamisella tulee olemaan vaikutuksia veden korkeuteen. Padon purkaminen ja veden korkeuden säätelymahdollisuudet esimerkiksi pohjapadoilla on selvitettävä, kuten myös vaikutukset melontaan sekä joen muuhun virkistyskäyttöön.

Kaupunki on tähän mennessä kohdistanut taloudellisia panoksia kosken itähaaran kunnostamiseen ja kalastuksen järjestelyyn alueella. Vanhankaupunginkosken ja suvannon kalastusalue on yksi Helsingin tärkeimmistä. Padon purkamisen vaikutukset koko kyseisen alueen kalastus-, lajiensuojelu- ja matkailuelinkeinolle on selvitettävä.

Käsittely

26.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Riku Ahola: Vastaehdotus: Ahola, Riku

Liikuntalautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kokonaisvaikutukset tulee selvittää tarkasti. Etenkin Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kalataloudelliset, -suojelliset ja matkailuelinkeinolliset perusteiden tulee olla keskeisinä tekijöinä padon tulevaisuudesta päätettäessä.

Vantaanjokea on kunnostettu kalataloudellisin perustein 30 vuoden ajan. Joen pääuoma mereltä Riihimäen Erkylänjärveen on tehty vaelluskelpoiseksi taimenelle sekä lohelle poistamalla ja ohittamalla useita vaellusesteitä, kunnostamalla koskia ja istuttamalla vaelluskalojen poikasia. Tämän lisäksi lukuisia sivujokia sekä kymmeniä sivupuroja on kunnostettu ja kunnostetaan vuosittain vaelluskalojen kudulle suotuisiksi. Kunnostuksia ovat rahoittaneet mm. alueellinen kalatalousviranomaisen, kunnat, vapaaehtoisjärjestöt ja yritykset.

Padon kohtalosta päätettäessä tulee huomioida myös se, että Euroopan unionin vesipuitedirektiivi velvoittaa palauttamaan vesistöt

04.05.2015

Kj/5

mahdollisimman luonnontilaisiksi. Luonnontilaisuuteen kuuluu oleellisesti myös jatkuvuus eli vesiselöstöjen esteetön pääsy jokea pitkin.

Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen

Vantaanjoen suualueelle istutetaan vuosittain 150 - 200 000 kesän vanhaa vaellussiikaa. Siiat palaavat jokisuuhun 3 - 5 vuoden kuluttua istutuksesta syys - marraskuussa. Siikojen ei ole todettu nousevan Vantaanjokeen, koska itäisen suuhaaran kalaporras on niille liian jyrkkä ja koska läntisessä haarassa sijaitseva pato estää osaltaan niiden nousun kokonaan.

Siikojen on jo vuosia kalastettu lippoamalla Vanhankaupunginkosken muureilta. Lippoaminen on erittäin suosittu kalastusmuoto ja saaliiksi saadaan vuosittain tuhansia siikojen lippoamalla saadut lohet ja taimenet on vapautettava.

Lippoamisen, kuten koko muunkin kalastusharrastuksen, sekä matkailuelinkeinolle koituvat vaikutukset tulee arvioida ennen päätöstä padon purusta.

Särkikaloista lähinnä vimpa ja toutain virtakutuisina yrittävät nousta Vantaanjokeen ja osa vimpoista siinä onnistuukin. Toutainta esiintyy istutusten ansiosta runsaasti Vanhankaupunginlahdella ja -suvannossa. Toutain vaatii noustakseen loivempia virtoja kuin Vanhankaupungin itäkoskessa. Padon purkamisen vaikutukset näiden kalojen nousulle on selvitettävä ennen päätöstä padon purusta.

Muita loivemmasta nousukoskesta hyötyviä lajeja ovat mm. ankerias ja nahkiainen, joiden nousua ja istutuksia Vantaanjokeen pitää tutkia tavoitteena selvittää eri vaihtoehdot nousuesteiden poistamiseksi.

Helenin vesivoimalan vaikutukset

Vantaanjoen länsihaaran yhteydessä toimiva vesivoimala ja pato vaikuttavat kalojen nousuun joen virtaaman mukaan. Mitä enemmän vettä kalojen nousun aikaan länsihaaran kautta kulkee, sitä useampi kala ui virtausta vasten padolle. Tällöin kalat jäävät hyppimään patoa vasten ja kaikki yksilöt eivät löydä tietänsä itähaaralle. Kuolleita vesiturbiinien murskaamia ankeriaita on tavattu voimalan alta jo vuosia. Kyse on joistakin kymmenistä yksilöistä vuosittain. Ankeriaat ovat peräisin Tuusulanjärven ja Rusutjärven istutuksista.

Voimalaan liittyvä uusi ilmiö on Vantaanjoesta keväisin vaeltavat taimenenpoikaset, joista osa saattaa ankeriaiden tavoin joutua voimalan turbiiniin. Kevään 2015 aikana, jolloin vaellus mereen

04.05.2015

Kj/5

tapahtuu, on tarkoitus selvittää alas laskeutuvien taimenenpoikasten määrää ja vaellusaikaa. Helenin kanssa on tarvittaessa neuvoteltava uusista voimalan käyttörajoituksista ennen päätöstä alueelle kohdistuvista laajemmista toimenpiteistä.

Padon purkamisen muista vaikutuksista

Padon rakentamisen jälkeisenä aikana on Vantaanjoen suvantomaiseen uomaan saattanut kasautua sedimenttikerrostumia, jotka voivat sisältää jokivarren teollisuuden laskemien jätevesien myrkkyjäämiä. Ennen padon purkupäätöstä on tämäkin asia selvitettävä.

Pikkukosken uimaranta on lähellä jokisuuta. Padon purkaminen vapauttaisi Pikkukoskelle asti ulottuvan koskialueen. Täten padon purkamisella tulee olemaan vaikutuksia veden korkeuteen. Padon purkaminen ja veden korkeuden säätelymahdollisuudet esimerkiksi pohjapadoilla on selvitettävä, kuten myös vaikutukset melontaan sekä joen muuhun virkistyskäyttöön.

Kaupunki on tähän mennessä kohdistanut taloudellisia panoksia kosken itähaaran kunnostamiseen ja kalastuksen järjestelyyn alueella. Vanhankaupunginkosken ja suvannon kalastusalue on yksi Helsingin tärkeimmistä. Padon purkamisen vaikutukset koko kyseisen alueen kalastus-, lajiensuojelu- ja matkailuelinkeinolle on selvitettävä.

Kannattajat: Seppo Lampela

Vastaehdotus:

Joonas Lyytinen: Aholan vastaesityksen mukaan, paitsi:

Lisätään ennen otsikkoa "Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen" lause:

Mikäli selvitysten nojalla ei padon purkamiselle löydy pakottavia esteitä, tulee pato purkaa.

Ja uusi kappale:

Kulttuurihistorialliset arvot

Mahdollinen padon purkaminen ei vaikuttaisi oleellisesti alueen kulttuurihistorialliseen miljööseen, koska sekä vesivoimalaitosrakennuksen ulkoasu sekä Kuninkaankartanon saaren rakennukset säilyisivät nykyisessä muodossaan. Padon purkamista selvitettäessä voidaan myös harkita osittaista ratkaisua, jossa patoon

avataan vain aukko joen vapaata virtaamista varten jos se kulttuurihistoriallisista syistä katsotaan tarpeelliseksi.

Kannattajat: Sallamaari Muhonen

Vastaehdotus:

Riitta Hämäläinen-Bister: Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen aiheuttamat kokonaisvaikutukset tulee selvittää tarkasti. Erityisesti Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kalataloudelliset- ja suojelulliset sekä elinkeinotoimintaan liittyvät selvitykset ja suojelupäätökset tulevat olla keskeisinä tekijöinä padon tulevaisuudesta päätettäessä.

Vantaanjokea on kunnostettu kalataloudellisin perustein 30 vuoden ajan. Joen pääuoma mereltä Riihimäen Erkylänjärveen on tehty vaelluskelpoiseksi poistamalla sekä ohittamalla useita vaellusesteitä, kunnostamalla koskia ja istuttamalla vaelluskalojen poikasia. Tämän lisäksi lukuisia sivujokia sekä kymmeniä sivupuroja on kunnostettu ja kunnostetaan vuosittain vaelluskalojen kudulle suotuisiksi. Kunnostuksia ovat rahoittaneet mm. alueellinen kalatalousviranomaisen, kunnat, vapaaehtoisjärjestöt ja yritykset.

Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen

Vantaanjoen suualueelle istutetaan vuosittain 150 - 200 000 kesänvanhaa vaellussiikaa. Siikat palaavat jokisuuhun 3 -5 vuoden kuluttua istutuksesta syys - marraskuussa. Siikojen ei ole todettu nousevan Vantaanjokeen, sillä itäisen suuhaaran kalaporras on niille liian jyrkkä ja läntisessä haarassa sijaitseva pato estää osaltaan niiden nousun kokonaan. Siikojia on jo vuosia kalastettu lippoamalla Vanhankaupunginkosken muureilta. Lippoaminen on erittäin suosittu kalastusmuoto ja saaliiksi saadaan vuosittain tuhansia siikojia. Lippoamalla saadut lohet ja taimenet on vapautettava. Lippoamisen, kuten koko muunkin kalastusharrastuksen sekä –matkailuelinkeinolle koituvat vaikutukset tulee arvioida ennen päätöstä padon purusta.

Särkikaloista lähinnä vimpa ja toutain virtakutuisina yrittävät nousta Vantaanjokeen osan vimmoista onnistuessaan. Toutainta esiintyy istutusten ansiosta runsaasti Vanhankaupunginlahdella ja -suvannossa. Toutain vaatii noustakseen loivempia virtoja kuin Vanhankaupungin itäkoskessa. Padon purkamisen vaikutukset näiden kalojen nousulle on selvitettävä ennen päätöstä padon purusta. Muita loivemmasta nousukoskesta hyötyviä lajeja ovat mm. ankerias ja nahkiainen, joiden nousua ja istutuksia Vantaanjokeen pitää tutkia lähtökohtana eri vaihtoehdot nousuesteiden poistamiseksi.

Helenin vesivoimalan vaikutukset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Vantaanjoen länsihaaran yhteydessä toimiva vesivoimala ja pato vaikuttavat kalojen nousuun joen virtaaman mukaan. Mitä enemmän vettä kalojen nousun aikaan länsihaaran kautta kulkee, sitä useampi kala ui virtausta vasten padolle. Tällöin kalat jäävät hyppimään patoa vasten ja kaikki yksilöt eivät löydä tietänsä itähaaralle. Kuolleita ankeriaita, vesiturbiinien murskaamana, on tavattu voimalan alta jo vuosia. Kyse on joistakin kymmenistä yksilöistä vuosittain. Ankeriaat ovat peräisin Tuusulanjärven ja Rusutjärven istutuksista.

Uutena asiana voimalan suhteen ovat Vantaanjoesta keväisin vaeltavat taimenenpoikaset, joista osa saattaa ankerioiden tavoin joutua voimalan turbiiniin. Kevään 2015 aikana on tarkoitus selvittää alas laskeutuvien taimenenpoikasten määrää ja aikaa, jolloin vaellus mereen tapahtuu. Helenin kanssa on tarvittaessa neuvoteltava uusista voimalan käyttörajoituksista ennen päätöstä alueelle kohdistuvista laajemmista toimenpiteistä.

Padon purkamisen muista vaikutuksista

Padon rakentamisen jälkeisenä aikana on Vantaanjoen suvantomaiseen uomaan saattanut kasautua sedimenttikerrostumia, jotka voivat sisältää jokivarren teollisuuden laskemien jätevesien myrkkyyjämiä. Ennen padon purkupäätöstä myös tämä asia on selvitettävä.

Pikkukosken uimaranta on lähellä jokisuuta. Padon purkaminen vapauttaisi Pikkukoskelle asti ulottuvan koskialueen. Täten padon purkamisella saattaa olla vaikutuksia veden korkeuteen. Padon purkaminen ja veden korkeuden säätelymahdollisuudet esimerkiksi pohjapadoilla on selvitettävä, kuten myös vaikutukset melontaan sekä joen muuhun virkistyskäyttöön.

Voimalaitos rakennusten ja patomuuriin liittyvät suojelupäätökset on myös ensisijaisia selvittämisasioita.

Kaupunki on tähän mennessä kohdistanut taloudellisia panoksia kosken itähaaran kunnostamiseen ja kalastuksen järjestelyyn alueella. Vanhankaupunginkosken ja suvannon kalastusalue on yksi Helsingin tärkeimmistä. Padon purkamisen vaikutukset koko kyseisen alueen kalastus-, lajiensuojelu- ja matkailuelinkeinolle on selvitettävä

Kannattajat: Jukka Järvinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus: Ahola, Riku

Liikuntalautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kokonaisvaikutukset tulee selvittää tarkasti. Etenkin Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kalataloudelliset, -suojelliset ja matkailuelinkeinolliset perusteiden tulee olla keskeisinä tekijöinä padon tulevaisuudesta päätettäessä. Vantaanjokea on kunnostettu kalataloudellisin perustein 30 vuoden ajan. Joen pääuoma mereltä Riihimäen Erkylänjärveen on tehty vaelluskelpoiseksi taimenelle sekä lohelle poistamalla ja ohittamalla useita vaellusesteitä, kunnostamalla koskia ja istuttamalla vaelluskalojen poikasia. Tämän lisäksi lukuisia sivujokia sekä kymmeniä sivupuroja on kunnostettu ja kunnostetaan vuosittain vaelluskalojen kudulle suotuisiksi. Kunnostuksia ovat rahoittaneet mm. alueellinen kalatalousviranomais, kunnat, vapaaehtoisjärjestöt ja yritykset. Padon kohtalosta päätettäessä tulee huomioida myös se, että Euroopan unionin vesipuidedirektiivi velvoittaa palauttamaan vesistöt mahdollisimman luonnontilaisiksi. Luonnontilaisuuteen kuuluu oleellisesti myös jatkuvuus eli vesiselöstöjen esteetön pääsy jokea pitkin. Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen Vantaanjoen suualueelle istutetaan vuosittain 150 - 200 000 kesän vanhaa vaellussiikaa. Siikat palaavat jokisuuhun 3 - 5 vuoden kuluttua istutuksesta syys - marraskuussa. Siikojen ei ole todettu nousevan Vantaanjokeen, koska itäisen suuhaaran kalaporras on niille liian jyrkkä ja koska läntisessä haarassa sijaitseva pato estää osaltaan niiden nousun kokonaan. Siikojen on jo vuosia kalastettu lippoamalla Vanhankaupunginkosken muureilta. Lippoaminen on erittäin suosittu kalastusmuoto ja saaliiksi saadaan vuosittain tuhansia siikojen. Lippoamalla saadut lohet ja taimenet on vapautettava. Lippoamisen, kuten koko muunkin kalastusharrastuksen, sekä matkailuelinkeinolle koituvat vaikutukset tulee arvioida ennen päätöstä padon purusta. Särkikaloista lähinnä vimpa ja toutain virtakutuisina yrittävät nousta Vantaanjokeen ja osa vimpoina siinä onnistuukin. Toutainta esiintyy istutusten ansiosta runsaasti Vanhankaupunginlahdella ja -suvannossa. Toutain vaatii noustakseen loivempia virtoja kuin Vanhankaupungin itäkoskessa. Padon purkamisen vaikutukset näiden kalojen nousulle on selvitettävä ennen päätöstä padon purusta. Muita loivemmasta nousukoskesta hyötyviä lajeja ovat mm. ankerias ja nahkiainen, joiden nousua ja istutuksia Vantaanjokeen pitää tutkia tavoitteena selvittää eri vaihtoehdot nousuesteiden poistamiseksi. Helenin vesivoimalan vaikutukset Vantaanjoen länsihaaran yhteydessä toimiva vesivoimala ja pato vaikuttavat kalojen nousuun joen virtaaman mukaan. Mitä enemmän vettä kalojen nousun aikaan länsihaaran kautta kulkee, sitä useampi kala ui virtausta vasten padolle. Tällöin kalat jäävät hyppimään patoa vasten ja kaikki yksilöt eivät löydä tietänsä itähaaralle. Kuolleita vesiturbiinien murskaamia ankeriaita on tavattu voimalan alta jo vuosia. Kyse on joistakin kymmenistä yksilöistä vuosittain. Ankeriaat ovat peräisin Tuusulanjärven ja Rusutjärven

istutuksista. Voimalaan liittyvä uusi ilmiö on Vantaanjoesta keväisin vaeltavat taimenenpoikaset, joista osa saattaa ankerioiden tavoin joutua voimalan turbiiniin. Kevään 2015 aikana, jolloin vaellus mereen tapahtuu, on tarkoitus selvittää alas laskeutuvien taimenenpoikasten määrää ja vaellusaikaa. Helenin kanssa on tarvittaessa neuvoteltava uusista voimalan käyttörajoituksista ennen päätöstä alueelle kohdistuvista laajemmista toimenpiteistä. Padon purkamisen muista vaikutuksista Padon rakentamisen jälkeisenä aikana on Vantaanjoen suvantomaiseen uomaan saattanut kasautua sedimenttikerrostumia, jotka voivat sisältää jokivarren teollisuuden laskemien jätevesien myrkkyyjämiä. Ennen padon purkupäätöstä on tämäkin asia selvitettävä. Pikkukosken uimaranta on lähellä jokisuuta. Padon purkaminen vapauttaisi Pikkukoskelle asti ulottuvan koskialueen. Täten padon purkamisella tulee olemaan vaikutuksia veden korkeuteen. Padon purkaminen ja veden korkeuden säätelymahdollisuudet esimerkiksi pohjapadoilla on selvitettävä, kuten myös vaikutukset melontaan sekä joen muuhun virkistyskäyttöön. Kaupunki on tähän mennessä kohdistanut taloudellisia panoksia kosken itähaaran kunnostamiseen ja kalastuksen järjestelyyn alueella. Vanhankaupunginkosken ja suvannon kalastusalue on yksi Helsingin tärkeimmistä. Padon purkamisen vaikutukset koko kyseisen alueen kalastus-, lajiensuojelu- ja matkailuelinkeinolle on selvitettävä.

Ei-ehdotus: Vastaehdotus: Lyytinen, Joonas

Aholan vastaesityksen mukaan, paitsi: Lisätään ennen otsikkoa "Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen" lause: Mikäli selvitysten nojalla ei padon purkamiselle löydy pakottavia esteitä, tulee pato purkaa. Ja uusi kappale: Kulttuurihistorialliset arvot Mahdollinen padon purkaminen ei vaikuttaisi oleellisesti alueen kulttuurihistorialliseen miljööseen, koska sekä vesivoimalaitosrakennuksen ulkoasu sekä Kuninkaankartanon saaren rakennukset säilyisivät nykyisessä muodossaan. Padon purkamista selvitettäessä voidaan myös harkita osittaista ratkaisua, jossa patoon avataan vain aukko joen vapaata virtaamista varten jos se kulttuurihistoriallisista syistä katsotaan tarpeelliseksi.

Jaa-äännet: 7

Riku Ahola, Silja Borgarsdottir Sandelin, Heidi Ruhala, Riitta Hämäläinen-Bister, Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Seppo Lampela

Ei-äännet: 2

Joonas Lyytinen, Sallamaari Muhonen

Tyhjä: 0

04.05.2015

Kj/5

Poissa: 0

2 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus: Ahola, Riku

Liikuntalautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon: Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kokonaisvaikutukset tulee selvittää tarkasti. Etenkin Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kalataloudelliset, -suojelliset ja matkailuelinkeinolliset perusteiden tulee olla keskeisinä tekijöinä padon tulevaisuudesta päätettäessä. Vantaanjokea on kunnostettu kalataloudellisin perustein 30 vuoden ajan. Joen pääuoma mereltä Riihimäen Erkylänjärveen on tehty vaelluskelpoiseksi taimenelle sekä lohelle poistamalla ja ohittamalla useita vaellusesteitä, kunnostamalla koskia ja istuttamalla vaelluskalojen poikasia. Tämän lisäksi lukuisia sivujokia sekä kymmeniä sivupuroja on kunnostettu ja kunnostetaan vuosittain vaelluskalojen kudulle suotuisiksi. Kunnostuksia ovat rahoittaneet mm. alueellinen kalatalousviranomaisen, kunnat, vapaaehtoisjärjestöt ja yritykset. Padon kohtalosta päätettäessä tulee huomioida myös se, että Euroopan unionin vesipuitedirektiivi velvoittaa palauttamaan vesistöt mahdollisimman luonnontilaisiksi. Luonnontilaisuuteen kuuluu oleellisesti myös jatkuvuus eli vesiselöstöjen esteetön pääsy jokea pitkin. Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen Vantaanjoen suualueelle istutetaan vuosittain 150 - 200 000 kesän vanhaa vaellussiikaa. Siiat palaavat jokisuuhun 3 - 5 vuoden kuluttua istutuksesta syys - marraskuussa. Siikojen ei ole todettu nousevan Vantaanjokeen, koska itäisen suuhaaran kalaporras on niille liian jyrkkä ja koska läntisessä haarassa sijaitseva pato estää osaltaan niiden nousun kokonaan. Siikojia on jo vuosia kalastettu lippoamalla Vanhankaupunginkosken muureilta. Lippoaminen on erittäin suosittu kalastusmuoto ja saaliiksi saadaan vuosittain tuhansia siikojia. Lippoamalla saadut lohet ja taimenet on vapautettava. Lippoamisen, kuten koko muunkin kalastusharrastuksen, sekä matkailuelinkeinolle koituvat vaikutukset tulee arvioida ennen päätöstä padon purusta. Särkikaloista lähinnä vimpa ja toutain virtakutuisina yrittävät nousta Vantaanjokeen ja osa vimpoista siinä onnistuukin. Toutainta esiintyy istutusten ansiosta runsaasti Vanhankaupunginlahdella ja -suvannossa. Toutain vaatii noustakseen loivempia virtoja kuin Vanhankaupungin itäkoskessa. Padon purkamisen vaikutukset näiden kalojen nousulle on selvitettävä ennen päätöstä padon purusta. Muita loivemmasta nousukoskesta hyötyviä lajeja ovat mm. ankerias ja nahkiainen, joiden nousua ja istutuksia Vantaanjokeen pitää tutkia tavoitteena selvittää eri vaihtoehdot nousuesteiden poistamiseksi. Helenin vesivoimalan vaikutukset Vantaanjoen länsihaaran yhteydessä toimiva vesivoimala ja pato vaikuttavat kalojen nousuun joen virtaaman mukaan. Mitä

enemmän vettä kalojen nousun aikaan länsihaaran kautta kulkee, sitä useampi kala ui virtausta vasten padolle. Tällöin kalat jäävät hyppimään patoa vasten ja kaikki yksilöt eivät löydä tietänsä itähaarelle. Kuolleita vesiturbiinien murskaamia ankeriaita on tavattu voimalan alta jo vuosia. Kyse on joistakin kymmenistä yksilöistä vuosittain. Ankeriaat ovat peräisin Tuusulanjärven ja Rusutjärven istutuksista. Voimalaan liittyvä uusi ilmiö on Vantaanjoesta keväisin vaeltavat taimenenpoikaset, joista osa saattaa ankerioiden tavoin joutua voimalan turbiiniin. Kevään 2015 aikana, jolloin vaellus mereen tapahtuu, on tarkoitus selvittää alas laskeutuvien taimenenpoikasten määrää ja vaellusaikaa. Helenin kanssa on tarvittaessa neuvoteltava uusista voimalan käyttörajoituksista ennen päätöstä alueelle kohdistuvista laajemmista toimenpiteistä.

Padon purkamisen muista vaikutuksista Padon rakentamisen jälkeisenä aikana on Vantaanjoen suvantomaiseen uomaan saattanut kasautua sedimenttikerrostumia, jotka voivat sisältää jokivarren teollisuuden laskemien jätevesien myrkkyyjämiä. Ennen padon purkupäätöstä on tämäkin asia selvitettävä. Pikkukosken uimaranta on lähellä jokisuuta. Padon purkaminen vapauttaisi Pikkukoskelle asti ulottuvan koskialueen. Täten padon purkamisella tulee olemaan vaikutuksia veden korkeuteen. Padon purkaminen ja veden korkeuden säätelymahdollisuudet esimerkiksi pohjapadoilla on selvitettävä, kuten myös vaikutukset melontaan sekä joen muuhun virkistyskäyttöön. Kaupunki on tähän mennessä kohdistanut taloudellisia panoksia kosken itähaaran kunnostamiseen ja kalastuksen järjestelyyn alueella. Vanhankaupunginkosken ja suvannon kalastusalue on yksi Helsingin tärkeimmistä. Padon purkamisen vaikutukset koko kyseisen alueen kalastus-, lajiensuojelu- ja matkailuelinkeinolle on selvitettävä.

El-ehdotus: Vastaehdotus: Hämäläinen-Bister, Riitta

Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen aiheuttamat kokonaisvaikutukset tulee selvittää tarkasti. Erityisesti Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kalataloudelliset- ja suojelulliset sekä elinkeinotoimintaan liittyvät selvitykset ja suojelupäätökset tulevat olla keskeisinä tekijöinä padon tulevaisuudesta päätettäessä. Vantaanjokea on kunnostettu kalataloudellisin perustein 30 vuoden ajan. Joen pääuoma mereltä Riihimäen Erkylänjärveen on tehty vaelluskelpoiseksi poistamalla sekä ohittamalla useita vaellusesteitä, kunnostamalla koskia ja istuttamalla vaelluskalojen poikasia. Tämän lisäksi lukuisia sivujokia sekä kymmeniä sivupuroja on kunnostettu ja kunnostetaan vuosittain vaelluskalojen kudulle suotuisiksi. Kunnostuksia ovat rahoittaneet mm. alueellinen kalatalousviranomaisen, kunnat, vapaaehtoisjärjestöt ja yritykset. Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen Vantaanjoen suualueelle istutetaan vuosittain 150 - 200 000 kesänvanhaa vaellussiikaa. Siit palaavat jokisuuhun 3 -5 vuoden

kuluttua istutuksesta syys - marraskuussa. Siikojen ei ole todettu nousevan Vantaanjokeen, sillä itäisen suuhaaran kalaporras on niille liian jyrkkä ja läntisessä haarassa sijaitseva pato estää osaltaan niiden nousun kokonaan. Siikoja on jo vuosia kalastettu lippoamalla Vanhankaupunginkosken muureilta. Lippoaminen on erittäin suosittu kalastusmuoto ja saaliiksi saadaan vuosittain tuhansia siikoja. Lippoamalla saadut lohet ja taimenet on vapautettava. Lippoamisen, kuten koko muunkin kalastusharrastuksen sekä –matkailuelinkeinolle koituvat vaikutukset tulee arvioida ennen päätöstä padon purusta. Särkikaloista lähinnä vimpa ja toutain virtakutuisina yrittävät nousta Vantaanjokeen osan vimmoista onnistuessaakin. Toutainta esiintyy istutusten ansiosta runsaasti Vanhankaupunginlahdella ja -suvannossa. Toutain vaatii noustakseen loivempia virtoja kuin Vanhankaupungin itäkoskessa. Padon purkamisen vaikutukset näiden kalojen nousulle on selvitettävä ennen päätöstä padon purusta. Muita loivemmasta nousukoskesta hyötyviä lajeja ovat mm. ankerias ja nahkiainen, joiden nousua ja istutuksia Vantaanjokeen pitää tutkia lähtökohtana eri vaihtoehdot nousuesteiden poistamiseksi. Helenin vesivoimalan vaikutukset Vantaanjoen länsihaaran yhteydessä toimiva vesivoimala ja pato vaikuttavat kalojen nousuun joen virtaaman mukaan. Mitä enemmän vettä kalojen nousun aikaan länsihaaran kautta kulkee, sitä useampi kala ui virtausta vasten padolle. Tällöin kalat jäävät hyppimään patoa vasten ja kaikki yksilöt eivät löydä tietänsä itähaaralle. Kuolleita ankeriaita, vesiturbiinien murskaamana, on tavattu voimalan alta jo vuosia. Kyse on joistakin kymmenistä yksilöistä vuosittain. Ankeriaat ovat peräisin Tuusulanjärven ja Rusutjärven istutuksista. Uutena asiana voimalan suhteen ovat Vantaanjoesta keväisin vaeltavat taimenenpoikaset, joista osa saattaa ankerioiden tavoin joutua voimalan turbiiniin. Kevään 2015 aikana on tarkoitus selvittää alas laskeutuvien taimenenpoikasten määrää ja aikaa, jolloin vaellus mereen tapahtuu. Helenin kanssa on tarvittaessa neuvoteltava uusista voimalan käyttörajoituksista ennen päätöstä alueelle kohdistuvista laajemmista toimenpiteistä. Padon purkamisen muista vaikutuksista Padon rakentamisen jälkeisenä aikana on Vantaanjoen suvantomaiseen uomaan saattanut kasautua sedimenttikerrostumia, jotka voivat sisältää jokivarren teollisuuden laskemien jätevesien myrkkyyjämiä. Ennen padon purkupäätöstä myös tämä asia on selvitettävä. Pikkukosken uimaranta on lähellä jokisuuta. Padon purkaminen vapauttaisi Pikkukoskelle asti ulottuvan koskialueen. Täten padon purkamisella saattaa olla vaikutuksia veden korkeuteen. Padon purkaminen ja veden korkeuden säätelymahdollisuudet esimerkiksi pohjapadoilla on selvitettävä, kuten myös vaikutukset melontaan sekä joen muuhun virkistyskäyttöön. Voimalaitos rakennusten ja patomuuriin liittyvät suojelupäätökset on myös ensisijaisia selvittämissasioita. Kaupunki on tähän mennessä kohdistanut taloudellisia panoksia

kosken itähaaran kunnostamiseen ja kalastuksen järjestelyyn alueella. Vanhankaupunginkosken ja suvannon kalastusalue on yksi Helsingin tärkeimmistä. Padon purkamisen vaikutukset koko kyseisen alueen kalastus-, lajiensuojelu- ja matkailuelinkeinolle on selvitettävä

Jaa-äännet: 7

Riku Ahola, Silja Borgarsdottir Sandelin, Heidi Ruhala, Heimo Laaksonen, Seppo Lampela, Joonas Lyytinen, Sallamaari Muhonen

Ei-äännet: 2

Riitta Hämäläinen-Bister, Jukka Järvinen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus: Ahola, Riku

Liikuntalautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon: Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kokonaisvaikutukset tulee selvittää tarkasti. Etenkin Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kalataloudelliset, -suojelulliset ja matkailuelinkeinolliset perusteiden tulee olla keskeisinä tekijöinä padon tulevaisuudesta päätettäessä. Vantaanjokea on kunnostettu kalataloudellisin perustein 30 vuoden ajan. Joen pääuoma mereltä Riihimäen Erkylänjärveen on tehty vaelluskelpoiseksi taimenelle sekä lohelle poistamalla ja ohittamalla useita vaellusesteitä, kunnostamalla koskia ja istuttamalla vaelluskalojen poikasia. Tämän lisäksi lukuisia sivujokia sekä kymmeniä sivupuroja on kunnostettu ja kunnostetaan vuosittain vaelluskalojen kudulle suotuisiksi. Kunnostuksia ovat rahoittaneet mm. alueellinen kalatalousviranomaisen, kunnat, vapaaehtoisjärjestöt ja yritykset. Padon kohtalosta päätettäessä tulee huomioida myös se, että Euroopan unionin vesipuitedirektiivi velvoittaa palauttamaan vesistöt mahdollisimman luonnontilaisiksi. Luonnontilaisuuteen kuuluu oleellisesti myös jatkuvuus eli vesiselöstöjen esteetön pääsy jokea pitkin. Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen Vantaanjoen sualueelle istutetaan vuosittain 150 - 200 000 kesän vanhaa vaellussiikaa. Siikat palaavat jokisuuhun 3 - 5 vuoden kuluttua istutuksesta syys - marraskuussa. Siikojen ei ole todettu nousevan Vantaanjokeen, koska itäisen suuhaaran kalaporras on niille liian jyrkkä ja koska läntisessä haarassa sijaitseva pato estää osaltaan niiden nousun kokonaan. Siikojia on jo vuosia kalastettu lippoamalla

Vanhankaupunginkosken muureilta. Lippoaminen on erittäin suosittu kalastusmuoto ja saaliiksi saadaan vuosittain tuhansia siikoja. Lippoamalla saadut lohet ja taimenet on vapautettava. Lippoamisen, kuten koko muunkin kalastusharrastuksen, sekä matkailuelinkeinolle koituvat vaikutukset tulee arvioida ennen päätöstä padon purusta. Särkikaloista lähinnä vimpa ja toutain virtakutuisina yrittävät nousta Vantaanjokeen ja osa vimpoista siinä onnistuukin. Toutainta esiintyy istutusten ansiosta runsaasti Vanhankaupunginlahdella ja -suvannossa. Toutain vaatii noustakseen loivempia virtoja kuin Vanhankaupungin itäkoskessa. Padon purkamisen vaikutukset näiden kalojen nousulle on selvitettävä ennen päätöstä padon purusta. Muita loivemmasta nousukoskesta hyötyviä lajeja ovat mm. ankerias ja nahkiainen, joiden nousua ja istutuksia Vantaanjokeen pitää tutkia tavoitteena selvittää eri vaihtoehdot nousuesteiden poistamiseksi. Helenin vesivoimalan vaikutukset Vantaanjoen länsihaaran yhteydessä toimiva vesivoimala ja pato vaikuttavat kalojen nousuun joen virtaaman mukaan. Mitä enemmän vettä kalojen nousun aikaan länsihaaran kautta kulkee, sitä useampi kala ui virtausta vasten padolle. Tällöin kalat jäävät hyppimään patoa vasten ja kaikki yksilöt eivät löydä tietänsä itähaaralle. Kuolleita vesiturbiinien murskaamia ankeriaita on tavattu voimalan alta jo vuosia. Kyse on joistakin kymmenistä yksilöistä vuosittain. Ankeriaat ovat peräisin Tuusulanjärven ja Rusutjärven istutuksista. Voimalaan liittyvä uusi ilmiö on Vantaanjoesta keväisin vaeltavat taimenenpoikaset, joista osa saattaa ankerioiden tavoin joutua voimalan turbiiniin. Kevään 2015 aikana, jolloin vaellus mereen tapahtuu, on tarkoitus selvittää alas laskeutuvien taimenenpoikasten määrää ja vaellusaikaa. Helenin kanssa on tarvittaessa neuvoteltava uusista voimalan käyttörajoituksista ennen päätöstä alueelle kohdistuvista laajemmista toimenpiteistä. Padon purkamisen muista vaikutuksista Padon rakentamisen jälkeisenä aikana on Vantaanjoen suvantomaiseen uomaan saattanut kasautua sedimenttikerrostumia, jotka voivat sisältää jokivarren teollisuuden laskemien jätevesien myrkkyyjämiä. Ennen padon purkupäätöstä on tämäkin asia selvitettävä. Pikkukosken uimaranta on lähellä jokisuuta. Padon purkaminen vapauttaisi Pikkukoskelle asti ulottuvan koskialueen. Täten padon purkamisella tulee olemaan vaikutuksia veden korkeuteen. Padon purkaminen ja veden korkeuden säätelymahdollisuudet esimerkiksi pohjapadoilla on selvitettävä, kuten myös vaikutukset melontaan sekä joen muuhun virkistyskäyttöön. Kaupunki on tähän mennessä kohdistanut taloudellisia panoksia kosken itähaaran kunnostamiseen ja kalastuksen järjestelyyn alueella. Vanhankaupunginkosken ja suvannon kalastusalue on yksi Helsingin tärkeimmistä. Padon purkamisen vaikutukset koko kyseisen alueen kalastus-, lajiensuojelu- ja matkailuelinkeinolle on selvitettävä.

04.05.2015

Kj/5

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Riku Ahola, Silja Borgarsdottir Sandelin, Heidi Ruhala, Riitta Hämäläinen-Bister, Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Seppo Lampela, Joonas Lyytinen, Sallamaari Muhonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Esittelijä

osastopäällikkö
Turo Saarinen

Lisätiedot

Matti Mielonen, kalastuspäällikkö, puhelin: 310 87824
Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801

Yleisten töiden lautakunta 24.03.2015 § 144

HEL 2014-012194 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuutettu Jukka Relander ja 48 muuta kaupunginvaltuutettua ovat tehneet aloitteen Vanhankaupunginkosken länsihaaran padon purkamisesta ja kosken ennallistamisesta muun muassa vaelluskalojen elinolojen parantamiseksi.

Lohi ja meritaimen nousevat nykyisin Vantaanjokeen Kuninkaankartanonsaaren itäistä haaraa. Helsingin kaupunki kunnosti vuonna 1999 itäisen haaran rakentamalla vaelluskaloille kalatien, jota lohi ja taimen käyttävät noustessaan merestä jokeen kutemaan. Siika sekä vimpa, toutain ja muut särkikalat eivät pääse tällä hetkellä itähaaraa pitkin jokeen. Aloitteessa todetaan myös, että joesta vaellukselle lähtevät ankeriaat menevät silpuksi joutuessaan läntisen haaran vesivoimalan turbiineihin.

Aloitteen tekijöiden mukaan padon purkaminen ja kosken ennallistaminen mahdollistaisi ensiluokkaisen elinympäristön ja lisääntymisalueen vaelluskaloilla ja parantaisi alueen virkistysarvoa.

Aloitteessa todetaan, että Helenin (Helsingin Energia) omistaman vesivoimalan tuottama energiahyöty on hyvin pieni (0,2 Mw).

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että aloitteen esittämä idea on mielenkiintoinen. Päätös padon purkamisesta ja kosken ennallistamisesta pitää perustua tarkkoihin selvityksiin ja suunnitelmiin sekä vaikutusten arviointiin ennen hankkeen käynnistämistä. Kosken palauttamisen vaikutuksia maisemaan, historialliseen miljööhön, joen virtaukseen ja veden laatuun, jokiuomaan ja sen ympäristöön, rantarakenteiden kestävyys mikäli veden pinta laskee sekä suvantoon tulee arvioida.

Vanhankaupunginkosken alueella on luontoarvojen lisäksi otettava huomion monenlaisia arvoja, kuten kulttuurihistoriallisia ja maisemallisia arvoja. Vantaanjokisuun vesi- ja viemärlaitokset sisältyvät valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristökohteisiin (RKY).

Voimassa olevassa asemakaavassa alueen kaikki vanhat rakennukset ovat suojeltu. Padon molemmin puolin olevat puistoalueet (asemakaavamerkintä VP), Kuninkaankartanonsaari ja Koskipuisto, ovat kaavassa merkitty alueen osiksi, jolla sijaitsee muinaismuistoalue (sm). Kuninkaankartanonsaarelta vanhalle voimalaitokselle johtava Tekniikan museon puistosilta on myös suojeltu. Kaavamääräyksen mukaan pato- ja siltarakenteet tulee säilyttää tai tarvittaessa uusia siten, että ympäristön historiallinen arvo säilyy.

Hankkeen vaikutukset ulottuvat aluetta ympäröiviin puistoalueisiin rakentamisen aikana ja hankkeen toteutuksen jälkeen. Erityisesti kosken reunoilla oleviin kulttuuriperintökohteisiin, kuten muureihin, siltarakenteisiin ja rakennuksiin on kiinnitettävä erityishuomiota ennallistamista suunniteltaessa.

Mikäli koski ennallistetaan, saattaa virta- ja koskijaksoon kohdistuva kalastuspaine lisätä merkittävästi joenrantojen puistoalueiden käyttöä ja johtaa puistojen rakenteellisiin korjaustarpeisiin. Vantaanjoessa elää Euroopan mittakaavassa merkittävä, n. 3 milj. yksilön suuruinen vuollejokisimpukkakanta. Vuollejokisimpukka on EU:n luontodirektiivin IV a liitteen mukainen rauhoitettu laji. Lisäksi alueella on nähty Saukkoja, jotka myöskin ovat rauhoitettuja eläimiä. Tämän vuoksi hankkeesta on tehtävä riippumaton ympäristövaikutusten arviointi. Veden virtaamien sekä jokiuomaan kohdistuvista muutoksista saattaa syntyä vaikutuksia myös Vantaanjokeen sekä Vanhankaupungin lintuvedet Natura 2000-alueeseen. Hankkeen yhteydessä on tehtävä Natura-alueiden luontovaikutusten arviointi. Muiden kuin lohikalojen vaellusmahdollisuuksien parantamiseksi voitaisiin etsiä uusia keinoja

04.05.2015

Kj/5

itäisen haaran kalaportaan osalta ja selvittää sen uudelleen kunnostamista.

Kosken ennallistaminen saattaa tuoda kalastuksellisia ja virkistyskäyttöä palvelevia moninaisia hyötyjä, mutta myös ennalta-arvaamattomia vaikutuksia ympäristöön, maisemaan ja rakenteisiin. Osa vaikutuksista voi olla selkeästi haittoja.

Padon purkamisesta ja kosken ennallistamisesta aiheutuvia kustannuksia ei ole arvioitu. Rakennusviraston arvion mukaan hanke vaatii todennäköisesti runsaasti sekä selvitys-, suunnittelu- että rakentamisresursseja. Ennen hankkeen käynnistämistä hankkeen toteuttamisesta vastaava taho tulee määritellä.

Yleisten töiden lautakunta pitää hankkeen jatkotutkimista kannatettavana vaelluskalakantojen elvyttämiseksi edellä mainituin huomautuksin.

Käsittely

24.03.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset: Lausuntoehdotuksen kappaleen 5 kolmas virke muutetaan muotoon: "Kosken palauttamisen vaikutuksia maisemaan, historialliseen miljööhön, joen virtaukseen ja veden laatuun, jokiuomaan ja sen ympäristöön, rantarakenteiden kestävyysnäkökohtien lisäksi veden pinta laskee sekä suvantoon tulee arvioida."

Kappaleeseen 9 lisätään ensimmäisen virkkeen jälkeen seuraavat uudet virkkeet: "Vantaanjoessa elää Euroopan mittakaavassa merkittävä, n. 3 milj. yksilön suuruinen vuollejokisimpukkakanta. Vuollejokisimpukka on EU:n luontodirektiivin IV a liitteen mukainen rauhoitettu laji. Lisäksi alueella on nähty Saukkoja, jotka myöskin ovat rauhoitettuja eläimiä. Tämän vuoksi hankkeesta on tehtävä riippumaton ympäristövaikutusten arviointi."

Lisätään viimeisen kappaleen jälkeen seuraava: "Yleisten töiden lautakunta pitää hankkeen jatkotutkimista kannatettavana vaelluskalakantojen elvyttämiseksi edellä mainituin huomautuksin."

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi

Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 24.03.2015 § 29

HEL 2014-012194 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunginmuseon johtokunnan lausuntoa Relanderin ym. valtuustoaloitteesta koskien Vanhankaupunginkosken länsihaaran sulkevan padon purkamista. Valtuustoaloitteessa todetaan, että Vanhankaupunginkosken voimalalla on museoarvoa, mutta ei tuotantohyötyä, koska sen teho on vaatimaton. Aloitteessa esitetään, että padosta ei ole hyötyä, mutta siitä on paljon haittaa, erityisesti kalojen jokeen nousun estäjänä.

Johtokunta antaa seuraavan lausunnon:

Vanhankaupunginkosken pato on osa Vantaanjokisuun vesi- ja viemärlaitosten muodostamaa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, RKY 2009-kokonaisuutta. Mikäli pato purettaisiin, tuhoutuisi Helsingin syntysijan tuntumassa merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Huomattavaa on, että vuosi 2015 on Euroopan neuvoston julistama teollisuuden ja tekniikan perinnön teemavuosi. Vanhankaupunginkosken padolla ja voimalaitoksella on merkittävä historiallinen ja teollisuusperintöön liittyvä merkitys ja ne ovat tärkeä osa alueen kulttuurihistoriallista jatkumoa. Voimalamuseo kertoo Helsingin infrastruktuurin rakentamisen historiasta ja energiantuotannosta. Purkamisella olisi myös merkittäviä vaikutuksia maisemaan, joen virtaukseen ja muita, vielä tuntemattomia vaikutuksia mm. jokirantojen rakenteiden kulumiseen tai sedimenttien liikkeelle lähtöön liittyen.

Vanhankaupungin alueella on keskeinen merkitys Helsingin kaupungin historiassa. Helsingin Vanhakaupunki oli Helsingin kaupungin ensimmäinen sijaintipaikka vuosina 1550–1640, ennen kuin kaupunki siirrettiin nykyiselle paikalleen Vironniemelle. Vanhassakaupungissa on Vantaanjoen rannoilla toiminut vesivoimaa ja vettä käyttäviä tuotantolaitoksia aina 1550-luvulta lähtien. 1860-luvulla Helsingin kaupunki ryhtyi suunnittelemaan Vantaanjoen vesivarojen hyödyntämistä ja vesijohtolaitoksen rakentaminen aloitettiin 1870-luvun alussa. Vantaanjoen suun länsipuolen uoma on padottu kiinteänä osana vesivoimalaitosta, joka otettiin käyttöön vuonna 1876. Voimalaitos on osa ainutlaatuisia historiallisia

teollisuusperintökokonaisuutta, johon kuuluvat voimalan lisäksi mylly ja Kuninkaankartanonsaarella sijaitsevat kaupungin entisen vesilaitoksen rakennukset. Nämä laitosrakennukset ovat vuodesta 1972 toimineet Tekniikan museon käytössä. Länsirannalle sijoittuvat mylly, höyrypumpulaitos ja turbiinipumpulaitos, jotka toimivat nykyään voimalamuseona. Alue on huolellisesti kunnostettu ja merkittävä kulttuuriympäristö on suosittu virkistysalue.

Alueen asemakaava on vahvistettu vuonna 1998. Kaava-alueelle sisältyvät Vanhankaupunginkosken länsirannan ja Kuninkaansaaren sekä vesialueet. Kaavalla on suojeltu sekä maa-alueet että rakennukset. Alueella on sm-merkintä, joka tarkoittaa alueen osaa, jolla sijaitsee muinaismuistoalue. Lisäksi alueella on s-2-merkintä, jonka määräys kuuluu: ”Suojeltava alueen osa, joka on kunnostettava siten, että sen historiallinen arvo säilyy. Alueella olevia rakennuksia saa käyttää museotoimintaan ja virkistystä palvelemaan toimintaan sekä ravintolatoimintaan. Kuninkaankartanonsaarelle saa sijoittaa enintään 20 autopaikkaa.” Tekniikan museon käytössä toimivat, entiset Helsingin vesilaitoksen rakennukset on suojeltu sr-1 -merkinnällä, samoin entisen vesivoimalan ja höyryvoimalan rakennukset, jotka ovat museokäytössä.

Asemakaavassa pato on merkitty s-3 -suojelumerkinnällä, jonka määräys kuuluu: ”Suojeltava alueen osa, jolla olevat pato- ja siltarakenteet tulee säilyttää tai tarvittaessa uusia siten, että ympäristön historiallinen arvo säilyy.” Padon purkaminen on siten selkeästi vastoin asemakaavan suojelumääräystä. Koska pato on osa RKY 2009-aluetta, tulee myös Museovirastolta ja Elyltä pyytää lausunto padon purkamisesta.

Myös Teollisuusperintöseura r.y. on esittänyt huolensa Vanhankaupunginkosken ja Kuninkaankartanonsaaren säilymisestä valtakunnallisesti merkittävänä rakennettuna kulttuuriympäristönä.

Kaupunginmuseon johtokunta ei puolla padon purkamista, mutta katsoo, että on tarpeellista selvittää, voidaanko kosken itäisen haaran kalatien parannustoimenpiteillä saada siitä aikaan nykyistä toimivampi kalojen nousun kannalta.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 17.03.2015 § 74

HEL 2014-012194 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vanhankaupunginkosken pato on osa huomattavan arvokasta, eheänä ja kerroksisena säilynyttä kulttuuriympäristöä. Vanhakaupunki on Helsingin syntysija. Alueella on toiminut vesivoimaa ja vettä käyttäviä tuotantolaitoksia aina kaupungin perustamisesta 1550-luvulta lähtien. Alun perin länsikosken alueella sijaitsi myllyjä, nykyinen ilme on varhaisen vesihuollon prosessien leimaamaa. Länsikosken kivipato on peräisin 1870-luvulta, vaiheesta jolloin kasvavan Helsingin tarpeisiin rakennettiin keskitettyä vedenjakelua. Kuninkaansaaren vesilaitos patoineen ja siihen liittyvine turbiinipumppulaitoksineen aloitti toimintansa vuonna 1876.

Vesilaitoksen vesi- ja höyryvoimaloiden käyttö päättyi 1970-luvulla, jolloin alue muutettiin museokäyttöön. Voimala valjastettiin uudelleen tuottamaan sähköä osana Voimalamuseon toimintaa vuonna 2000. Voimalamuseon merkitys sähkötuotannossa on pieni, mutta käyttökuntoisten laitteiden arvo osana laajempaa teollisuushistoriallista kokonaisuutta on merkittävä.

Vantaanjokisuun kulttuurihistoriallisesti arvokas ympäristökokonaisuus on suojeltu asemakaavalla vuonna 1998. Rakennusten lisäksi suojeltuja ovat Vanhankaupunginkosken rakenteet ja Viikintien sillat. Länsikosken pato kuuluu voimassa olevassa asemakaavassa suojeltavaan vesialueen osaan, jolla ovat pato- ja siltarakenteet tulee säilyttää tai tarvittaessa uusia siten, että ympäristön historiallinen arvo säilyy.

Vanhankaupunginkoski on osa valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009) Vantaanjokisuun vesi- ja viemärlaitokset. Alueen rakennuskanta ilmentää pääkaupungin kunnallistekniikan kehitystä varhaisvaiheista nykypäiviin. Vantaanjokilaakson maisema-alue on arvioitu myös maakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi. Vanhankaupunginkoskella on historiallisten arvojen lisäksi huomattavia maisemallisia, matkailuun ja virkistykseen liittyviä arvoja ja se kuuluu Helsingipuistona kehitettävään alueeseen.

Ne arvot, joiden perusteella kosken rakenteet on suojeltu asemakaavalla, eivät ole muuttuneet tai heikentyneet. Ympäristön rakennusten ja rakenteiden historiallinen viitekehys muuttuisi. Olisikin syytä selvittää perusteellisemmin padon purkamisen vaikutukset

arvokkaan alueen arvojen säilymiselle. On selvitettävä tarkemmin, voidaanko pato purkaa aiheuttamatta alueen historialliselle arvolle huomattavaa haittaa. Purkamisella saataisiin parannettua vaelluskalojen olosuhteita.

Kaupunkisuunnittelulautakunta puoltaa sen selvittämistä, että Vanhankaupunginkosken pato puretaan. Padon purkaminen edellyttää asemakaavan muutosta. Padon purkamisen ohella on selvitettävä sellaisia vesialueen muutoksia, joiden avulla voitaisiin parantaa itäisen uoman nousuolosuhteita, esimerkiksi uoman muotoa käsittelemällä tai johtamalla sinne nykyistä enemmän virtaamaa pysyvästi tai ajoittain. Samoin tulisi selvittää mahdollisuuksia ajoittaa voimalaitoksen käyttökäyttöjä niin, että kaloille aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää. Vanhankaupunginkosken voimala-alueella on merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka tulee säilyttää ja suojella, jos pato puretaan.

Käsittely

17.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti muuttaa asioiden käsittelyjärjestystä siten, että se käsittelee asian Akp/6 asian Akp/2 jälkeen.

Vastaehdotus:

Elina Moisio: Muutetaan kappaleet 6 ja 7 päätösesityksestä kuulumaan seuraavasti:

(6) Ne arvot, joiden perusteella kosken rakenteet on suojeltu asemakaavalla, eivät ole muuttuneet tai heikentyneet. Ympäristön rakennusten ja rakenteiden historiallinen viitekehys muuttuisi. Olisikin syytä selvittää perusteellisemmin padon purkamisen vaikutukset arvokkaan alueen arvojen säilymiselle. On selvitettävä tarkemmin, voidaanko pato purkaa aiheuttamatta alueen historialliselle arvolle huomattavaa haittaa. Purkamisella saataisiin parannettua vaelluskalojen olosuhteita.

(7) Kaupunkisuunnittelulautakunta puoltaa sen selvittämistä, että Vanhankaupunginkosken pato puretaan. Padon purkaminen edellyttää asemakaavan muutosta. Padon purkamisen ohella on selvitettävä sellaisia vesialueen muutoksia, joiden avulla voitaisiin parantaa itäisen uoman nousuolosuhteita, esimerkiksi uoman muotoa käsittelemällä tai johtamalla sinne nykyistä enemmän virtaamaa pysyvästi tai ajoittain. Samoin tulisi selvittää mahdollisuuksia ajoittaa voimalaitoksen käyttökäyttöjä niin, että kaloille aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää. Vanhankaupunginkosken voimala-alueella on merkittäviä

04.05.2015

Kj/5

kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka tulee säilyttää ja suojella, jos pato puretaan.

Kannattajat: Eija Loukoila

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan kappaleet 6 ja 7 päätösesityksestä kuulumaan seuraavasti:

(6) Ne arvot, joiden perusteella kosken rakenteet on suojeltu asemakaavalla, eivät ole muuttuneet tai heikentyneet. Ympäristön rakennusten ja rakenteiden historiallinen viitekehys muuttuisi. Olisikin syytä selvittää perusteellisemmin padon purkamisen vaikutukset arvokkaan alueen arvojen säilymiselle. On selvitettävä tarkemmin, voidaanko pato purkaa aiheuttamatta alueen historialliselle arvolle huomattavaa haittaa. Purkamisella saataisiin parannettua vaelluskalojen olosuhteita.

(7) Kaupunkisuunnittelulautakunta puoltaa sen selvittämistä, että Vanhankaupunginkosken pato puretaan. Padon purkaminen edellyttää asemakaavan muutosta. Padon purkamisen ohella on selvitettävä sellaisia vesialueen muutoksia, joiden avulla voitaisiin parantaa itäisen uoman nousuolosuhteita, esimerkiksi uoman muotoa käsittelemällä tai johtamalla sinne nykyistä enemmän virtaamaa pysyvästi tai ajoittain. Samoin tulisi selvittää mahdollisuuksia ajoittaa voimalaitoksen käyttöjaksoja niin, että kaloille aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää. Vanhankaupunginkosken voimala-alueella on merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka tulee säilyttää ja suojella, jos pato puretaan.

Jaa-äännet: 1

Matti Niiranen

Ei-äännet: 7

Hennariikka Andersson, Eija Loukoila, Jape Lovén, Elina Moisio, Risto Rautava, Osmo Soininvaara, Heta Välimäki

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Tom Packalén

Äänin 7-1 (1 tyhjä) kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi jäsen Moisio vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö

04.05.2015

Kj/5

Olavi Veltheim

Lisätiedot

Jouni Heinänen, vs. toimistopäällikkö, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Riitta Salastie, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37218
riitta.salastie(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Kj/6

§ 448

V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Mari Holopaisen aloite tiedon avoimuuden ja saatavuuden edistämisestä Helsingissä

HEL 2014-012807 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Holopainen Mari valtuustoaloite Kvsto 22.10.2014 asia 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että jokaisessa virastossa luodaan toimintamallit, joiden avulla varmistetaan, että lain mukaiset ja kaupungin strategisia tavoitteita tukevat tiedonsaantioikeudet ovat hyvin tiedossa, tietopyyntöihin vastataan mahdollisimman nopeasti ja riittävällä laajuudella sekä edistetään mahdollisimman avointa ja kaupunkilaisia palvelevaa toimintakulttuuria.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkia velvoittavat sekä viranomaisten toiminnasta annetun lain (julkisuuslaki) että kuntalain säännökset asiakirjajulkisuudesta ja avoimuudesta valmistelussa. Lisäksi kaupunki on itse nostanut strategiassa yhdeksi painopistealueeksi avoimen ja osallistavan Helsingin. Strategiakirjauksen mukaan avoimessa kaupungissa asukkaat ovat

mukana yhteisön jäsenenä, ja päätöksentekoprosessit avataan kaupunkilaisille. Kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaineisto on helposti ja esteettömästi kaupunkilaisten avoimesti käytettävissä ja kaupungin ulkopuolisessa toiminnassa hyödynnettävissä. Valmistelun avoimuutta lisätään ja kannustetaan kaupunkilaisia käyttämään sähköisiä tiedonhaku-, osallistumis- ja vuorovaikutuskanavia.

Julkisuuslain mukaan viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, jollei toisin säädetä (1 §). Jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen asiakirjasta, joka on julkinen (9 §). Pyyntö saada tieto viranomaisen asiakirjan sisällöstä on yksilöitävä riittävästi siten, että viranomaisen voi selvittää, mitä asiakirjaa pyyntö koskee. Tiedon pyytäjää on diaarin ja muiden hakemistojen avulla avustettava yksilöimään asiakirja, josta hän haluaa tiedon. (13 §). Tiedon asiakirjan sisällöstä antaa se viranomaisen henkilöstöön kuuluva, jolle viranomaisen on tämän tehtävän määrännyt tai jolle se hänen asemansa ja tehtäviensä vuoksi muuten kuuluu. Asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian; viimeistään tavallisissa tapauksissa kahden viikon ja vaativimmissa tapauksissa kuukauden kuluessa. Kieltäytymisestä on vaadittaessa tehtävä päätös, joka on muutoksenhakukelpoinen (14 §).

Kaupunginhallitus korostaa, että julkisuuslain säännökset tiedon saamisesta ja sen menettelyistä ovat yksiselitteisiä jo sinällään ja jokaisen kaupungin palveluksessa olevan henkilön tulee tarkoin noudattaa lakia.

Kuntalain mukaan on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Tämä voidaan tehdä muun muassa tiedottamalla kunnan asioista ja järjestämällä kuulemistilaisuuksia, selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa sekä avustamalla asukkaiden oma-aloitteista asioiden hoitoa, valmistelua ja suunnittelua (27 §). Kunnan on lisäksi tiedotettava asukkailleen kunnassa vireillä olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä ratkaisuksista ja niiden vaikutuksista (29 §).

Hallintokunnat ovat valtuustostrategiaa täytäntöönpannessaan useissa toimissa ja hankkeissa lisänneet tai lisäämässä tiedon avoimuutta ja kuntalaisten osallistamista valmisteluun. Useat tietoaineistot talousaineistoista kaupunkitietoon ovat jo automaattisesti kenen tahansa saatavissa, muun muassa julkinen esityslistamateriaali on ilman manuaalista työtä yleisessä tietoverkossa käytettävissä samaan aikaan kuin toimielimen jäsenillä. Valmistelun kommentointi ja siitä tarkemman tiedon saaminen verkkopalveluissa on ollut käytössä muun

04.05.2015

Kj/6

muassa kaupunkisuunnittelussa jo pitkään ja kohta laajenemassa muillekin toimialoille.

Päätösvalmistelun ja päätöksenteon julkisuuden menettelyjä tarkennetaan kaupunginhallituksen antamalla kaupungin viestinnän ohjeilla (<http://www.hel.fi/static/helsinki/johtosaannot/Viestinnanohjeet.pdf>). Ohjeiden luvussa 2.5 käsitellään tarkemmin julkisuuslain mukaista tietojen käsittelyä ja luovuttamista sekä sen soveltamista Helsingin kaupungissa. Lisäksi luvussa 2.3 käsitellään välitöntä kuntalaistiedottamista, muun muassa verkkoviestintää, sekä luvussa 2.4 asiointia tiedotusvälineiden kanssa. Ohjeistus toimivan tietopyyntöjen käsittelyn suorittamiseksi on olemassa ja selkeää. Hallintokuntien tulee noudattaa kaupunginhallituksen antamaa ohjeistusta viestinnästä (Helsingin kaupungin hallintosääntö 25 §).

Kaupunginkanslia on vuonna 2015 aloittanut toimet hallintomenettelyn kehittämiseksi kaupungissa. Tarkoituksena on yhtenäistää toimintatapoja eri virastoissa hallintoasian vireillepanosta valmistelun ja päätöksenteon kautta arkistointiin.

Tietopyynnön tekeminen on hallintoasia, joten kehittämistyössä otetaan huomioon myös toimintatavat tietopyyntöjen käsittelyssä. Selvitystyössä kerätään tiedot eri hallintokuntien prosesseista ja poimitaan parhaat käytännöt muidenkin hallintokuntien käyttöön. Tässä yhteydessä selvitetään koordinoitumman toimintamallityön tarve. Kaupungin virastot ovat toimialaltaan ja kooltaan hyvin erilaisia, mikä tarkoittaa, että myös tietopyynnot ovat määrältään ja laadultaan hyvin erilaisia. Tietopyyntöjen hallinnollista käsittelyä ei ole aiemmin tarkasteltu tai koordinoitu keskushallinnosta.

Hallintomenettelykoulutuksissa puolestaan korostetaan virastojen henkilökunnalle lainmukaisten tiedonsaantioikeuksien ja avoimen valmistelun merkitystä ja säännöksiä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
[antti.peltonen\(a\)hel.fi](mailto:antti.peltonen(a)hel.fi)

Liitteet

1 Holopainen Mari valtuustoaloite Kvsto 22.10.2014 asia 8

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

04.05.2015

Kj/6

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Kj/7

§ 449

V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Lasse Männistön aloite koskien vähäpäästöisten autojen edistämishjelmaa

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Lasse Männistön aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Lasse Männistö ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingissä toteutetaan vähäpäästöisten autojen edistämishjelma, joka sisältää seuraavat toimet:

- Tarjotaan vähäpäästöisille autoille ilmainen pysäköinti kaupungin hallinnassa olevilla pysäköintipaikoilla.
- Varataan vähäpäästöisille autoille erikseen liityntäpysäköintipaikkoja joukkoliikenteen solmukohtiin.
- Annetaan vähäpäästöisille autoille oikeus käyttää joukkoliikennekaistoja silloin kun se on myös takseille sallittua.
- Laaditaan konkreettinen ja tavoitteellinen suunnitelma sähköverkosta ladattavien autojen julkiselle latauspisteverkolle. Latauspisteiden määrää lisätään sitä mukaa kun sähkökäyttöiset ajoneuvot yleistyvät.

Alle 50 g/km (CO₂-päästöjä) tuottaville autoille suunnatut ohjelman edut olisivat määräaikaisia siten, että ne lakkaavat vuoden kuluttua siitä, kun pääkaupunkiseudulle rekisteröityjen erittäin vähäpäästöisten autojen määrä vuoden lopussa ylittää 15 000 kpl.

Etuuksien saamiseksi vähäpäästöisen auton omistaja voi hakea kotikaupunkinsa ao. virastosta rekisteriotetta vastaan erillisen kilven, jolla viranomaisten työtä helpotetaan vähäpäästöisen auton tunnistamiseksi. Kilpi asetetaan auton takalasiin näkyvälle paikalle.

Saman sisältöinen valtuustoaloite jätetään kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa ja Helsinki toteuttaa vähäpäästöisen autojen edistämishjelman mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä muiden seudun kuntien kanssa.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että liikenteen vähäpäästöisyyden edistäminen sisältyy useisiin kaupungin ohjelmiin: Helsingin kaupungin Ilmansuojelun toimintaohjelmaan 2008–2016, Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan ja Pääkaupunkiseudun ilmastostrategiaan 2030. Kaupunginhallitus hyväksyi 31.5.2010 kaupungin ilmansuojelutyöryhmän ehdotuksen vähäpäästöisten ajoneuvojen edistämisestä ja ympäristövyöhykkeen perustamisesta. Lisäksi Helsingin 30 % päästövähennysselvityksessä yhdeksi kustannustehokkaaksi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistoimeksi on kirjattu vähäpäästöisten ajoneuvojen lisääntymisen edistäminen.

Helsingin ensimmäinen sähköistyvän liikenteen ohjausryhmä toimi vuosina 2011–2012. Sen tärkein tehtävä oli koordinoida sähköistyvän ajoneuvoliikenteen ensimmäisen vaiheen kehitystoimia. Sähköisen liikenteen toinen työryhmä aloitti vuonna 2013 ja se toimii vuoden 2014 loppuun.

Valtuustoaloitteessa esitetyt edistämistoimet

Tarjotaan vähäpäästöisille autoille ilmainen pysäköinti

Helsingin kaupungilla on ollut pysäköintietuisuus vähäpäästöisille henkilöautoille keväästä 2011. Korkeintaan 100 g hiilidioksidia kilometrillä päästävät henkilöautot saavat 50 prosentin alennuksen maksuista yleisten liikennealueiden maksullisilla pysäköintipaikoilla sekä maksullisista asukas- ja yrityspysäköintitunnuksista. Auton ilmanlaatua heikentävien päästöjen täytyy etuisuuden saamiseksi lisäksi olla vähintään Euro 5-tasoa. Vähäpäästöisiksi on katsottu kaikki täyssähköautot sekä täysin sähkökäyttöiset mopoautot. Kriteerejä tarkistetaan teknologian kehittyessä muutaman vuoden välein. Alennuksen rahallinen arvo tulee lähivuosina kasvamaan, kun pysäköinnin hintoja kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti

portaittain nostetaan. Etuutta on tähän mennessä haettu rakennusviraston asiakaspalvelusta 1116 ajoneuville. Kaupunginhallitus katsoo, että nykyinen 50 %:n alennus on edelleen riittävä etu myös sähköautoille. Täysin maksuton pysäköinti ei olisi perusteltua edes hyvin vähäpäästöisille ajoneuvoille. Vähäpäästöisyyden kriteerit täyttävien ajoneuvojen määrät kasvavat, joten on tarpeen tarkastella alennuksen saamisen kriteereitä säännöllisesti.

Varataan vähäpäästöisille liityntäpysäköintipaikkoja joukkoliikenteen solmukohtiin

Liityntäpysäköinnillä pyritään lisäämään joukkoliikenteen käyttöä siten, että yhä suurempi osa kaupungin ulkopuolelta keskustaan kohdistuvasta yksityisautoliikenteestä saadaan vaihtamaan joukkoliikenteeseen kaupungin rajojen ulkopuolella. Helsingin yleisillä alueilla olevista julkista latauspisteistä suurin osa sijaitsee liityntäpysäköintialueilla. Tältä osin valtuustoaloitteen allekirjoittajien ja sähköisen liikenteen työryhmän tavoitteet ovat yhdenmukaisia.

Annetaan vähäpäästöisille autoille oikeus käyttää joukkoliikennekaistoja silloin kun se on myös takseille sallittua

Joukkoliikennekaistojen tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen laatua ja toiminnallisuutta liikenneverkon ruuhkautuvilla osuuksilla sekä lisätä julkisen liikenteen käyttöä. Joukkoliikennekaistojen ansiosta joukkoliikennevälineet pystyvät liikennöimään muun liikenteen ruuhkista riippumatta. Helsingin pääkatujen joukkoliikennekaistat ovat ylikuormitettuja varsinkin aamu- ja iltapäiväruuhkien aikana. Joukkoliikennekaistoille asetetut tavoitteet voivat vaarantua, jos vähäpäästöisille ajoneuvoille sallitaan oikeus käyttää joukkoliikennekaistoja silloin, kun se on takseille sallittua.

Laaditaan konkreettinen ja tavoitteellinen suunnitelma sähköverkosta ladattavien autojen julkiselle latauspisteverkolle. Latauspisteiden määrää lisätään sitä mukaa kun sähkökäyttöiset ajoneuvot yleistyvät.

Sähköistyvän liikenteen ohjausryhmä on laatinut mm. Helsingin yleisiä alueita käsittävän latausverkon yleissuunnitelman ja yhteensä 115 latauspisteen sijoitussuunnitelmakartan. Helsingin Energia on toteuttanut Helsinkiin yhteensä 35 kpl sähköautojen julkista latauspistettä, joiden sijainti perustuu kaupungin sähköistyvän liikenteen ohjausryhmän laatimaan latausverkoston yleissuunnitelmaan. Helsingin Energia seuraa latauspisteiden käyttöä ja toteuttaa uusia latauspisteitä kysynnän mukaan

Helsingin Energia perusti vuoden 2013 lopulla yhdessä 17 muun energiayrityksen kanssa sähköautojen latauspalveluita tarjoavan yhtiön

04.05.2015

Kj/7

Liikennevirta Oy:n. Tavoitteena yhtiön perustamisessa oli saada aikaan valtakunnallinen sähköistä liikennettä palveleva sähköautojen latausratkaisu kaikille sähköautojen käyttäjille. Latauspisteiden yhteiskäytön avulla saavutetaan pienemmät yksikkökustannukset, latauspisteiden korkeampi käyttöaste sekä parempi käyttäjäkokemus kaikille latauspalvelun käyttäjille. Liikennevirta Oy toimii Helsingin Energian tarjoamien latauspalveluiden operaattorina minkä lisäksi yhtiö on tehnyt yhteistyösopimuksia kansainvälisten latausoperaattoreiden kanssa.

Toistaiseksi lataus on ollut palvelun käyttäjille ilmaista, mutta se on tarkoitus muuttaa maksulliseksi kuluvan vuoden loppuun mennessä. Julkisten latauspisteiden lisäksi Helsingin Energia toteuttaa asiakkaille myös yksityiseen käyttöön tulevia latauspisteitä.

Jakeluverkon kehittämisessä tulisi tehdä yhteistyötä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa, jossa laaditaan kansallista suunnitelmaa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Männistö Lasse valtuustoaloite Kvsto 22.10.2014 asia 10

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 02.12.2014 § 470

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vähäpäästöisten pysäköintialennus

Helsingin kaupunki myöntää vähäpäästöisille henkilöautoille ja täyssähkökäyttöisille mopoautoille 50 prosentin alennuksen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Kj/7

pysäköintimaksusta. Alennus perustuu kaupunginvaltuuston vuonna 2011 tekemään päätökseen.

Pysäköintialennuksen edellytyksenä on, että auto täyttää seuraavat päästökriteerit: bensiini- ja dieselautojen (hybridit mukaan lukien) hiilidioksidipäästöjen on oltava enintään 100 grammaa kilometriä kohden sekä kaasu- ja etanoliautojen hiilidioksidipäästöjen enintään 150 grammaa kilometrillä. Edellä olevan lisäksi säänneltyjen päästöjen tason on autoissa oltava vähintään Euro 5-tasoa. Vain täyssähköautot ja -mopot on luokiteltu suoraan vähäpäästöisiksi.

Alennuksen saadakseen pysäköinti on maksettava puhelimella tai Comet-laitteella. Edun saavat myös muut kuin helsinkiläiset, ja etu on mahdollista saada myös asukas- ja yrityspysäköintitunnukseen. Mikäli päästökriteerit täyttyvät, autoilija saa tuulilasiin kiinnitettävän vihreän P-tarran. Etuutta on tähän mennessä haettu rakennusviraston asiakaspalvelusta 1116 ajoneuvolle.

Vähäpäästöisyyden kriteerit täyttävien ajoneuvojen määrät kasvavat, joten on tarpeen tarkastella alennuksen saamisen kriteereitä säännöllisesti. Olisi yksinkertaisinta, jos kriteerit täyttävälle ajoneuvoille myönnettäisiin kokonaan ilmainen pysäköinti.

Tällä hetkellä vähäpäästöisten pysäköintialennus on saatavissa vain maksettaessa puhelimella tai Comet-laitteella, mutta täysin maksuton pysäköintietu tulisi kaikkien vähäpäästöistä autoa käyttävien autoilijoiden saataville. Tällä olisi vuositasolla vajaan 100 000 euron kustannusvaikutus rakennusviraston tuloihin.

Sähköautojen latauspisteet

Rakennusvirasto on Helsingin kaupungin sähköistyvän liikenteen ohjausryhmässä. Ryhmän toimikausi päättyy kuluvan vuoden lopussa. Ohjausryhmässä on käsitelty myös sähköautojen latauspysäköintiä. Työryhmä on mm. laatinut yleissuunnitelman 115 sähköauton latauspisteen sijoittamiseksi kaupungin yleisille alueille.

Helsingin Energia on toteuttanut 35 latauspistettä sähköautoille yleissuunnitelmassa esitetyille paikoille, ja pisteiden määrää on tarkoitus kasvattaa lataustarpeen lisääntyessä. Pysäköintipaikoista vain kolme on maksullisen pysäköinnin piirissä, ja niiden käytöstä vähäpäästöiset ajoneuvot maksavat siis 50 prosenttia. Muut latauspaikat ovat ilmaisia. Helsingin Energia on ehdottanut, että latauspaikkojen pysäköinnistä ei veloittaisi vielä ainakaan vuoden 2015 aikana.

Maksuton pysäköinti latauspaikoilla on kannatettavaa, koska se mahdollistaisi liikennemerkkien yksinkertaistamisen. Tällä hetkellä latauspaikoilla on kahdenlaisia liikennemerkkejä, sekä kieltomerkkejä että pysäköintimerkkejä. Useilla lisäkilvillä varustetut kieltomerkit voitaisiin korvata sähköautoilun latauksen sallivilla P-merkeillä.

Muut ehdotukset

Yleisten töiden lautakunta kannattaa liityntäpysäköintipaikkojen varaamista vähäpäästöisille autoille joukkoliikenteen solmukohtiin. Joukkoliikennekaistojen käyttöoikeuden myöntäminen vähäpäästöisille ajoneuvoille ei sen sijaan ole tarkoituksenmukaista, koska sillä olisi kielteinen vaikutus joukkoliikennekaistojen alkuperäiseen tarkoitukseen.

Lopuksi

Vähäpäästöisten autojen edistämishjelma täydentää sähköistyvän liikenteen ohjausryhmän työtä. Yleisten töiden lautakunta kannattaa vähäpäästöisten autojen (alle 50 g/km) vapauttamista kokonaan pysäköintimaksusta ja pitää perusteltuna, että alle 50 g/km (CO₂-päästöjä) tuottaville autoille suunnatut ohjelman edut olisivat määräaikaista siten, että ne lakkaavat vuoden kuluttua siitä, kun pääkaupunkiseudulle rekisteröityjen erittäin vähäpäästöisten autojen määrä vuoden lopussa ylittää 15 000 kpl.

Käsittely

02.12.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Muutetaan lausuntoehdotuksen viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Yleisten töiden lautakunta kannattaa vähäpäästöisten autojen (alle 50 g/km) vapauttamista kokonaan pysäköintimaksusta ja pitää perusteltuna, että alle 50 g/km (CO₂-päästöjä) tuottaville autoille suunnatut ohjelman edut olisivat määräaikaista siten, että ne lakkaavat vuoden kuluttua siitä, kun pääkaupunkiseudulle rekisteröityjen erittäin vähäpäästöisten autojen määrä vuoden lopussa ylittää 15 000 kpl."

Jäsen Nyholm teki asiassa seuraavan palautusehdotuksen: Yleisten töiden lautakunta palauttaa lausunnon uudelleen valmisteltavaksi ja jatkaa kaupunginvaltuuston vuonna 2011 tekemän päätöksen mukaisesti, tarjoten vähäpäästöisille henkilöautoille ja täyssähkökäyttöisille mopoautoille 50 prosentin alennuksen pysäköintimaksusta.

Puheenjohtaja totesi, että ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

04.05.2015

Kj/7

Esittelijä

osastopäällikkö
Pekka Henttonen

Lisätiedot

Matti Laihonen, asiamies, puhelin: 310 38813
matti.laihonen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 25.11.2014 § 341

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien valtuustoaloitetta vähäpäästöisten autojen edistämishjelmasta.

Vähäpäästöisten autojen edistäminen on hyvin tärkeää ja siihen tähtäävän suunnitelman tekeminen kannatettavaa. Liikenteen vähäpäästöisyyden edistäminen sisältyy useisiin kaupungin ohjelmiin: Helsingin kaupungin Ilmansuojelun toimintaohjelmaan 2008-2016, Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan ja Pääkaupunkiseudun ilmastostrategiaan 2030. Kaupunginhallitus hyväksyi 31.5.2010 kaupungin ilmansuojelutyöryhmän ehdotuksen vähäpäästöisten ajoneuvojen edistämisestä ja ympäristövyöhykkeen perustamisesta. Lisäksi Helsingin 30 % päästövähennysselvityksessä yhdeksi kustannustehokkaaksi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistoimeksi on kirjattu vähäpäästöisten ajoneuvojen lisääntymisen edistäminen.

Liikenne aiheuttaa pääkaupunkiseudun hiilidioksidipäästöistä neljänneksen ja noin puolet siitä syntyy henkilöautoliikenteestä. Lisäksi liikenne on merkittävin ilmanlaadun heikentäjä ja meluhaittojen aiheuttaja Helsingissä. EU:n raja-arvo typpidioksidin vuosipitoisuudelle ylittyy Helsingin keskustan vilkasliikenteisissä katukuiluissa. Myös pienhiukkaset aiheuttavat merkittävää terveyshaittaa ympäristöissä, jossa liikennemäärät ovat suuria.

Kaupungin tuleekin voimakkaasti panostaa liikenteen haittojen torjuntaan. Autoliikenteen vähentäminen ja liikennemäärien kasvun estäminen on tärkein toimenpide. Helsingin asukas- ja työpaikkamäärän kasvun synnyttämä liikkumistarpeen lisääntyminen tulisi ohjata kestäviin liikkumismuotoihin: pyöräilyyn, kävelyyn ja joukkoliikenteeseen, mikä vaatii liikkumisen ohjauksen sekä liikenteen hinnoittelun toimia.

Vaikka uusien, ensirekisteröityjen henkilöautojen CO₂-päästöt ovat viime vuosina huomattavasti laskeneet, oli keskimääräinen uuden

auton hiilidioksidipäästö syyskuussa 2014 yhä 126 g/km. Autokannan uusiutuminen on lisäksi hyvin hidasta. Henkilöautojen keski-ikä Helsingissä on lähes 10 vuotta. Tämän vuoksi uusien, vähäpäästöisten ja erityisesti sähköä tai muita vaihtoehtoisia energialähteitä käyttävien ajoneuvojen hankintaa tulisi tukea.

Valtuustoaloitteessa esitetyt edistämistoimet

Tarjotaan vähäpäästöisille autoille ilmainen pysäköinti

Helsingin kaupungilla on ollut pysäköintietuisuus vähäpäästöisille henkilöautoille keväästä 2011. Korkeintaan 100 g hiilidioksidia kilometrillä päästävät henkilöautot saavat 50 prosentin alennuksen maksuista yleisten liikennealueiden maksullisilla pysäköintipaikoilla sekä maksullisista asukas- ja yrityspysäköintitunnuksista. Auton ilmanlaatua heikentävien päästöjen täytyy etuisuuden saamiseksi lisäksi olla vähintään Euro 5-tasoa. Vähäpäästöisiksi on katsottu kaikki täyssähköautot sekä täysin sähkökäyttöiset mopoautot. Kriteerejä tullaan ensi vuonna tarkistamaan ja todennäköisesti kiristämään vuoden 2016 alussa.

Ympäristölautakunta katsoo, että nykyinen 50 %:n alennus olisi edelleen riittävä etu myös sähköautoille. Alennuksen rahallinen arvo tulee lähivuosina kasvamaan, kun pysäköinnin hintoja kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti portaittain nostetaan.

Täysin maksuton pysäköinti etenkin kantakaupungissa ei olisi perusteltua edes hyvin vähäpäästöisille ajoneuvoille. Pysäköinti vie aina arvokasta katutilaa muulta toiminnalta. Sen lisäksi myös vähäpäästöinen autoilu aiheuttaa ruuhkautumista, katupölyä, turvattomuutta ja vie tilaa kävelyiltä ja pyöräilyltä sekä kilpailee joukkoliikenteen kanssa. Kantakaupungin ruuhkien ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi tulisi edistää keskustaan saapumista joukkoliikenteellä ja vähentää autoliikennettä. Keskustaan saapuvassa liikenteessä joukkoliikenteen osuus on jo tällä hetkellä varsin korkea, ja yksi merkittävä syy joukkoliikenteen suosioon on henkilöautojen maksullinen pysäköinti.

Pysäköinnin täysi maksuttomuus ei saanut kannatusta kaupungin useiden virastojen, liikenne- ja viestintäministeriön, HSL:n, HKL:n kuin ympäristöjärjestöjenkään taholla, kun kaupungin pysäköintietuus vähäpäästöisille (alle 100 g CO₂/km) oli lausunnoilla vuonna 2010.

Helsingin citylogistiikan toimenpideohjelman luonnoksessa esitetään, että jakelu-, huolto- ja keräyskalustolle tulisi erityinen pysäköintitunnus kantakaupungin alueelle. Sen hinnasta saisivat alennuksen ilmanlaatua heikentävien epäpuhtauksien osalta vähäpäästöiset ajoneuvot.

Vaihtoehtoisia käyttövoimia (kaasu, etanoli, sähkö, ml. hybridit) käyttävät paketti- ja kuorma-autot luokiteltaisiin myös vähäpäästöisiksi, koska niiden ilmanlaatua heikentävät päästöt ovat pienemmät kuin bensiini- ja dieselajoneuvojen. Hiilidioksidipäästöjen huomioiminen raskaan kaluston osalta on tällä hetkellä hankalaa erityisesti todentamisen kannalta.

Varataan vähäpäästöisille liityntäpysäköintipaikkoja

Maksuttomien paikkojen tarjoaminen sähköautoille kantakaupungin ulkopuolisilla, maksullisilla liityntäpysäköintipaikoilla on kannatettava toimenpide. Lisäksi joukkoliikenteen solmukohtien liityntäpaikoille olisi hyvä varata sähköautoille erikseen merkittyjä paikkoja, joissa niiden lataaminen olisi mahdollista. Tämä tulisi tehdä seudullisessa yhteistyössä HSL:n ja alueen kuntien kanssa.

Annetaan vähäpäästöisille autoille oikeus käyttää joukkoliikennekaistoja silloin kun se on myös takseille sallittua

Minkään vähäpäästöistä autoilua edistävän toimen ei pitäisi heikentää joukkoliikenteen sujuvuutta tai houkuttelevuutta. Hyvin järjestetty ja tehokas joukkoliikenne on vähäpäästöisiäkin henkilöautoja ympäristöystävällisempää. Sähköautojen joukkoliikenteelle aiheuttamat viivästyksset merkitsisivät kustannuksia matka-aikojen pidentyessä. Esimerkiksi Oslossa sähköautot ovat ruuhkautaneet joukkoliikennekaistoja ja aiheuttaneet viivästyksiä busseille.

Vaikka etuisuus olisi määräaikainenkin tai koskisi vain osaa joukkoliikennekaistoista, voisi se aiheuttaa epäselvyyttä ja totuttaa autoilijat jatkossakin käyttämään ko. kaistoja. Lisäksi valvonta olisi erittäin hankalaa. Koska sähköautot eivät välttämättä erotu ulkonäöltään muista autoista, saattaisivat myös muut kuin etuisuuden piiriin kuuluvat käyttää kaistoja.

Määräaikaan tai alueella rekisteröityjen vähäpäästöisten autojen tiettyyn määrään sidotut etuisuudet voivat olla ongelmallisia kuluttajien kannalta. Uutta autoa hankkivan on vaikea tietää kuinka paljon vähäpäästöisiä autoja on jo rekisteröity.

Laaditaan suunnitelma sähköverkosta ladattavien autojen julkiselle latauspisteverkolle

Suunnitelmallinen latausinfra lisääminen on ensiarvoisen tärkeää sähköautojen hankkimisen edistämiseksi. Jakeluverkon kehittämisessä tulisi tehdä yhteistyötä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa, jossa laaditaan kansallista suunnitelmaa. Helsingin Energia on tähän mennessä perustanut Helsinkiin yhteensä 35 kpl sähköautojen

julkista latauspistettä, joiden sijainti perustuu kaupungin sähköistyvän liikenteen ohjausryhmän laatimaan latausverkoston yleissuunnitelmaan. Latauspisteiden käyttöä seurataan ja uusia latauspisteitä toteutetaan kysynnän mukaan. Vuonna 2013 Helsingin Energian ja 17 muun energiayrityksen yhteistyössä perustama, latauspalveluita tarjoava yhtiö Liikennevirta Oy pyrkii saamaan aikaan valtakunnallisen sähköistä liikennettä palvelevan sähköautojen latausratkaisun.

Myös rakennuskannassa tulee varautua sähköautojen vaatimuksiin. Norjassa muun muassa kauppakeskukset, taloyhtiöt ja yritykset saavat taloudellista tukea sähköautojen lataukseen sopivien parkkipaikkojen järjestämiseen. Kunnat subventoivat myös koteihin rakennettavia latauspisteitä. Kaupunki voisi myös kaavoissa tai tontinluovutusehdoissa vaatia latauspaikkojen perustamista.

Vastaavasti myös kaasuinfrastruktuuria, erityisesti biokaasun osalta, on syytä kehittää. Tankkauspisteiden vähäinen lukumäärä lienee tärkein syy kaasuautojen käytön hitaaseen kasvuun henkilöliikenteessä.

Muita edistämistoimia

Helsingin kaupunki on sitoutunut noudattamaan vähäpäästöisyyskriteerejä myös omissa henkilöautohankinnoissaan. Kaupungin tulisi nykyistä näkyvämmiin toimia esimerkkinä ja hankkia omaan kalustoonsa uusittavien ajoneuvojen tilalle sähköautoja sekä muita vähäpäästöisiä, kuten bifuel- tai flexifuel-autoja, joissa polttoaineena voi bensiinin lisäksi käyttää biokaasua tai etanolia. Kaupunki voisi edistää sähköautojen hankintaa myös sisäisillä rahoitusjärjestelyillä. Esimerkiksi Oslon kaupunki on varannut budjetissaan vuonna 2014 kuusi miljoonaa euroa, josta virastot voivat lainata korotonta lainaa sähköautojen hankkimiseksi.

Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma HLJ 2015 –luonnos sisältää merkittävänä lisärahoituslähteenä ja liikkumisen ohjauskeinona ajoneuvoliikenteen hinnoittelun. Hinnoittelua suunniteltaessa ja asetettaessa tulisi huomioida autojen päästöt. Sähköautojen ja muiden hyvin vähäpäästöisten ajoneuvojen tulisi saada alennus maksuista tai hinta tulisi porrastaa päästöjen mukaan. Myös ajoneuvon lähipäästöt eli ilmanlaatua heikentävät päästöt sekä melu tulisi ottaa huomioon.

Kaupungin tulisi voimakkaasti viedä viestiä valtiolle ja ministeriöille verotuksen merkityksestä vähäpäästöisten ajoneuvojen hankinnan tukemisessa. Muun muassa Norjassa sähköautot on vapautettu sekä autoverosta että 25 prosentin arvonlisäverosta. Verohelpotusten ansiosta sähköautojen hinnat ovat kilpailukyisiä polttomoottoriautojen

kanssa. Suoria tukia sähköautojen ostajille on myönnetty muun muassa Ruotsissa, Ranskassa, Hollannissa, Britanniassa ja Virossa.

Muutoksenhaku

Tähän lausuntoon ei voi hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua (KuntaL 91 §).

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Suvi Haaparanta, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 18.11.2014 § 369

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Helsingin liikennepolitiikan keskeisiä tavoitteita ovat joukkoliikenteen, jalankulun ja pyöräilyn kulkutapaosuuden kasvattaminen sekä liikenneturvallisuuden parantaminen.

Uudet teknologiat, ekologisuus ja älykkyys tuottavat jo lähitulevaisuudessa uusia palveluja liikenteeseen. Uusien moottoritekniikoiden avulla liikenteen päästöt vähenevät. Öljypohjaisuus vähenee liikenteen käyttövoimana. Polttomoottoreista siirrytään hybridiin ja sähköön sekä uusiutuvan energian hyödyntämiseen. Eri voimanlähteitä käytetään rinnan, sillä ainakaan vielä näköpiirissä ei ole yhtä teknologiaa, joka ratkaisisi liikenteen ympäristöongelmat.

Innovaatorahoituskeskus Tekesin EVE-ohjelma on sähköajoneuvoalan keskeisin verkosto Suomessa. Helsinki, muut pääkaupunkiseudun kaupungit ja Lahti osallistuvat Pääkaupunkiseudun sähköinen liikenne -hankkeeseen, joka on osa Tekesin EVE-ohjelmaa. Ohjelma toimii vuosina 2011 - 2015. Helsinki on saanut ohjelman kautta tukea sähköautojen julkisten latauspisteiden toteuttamiseen ja ladattavien sähköautojen leasing-kuluihin.

Helsingin ensimmäinen sähköistyvän liikenteen ohjausryhmä toimi vuosina 2011 - 2012. Sen tärkein tehtävä oli koordinoida sähköistyvän

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

ajoneuvoliikenteen ensimmäisen vaiheen kehitystoimia. Sähköisen liikenteen toinen työryhmä aloitti vuonna 2013 ja se toimii vuoden 2014 loppuun. Ryhmien työn tuloksina Helsingin yleisillä alueilla on yhteensä 35 sähköautojen julkista latauspistettä ja Helsingin kaupungilla on 23 ajoneuvoa, jotka hyödyntävät uusia voimanlähteitä. Ajoneuvoista kuusi on täyssähköautoja, kymmenen hybridiä ja seitsemän biokaasukäyttöistä. Tuloksia ovat lisäksi 115 latauspisteen sijoitussuunnitelmakartta ja latauspisteiden yhtenäistäminen.

Valtuustoaloitteen allekirjoittajat esittävät, että Helsingissä toteutetaan vähäpäästöisten autojen edistämishjelma, joka sisältää seuraavat toimenpiteet:

- Tarjotaan vähäpäästöisille autoille ilmainen pysäköinti kaupungin hallinnassa olevilla pysäköintipaikoilla.
- Varataan vähäpäästöisille autoille erikseen liityntäpysäköintipaikkoja joukkoliikenteen solmukohtiin.
- Annetaan vähäpäästöisille autoille oikeus käyttää joukkoliikennekaistoja silloin kun se on myös takseille sallittua.
- Laaditaan konkreettinen ja tavoitteellinen suunnitelma sähköverkosta ladattavien autojen julkiselle latauspisteverkolle. Latauspisteiden määrää lisätään sitä mukaa kun sähkökäyttöiset ajoneuvot yleistyvät.

Vähäpäästöiset ajoneuvot pienentävät kasvihuonekaasupäästöjä ja terveydelle haitallisia päästöjä sekä alentavat melua. Tällä hetkellä ilmanlaadun raja-arvot ylittyvät Helsingissä ruuhkaantuneimmilla kaduilla liikenteen takia. Liikenne tuottaa neljäsosan kasvihuonekaasujen kokonaispäästöistä. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti vuonna 2011 myöntää vähäpäästöisyyden kriteerit täyttävälle autoille 50 %:n alennuksen pysäköintimaksuista sekä asukas- ja yrityspysäköintitunnuksen lunastusmaksusta. Jos valtuustoaloitteessa esitetty ilmainen pysäköinti kaupungin hallinnassa olevilla pysäköintipaikoilla toteutetaan, se edellyttää, että kaupunginvaltuusto kumoaa vuonna 2011 tekemänsä päätöksen, joka liittyy vähäpäästöisten autojen pysäköintietuuksiin.

Liityntäpysäköinnillä pyritään lisäämään joukkoliikenteen käyttöä siten, että yhä suurempi osa kaupungin ulkopuolelta keskustaan kohdistuvasta yksityisautoliikenteestä saadaan vaihtamaan joukkoliikenteeseen kaupungin rajojen ulkopuolella. Liityntäpysäköinti voi toimia osana sähköistä matkaketjua, joka muodostuu esimerkiksi sähköautosta, junasta ja raitiovaunusta. Helsingin yleisillä alueilla on

yhteensä 35 sähköautojen julkista latauspistettä, joista suurin osa sijaitsee liityntäpysäköintialueilla. Tältä osin valtuustoaloitteen allekirjoittajien ja sähköisen liikenteen työryhmän tavoitteet ovat yhdenmukaisia.

Joukkoliikennekaistojen tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen laatua ja toiminnallisuutta liikenneverkon ruuhkautuvilla osuuksilla sekä lisätä julkisen liikenteen käyttöä. Joukkoliikennekaistojen ansiosta joukkoliikennevälineet pystyvät liikennöimään muun liikenteen ruuhkista riippumatta. Joukkoliikennekaistat parantavat joukkoliikenteen sujuvuutta, täsmällisyyttä ja nopeutta sekä vähentävät päästöjä. Helsingin pääkatujen joukkoliikennekaistat ovat ylikuormitettuja varsinkin aamu- ja iltapäiväruuhkien aikana. Joukkoliikennekaistoille asetetut tavoitteet vaarantuvat, jos vähäpäästöisille ajoneuvoille sallitaan oikeus käyttää joukkoliikennekaistoja silloin, kun se on takseille sallittua. Valtuustoaloitteen allekirjoittajien esitys poikkeaa tältä osin joukkoliikennekaistoille asetetuista tavoitteista.

Sähköautojen julkista latausinfrastruktuuria kehitetään sitä mukaa kuin sähkökäyttöiset ajoneuvot yleistyvät. Sähköajoneuvojen voimakaskaan kasvu ei ratkaise yksityisautojen aiheuttamia ruuhkautumis-, tilankäyttö- ja turvallisuusongelmia. Sähköisen liikenteen työryhmä on laatinut sijoitussuunnitelman 115:lle sähköautojen latauspisteelle. Suunnitelma toimii pohjana uusien pisteiden sijoittamiselle ja sitä päivitetään asemakaavoituksen yhteydessä erityisesti uusilla alueilla. Tavoitteena on lisätä latauspisteiden määrää, kun sähkökäyttöiset ajoneuvot yleistyvät. Tältä osin valtuustoaloitteen allekirjoittajien ja työryhmän tavoitteet ovat yhdenmukaisia.

Edellä olevan perusteella erillisen vähäpäästöisten autojen edistämishojelman tekeminen Helsingissä ei ole perusteltua.

Esittelijä

vs. liikennesuunnittelupäällikkö
Katariina Baarman

Lisätiedot

Mikko Lehtonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37117
mikko.j.lehtonen(a)hel.fi
Jari Rantsi, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37215
jari.rantsi(a)hel.fi

Helsingin Energian johtokunta 18.11.2014 § 79

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Kj/7

Helsingin Energian johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin Energia perusti vuoden 2013 lopulla yhdessä 17 muun energiayrityksen kanssa sähköautojen latauspalveluita tarjoavan yhtiön Liikennevirta Oy. Tavoitteena yhtiön perustamisessa oli saada aikaan valtakunnallinen sähköistä liikennettä palveleva sähköautojen latausratkaisu kaikille sähköautojen käyttäjille. Latauspisteiden yhteiskäytön avulla saavutetaan pienemmät yksikkökustannukset, latauspisteiden korkeampi käyttöaste sekä parempi käyttäjäkokemus kaikille latauspalvelun käyttäjille. Liikennevirta Oy toimii Helsingin Energian tarjoamien latauspalveluiden operaattorina minkä lisäksi yhtiö on tehnyt yhteistyösopimuksia kansainvälisten latausoperaattoreiden kanssa.

Helsingin Energia on toteuttanut Helsinkiin yhteensä 35 kpl sähköautojen julkista latauspistettä, joiden sijainti perustuu kaupungin sähköistyvän liikenteen ohjausryhmän laatimaan latausverkoston yleissuunnitelmaan. Helsingin Energia seuraa latauspisteiden käyttöä ja toteuttaa uusia latauspisteitä kysynnän mukaan. Latauspalvelun perusajatus on, että pitemmällä tähtäimellä latausverkoston rakentaminen ja ylläpito voidaan rahoittaa latauspalveluiden käyttäjiltä perittävillä maksuilla. Toistaiseksi lataus on ollut palvelun käyttäjille ilmaista, mutta se on tarkoitus muuttaa maksulliseksi kuluvan vuoden loppuun mennessä. Julkisten latauspisteiden lisäksi Helsingin Energia toteuttaa asiakkaille myös yksityiseen käyttöön tulevia latauspisteitä.

Helsingin Energia katsoo, että kannustimet ovat tärkeä osa toimenpiteitä sähköautojen määrän kasvattamiseksi. Helsingin Energia pitää myös tärkeänä, että nykyiset ja lähitulevaisuudessa toteutettavat julkiset latauspisteet olisivat pysäköintimaksun suhteen maksuttomia ainakin siihen asti, kun sähköautot ovat enemmän yleistyneet. Tässä perusteena on mahdollisimman selkeä käyttäjäkokemus latauspalveluiden käyttäjille.

Helsingin Energia osallistuu jatkossakin Helsingin kaupungin ja sen lähialueiden sähköisen liikenteen latausverkoston kehittämiseen ja toteutukseen.

Esittelijä

Toimitusjohtaja
Pekka Manninen

Lisätiedot

Markus Lehtonen, Kehitysjohtaja, puhelin: +358 9 617 2475
markus.lehtonen(a)helen.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Kj/8

§ 450

V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Pekka Majurin aloite Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlallisuuksien kunnioittamisesta

HEL 2014-014304 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Pekka Majurin aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pekka Majurin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pekka Majuri ja 25 muuta valtuutettua esittävät, että Helsingin kaupunki kunnioittaisi Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlallisuuksia siten, että se:

1. Päättäisi hankkia muistomerkin / taideteoksen / laatan Yliopistonkatu 5:ssä sijaitsevan talon seinään.
2. Nimeäisi nykyisen Kluuvikadun "Itsenäisyydenkaduksi", joka alkaisi nykyiseltä "Heimolan talolta", Yliopiston ja Vuorikadun kulmasta, ja jatkuisi yli Pohjois-Esplanadin, ohi Runebergin, kanallirunoilijamme patsaan päättyen Kasarmintorille, Pääesikunnan kohdalle.
3. Nimeäisi Runebergin patsasta ympäröivän aukion Esplanadilla "Itsenäisyyden aukioksi".

Kaupunginhallitus toteaa yleisesti, että Helsingin kaupunki valmisteleo parhaillaan osallistumistaan Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlaan. Kaupunginkanslian elinkeino-osasto koordinoi valmistelua kaupunkitasolla. Tätä varten on koottu laaja keskeisten virastojen edustajista koostuva ryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti. Elinkeinojohtaja toimii ryhmän puheenjohtajana. Edustettuina ovat kaupunginkanslian lisäksi kaupunginkirjasto, kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri, kaupunkisuunnitteluvirasto, kulttuurikeskus, liikuntavirasto, nuorisosiainkeskus, opetusvirasto, rakennusvirasto, taidemuseo, tietokeskus ja työväenopistot. Ryhmää täydennetään tarvittaessa.

Valmistelutyö etenee tiiviissä yhteistyössä valtioneuvoston kanslian asettaman Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlavuoden hankkeen kanssa. Itsenäisyyden juhlavuoden kansalliseksi pääteemaksi on valittu Yhdessä. Vuodesta toivotaan muodostuvan kaikkien suomalaisten ja Suomen ystävien kohtaamispaikka.

Kohdan 1 osalta kaupunginhallitus viittaa taidemuseon johtokunnalta saamaansa lausuntoon. Rakennus, jossa eduskunta toimi vuosina 1911-1930 on purettu ja sen paikalla oleva nykyinen Heimolan talo valmistui vuonna 1972. Johtokunta pitää purettua Onni Tarjanteen suunnittelemaa rakennusta taiteellisten ansioiden tähden muistamisen arvoisena ja Heimolan talon roolia Suomen historiassa merkittävänä. Taidemuseo toteaa edelleen, että nykyisessä rakennuksessa on jo nykyisellään Suomen eduskuntaan ja itsenäisyysjulistukseen liittyvät muistolaatat sekä korttelin rakennusten historiasta kertova kuparilaatta. Taideteoksen hankintaa talon seinään taidemuseon johtokunta ei näe aiheellisena. Kiinteistö ei ole kaupungin omistuksessa.

Kaupunginmuseolta saadun tiedon mukaan sillä ei ole määrärahoja uusia muistolaattoja tai -merkkejä varten. Se antaa tarvittaessa mielellään niihin liittyvää neuvontaa. Kaupunginmuseo viittaa myös jo olemassa oleviin muistolaattoihin.

Kohtien 2 ja 3 osalta kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnalta saamaansa lausuntoon, jossa todetaan, että Helsingin nimistönsuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan vakiintuneita ja paikallishistoriallisesti merkittäviä paikannimiä ei tule muuttaa, ellei muuttamiseen ole pakottavaa, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyvää tarvetta. Vakiintuneiden kadunnimien muuttaminen aiheuttaisi myös kohtuuttomasti vaivaa ja kustannuksia kadunvarren asukkaille, yrityksille ja yhteisöille sekä sekaannusta ja haittaa pitkälle tulevaisuuteen. Nimistönsuunnittelussa keskeisenä ohjenuorana on pidetty nimistön pysyvyyttä ja historiallista syvyyttä.

04.05.2015

Kj/8

Kaupunkisuunnittelulautakunta ei puolla valtuustoaloitteessa esitettyjä katujen ja puistoalueen nimien muutoksia.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että itsenäisyyden ajan keskeisiä kohteita on tarkoitus nostaa esille juhlavuoden ohjelmassa, jossa tarjoutuu runsaasti mahdollisuuksia historiallisten tapahtumien ja paikkojen elävöittämiseen pääkaupungissa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pekka Majurin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 31.03.2015 § 100

HEL 2014-014304 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkisuunnittelulautakunta ottaa lausunnossaan kantaa aloitteen kohtiin 2 ja 3, jotka koskevat voimassa olevien kadun- ja paikannimien muuttamista. Aloitteen kohdan 1 osalta asiantuntijatahoja ovat Helsingin kaupungin taidemuseo ja Helsingin kaupunginmuseumuseo.

Helsingin nimistönsuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan vakiintuneita ja paikallishistoriallisesti merkittäviä paikannimiä ei tule muuttaa, ellei muuttamiseen ole pakottavaa, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyvää tarvetta. Vakiintuneiden kadunnimien muuttaminen aiheuttaisi myös kohtuuttomasti vaivaa ja kustannuksia kadunvarren asukkaille, yrityksille ja yhteisöille sekä sekaannusta ja haittaa pitkälle tulevaisuuteen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Nimistönsuunnittelussa keskeisenä ohjenuorana on pidetty nimistön pysyvyyttä ja historiallista syvyyttä. On arvokasta, että tänään voimme kulkea samannimisillä kaduilla kuin kaupunkilaiset itsenäistymisemme aikoihin: Kasarmikatu (1820), Kluuvikatu (1836) ja Runeberginesplanadi (1888).

Kaupunkisuunnittelulautakunta ei puolla valtuustoaloitteessa esitettyjä katujen ja puistoalueen nimien muutoksia.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistönsuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Taidemuseon johtokunta 10.03.2015 § 15

HEL 2014-014304 T 00 00 03

Lausunto

Taidemuseon johtokunta antoi seuraavan lausunnon:

Suomen itsenäisyyden juhlavuotta on hyvä kunnioittaa monin erilaisin tavoin. Taidemuseo ottaa lausunnossaan kantaa aloitteen kohdan 1 ehdotukseen muistomerkin / taideteoksen / laatan hankkimisesta Yliopistokatu 5:ssä sijaitsevan talon seinään.

Rakennus, jossa eduskunta toimi vuosina 1911-1930 on purettu ja sen paikalla oleva nykyinen Heimolan talo valmistui vuonna 1972. Johtokunta pitää purettua Onni Tarjanteen suunnittelemaa rakennusta taiteellisten ansioiden tähden muistamisen arvoisena ja Heimolan talon roolia Suomen historiassa merkittävänä, mutta nykyisessä rakennuksessa on jo Suomen eduskuntaan ja itsenäisyysjulistukseen liittyvät muistolaatat sekä korttelin rakennusten historiasta kertova kuparilaatta.

Muistolaatat ja –merkit ovat Helsingin kaupunginmuseon hallinnoimia ja se antanee oman lausuntonsa asiasta. Historiallisen näyttelyn järjestämisessä kaupunginmuseo on niin ikään asiantuntija. Taideteoksen hankintaa talon seinään taidemuseon johtokunta ei näe aiheellisena. Kiinteistö ei ole kaupungin omistuksessa.

Mitä tulee kadun- ja paikannimien muutoksiin, taidemuseo ei katso olevansa niissä asiantuntijataho.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

04.05.2015

Kj/8

Taidemuseo osallistuu Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlallisuuksiin mm. merkittävällä näyttelyllä Tennispalatsissa. Aloitteessakin mainittu Pekka Kauhasen Talvisodan muistomerkki toteutetaan yhteistyössä taidemuseon kanssa ja liitettäneen osaksi taidemuseon julkisen taiteen kokoelmaa.

Lausunto kaupunginkanslialle.

Käsittely

10.03.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään tekemällä lausuntoehdotukseen seuraavan lisäyksen, kohtaan toisen kappaleen toinen lause:

Johtokunta pitää purettua Onni Tarjanteen suunnittelemaa rakennusta taiteellisten ansioiden tähden muistamisen arvoisena ja Heimolan talon roolia Suomen historiassa merkittävänä, mutta...

Esittelijä

vs. taidemuseon johtaja
Erja Pusa

Lisätiedot

Elina Leskelä, intendentti, puhelin: 310 87043
elina.leskela(a)hel.fi
Erja Pusa, intendentti, puhelin: 310 87006
erja.pusa(a)hel.fi

04.05.2015

Kj/9

§ 451

V 20.5.2015, Kj / Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite kaupunginhallituksen, lautakuntien ja johtokuntien kokousten pitämiseksi julkisina

HEL 2014-014951 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunginhallituksen sekä lauta- ja johtokuntien kokoukset silloin, kun käsiteltävänä ei ole salassa pidettäviä asioita, pidettäisiin julkisina, videoitaisiin ja lähetettäisiin yleisessä tietoverkossa. Tämä parantaisi päätöksenteon seuraamista; kaupunkilaiset näkisivät, miten päätökset muodostuvat ja minkälaista keskustelua niistä on käyty. Menettely parantaisi merkittävästi uskottavuutta kaupunkilaisten silmissä, ja he kokisivat edustajat omikseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 57 §:n 3 momentin mukaan muun toimieliimen kuin valtuuston kokoukset ovat julkisia vain, jos niissä ei käsitellä asiaa tai asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi, ja jos toimielin niin päättää. Eduskunnan 13.3.2015 hyväksymässä uudessa kuntalaissa julkisuutta koskeva sääntely säilyy ennallaan (101 §).

04.05.2015

Kj/9

Näin ollen toimivalta päättää kokouksen pitamisestä julkisena on toimielimellä itsellään. Harkinta on lisäksi aina tapauskohtaista. Kunnallisessa päätöksentekojärjestelmässä on vakiintuneesi katsottu, että julkisen kokouksen pitäminen on poikkeus pääsäännöstä. Toimielin päättää julkisen kokouksen järjestämisestä esittelijän esityksestä.

Kokouksia voi olla tarkoituksenmukaista pitää julkisina, jos niissä käsitellään yleistä mielenkiintoa herättävää asiaa tai asioita. Tällöin on myöskin käytännössä turvattava yleisön mahdollisuus saada julkisesta kokouksesta tieto (tiedottaminen ilmoituslehdissä, verkkosivuilla ja ilmoitustaululla) sekä seurata kokousta (riittävän suuri kokoustila). Helsinki-kanavalla lähettäminen maksaa noin 250 euroa/kokous, jos kokous pidetään valtuustosalissa, sekä noin 700 euroa yksikamerasena ja noin 1900 euroa monikamerasena, jos kokous pidetään muussa tilassa.

Kaupunginhallitus itse harkitsee tapauskohtaisesti sen kokouksen julkisena järjestämisen tarkoituksenmukaisuuden.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Muttilainen Sami valtuustoaloite Kvsto 10.12.2014 asia 13

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

04.05.2015

Kj/10

§ 452

V 20.5.2015, Ryj / Valtuutettu Leo Straniuksen aloite vuoden 2030 päästövähennystavoitteen asettamiseksi Helsingissä

HEL 2014-012200 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Leo Stranius ja 52 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki asettaa oman päästövähennystavoitteen vuodelle 2030.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että kaupungin ilmastotyötä ohjaavat kaupungin strategiaohjelma, kaupungin ympäristöpolitiikka ja kaupungin energiapolitiittiset linjaukset. Kaupunginvaltuusto on asettanut seuraavat ilmastotavoitteet:

- Hiilineutraali Helsinki 2050
- koko kaupunkialueen päästöjen vähentäminen 30 % ja energiatuotannon päästöjen vähentäminen 20 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä.
- Energiatehokkuuden parantaminen vähintään 20 % per asukas vuoteen 2020 mennessä verrattuna vuoteen 2005.
- Uusiutuvan energian osuus Helsingin Energian sähkön, kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen hankinnasta vähintään 20 % vuonna 2020.
- Ilmastomuutokseen sopeutuminen integroidaan kaikkeen kaupungin

toimintaan riskien minimoimiseksi. Ilmastomuutoksen vaikutuksista ja keinoista siihen varautumiseksi viestitään kuntalaisille ja yrityksille.

Pääkaupunkiseudun ilmastostrategia asettaa tavoitteeksi alentaa pääkaupunkiseudun hiilidioksidipäästöjä asukasta kohti 39 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasoon verrattuna.

Helsingissä merkittävimmät kasvihuonepäästöjen aiheuttajat ovat sähkön- ja lämmönkulutus sekä liikenne. Vuonna 2013 päästöistä 46 % oli peräisin kaukolämmityksestä, 8 % öljy- ja sähkölämmityksestä ja 23 % liikenteestä. Vuosien 1990-2013 välillä kaupungin alueen kokonaispäästöt ovat laskeneet 21 %. Asukaskohtaiset päästöt olivat 37 % alemmalla tasolla kuin vuonna 1990. Tärkein yksittäinen syy päästövähennykseen on ollut maakaasun käytön lisääminen kivihiilen sijaan energiatuotannossa. Myös kaatopaikkakaasun keräämisellä kaatopaikoilta on ollut suuri merkitys.

Helsinki tavoittelee hiilineutraalisuutta vuoteen 2050 mennessä. Hiilineutraalisuus tarkoittaa sitä, että kaupunkialueen päästöt ovat nolla laskennallisesti vuoden aikana. Vuoteen 2050 mennessä Helsingin kaupunkialueen vuotuisia päästöjä voidaan vähentää 92 % vuoden 1990 lähtötasosta, mikäli Helen Oy:n tavoite olla hiilineutraali sekä päästöselvityksessä esitetyt lisätoimenpiteet toteutetaan.

Vuonna 2014 valmistuneessa Helsingin päästöselvityksessä arvioidaan kasvihuonekaasupäästöjen kehitystä vuoteen 2050 asti sekä uusia kustannustehokkaita toimenpiteitä vähentää päästöjä vuoteen 2020 mennessä. Raportissa esitetään 18 lisätoimenpidettä vuoden 2020 30 %:n päästötavoitteen saavuttamiseksi ja arvioidaan niiden kustannuksia sekä päästövähennys- ja energiansäästövaikutuksia vuoteen 2020 asti. Lisäksi on arvioitu Helen Oy:n kehitysohjelman vaikutus päästöihin. Sen pohjalta voidaan arvioida mahdollisia päästötavoitteita vuodelle 2030.

Päästöjen muutos vuosien 1990-2030 välillä eri skenaarioiden mukaan (suluissa on esitetty päästövähennys asukasta kohden):

- Helenin kehitysohjelman toteutuksen ja lisätoimenpiteiden kanssa -60 % (-72 %)
- Helenin kehitysohjelman toteutus -57 % (-70 %)
- Helenin kehitysohjelman ei toteuteta, mutta lisätoimet toteutetaan -39 % (-58 %)
- Toteutetaan vain nykyiset toimet -35 % (-55 %)

04.05.2015

Kj/10

Ympäristökeskuksen johdolla on laadittu ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen tiekartta vuoteen 2050. Tiekartassa tarkastellaan tietä hiilineutraaliin Helsinkiin ja kerrotaan kaupungin tavoitteista ja toimista hillitä ilmastonmuutosta ja sopeutua siihen.

Kaupunginhallitus toteaa, että päästövähennys riippuu Helen Oy:n ratkaisuksista. Päästötavoitteet vuodelle 2030 voidaan asettaa vasta Helen Oy:n kehitysohjelmasta tehdyn päätöksen jälkeen. Esitetyt päästötavoitteet ovat saavutettavissa Helenin kehitysohjelman edetessä valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Stranius Leo valtuustoaloite Kvsto 8.10.2014 asia 21

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 10.02.2015 § 69

HEL 2014-012200 T 00 00 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Ilmasto muuttuu väijäämättä. Sen pääaiheuttaja on fossiilisten polttoaineiden poltosta syntyvä hiilidioksidi. Ilmastonmuutos on jo alkanut, joten hillinnän lisäksi joudutaan sopeutumaan muuttuvaan ilmastoon. Päästöjen radikaali vähentäminen auttaa kuitenkin hillitsemään ilmastonmuutosta. Vaikka päästöt saataisiin kuriin, jatkuu lämpeneminen vuosisatojen ajan jo ilmakehään päästettyjen kasvihuonekaasupäästöjen seurauksena. Mikäli päästöjä ei maailmanlaajuisesti saada laskettua puoleen vuoteen 2050 mennessä, kiihtyy lämpeneminen ja seuraukset voivat olla arvaamattomia ihmiskunnan kannalta. IPCC eli kansainvälinen ilmastopaneeli esittää,

että teollistuneiden maiden tulisi alentaa päästöjään noin 90 prosenttia verrattuna vuoteen 1990.

Ympäristökeskuksen johdolla on käynnistetty ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen tiekartan laadinta vuoteen 2050. Tiekartassa tarkastellaan tietä hiilineutraaliin Helsinkiin ja kerrotaan kaupungin tavoitteista ja toimista hillitä ilmastonmuutosta ja sopeutua siihen. Helsingin kasvu aiheuttaa haasteen päästöjen vähentämiselle. Helsinki varautuu uudessa yleiskaavassa siihen, että kaupungissa on jopa 270 000 asukasta nykyistä enemmän. Kaupunki voi omilla ohjaukeinoilla vaikuttaa päästöihin, mutta toimia edellytetään koko yhteiskunnalta niin asukkailta kuin alueen yrityksiltä. Päästöjen vähentäminen voi olla yhteiskuntataloudellisesti hyvinkin kannattavaa ja se luo uutta liiketoimintaa.

Helsingin nykyiset ilmastotavoitteet

Helsingin ilmastotyötä ohjaavat Helsingin kaupungin strategiaohjelma, Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikka ja Helsingin energiapoliittiset linjaukset. Näissä asiakirjoissa kaupunginvaltuusto on asettanut seuraavat ilmastotavoitteet:

- Hiilineutraali Helsinki 2050
- Koko kaupunkialueen päästöjen vähentäminen 30 prosentilla ja energiantuotannon päästöjen vähentäminen 20 prosentilla vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä.
- Energiatehokkuus on parantunut vähintään 20 prosenttia per asukas vuoteen 2020 mennessä verrattuna vuoteen 2005.
- Uusiutuvan energian osuus Helsingin Energian sähkön, kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen hankinnasta on vähintään 20 prosenttia vuonna 2020.
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen integroidaan kaikkeen kaupungin toimintaan riskien minimoimiseksi. Ilmastonmuutoksen vaikutuksista ja keinoista siihen varautumiseksi viestitään kuntalaisille ja yrityksille.

Helsinki on sitoutunut eri sopimukseen ja julistukseen kuten valtiovallan kanssa tehtyyn kaupunkien energiatehokkuussopimukseen (KETS) ja Covenant of Mayors kaupunginjohtajien yleiskokouksen sitoumukseen. Yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa on laadittu kaupunginhallituksen hyväksymä pääkaupunkiseudun ilmasto- ja sopeutumisstrategia. Helen on asettanut tavoitteekseen muuttaa oma energiantuotantonsa hiilineutraaliksi vuoteen 2050 mennessä.

- Pääkaupunkiseudun ilmastostrategian mukaan asukaskohtaisia päästöjä vähennetään -39 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasosta.
- Kaupunginjohtajien yleiskokouksen sitoumuksen mukaan kaupungin

vaikutuspiirissä (pois lukien energiantuotanto, jätehuolto, laivaliikenne) olevia päästöjä vähennetään 20 % vuoteen 2020 mennessä.
- Kuntien energiatehokkuussopimuksen mukaan kaupungin oman toiminnan energiaa säästetään 9 % verrattuna vuoden 2005 tasoon vuoteen 2016 mennessä.

Helsingin nykyisistä ilmastotavoitteista ja toimista saa tietoa Stadinilmasto.fi –nettisivuilta.

Muiden kaupunkien ilmastotavoitteita

Monet kaupungit ympäri maailmaa ovat ottaneet vahvan roolin ilmastonmuutoksen hillinnässä. Suomessa jopa 22 ns. Hinku-kuntaa tavoittelee hiilineutraalisuutta vuonna 2030 vähentäen päästöjään 80 prosenttia. Isommista kaupungeista Turku aikoo olla hiilineutraali vuonna 2040 ja Tampere 2050. Vuoden 2020 asukaskohtaiseksi tavoitteeksi Oulu, Vantaa ja Espoo ovat asettaneet 20 prosentin päästöjen vähentämisen, mikä käytännössä kuitenkin sallii kokonaispäästöjen kasvun kaupunkien kasvaessa. Tampereen asukaskohtaisena tavoitteena on alentaa päästöjä 40 % vuosien 1990–2025 välillä.

Kööpenhaminalla on tavoitteena olla hiilineutraali vuonna 2025 ja Amsterdam aikoo vähentää päästöjä 40 % siihen mennessä. Tukholman tavoitteena on vähentää päästöjä 40 % vuoteen 2015 mennessä ja olla fossiilisesta energiasta vapaa vuonna 2050.

Kaupunkien vertailu on kuitenkin haasteellista, koska laskennassa voidaan käyttää eri-laisia menetelmiä, päästökertoimia ja sektorirajauksia. Vertailuvuosi voi myös olla eri kuin yleisesti käytetty vuosi 1990. Vertailussa kannattaakin tarkastella rinnalla sektorikohtaisia indikaattoreita ja päästöjen kehittymistä suhteessa kaupungin omaan tavoitteeseen.

Helsingin päästöjen kehittyminen

Ympäristökeskus seuraa päästöjen kehittymistä ja raportoi siitä muun muassa kaupungin ympäristöraportissa. Helsingissä merkittävimmät kasvihuonekaasupäästöjen aiheuttajat ovat sähkön- ja lämmönkulutus sekä liikenne: vuonna 2013 päästöistä 46 % oli peräisin kaukolämmityksestä, 8 % öljy- ja sähkölämmityksestä, 20 % kulutussähkön käytöstä ja 23 % liikenteestä. Vuosien 1990–2013 välillä kaupungin alueen kokonaispäästöt ovat laskeneet 21 prosentilla. Asukaskohtaiset päästöt olivat 37 % vuotta 1990 alemmalla tasolla. Helsinki onkin jo käytännössä saavuttanut pääkaupunkiseudun ilmastostrategian tavoitteen -39 %. Selvästi tärkein päästövähennyksen syy on ollut maakaasun käytön lisääminen kivihillen sijaan

energiantuotannossa. Toinen merkittävä syy päästövähennyksiin on ollut kaatopaikkakaasun keräys kaatopaikoilla.

Helsinki tavoittelee hiilineutraalisuutta vuoteen 2050. Hiilineutraalisuus tarkoittaa sitä, että kaupunkialueen päästöt ovat nolla laskennallisesti vuoden aikana. Vuoteen 2050 mennessä Helsingin kaupunkialueen vuotuisia päästöjä voidaan vähentää 92 % vuoden 1990 lähtötasosta, mikäli Helenin tavoite olla hiilineutraali sekä ao. päästöselvityksessä esitetyt lisätoimenpiteet toteutetaan. Hiilineutraalisuus -tavoite voidaan periaatteessa asettaa mihin vuoteen tahansa ja kompensoida sen jälkeen loput. Esimerkiksi Kööpenhamina on ottanut tavoitteekseen olla hiilineutraali vuonna 2025 ja vähentää päästöjä 50 % ja kompensoida 50 %.

Helsingin 30 % päästövähennysselvitys

Vuonna 2014 valmistui Helsingin päästöselvitys, jossa arvioitiin kasvihuonekaasupäästöjen kehitystä vuoteen 2050 ja uusia kustannustehokkaita toimenpiteitä vähentää päästöjä vuoteen 2020. Raportissa esitetään 18 lisätoimenpidettä vuoden 2020 30 % päästötavoitteen saavuttamiseksi sekä arvioidaan niiden kustannuksia sekä päästövähennys- ja energiansäästövaikutuksia vuoteen 2020 asti. Lisäksi on arvioitu Helsingin Energian kehitysohjelman vaikutus päästöihin. Sen pohjalta voidaan arvioida mahdollisia päästötavoitteita vuodelle 2030.

Päästöjen muutos vuosien 1990-2030 välillä eri skenaarioiden mukaan (suluissa on esitetty päästövähennys asukasta kohden):

- Helenin kehitysohjelman toteutuksen ja lisätoimenpiteiden kanssa -60 % (-72 %)
- Helenin kehitysohjelman toteutus -57 % (-70 %)
- Helenin kehitysohjelmaa ei toteuteta, mutta lisätoimet toteutetaan -39 % (-58 %)
- Toteutetaan vain nykyiset toimet -35 % (-55 %)

Ympäristölautakunta toteaa, että päästövähennys riippuu voimakkaasti Helenin ratkaisuista ja tavoite vuodelle 2030 kannattaa asettaa vasta kun kaupunginvaltuuston päätös biolaitoksesta on tehty myöhemmin tänä vuonna. Esitetyt päästötavoitteet ovat skenaarioiden valossa selkeästi saavutettavissa Helenin kehitysohjelman edetessä valtuuston tavoitteiden mukaisesti.

Ympäristölautakunta esittää, että kehitysohjelmasta tehdyn päätöksen jälkeen muodostetaan työryhmä, joka valmistelelee päästötavoitteen vuodelle 2030. Samassa yhteydessä tulisi myös esittää päästötavoite asukaskohtaisena, koska asukaskohtaiset ja kokonaispäästötavoitteet

04.05.2015

Kj/10

sekoitetaan helposti toisiinsa sekä arvioida voidaanko hiilineutraalisuustavoitetta aikaistaa. Hillinnän lisäksi tavoitteita tulisi asettaa myös ilmastonmuutokseen sopeutumiselle.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi

04.05.2015

Kj/11

§ 453

V 20.5.2015, Ryj / Valtuutettu Leo Straniuksen aloite sähkölautan saamiseksi Helsinkiin

HEL 2014-014305 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 51 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingissä selvitettäisiin ja kokeiltaisiin sähkölauttaa matkustajaliikenteessä.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että liikennelaitos -liikelaitos vastaa Suomenlinnan yhteistariffiliikenteen hoitamisesta lauttaliikenteellä. Kaupungin kokonaan omistama Suomenlinnan Liikenne Oy hoitaa liikenteen.

Matkustajalauttojen tehokas käyttöikä Suomenlinnan liikenteessä on pitkä. Suomenlinnan henkilöliikenteeseen vuosina 1952 ja 2005 hankitut matkustajalautat ovat edelleen käytössä. Aloitteessa mainittu mahdollisuus sähkölatauksella toimivasta matkustajalautasta tullaan aikanaan ottamaan huomioon uuden kalustohankinnan suunnitteluvaiheessa. Helsingin olosuhteisiin sopivan koaluksen saaminen kokeiltavaksi voi osoittautua vaikeaksi.

04.05.2015

Kj/11

Suomenlinnan Liikenne Oy:n omistama MS Suomenlinna II on hankittu vuonna 2005. Mikäli aluksen käyttövoiman tuotantoa on tarpeen tulevaisuudessa uusua, voidaan harkita nykyisen dieselkäyttöisen käyttövoimatuotannon muuttamista ns. hybridikäyttöiseksi tai kokonaan ladattavalla akustolla toimivaksi.

Suomenlinnan henkilöliikenteessä toimivat alukset käyttävät jo nyt rikitöntä dieselöljyä. Tältä osin voidaan jatkossa selvittää, olisiko mahdollista käyttää osittain biopohjaista dieselöljyä, jolla voitaisiin saavuttaa aloitteessa esitettyjä ympäristötavoitteita.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 19.03.2015 § 56

HEL 2014-014305 T 00 00 03

Lausunto

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) antoi kaupunginhallitukselle valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

HKL vastaa kaupungin kokonaan omistaman Suomenlinnan Liikenne Oy:n toimesta Suomenlinnan yhteistariffiliikenteen hoitamisesta lauttaliikenteellä. HKL:llä on asiasta sopimukset HSL:n ja huoltoliikenteen osalta myös valtion kanssa. HKL:n lausunto perustuu näihin HKL:n velvoitteisiin Suomenlinnan yhteistariffiliikenteen ja huoltoliikenteen hoitamisesta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Liikuntavirasto vastaa Helsingin saaristossa virkistys- ja vesibussiliikenteen hoitamisesta ja hoitamisessa käytettävästä kalustosta, jonka hoitamiseen tai hoitamisessa käytettävään kalustoon ei tässä lausunnossa oteta kantaa.

Matkustajalautojen tehokas käyttöikä Suomenlinnan liikenteessä on pitkä. Suomenlinnan henkilöliikenteeseen Helsingin kaupunki on hankkinut matkustajalautat vuosina 1952 ja 2005, ja kummatkin alukset ovat edelleen käytössä. Aluksen hankintahetkellä pyritään mm. ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mahdollisimman hyvin ajanmukaiset vaatimukset täyttävän kaluston hankintaan. Lausunnossa esitetty mahdollisuus sähkölatauksella toimivasta matkustajalautasta tullaan huomioimaan mahdollisen uuden kalustohankinnan suunnitteluvaiheessa. Tässä yhteydessä on tärkeää käyttää myös muualla saatuja kokemuksia sähkökäyttöisten matkustajalautojen toiminnasta.

Suomenlinnan liikenteen ympärivuotinen hoitaminen asettaa liikenteessä käytettävälle kalustolle merkittävän korkean vaatimustason. Aluksen pitää mm. pystyä kulkemaan vaikeissa jääolosuhteissa ja matalissa lämpötiloissa häiriöttä. Näistä syistä Helsingin olosuhteisiin hyvin sopivan verrokkilautan saaminen koekäytettäväksi on vaikeaa.

Suomenlinnan Liikenne Oy:n omistama MS Suomenlinna II on hankittu vuonna 2005. Aluksen elinkaaren aikana tulee luultavasti tarve ajanmukaistaa ja peruskorjata aluksen käyttövoiman tuotanto. Tässä yhteydessä voidaan ottaa harkittavaksi nykyisen dieselkäyttöisen käyttövoimatuotannon muuttaminen joko ns. hybridikäyttöiseksi tai kokonaan ladattavalla akustolla toimivaksi.

Suomenlinnan henkilöliikenteessä toimivat alukset käyttävät jo nyt rikitöntä dieselöljyä. Tältä osin voidaan jatkossa selvittää, olisiko mahdollista aluksilla käyttää osittain biopohjaista dieselöljyä, jolla voitaisiin saavuttaa esitettyjä ympäristötavoitteita.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

04.05.2015

Kj/12

§ 454

V 20.5.2015, Ryj / Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite Tove Janssonin puiston varustamisesta teeman mukaisesti

HEL 2014-014952 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Arja Karhuvaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Tove Janssonin puisto varustetaan ulkoisesti ja leikkivälineiltään Tove Janssonin kuvittamien hahmojen kotipuistoksi.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että Tove Janssonin puisto on yleisilmeeltään hyväkuntoinen, eikä sinne ole lähivuosina suunnitelmassa korjaushankkeita. Puiston leikkipaikkaa on mahdollista jatkossa leikkivälineitä uusittaessa täydentää muumiaiheisilla leikkipaikkavälineillä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Kj/12

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 17.02.2015 § 79

HEL 2014-014952 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Katajanokan puiston nimi muutettiin Tove Janssonin puistoksi vuonna 2014. Kaupunginhallitus katsoi päätöstä tehdessään, että Helsingin kaupunki on näin toteuttanut merkittävän ja hienon kunnianosoituksen rakastetun taiteilijan muistamiseksi.

Tove Janssonin puisto on museoviraston listaama valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö (RKY). Puisto on arvokas ja se on hyvin säilynyt esimerkki Helsingin venäläiskauden puistosta syreeneineen Uspenskin katedraaliin vieressä. Katedraali eduspuistoineen on osa Helsingin ikonista rantamaisemaa. Tove Janssonin puistosta ei ole tehty puistohistoriallista selvitystä.

Tove Janssonin puisto on hyvin säilyttänyt historiallisen ilmeensä. Sen arvo on säilyneisyydessä ja se muistuttaa Tove Janssonin lapsuudesta, jolloin hän vietti aikaa puistossa. Muistelmissaan Jansson kertoo puiston syreeneihin liittyvän tarinan. Katajanokkaseura ry istutti yhteistyössä rakennusviraston kanssa muistosyreenin puistoon Janssonin 100-vuotissyntymäpäivänä 9.8.2014.

Katajanokan ja Kruununhaan aluesuunnitelmassa Tove Janssonin puistoon ei ole esitetty lähivuosiksi korjaushankkeita. Puisto on yleisilmeeltään hyväkuntoinen ja saman laatutasoa kuin ympäröivätkin puistot.

Tove Janssonin puiston leikkipaikkaa on mahdollista jatkoa, kun välineiden uusiminen on ajankohtaista, täydentää muumi-aiheisilla leikkipaikkavälineillä. Moomin Characters Oy Ltd on jo tehnyt

04.05.2015

Kj/12

sopimuksen suomalaisen leikkivälinevalmistajan kanssa. Moomin Characters Oy Ltd:n mukaan näiden välineiden sijoittamiseen puiston leikkipaikalle ei ole estettä.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

04.05.2015

Kj/13

§ 455

V 20.5.2015, Ryj / Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite meluluvan jatkamisesta musiikki- ja kulttuuritapahtumissa

HEL 2015-000526 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessa, että kaupungissa järjestettävien musiikki- ja kulttuuritapahtumien ulkoilmakonserttien päättymisaikaa pidennetään siten, että soittoaika olisi sunnuntaista torstaihin kello 23.00 sekä perjantaisin ja lauantaisin kello 24.00.

Ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaan tapahtumajärjestäjien tulee tehdä kirjallinen ilmoitus eli meluilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle erityisen häiritsevää melua aiheuttavista tilaisuuksista kuten konserteista ja muista ulkoilmatapahtumista, joissa esitetään äänentoistoa edellyttävää musiikkia. Lain 122 §:n mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen on tehtävä ilmoituksen johdosta päätös, jossa tarvittaessa annetaan meluhaittojen torjuntaa koskevia määräyksiä. Määräykset voivat koskea esimerkiksi päättymisaikoja, sallittuja melutasoja ja melumittausten järjestämistä. Tapahtumien meluvalvonta perustuu ympäristönsuojelulakiin ja kaupunginvaltuuston hyväksymiin,

ympäristönsuojelulain nojalla annettuihin
ympäristönsuojelumääräyksiin.

Helsingin ympäristökeskus noudattaa erityisen häiritsevää melua aiheuttavien tilapäisten tapahtumien melun aikarajoituksissa pääsääntöä, jonka mukaan useampipäiväisten ulkoilmatapahtumien on päätyttävä viimeistään kello 22.00. Tämä yöajan alkamisen raja pohjautuu valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista (993/1992) ja sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysoppaassa (2003:1) käytettyyn yöajan määrittelyyn. Yksipäiväinen tapahtuma voi kestää kello 23.00 asti.

Tästä pääsäännöstä on toisinaan poikettu tapahtumapaikkakohtaisen harkinnan perusteella. Poikkeuksia on sallittu pääsääntöisesti yksi tapahtumapaikkaa kohden, Näin on voitu pitää naapurustolle aiheutuvat meluhaitat kohtuullisina. Muissa Pohjoismaissa ja Euroopan maissa konserttien päättymisaajat vastaavat varsin hyvin Helsingin päättymisaikoja. Ympäristökeskuksen saaman asiakaspalautteen mukaan musiikkimelun aiheuttama häiriö kasvaa merkittävästi klo 22 jälkeen.

Kaupunginjohtajan 28.11.2012 asettama melutyöryhmä selvitti Helsingissä pidettävien ulkoilmakonserttien melurajoja, ympäristömääräysten melurajat ylittäneiden konserttien määrää ja ylitysten kestoja. Lisäksi työryhmä selvitti kilpailevien kaupunkien toimintatapoja tapahtumien meluasioissa. Työryhmän mietintö valmistui 27.5.2013

Työryhmän mietinnön mukaan Helsingin ympäristökeskuksen asettamia melutason rajoja ei koeta toiminnalle haitalliseksi. Ongelmaksi muodostuvat aikarajat ja niiden harkinnanvarainen ja toimijoiden kannalta ennakoimaton ja usein liian myöhään tapahtuva päätöksenteko.

Mietinnössä todetaan, että kesän 2012 melua aiheuttavat tapahtumat sijoittuivat tasaisesti ympäri kaupunkia ja melupäätöksen määräyksiä rikkoneita konsertteja oli vuosina 2011–2012 neljä kpl (missään tapauksessa ei ylitetty melutasoa vaan konsertit venyivät järjestäjästä riippumattomista syistä puolesta tunnista tuntiin). Kuutoskaupungit (Helsinki, Espoo, Vantaa, Turku, Tampere ja Oulu) ovat yrittäneet löytää hyviä yhteisiä toimintamalleja tapahtumien meluasioden yhtenäistämässä, mutta toistaiseksi niitä ei ole löydetty.

Melutyöryhmän mietinnön pohjalta kaupunginjohtaja päätti 16.4.2014 kehottaa elinkeino-osastoa valmistelemaan kaupungin strategiaohjelmassa 2013-2016 mainittua tapahtumapaikkojen konseptointia, mukaan lukien suositeltavia melutaso- ja aikarajoja.

04.05.2015

Kj/13

Lisäksi kehoitettiin valmistelemaan yhdessä ympäristökeskuksen kanssa esityksen suositeltavista aikarajojen joustovaihtoehdoista osana tapahtumapaikkakohtaista konseptointia siten, että ulkoilmakonserttien päättymisaika olisi lähtökohtaisesti arkisin klo 23.00 ja viikonloppuisin klo 24.00, yksipäiväisen tapahtuman oletusaikarajan ollessa klo 24.00. Tämä konseptointityö on vireillä.

Ympäristökeskukseen vuosittain tulevista noin 200 - 250 meluilmoituksesta 70 - 80 koskee erilaisten ulkoilmatapahtumien melua. Kaikille tapahtumille on valmisteltu myönteinen päätös. Päättymisaikaa on rajoitettu vain hyvin harvoin. Tällöin perusteena on ollut myöhään yöhön jatkuvaksi suunniteltu monipäiväinen ulkoilmakonsertti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Muttilainen Sami valtuustoaloite Kvsto 14.1.2015 asia 24

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 24.03.2015 § 121

HEL 2015-000526 T 00 00 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Sami Muttilaisen valtuustoaloitteesta ulkoilmakonserttien päättymisajan pidentämisestä.

Kaupungin strategian mukaan Helsingin tavoitteena on olla hauska ja toimiva tapahtumakaupunki. Yhtenä osana tähän kuuluvat erilaiset kaupunkia elävöittävät tapahtumat. Myös ympäristölautakunta tukee toiminnallaan tätä tavoitetta huomioiden sekä tapahtumien järjestäjät ja asiakkaat että myös muut kaupunkilaiset.

04.05.2015

Kj/13

Ympäristökeskukseen tulee vuosittain noin 200 - 250 meluilmoitusta, joista 70 - 80 koskee erilaisten ulkoilmatapahtumien melua. Kaikille tapahtumille on valmisteltu myönteinen päätös. Päätymisaikaa on rajoitettu vain hyvin harvoin. Tällöin perusteena on ollut myöhään yöhön jatkuvaksi suunniteltu monipäiväinen ulkoilmakonsertti. Ympäristökeskuksen noudattama, useiden vuosien aikana muotoutunut toimintalinja on osoittautunut toimivaksi kompromissiksi, jolla turvataan kaikille kaupunkilaisille viihtyisä ympäristö. Jatkossa on kuitenkin kiinnitettävä erityishuomiota siihen, ettei kaupunkikulttuuria rajoiteta liiaksi yksittäisten valitusten perusteella, vaan päätöksissä huomioidaan kaupungin kokonaisuus.

Kaupunginkanslia on käynnistämässä tapahtumapaikkojen konseptointiin tähtäävää projektia. Ympäristölautakunta pitää tärkeänä, että niin tapahtumajärjestäjiä kuin asukkaita voidaan jatkossa palvella tapahtuma-asioissa nykyistä paremmin ja ennakoitavammin.

Meluilmoitusmenettely

Ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaan tapahtumajärjestäjien tulee tehdä kirjallinen ilmoitus eli meluilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle erityisen häiritsevää melua aiheuttavista tilaisuuksista kuten konserteista ja muista ulkoilmatapahtumista, joissa esitetään äänentoistoa edellyttävää musiikkia. Lain 122 §:n mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen on tehtävä ilmoituksen johdosta päätös, jossa tarvittaessa annetaan meluhaittojen torjuntaa koskevia määräyksiä. Määräykset voivat koskea esimerkiksi päätymisaikoja, sallittuja melutasoja ja melumittausten järjestämistä. Tapahtumien meluvalvonta perustuu ympäristönsuojelulakiin ja kaupunginvaltuuston hyväksymiin, ympäristönsuojelulain nojalla annettuihin ympäristönsuojelumääräyksiin. Lisäksi päätösvalmistelussa huomioidaan Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisut konserttien päätymisajoista.

Ulkoilmatapahtumien päätymisajat Helsingissä

Helsingin ympäristökeskus noudattaa erityisen häiritsevää melua aiheuttavien tilapäisten tapahtumien melun aikarajoituksissa pääsääntöä, jonka mukaan useampipäiväisten ulkoilmatapahtumien on päättyttävä viimeistään kello 22.00. Tämä yöajan alkamisen raja pohjautuu valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista (993/1992) ja sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysoppaassa (2003:1) käytettyyn yöajan määrittelyyn. Yksipäiväinen tapahtuma voi kestää kello 23.00 asti.

Tästä pääsäännöstä voidaan poiketa tapahtumapaikkakohtaisen harkinnan perusteella ottaen huomioon muun muassa muiden tapahtumien määrä, kesto ja ajoitus alueella ja sen lähiympäristössä sekä melun leviämisolosuhteet konserttipaikalla. Poikkeuksia on sallittu pääsääntöisesti yksi tapahtumapaikkaa kohden. Ympäristökeskuksen kokemuksen mukaan tätä linjaa noudattamalla on voitu pitää naapurustolle aiheutuvat meluhaitat kohtuullisina. Ympäristökeskuksen tietojen mukaan muissa Pohjoismaissa ja Euroopan maissa konserttien päättymisajat vastaavat varsin hyvin Helsingin päättymisaikoja.

Ympäristölautakunta toteaa, että päättymisajalla on kaikkein suurin merkitys konserttimelun häiritsevyyteen. Häiritsevyys kasvaa mitä myöhempään konsertti jatkuu. Ympäristökeskuksen saaman asukaspalautteen perusteella musiikkimelun aiheuttama häiriö kasvaa merkittävästi kello 22.00 jälkeen. Toisaalta on huomioitava asiakaspalautteen edustavuus verrattuna musiikkitapahtumien kävijäjoukkoon ja kaupungin saamaan kokonaishyötyyn. Kaupunkitapahtumat ovat osa viihtyisää kaupunkikulttuuria, ja ne kuuluvat kaupunkiasumiseen, eikä ympäristökeskus voi varmistaa täyttä hiljaisuutta kaupungissa myöskään yöaikaan.

Tapahtumapaikkakonseptointi

Helsingin keskeisimpien tapahtumapaikkojen konseptointi on käynnistymässä kaupunginkanslian koordinoimana. Konseptoinnin tavoitteena on osoittaa tapahtumille ja niiden kohderyhmille sopivat tapahtumapaikat. Lisäksi konseptoinnin tavoitteena on muun muassa tiedottamisen ja viestinnän kehittäminen sekä ympäristöasioiden huomioimisen vahvistaminen.

Ympäristölautakunta toteaa, että tapahtumapaikkakonseptoinnissa olisi tarpeen määrittellä tapahtumien vuosittainen enimmäismäärä, ohjeelliset päättymisajat, mahdolliset hiljaiset ajanjaksot ja suunnitelma asukkaiden tiedottamisesta. Tämä parantaisi meluilmoituspäätösten ennakoitavuutta ja palvelisi tapahtumanjärjestäjiä, alueiden vuokraajia ja asukkaita parhaiten. Samalla asukkaiden kokema meluhaitta pienenesi, kun tapahtumapaikan toiminta suunniteltaisiin ja sovitettaisiin ympäristömelu huomioon ottaen ja naapureille etukäteen tiedottaen. Ennakkotiedon lisäksi olisi tärkeää järjestää asukkaille mahdollisuus palautteenantoon. Konseptoinnin toimivuus voitaisiin jokaisen tapahtumakauden jälkeen arvioida ja tarkistaa seuraavaa vuotta varten.

Konseptoinnin avulla tapahtumia voitaisiin mahdollisesti hajauttaa useammalle alueelle mukaan lukien keskustan ulkopuoliset alueet. Kun tapahtumapaikkoja olisi enemmän, olisi mahdollista järjestää nykyistä enemmän pidempään kestäviä konsertteja.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus pyytää ympäristölautakunnalta lausuntoa Sami Muttalaisen valtuustoaloitteesta ulkoilmakonserttien päättymisajan pidentämisestä siten, että soittoaika olisi sunnuntaista torstaihin kello 23.00 sekä perjantaisin ja lauantaisin kello 24.00. Aloitteen mukaan muissa Pohjoismaissa ja Tallinnassa meluluvat ovat tuntia tai kahta pidemmät, ja myös muun Euroopan mittakaavassa Helsingissä ollaan kaukana perässä. Lisäksi aloitteen mukaan muissa Suomen kaupungeissa rajoitukset ovat suopeammat. Tapahtumat elävöittävät, lisäävät kaupungin houkuttelevuutta ja kansainvälistä tunnettavuutta.

Käsittely

24.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Alviina Alametsä: Lisäysehdotus kappaleen kolme (3) loppuun: "Jatkossa on kuitenkin kiinnitettävä erityishuomiota siihen, ettei kaupunkikulttuuria rajoiteta liiaksi yksittäisten valitusten perusteella, vaan päätöksissä huomioidaan kaupungin kokonaisuus."

Kannattajat: Joonas Haavisto

Vastaehdotus:

Alviina Alametsä: Poistetaan kappaleesta 7 (7): "Ympäristökeskuksen tietojen mukaan muissa Pohjoismaissa ja Euroopan maissa konserttien päättymisajat vastaavat varsin hyvin Helsingin päättymisaikoja."

Kannattajat: Joonas Haavisto

Vastaehdotus:

Alviina Alametsä: Poistetaan kappaleesta 8 (8): Yöaikainen melu voi häiritä nukkumista. Eniten melu haittaa vanhuksia, sairaita ja lapsiperheitä.

Kannattajat: Joonas Haavisto

Vastaehdotus:

Alviina Alametsä: Lisäysehdotus kappaleen 8 loppuun: "Toisaalta on huomioitava asiakaspalautteen edustavuus verrattuna musiikkitapahtumien kävijäjoukkoon ja kaupungin saamaan kokonaisuhyötyyn. Kaupunkitapahtumat ovat osa viihtyisää kaupunkikulttuuria, ja ne kuuluvat kaupunkiasumiseen, eikä ympäristökeskus voi varmistaa täyttä hiljaisuutta kaupungissa myöskään yöaikaan."

Kannattajat: Joonas Haavisto

04.05.2015

Kj/13

Vastaehdotus:

Alviina Alametsä: Lisäysehdotus uudeksi kappaleeksi kappaleen 8 jälkeen: "Kaupungissa melurajat ovat ohjeellisia, sillä jo esimerkiksi liikenne ja ravintolat aiheuttavat hankalasti kontrolloitavaa kaupunkimelua. Myös muut kuin musiikkitapahtumat saattavat aiheuttaa kaupungissa huomattavaa melua etenkin kesäisin yöaikaan. "

Kannattajat: Joonas Haavisto

Vastaehdotus:

Alviina Alametsä: Lisäysehdotus uudeksi kappaleeksi kappaleen 8 jälkeen: "Ympäristökeskuksen tavoitteena onkin edistää neuvottelukulttuuria ja dialogia tapahtumanjärjestäjien ja asukkaiden kesken. Asukkaiden varautumista meluisiin tapahtumiin helpottaa etukäteen niistä saatava mahdollisimman tarkka tieto. Tavoitteena on sekä kuunnella kaupunkilaisia ja ohjata heitä keskusteluun tapahtumanjärjestäjien kanssa, että mahdollistaa kaupunkitapahtumien järjestäminen jatkossakin - myös yöaikaan."

Kannattajat: Joonas Haavisto

Esittelijä jätti päätöksestä eriävän mielipiteen. Perustelu: "Jätän eriävän mielipiteen, koska ratkaisu johtaa virheelliseen lain tulkintaan ja on oikeuskäytännön vastainen."

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäysehdotus kappaleen kolme (3) loppuun: "Jatkossa on kuitenkin kiinnitettävä erityishuomiota siihen, ettei kaupunkikulttuuria rajoiteta liiaksi yksittäisten valitusten perusteella, vaan päätöksissä huomioidaan kaupungin kokonaisuus."

Jaa-äännet: 2

Miriikka Laakkonen, Anita Vihervaara

Ei-äännet: 6

Alviina Alametsä, Joonas Haavisto, Hanna Lähteenmäki, Sirpa Norvio, Timo Pyhälähti, Leo Stranius

Tyhjä: 1

Timo Latikka

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan kappaleesta 7 (7): "Ympäristökeskuksen

tietojen mukaan muissa Pohjoismaissa ja Euroopan maissa konserttien päättymisajat vastaavat varsin hyvin Helsingin päättymisaikoja.”

Jaa-äännet: 6

Miriikka Laakkonen, Timo Latikka, Hanna Lähteenmäki, Sirpa Norvio, Leo Stranius, Anita Vihervaara

Ei-äännet: 3

Alviina Alametsä, Joonas Haavisto, Timo Pyhälä

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan kappaleesta 8 (8): Yöaikainen melu voi häiritä nukkumista. Eniten melu haittaa vanhuksia, sairaita ja lapsiperheitä.

Jaa-äännet: 4

Miriikka Laakkonen, Timo Latikka, Leo Stranius, Anita Vihervaara

Ei-äännet: 5

Alviina Alametsä, Joonas Haavisto, Hanna Lähteenmäki, Sirpa Norvio, Timo Pyhälä

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäsehdotus kappaleen 8 loppuun: "Toisaalta on huomioitava asiakaspalautteen edustavuus verrattuna musiikitapahtumien kävijäjoukkoon ja kaupungin saamaan kokonaishyötyyn. Kaupunkitapahtumat ovat osa viihtyisää kaupunkikulttuuria, ja ne kuuluvat kaupunkiasumiseen, eikä ympäristökeskus voi varmistaa täyttä hiljaisuutta kaupungissa myöskään yöaikaan."

Jaa-äännet: 3

Hanna Lähteenmäki, Sirpa Norvio, Anita Vihervaara

Ei-äännet: 5

Alviina Alametsä, Joonas Haavisto, Miriikka Laakkonen, Timo Pyhälä, Leo Stranius

Tyhjä: 1

Timo Latikka

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäsehdotus uudeksi kappaleeksi kappaleen 8 jälkeen: "Kaupungissa melurajat ovat ohjeellisia, sillä jo esimerkiksi liikenne ja

ravintolat aiheuttavat hankalasti kontrolloitavaa kaupunkimelua. Myös muut kuin musiikkitapahtumat saattavat aiheuttaa kaupungissa huomattavaa melua etenkin kesäisin yöaikaan. "

Jaa-äännet: 5

Miriikka Laakkonen, Timo Latikka, Hanna Lähteenmäki, Sirpa Norvio, Anita Vihervaara

Ei-äännet: 4

Alviina Alametsä, Joonas Haavisto, Timo Pyhälä, Leo Stranius

6 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäehdotus uudeksi kappaleeksi kappaleen 8 jälkeen: "Ympäristökeskuksen tavoitteena onkin edistää neuvottelukulttuuria ja dialogia tapahtumanjärjestäjien ja asukkaiden kesken. Asukkaiden varautumista meluun tapahtumiin helpottaa etukäteen niistä saatava mahdollisimman tarkka tieto. Tavoitteena on sekä kuunnella kaupunkilaisia ja ohjata heitä keskusteluun tapahtumanjärjestäjien kanssa, että mahdollistaa kaupunkitapahtumien järjestäminen jatkossakin - myös yöaikaan."

Jaa-äännet: 5

Miriikka Laakkonen, Timo Latikka, Hanna Lähteenmäki, Sirpa Norvio, Anita Vihervaara

Ei-äännet: 4

Alviina Alametsä, Joonas Haavisto, Timo Pyhälä, Leo Stranius

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Tanja Rajamäki, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32008
tanja.rajamaki(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 03.03.2015 § 29

HEL 2015-000526 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta antoi aloitteesta seuraavan lausunnon:

Aloitteessa otetaan kantaa Helsingin pitkäaikaiseen keskusteluun konserttien melusta. Tässä keskustelussa kulttuurikeskus on aina edustanut nykykäytäntöä sallivampaa kantaa.

Aloitteessa esitetyt uudet kellonaikarajat ovat hyvin samansuuntaisia kuin kaupunginjohtajan 28.11.2012 asettaman melutyöryhmän mietinnössä mainitut. Nämä kellonaikarajat mahdollistaisivat kaupungissa omaehtoisesti syntyvän tapahtumakannan toiminnan nykyistä selvästi paremmin sekä palauttaisivat Helsingin kansainvälisten tapahtumien suhteen kilpailukykyiseksi tapahtumapaikaksi. Esitetyt kellonaikarajat eivät tosiasiallisesti hankaloita monenkaan asukkaan elämää.

Helsingin tapahtumakanta on melko tasaisesti levittänyt. Vaikka tapahtumia on paljon, eivät ne useinkaan häiritse samoja asukkaita. Olympiastadionin melu ei kanna siihen osaan Töölöä, jota Hietaniemen rannan konsertti häiritsee ja toisaalla Kalasataman kentän ja Suvilahden tapahtumien melut eivät nekään risteä. Suurimmassa osassa vakiintuneita tapahtumapaikkoja on yksi tai kaksi tapahtumaa vuodessa. Helsingin ainoa ensisijaisesti tapahtumille suunniteltu alue on Suvilahden kenttä, jonka tasaisuuden ansiosta alueelta kantautuva melu lähes poikkeuksetta leviää eri suuntaan kuin edellisen tapahtuman, kun lavojen suuntaus on joka tapahtumassa erilainen.

Asioista päättävä elin - ympäristökeskus - on asiassa lupaviranomainen. Poliittinen tahto näkyy ympäristönsuojelumääräysten sanamuodoissa, joita tässä aloitteessa esitetään muutettaviksi. Tulee muistaa, että harkintaa voi käyttää nykyistä selvästi enemmän. Ei ole lakia tai direktiiviä, joka sanelisi mikä on yöaikaisen melun korkein sallittu desibelitaso. Muiden kaupunkien lupakäytännöt osoittavat, että halutessaan viranomainen voi käyttää kokonaisharkintaa, joka johtaa aloitteen mukaisiin soittoaikarajoituksiin. Helsingin nykykäytännöt ovat tiukat ja näin ollen rajoittavat Helsingin kehittymistä nykyistä monipuolisemmaksi ja elävämmäksi kulttuurikaupungiksi.

On aiheellista todeta, että esitetty muutos lupakäytäntöihin ei aiheuta lainkaan kustannuksia Helsingille. Mikäli se johtaa menestyksekkäämpiin tapahtumiin, luo se työllisyyttä ja yritysten elinvoimaisuutta.

Käsittely

03.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Juha-Pekka Väisänen: Esitän viiden kappaleen alkua muutettavaksi.

04.05.2015

Kj/13

Poistetaan ajatus poliittisen linjauksen vaikeudesta. Viides kappale muutetaan alkamaan seuraavasti:

"Asioista päättävä elin - ympäristökeskus - on asiassa lupaviranomainen. Poliittinen tahto näkyy ympäristönsuojelumääräysten sanamuodoissa, joita tässä aloitteessa esitetään muutettaviksi. Tulee muistaa, että harkintaa voi käyttää nykyistä selvästi enemmän. .."

Kannattajat: Risto Kolanen

Lautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimieleisesti.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Stuba Nikula

Lisätiedot

Stuba Nikula, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 37000
stuba.nikula(a)hel.fi

§ 456

V 20.5.2015, Ryj / Valtuutettu René Hurstin aloite Kannelmäen Klaneettitien pysäkin palauttamisesta

HEL 2015-001176 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu René Hurstin aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu René Hurstin aloite Kvsto 28.1.2015 asia 17

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu René Hursti ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Kannelmäen Klaneettitien pysäkki palautettaisiin käyttöön.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa lisäksi, että Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä on ilmoittanut 15.4.2014, että Klaneettitien pysäkin korvaaminen Viulutien pysäkillä linjalla 41 on parantanut Viulutien pysäkin vuorotarjontaa. Samalla kuitenkin Klaneettitien pysäkin lähitalojen iäkkäiden ja huonosti liikkuvien asukkaiden liikkumismahdollisuudet ovat heikentyneet lähipysäkin poiston myötä. Tämän vuoksi Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä katsoo perustelluksi Klaneettitien pysäkin palauttamisen linjalle 41. Pysäkki on otettu käyttöön 20.4.2015.

Esittelijä

04.05.2015

Kj/14

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu René Hurstin aloite Kvsto 28.1.2015 asia 17

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 14.04.2015 § 111

HEL 2015-001176 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Pelimannintie on katuluokaltaan kokoojakatu. Kadun liikennemäärä Kantelettarentien ja Klaneettitien välillä on noin 6 900 ajoneuvoa vuorokaudessa. Klaneettitien liittymästä länteen Pelimannintie on alueen asukkaita palveleva päättävä katu ja liikennemäärät on noin 1 100 ajoneuvoa vuorokaudessa. Klaneettitien pysäkkipari sijaitsee juuri tällä kadun osuudella.

Klaneettitien pysäkkipari sijaitsee hyvien jalankulkuyhteyksien varrella. Pelimannintien alitse johtavalle Klaneettipolulle on myös rakennettu alikulkukäytävä juuri pysäkkiparin kohdalle. Alikululta on suora porrasyhteys molemmille pysäkeille. Klaneettipolulta pääsee pysäkeille myös luiskia pitkin pohjois- ja eteläsuunnasta. Pysäkkipari on rakennettu pysäkkisyvennyksinä ja nousupysäkillä on katos. Katutasossa pysäkkiparin kohdalla Pelimannintie on mahdollista ylittää myös suojatietä pitkin.

Katusuunnittelun yhteydessä on Klaneettitien pysäkkiparille huomioitu liikenneturvallisuuden ja jalankulkureittien kannalta paras mahdollinen paikka. Liikenneturvallisuuden näkökulmasta Klaneettitien pysäkki tulisi palauttaa entiselle paikalleen.

HSL Helsingin seudun liikenne on ollut yhteydessä liikennesuunnitteluosastoon ja esittänyt eteläpuolen pysäkeille

korvaavaa paikkaa Klaneettitien ja linjan 41 nykyisen lähtöpysäkin väliltä, jolloin nämä kaksi pysäkkiä voitaisiin yhdistää rakentamalla uusi pysäkki Pelimannintie 28 kohdalle.

HSL:n esittämä uusi pysäkki sijaitsee liikenneturvallisuuden kannalta ongelmallisessa kohdassa. Välittömästi ennen ehdotettua pysäkin paikkaa sijaitsee kiinteistön pysäköintialueen liittymä. Pysäkillä olevan bussi huonontaisi näkemiä tultaessa vilkkaalta pysäköintialueelta. Pysäköintialueella on 244 autopaikkaa. Pysäkkiä käyttävien jalankulkijoiden kadun ylityksen turvaamiseksi tarvittaisiin katutasoon myös uusi suojatie Pelimannintien yli Polkkakujan liittymään. Suojatien rakentaminen poistaisi kadun pohjoisreunalta tarpeellisia pysäköintipaikkoja.

Alueen rakentamattomien tonttien sekä ympäristön täydennysrakentaminen toisi Klaneettitien alikulkuun ja pysäkkiparille lisää käyttäjiä.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Pirjo Koivunen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37128
pirjo.koivunen(a)hel.fi

§ 457

**V 20.5.2015, Sj / Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite koulumummo-
ja vaaritoiminnasta**

HEL 2014-012811 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Nasima Razmyarin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 32 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää, miten ja millaisen yhteistyön avulla koulut pystyisivät lisäämään koulumummojen ja -vaarien määrää ja näin tukemaan lasten ja nuorten turvallisuuden tunnetta kouluissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että asia on tullut esille myös Ruuti-päätäjämiiitissä, jossa nuoret ovat toivoneet välitunneille enemmän aikuisia mukaan tukemaan kiusaamisen ehkäisyä ja tuottamaan mielekästä välituntitoimintaa.

Opetuslautakunta on todennut aloitteen johdosta antamassaan lausunnossa, että koulumummo- ja vaaritoiminta on vapaaehtoistoimintaa, josta on hyviä kokemuksia niin Helsingissä kuin muissa Suomen kunnissa. Koulussa vierailevat koulumummot ja -vaarit ovat tärkeitä aikuiskontakteja, joita on helppo lähestyä ja jotka luovat

04.05.2015

Kj/15

rauhallista, turvallista ja välittävää ilmapiiriä koko koululle. Vapaaehtoisia isovanhempia on rekrytoitu monin eri tavoin esimerkiksi vanhempainilloissa ja vapaaehtoisjärjestöjen ja palvelutalojen kautta.

Monilla järjestöillä on pitkä kokemus vapaaehtoistyöstä lasten ja nuorten parissa ja esimerkiksi Mannerheimin lastensuojeluliitossa on toteutettu koulumummo- ja vaaritoimintaa. Opetuslautakunta katsoo lausunnossaan, että toimintaa olisi tarkoituksenmukaista kehittää kouluissa ja alueella yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa sekä hyödyntää muiden kaupungin virastojen ja kolmannen sektorin toimijoiden kokemuksia ja osaamista vapaaehtoistoiminnan järjestämisessä.

Kaupungin virastoista vapaaehtoistyön koordinoitua on nuorisoasiainkeskuksessa ja sosiaali- ja terveystieteiden virastossa. Koordinointiin kuuluu mm. työpaikkojen yhteyshenkilöiden perehdyttäminen vapaaehtoistyöntekijän ohjaamiseen sekä vapaaehtoistyöntekijöiden rekrytointi, perehdyttäminen ja koulutus. Vapaaehtoistoiminnan laajempi käynnistäminen kaikissa peruskouluissa vaatisi keskitettyä koordinoitua, jota opetusvirastossa ei tällä hetkellä ole.

Kaupunginvaltuusto on käsitellyt vastaavaa asiaa edellisen kerran 26.11.2014 valtuutettu Sirkku Ingervon "kouluäijä ja -mujia" koskevan aloitteen johdosta. Kaupunginhallitus totesi vastauksessaan tuolloin, ettei se katso tarkoituksenmukaiseksi perustaa opetusvirastoon omaa keskitettyä vapaaehtoistyön koordinoitua vaan tarvittaessa tulisi pyrkiä hyödyntämään kaupungin olemassa olevia vapaaehtoistyön rakenteita.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 24.02.2015 § 26

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2014-012811 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Koulumummo- ja vaaritoiminta on vapaaehtoistoimintaa, josta on hyviä kokemuksia niin Helsingissä kuin muissa Suomen kunnissa. Koulussa vierailevat koulumummot ja -vaarit ovat tärkeitä aikuiskontakteja, joita on helppo lähestyä ja jotka luovat rauhallista, turvallista ja välittävää ilmapiiriä koko koululle. Vapaaehtoisia isovanhempia on rekrytoitu monin eri tavoin esimerkiksi vanhempainilloissa, vapaaehtoisjärjestöjen, palvelutalojen kautta.

Välituntien turvallisuus on tullut esille Ruuti-päätäjämilitissä, jossa nuoret toivovat välitunneille enemmän aikuisia mukaan tukemaan kiusaamisen ehkäisyä ja tuottamaan mielekästä välituntitoimintaa.

Vapaaehtoistoiminnan laajempi käynnistäminen kaikissa peruskouluissa vaatisi keskitettyä koordinoitua. Opetusvirastosta ei ole keskitetysti koordinoitu vapaaehtoistoimintaa, mutta koordinoinnille on hyvät rakenteet nuorisoasiainkeskuksessa ja sosiaali- ja terveysvirastossa. Koordinointiin kuuluu mm. työpaikkojen yhteyshenkilöiden perehdyttäminen vapaaehtoistyöntekijän ohjaamiseen, vapaaehtoistyötä tarjoavan henkilön rekrytointi, perehdyttäminen ja koulutus.

Monilla järjestöillä on pitkä kokemus vapaaehtoistyöstä lasten ja nuorten parissa ja esimerkiksi Mannerheimin lastensuojeluliitossa on toteutettu koulumummo- ja vaaritoimintaa. Toimintaa olisi tarkoituksenmukaista kehittää kouluissa ja alueella yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa sekä hyödyntää nuorisoasiainkeskuksen, sosiaali- ja terveysviraston sekä kolmannen sektorin toimijoiden kokemuksia ja osaamista vapaaehtoistoiminnan järjestämisessä.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Marjo Kyllönen, opetuspäällikkö, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Kj/16

§ 458

V 20.5.2015, Stj / Suomen kommunistisen puolueen ja Helsinki-listojen ryhmäaloite vanhuspalveluohjelmasta

HEL 2014-014948 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa SKP:n ja Helsinki -listojen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

1 SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmäaloite Kvsto 10.12.2014 asia 12

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Suomen kommunistinen puolue ja Helsinki -listojen valtuustoryhmä esittävät ryhmäaloitteessaan, että kaupunginhallitus tuo valtuuston hyväksyttäväksi vanhuspalvelulain mukaisen suunnitelman ikääntyvän väestön hyvinvoinnin tukemisesta ja heidän tarvitsemiensa palvelujen järjestämisestä ja kehittämisestä. Suunnitelmassa tulee esittää tavoitteet, keinot ja voimavarat palvelujen lisäämiseksi ja parantamiseksi ikääntyvien helsinkiläisten tarpeita vastaavasti. Suunnitelma tulee valmistella yhdessä vanhusneuvoston kanssa ja mahdollisimman laajasti asiakkaita ja henkilöstöä kuullen.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi kokouksessaan 10.3.2015 ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista säädetyn lain 980/2012, niin sanotun

vanhuspalvelulain 5 §:n mukaisen suunnitelman. Suunnitelma vuosille 2015 - 2016 koostuu kaupungin strategiaohjelmasta 2013 - 2016, Stadin ikäohjelma –nimisestä toimeenpanosuunnitelmasta, ikääntyneille tarkoitettujen Helsingin sosiaali- ja terveystalveluiden kuvauksesta sekä Helsingin tietokeskuksen tuottamista ikääntyntyyttä väestöä koskevistä tilastotiedoista.

Lausuntopyyntö ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista säädetyin lain, ns. vanhuspalvelulain mukaisesta suunnitelmasta on pyydetty keskeisiltä lauta- ja johtokunnilta sekä neuvostoilta ja neuvottelukunnilta huhtikuussa 2015 ja vanhuspalvelulain mukaisen suunnitelman käsittely valtuustossa toteutuu syyskaudella 2015.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

1 SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmäaloite Kvsto 10.12.2014 asia 12

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystalvutakunta 24.03.2015 § 116

HEL 2014-014948 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveystalvutakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Sosiaali- ja terveystalvutakunta hyväksyi kokouksessaan 10.3.2015 ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista säädetyin lain 980/2012, niin sanotun vanhuspalvelulain 5 §:n mukaisen suunnitelman. Suunnitelma vuosille 2015 - 2016 koostuu kaupungin strategiaohjelmasta 2013 - 2016, Stadin ikäohjelma –nimisestä toimeenpanosuunnitelmasta, ikääntyneille tarkoitettujen Helsingin sosiaali- ja terveystalveluiden

kuvauksesta sekä Helsingin tietokeskuksen tuottamista ikääntynyttä väestöä koskevista tilastotiedoista. Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että suunnitelma viedään vanhuspalvelulain 5 §:n mukaisesti kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi osana kaupungin strategista suunnittelua. Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus pyytäisi hallintokunnilta selvitystä ohjelman toteuttamisen vaatimista resursseista ennen, kuin se esitetään valtuustolle.

Helsingissä lain mukaista suunnitelmaa toteutetaan monihallintokuntaisesti sosiaali- ja terveystoimen koordinoimana ja osana kaupungin strategiaohjelmaa käyttämällä toimeenpanosuunnitelmana tätä niin sanottua Stadin ikäohjelmaa. Kaupunginvaltuuston 24.4.2013 hyväksymä Helsingin kaupungin strategiaohjelma sisältää useita eri hallintokuntia sitovia ikääntyneisiin liittyviä tavoitteita, joissa on huomioitu Helsingin ikääntyneen väestön palvelutarpeet sekä toimintakyvyn ja osallisuuden edistäminen. Kukin hallintokunta toteuttaa näitä tavoitteita ja toimenpiteitä omassa toiminnassaan. Hallintokuntien tulee myös arvioida päätöksensä vaikutukset kuntalaisten terveyteen ja hyvinvointiin päätösesitysten valmistelussa. Helsingissä on käytössä kaupunginjohtajiston johtajistokäsittelyssä hyväksymä toimintatapa ”Nopea terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi päätösesitysten valmistelussa” (12.3.2008 § 24, päivitetty 2.4.2014 § 34).

Stadin ikäohjelmaa on valmisteltu laajapohjaisessa verkostossa, jossa on ollut kattavasti osallistujia eri virastoista ja liikelaitoksista, järjestöistä, vanhusneuvostosta ja palvelukeskusten asiakasneuvostoista. Asukastilaisuuksissa koottiin mielipiteitä siitä, mikä Stadin ikäohjelmassa on ikääntyneille tärkeintä. Asukastilaisuuksien teemat noudattivat hyvän ikääntymisen turvaamista ja palvelujen parantamista koskevan laatusuosituksen teemoja. Lisäksi terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisen teema on kulkenut mukana ohjelman valmistelussa. Verkoston työskentelyssä on huomioitu myös heikoimmassa asemassa olevat ikääntyneet.

Verkoston tapaamisissa ja asukastilaisuuksissa tunnistettiin selkeitä kokonaisuuksia, joihin keskittymällä voidaan lisätä helsinkiläisten ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä. Laaja-alaisen yhteistyön avulla on mahdollista edelleen syventää mukana olevien toimijoiden ymmärrystä ja etsiä yhdessä uudenlaisia keinoja ikääntyneiden terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi. Ikäohjelmassa kuvataan nämä yhteisesti sovitut toimenpidekokonaisuudet vuosille 2015-2016, niiden tavoitteet, vastuutahot ja muut osallistajat. Toimenpiteet

toteutetaan voimassa olevan taloussuunnitelman ja talousarvion mukaisin käytettävissä olevin voimavaroin.

Ikäohjelman viittä toimenpidettä viedään eteenpäin yhteistyöverkostoissa, jotka organisoituvat, kun suunnitelma on käsitelty sosiaali- ja terveyslautakunnassa. Toimenpiteet toteutetaan vuosien 2015 - 2016 aikana. Ohjelman seurannassa vanhusneuvostolla on keskeinen rooli. Vanhusneuvostolle raportoidaan toimenpiteiden etenemisestä vuosittain. Helsinkiläiset ikääntyneet olivat merkittävässä roolissa tuottamassa tärkeitä teemoja asukastilaisuuksissa. He ovat mukana seuraamassa edistymistä myös maaliskuu-toukokuussa 2015 järjestettävissä asukastilaisuuksissa, joissa käsitellään laadittua Stadin ikäohjelmaa. Ohjelman toteutumisesta ja verkostojen toiminnasta kerrotaan aktiivisesti käyttäen eri tiedotuskanavia. Stadin ikäohjelmalle tehdään Internet-sivut kevään 2015 aikana.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Stadin ikäohjelmassa näkökulmana on koko ikääntynyt väestö. Lisäksi kiinnitetään huomiota erityisesti heikoimmassa asemassa oleviin iäkkäisiin henkilöihin. Ikääntynyt väestö kokonaisuudessaan on terveys- ja hyvinvointivaikutusten arvioinnin näkökulmasta erityisryhmä, vaikka ei olekaan ryhmänä yhtenäinen vaan hyvinkin moninainen. Ikääntyneet ovat osallistuneet ohjelman valmisteluun ja osallisuus näkyy myös ohjelman toteuttamisessa ja arvioinnissa.

Ikäohjelma kokoaa Helsingin kaupungin ja muut toimijat yhteen sovituissa toimenpidekokonaisuuksissa, jolloin niiden edistäminen on aiempaa koordinoitumpaa, tehokkaampaa ja asiakaslähtöisempää. Eri toimijat tuovat asiantuntemuksensa yhteisten teemojen kehittämiseen, ja monipuoliset palvelumahdollisuudet saadaan hyödynnettyä laajasti ja monipuolisesti terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi sekä tasa-arvon edistämiseksi.

Kaupunkitasoisen Stadin ikäohjelman toteuttaminen tukee väestön terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisen tavoitetta."

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Juha Jolkkonen, osastopäällikkö, puhelin: 310 52482
juha.jolkkonen(a)hel.fi
Helena Soini, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46933
helena.soini(a)hel.fi

§ 459

**V 20.5.2015, Stj / Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite
tilapäishoitopaikkojen järjestämisestä kehitysvammaisille**

HEL 2014-007427 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sari Mäkimattilan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sari Mäkimattila ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan tilapäishoitopaikkojen järjestämistä kehitysvammaisille omaishoidon tuesta annetun lain mukaisen vapaapäiväoikeuden ajaksi.

Kaupunginvaltuusto käsitteli asiaa ja päätti 26.11.2014 § 401 palauttaa sen uudelleen valmisteltavaksi velvoittaen kaupunginhallitusta selvittämään ja tarvittaessa lisäämään sellaisia ympärivuorokautisia tilapäishoitopaikkoja kehitysvammaisille, että ne tarjoavat riittävät ja asiakkaiden tarpeiden mukaiset yksilölliset lääketieteelliset ja toiminnalliset tukitoimet.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan 24.2.2015 antamaan lausuntoon ja toteaa, että kehitysvammaisten tilapäishoitoa järjestetään omaishoidon tuen lakisääteisenä lomituksena sekä kehitysvammalain mukaisena lyhytaikaishoitona.

Vuonna 2014 lakisääteinen vapaapäiväoikeus oli yhteensä 219:lla kehitysvammaisen asiakkaan omaishoitajalla. Heistä 83 % käytti myönnettyä vapaapäiväoikeuttaan. Alle 18-vuotiaiden kehitysvammaisten omaishoitajista vapaapäiväoikeus oli 127:llä, joista vapaapäiväoikeutta käytti 88 %. Alle 18-vuotiaiden kehitysvammaisten vapaapäiväoikeutta käyttäneiden perheiden määrä nousi 3 % vuodesta 2013. Yhteensä lakisääteisen lomituksen palveluja käyttäneiden määrä nousi vuodesta 2013-2014 noin 14 %. Harkinnanvaraista lyhytaikaishoitoa käytti vuoden aikana yhteensä 293 kehitysvammahuollon asiakasta. Sekä lyhytaikaishoitoa että omaishoidon tuen korvaavaa palvelua käytti yhteensä 77 asiakasperhettä.

Kehitysvammaisille järjestettävän lyhytaikaishoidon sekä omaishoidon tuen lomituksen palveluntarjonnan lisäämiseksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 13.1.2015 ottaa käyttöön omaishoidon tuen lakisääteisen lomituksen lyhytaikaishoidon palvelusetelin sekä harkinnanvaraisen lyhytaikaishoidon palvelusetelin. Palvelusetelin arvo määräytyy asiakkaan tarvitseman tuen perusteella palveluluokittain. Lisäksi lautakunta päätti 10.2.2015 omaishoidon tuen lakisääteisen lomituksen tuntilomituksen palvelusetelin käyttöönotosta 1.5.2015 alkaen.

Kilpailutettujen palveluntuottajien laatuksikriteerit määritellään ostopalvelusopimuksissa. Palvelusetelien palveluntuottajille asetettujen lakisääteisten kriteerien lisäksi sosiaali- ja terveystieteiden osastossa määritellään erikseen palvelun laatuun ja toteuttamiseen liittyvät kriteerit. Virastopäällikkö päättää palveluntuottajille asetetuista kriteereistä. Näitä kriteereitä ovat mm. palveluista vastaavan henkilön ammatilliset ja koulutukselliset edellytykset sekä palvelun laatuun liittyvät muut kriteerit, jotka on erikseen määritelty kunkin palvelusetelin palvelukuvauksessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystieteiden osasto on järjestänyt omaishoidon lomituksen lain edellyttämällä tavalla. Mikäli perheen palvelutarve ehdottomasti edellyttää runsaampia palveluja, perheille on myönnetty harkinnanvaraista lyhytaikaishoitoa tarvittaessa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvno FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

04.05.2015

Kj/17

1 Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.02.2015 § 59

HEL 2014-007427 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveystyö on antanut Sari Mäkimattilan valtuustoaloitteeseen lausunnon 7.10.2014 kokouksessa. Lausunto on palautettu uudelleen valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan 7.10.2014 kokouksessa antaman lausunnon lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta antaa seuraavan lausunnon:

"Kehitysvammaisten tilapäishoitoa järjestetään omaishoidon tuen lakisääteisenä lomituksena sekä kehitysvammalain mukaisena lyhytaikaishoitona.

Vuonna 2014 lakisääteinen vapaapäiväoikeus oli yhteensä 219:lla kehitysvammaisen asiakkaan omaishoitajalla. Heistä 83 % käytti myönnettyä vapaapäiväoikeuttaan. Alle 18-vuotiaiden kehitysvammaisten omaishoitajista vapaapäiväoikeus oli 127:llä, joista vapaapäiväoikeutta käytti 88%. Alle 18-vuotiaiden kehitysvammaisten vapaapäiväoikeutta käyttäneiden perheiden määrä nousi 3% vuodesta 2013. Yhteensä lakisääteisen lomituksen palveluja käyttäneiden määrä nousi vuodesta 2013-2014 noin 14%. Harkinnanvaraista lyhytaikaishoitoa käytti vuoden aikana yhteensä 293 kehitysvammahuollon asiakasta. Sekä lyhytaikaishoitoa että omaishoidon tuen korvaavaa palvelua käytti yhteensä 77 asiakasperhettä.

Kehitysvammaisille järjestettävän lyhytaikaishoidon sekä omaishoidon tuen lomituksen palvelutarjonnan lisäämiseksi Sosiaali- ja terveyslautakunta on päättänyt 13.1.2015 kokouksessaan ottaa käyttöön omaishoidon tuen lakisääteisen lomituksen lyhytaikaishoidon palvelusetelin sekä harkinnanvaraisen lyhytaikaishoidon palvelusetelin. Palvelusetelin arvo määräytyy asiakkaan tarvitseman tuen perusteella palveluluokittain. Lisäksi lautakunta päätti 10.2.2015 kokouksessa

omaishoidon tuen lakisääteisen lomituksen tuntilomituksen palvelusetelin käyttöön otosta 1.5.2015 alkaen.

Kilpailutettujen palveluntuottajien laatukriteerit on määritelty ostopalvelusopimuksissa. Palvelusetelien palveluntuottajille asetettujen lakisääteisten kriteerien lisäksi virasto määrittelee erikseen palvelun laatuun ja toteuttamiseen liittyvät kriteerit. Virastopäällikkö tekee päätöksen palveluntuottajille asetetuista kriteereistä. Näitä kriteereitä ovat mm. palveluista vastaavan henkilön ammatilliset ja koulutukselliset edellytykset sekä palvelun laatuun liittyvät muut kriteerit jotka on erikseen määritelty kunkin palvelusetelin palvelukuvauksessa.

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto on järjestänyt omaishoidon lomituksen lain edellyttämällä tavalla. Mikäli perheen palvelutarve ehdottomasti edellyttää runsaampia palveluja on perheille myönnetty harkinnanvaraista lyhytaikaishoitoa tarvittaessa.

Terveys ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaishoidon lomitus edistää omaishoitoperheiden jaksamista ja perheiden hyvinvointia siten, että kehitysvammaiset lapset ja nuoret voivat asua yhdessä perheidensä kanssa."

Käsittely

24.02.2015 Ehdotuksen mukaan

Vammaistyön johtaja Mikaela Westergård oli kokouksessa kutsuttuna asiantuntijana läsnä tämän asian käsittelyn ajan.

07.10.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi
Mikaela Westergård, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
mikaela.westergard(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 26.11.2014 § 401

HEL 2014-007427 T 00 00 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

26.11.2014 Palautettiin

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Sari Mäkimattila valtuutettu Nina Hurun kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi velvoittaen kaupunginhallitusta selvittämään ja tarvittaessa lisäämään sellaisia ympärivuorokautisia tilapäishoitopaikkoja kehitysvammaisille, että ne tarjoavat riittävät ja asiakkaiden tarpeiden mukaiset yksilölliset lääketieteelliset ja toiminnalliset tukitoimet.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Sari Mäkimattilan palautusehdotus hyväksytty.

15 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi velvoittaen kaupunginhallitusta selvittämään ja tarvittaessa lisäämään sellaisia ympärivuorokautisia tilapäishoitopaikkoja kehitysvammaisille, että ne tarjoavat riittävät ja asiakkaiden tarpeiden mukaiset yksilölliset lääketieteelliset ja toiminnalliset tukitoimet.

Jaa-äännet: 29

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Juha Hakola, Fatbardhe Hetemaj, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Anniina Palm, Jaana

Pelkonen, Mari Puoskari, Marcus Rantala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori

Ei-äänet: 40

Zahra Abdulla, Pentti Arajärvi, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Veronica Hertzberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Sirkku Ingervo, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Jessica Karhu, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Timo Laaninen, Harri Lindell, Eija Loukoila, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttillainen, Sari Mäkimattila, Johanna Nuorteva, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Tom Packalén, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Sanna Vesikansa, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 10

Maija Anttila, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Jape Lovén, Björn Månsson, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomo Valokainen

Poissa: 6

Jussi Chydenius, Eero Heinäluoma, Arja Karhuvaara, Päivi Lipponen, Terhi Mäki, Osku Pajamäki

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 10.11.2014 § 1156

HEL 2014-007427 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sari Mäkimattilan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

04.05.2015

Kj/17

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 460

V 20.5.2015, Stj / Valtuutettu Leo Straniuksen aloite vegaaniruuan saamiseksi kaupungin päiväkoteihin

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää katsoa valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 39 muuta valtuutettua ovat tehneet 27.8.2014 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Helsingin päiväkodeissa otetaan käyttöön mahdollisuus valita lapselle myös vegaaniruoka.

Kaupunginhallitus käsitteli asian kokouksessaan 16.2.2015 § 172 ja päätti palauttaa sen uudelleen valmisteltavaksi siten, että sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2015 valmistuvat ravitsemussuosituksot lasten päivähoitoruokailun suhteen huomioidaan. Lisäksi esityksen kustannusvaikutuksista tulee saada kattavampi arvio.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen mukaan kaupunginhallituksen on esitettävä aloite, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, valtuuston käsiteltäväksi kahdeksan kuukauden kuluessa. Valtuusto käsittelee aloitteita vähintään neljä kertaa kalenterivuodessa. Jos työjärjestyksessä tarkoitettu määräaika ylittyy sen vuoksi, että kaupunginhallitus päättää palauttaa aloitteen uudelleen valmisteltavaksi, aloite käsitellään määräajan päättymistä seuraavassa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

aloitteita käsittelevässä valtuuston kokouksessa ja tässä tapauksessa se on 20.5.2015.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että lasten hyvän ravitsemuksen saavuttamiseksi voimassa olevat ravitsemussuositukset ohjaavat varhaiskasvatusvirastossa päivähoiton ruokalista- ja ateriasuunnittelua. Päivähoiton ateriat muodostavat noin 2/3 lapsen päivittäisestä ravinnontarpeesta muodostaen yhdessä kotona nautittujen aterioiden kanssa lapsen ruokavalion kokonaisuuden. Helsingissä päivähoitossa ruokailee päivittäin noin 21 000 lasta. Ruuan ravitsemuksellinen laatu on lasten hyvinvoinnin kannalta ensiarvoisen tärkeää.

Päivähoiton ruokalista suunnitellaan keskitetysti yhteistyössä palveluntuottajan kanssa. Päivähoiton ruokapalvelujen järjestämistä ohjaa varhaiskasvatusviraston ja Palmia-liikelaitoksen välinen sopimus, joka perustuu sosiaalivirastossa 2.10.2010 allekirjoitettuun sopimukseen ja se on päivitetty varhaiskasvatusvirastolle 31.1.2014. Ruokatuotteiden tuotekehityksen resursseista vastaa Palmia-liikelaitos.

Päiväkotihoidossa keskimääräinen lapsikohtainen ateriakustannus on tällä hetkellä 7,26 euroa päivässä (aamupala 1,83 euroa, lounas 3,60 euroa ja välipala 1,83 euroa). Vegaaniruokavalion toteuttaminen toimipisteissä lisää työtä suunnittelussa, raaka-aineiden hankinnassa ja -hallinnassa sekä ruoan valmistamisessa ja tarjoilussa. Palveluntuottaja on ilmoittanut, että ruoan toteuttaminen ilman kananmunaa ja maitotaloustuotteita lisää kustannuksia 4,80 euroa/ruokailija/päivä. Kustannuksesta soijajuoman osuus on 0,80 euroa/päivä. Yhden lapsen vegaaniamateriaalin lisäkustannukset vuodessa (225 toimintapäivää) ovat 1 080 euroa. Lisätyön osuus kustannuksesta on 64,6 %, raaka-aineiden hallinnan ja varastoinnin osuus on 33,4 % ja muiden kulujen osuus 2,1 %. Näiden kustannusten lisäksi palveluntuottajan aloituskustannukset ovat noin 10 000 euroa.

Lasten hyvän ravitsemuksen saavuttamiseksi ravitsemussuositukset ohjaavat päivähoiton ruokalista- ja ateriasuunnittelua. Koko väestölle tarkoitetut yleiset suomalaisten ravitsemussuositukset on uusittu vuonna 2014. Tämän lisäksi tietyille väestöryhmille on annettu erillisiä ravitsemussuosituksia, joissa on otettu huomioon kyseisten väestöryhmien ravitsemukselliset erityistarpeet. Sosiaali- ja terveysministeriön laatima ravitsemussuositus "Lapsi, perhe ja ruoka" vuodelta 2004 sisältää koko perheen ravitsemussuositukset sekä suosituksia päiväkotiruokailuun. Suositus tullaan uusimaan 2015, jolloin siinä tullaan ottamaan kantaa myös lasten vegaaniruokavalioon. Valtion ravitsemusneuvottelukunta ei anna tarkempaa ennakkotietoa aikataulusta eikä sisällöstä.

Helsingin kaupungin päiväkodeissa ei tällä hetkellä tarjota vegaaniruokaa. Tilannetta voidaan tarvittaessa arvioida uudelleen. Lapselle järjestetään päiväkodissa vanhempien niin halutessa lakto-ovo-vegetaarinen ruokavalio, jossa käytetään monipuolisesti kasvikunnan tuotteita, maitovalmisteita ja kananmunaa. Mikäli uusi ravitsemussuositus on vegaaniruokavalion kannalta myönteinen, voidaan lakto-ovo-vegetaarista ruokavaliota kehittää yhteistyössä palveluntarjoajan kanssa siten, että vegaaniruokavaliota noudattavat lapset voivat useammin syödä palveluntarjoajan toimittamaa ruokaa päiväkodeissa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Varhaiskasvatuslautakunta 07.04.2015 § 49

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Lausunto

Varhaiskasvatuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Leo Straniuksen ym. valtuustoaloitteesta koskien vegaaniruoan saamista kaupunginpäiväkoteihin. Valtuustoaloite palautettiin uudelleen valmisteltavaksi lautakuntaan siten, että sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2015 valmistuvat ravitsemussuositukset lasten päivähoitoruokailun suhteen huomioidaan. Lisäksi esityksen kustannusvaikutuksista tulee saada kattavampi arvio.

Päivähoidossa ruokailee päivittäin noin 21 000 lasta. Päivähoidon ateriat kattavat 2/3 lapsen ravinnontarpeesta ja ne muodostavat yhdessä kotona nautittujen aterioiden kanssa lapsen ruokavalion kokonaisuuden. Ruoan ravitsemuksellinen laatu on lasten hyvinvoinnin kannalta ensiarvoisen tärkeää.

Lasten hyvän ravitsemuksen saavuttamiseksi ravitsemussuositukset ohjaavat päivähoidon ruokalista- ja ateriasuunnittelua. Koko väestölle tarkoitetut yleiset suomalaisten ravitsemussuositukset on uusittu vuonna 2014. Tämän lisäksi tietyille väestöryhmille on annettu erillisiä ravitsemussuosituksia, joissa on otettu huomioon kyseisten väestöryhmien ravitsemukselliset erityistarpeet. Sosiaali- ja terveysministeriön laatima ravitsemussuositus "Lapsi, perhe ja ruoka" vuodelta 2004 sisältää koko perheen ravitsemussuositukset sekä suosituksia päiväkotiruokailuun. Suositus tullaan uusimaan 2015, jolloin siinä tullaan ottamaan kantaa myös lasten vegaaniruokavalioon. Valtion ravitsemusneuvottelukunta ei anna tarkempaa ennakkotietoa aikataulusta eikä sisällöstä. Helsingin kaupungin päiväkodeissa ei tällä hetkellä tarjota vegaaniruokaa. Tilannetta voidaan tarvittaessa arvioida uudelleen. Lapselle järjestetään päiväkodissa vanhempien niin halutessa lakto-ovo-vegetaarinen ruokavalio, jossa käytetään monipuolisesti kasvikunnan tuotteita, maitovalmisteita ja kananmunaa. Mikäli uusi ravitsemussuositus on vegaaniruokavalion kannalta myönteinen, voidaan lakto-ovo-vegetaarista ruokavaliota kehittää yhteistyössä palveluntarjoajan kanssa siten, että vegaaniruokavaliota noudattavat lapset voivat useammin syödä palveluntarjoajan toimittamaa ruokaa päiväkodeissa.

Arvostamme perheiden valintoja ja pyrimme ottamaan heidän toiveensa mahdollisuuksien mukaan huomioon. Vanhempien niin halutessa, lapselle voidaan tarjota vanhempien päiväkotiin toimittamaa vegaaniruokaa. Lapsi saa ruoan päiväkodista niinä päivinä, kun ruoka sopii vegaaneille. Muina päivinä vanhemmat tuovat pääruoan. Päiväkodin keittiö täydentää kokonaisuuden energialisäkkeillä, salaattilla, leivällä ja ruokajuomalla. Aamu- ja välipalalla pyritään soveltuvasti tarjoamaan vegaanilapselle sopivaa ruokaa. Vanhemmat sopivat ruoan toimituksista päiväkodin keittiö- ja hoitohenkilökunnan kanssa. Vanhemmat vastaavat vegaanilapsen kokonaisravitsemuksesta. Vuonna 2011 tehdyn kyselyn mukaan toimintamallia noudatti noin 25 perhettä. Perheiden nykyinen määrä ei ole tiedossa. Perheiden toiveet voivat muuttua, jos toimintamalli muuttuu.

Helsingissä myös koulujen kasvisruokavalio sisältää maitotaloustuotteita ja kananmunaa. Vegaaniruokavaliota noudattaville lapsille kouluateriat järjestetään soveltuvista kasvisruokalistan ruokalajeista, joita täydennetään aterian lisäkkeillä. Kun vanhemmat haluavat lapsensa noudattavan vegaaniruokavaliota, ohjataan heidät lapsen kanssa keskustelemaan ruokavaliosta kouluterveydenhoitajan kanssa. Kouluruokailu eroaa varhaiskasvatuksen ruokailusta siten, että kouluateria kattaa 1/3 oppilaan ravitsemuksesta, kun varhaiskasvatuksen ateriat kattavat 2/3 lapsen ravinnontarpeesta.

Valtuustoaloitteessa mainitaan, että Tampereella on vegaaniruokavalio tuotu vaihtoehdoksi päiväkoteihin syksyllä 2013. Tampereen mallissa lapsi saa vegaaniruokavalion allergiaohjelman periaatteella ja saadakse lapselle vegaaniruokaa on vanhempien käytävä lapsen kanssa terveydenhoitajan luona.

Päivähoidon ruokalista suunnitellaan keskitetysti yhteistyössä palveluntuottajan kanssa. Päivähoidon ruokapalvelujen järjestämistä ohjaa varhaiskasvatusviraston ja Palmia-liikelaitoksen välinen sopimus, joka perustuu sosiaalivirastossa 2.10.2010 allekirjoitettuun sopimukseen. Sopimus on päivitetty varhaiskasvatusvirastolle 31.1.2014. Ruokatuotteiden tuotekehityksen resursseista vastaa Palmia-liikelaitos. Vegaaniruokavalioon sopivien ruokatuotteiden kehittämien vaatii aikaa ja ennen kaikkea taloudellista resurssia. Helsingin kouluruokailun osalta maidottomien ja kananmunattomien kasvisruokien kehittämiseen meni yhdeksän kuukautta. Vastaavia tuotteita ei ole kehitetty päivähoidon tarpeisiin, mutta kouluille kehitettyjä tuotteita voidaan hyödyntää osittain myös päivähoidossa.

Päiväkotihoidossa keskimääräinen lapsikohtainen ateriakustannus on tällä hetkellä 7,26 euroa päivässä (aamupala 1,83 euroa, lounas 3,60 euroa ja välipala 1,83 euroa). Vegaaniruokavalion toteuttaminen toimipisteissä lisää työtä suunnittelussa, raaka-aineiden hankinnassa ja -hallinnassa sekä ruoan valmistamisessa ja tarjoilussa. Palveluntuottaja on ilmoittanut, että ruoan toteuttaminen ilman kananmunaa ja maitotaloustuotteita lisää kustannuksia 4,80 euroa/ruokailija/päivä. Kustannuksesta soijajuoman osuus on 0,80 euroa/päivä. Yhden lapsen vegaanialterian lisäkustannukset vuodessa (225 toimintapäivää) ovat 1 080 euroa. Lisätyön osuus kustannuksesta on 64,6 %, raaka-aineiden hallinnan ja varastoinnin osuus on 33,4 % ja muiden kulujen osuus 2,1 %. Näiden kustannusten lisäksi palveluntuottajan aloituskustannukset ovat noin 10 000 euroa.

Varhaiskasvatuslautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Käsittely

07.04.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti lausuntoehdotusta niin, että lausunnon toiseksi viimeisen kappaleen lause "Yhden lapsen vegaanialterian kustannukset vuodessa (225 toimintapäivää) ovat 1 080 euroa." muutetaan kuulumaan "Yhden lapsen vegaanialterian lisäkustannukset vuodessa (225 toimintapäivää) ovat 1 080 euroa."

Vastaehdotus:

Pauliina Lehtinen: Korvataan kappale 4 seuraavalla muotoilulla:

Arvostamme ja kunnioitamme perheiden valintoja joilla on vaikutusta lasten ruokailuun ja pyrimme ottamaan ne yhdenvertaisesti huomioon mahdollisuuksien mukaan. Vanhempien niin halutessa lapselle voidaan tarjota vegaaniruokaa. Tämä edellyttää kuitenkin lisäresurssointia. Hyödynnetään päiväkotien keittiöissä jo olevaa tietotaitoa sekä Palmian muissa hallintokunnissa kertynyttä osaamista vegaaniruokan järjestämisestä. Päiväkodin keittiö täydentää kokonaisuuden energialisäkkeillä, salaatilla, leivällä ja ruokajuomalla. Vanhemmat vastaavat vegaanilapsen kokonaisravitsemuksesta. Vuonna 2011 tehdyn kyselyn mukaan toimintamallia noudatti noin 25 perhettä. Perheiden nykyinen määrä ei ole tiedossa. Perheiden toiveet voivat muuttua, jos toimintamalli muuttuu.

Kannattajat: Petra Malin

Vastaehdotus:

Tuomas Tiihonen: Lisätään lausunnon 3 kappaleen loppuun:

Mikäli uusi ravitsemussuositus on vegaaniruokavalion kannalta myönteinen, voidaan lakto-ovo-vegetaarista ruokavaliota kehittää yhteistyössä palveluntarjoajan kanssa siten, että vegaaniruokavaliota noudattavat lapset voivat useammin syödä palveluntarjoajan toimittamaa ruokaa päiväkodeissa.

Kannattajat: Pauliina Lehtinen

Vastaehdotus:

Alexi Niskanen: Lisätään kappaleen 2 loppuun: Päiväkotien tehtävänä on tarjota lapsille ja heidän vanhemmilleen hyvä ruokamalli, joka varmistaa lapsen monipuolisen ravinnonsaannin. Vegaaniruokavalio ei palvele lapsen monipuolista ravinnonsaantia.

Alexi Niskasen ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Alexi Niskanen: Kappaleen 8 loppuun: Vaikka kaupungilla olisikin toisenlaisessa taloustilanteessa enemmän rahaa, varhaiskasvatuslautakunta korostaa, että vegaaniruokavalio ei palvele lapsen monipuolista ravinnonsaantia. Tämän takia vegaaniruokavalioon ei tule kannustaa Helsingin kaupungin osalta.

Alexi Niskasen ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Korvataan kappale 4 seuraavalla muotoilulla: Arvostamme ja kunnioitamme perheiden valintoja joilla on vaikutusta lasten ruokailuun ja pyrimme ottamaan ne yhdenvertaisesti huomioon mahdollisuuksien mukaan. Vanhempien niin halutessa lapselle voidaan tarjota vegaaniruokaa. Tämä edellyttää kuitenkin lisäresurssointia. Hyödynnetään päiväkotien keittiöissä jo olevaa tietotaitoa sekä Palmian muissa hallintokunnissa kertynyttä osaamista vegaaniruokan järjestämisestä. Päiväkodin keittiö täydentää kokonaisuuden energialisäkkeillä, salaateilla, leivällä ja ruokajuomalla. Vanhemmat vastaavat vegaanilapsen kokonaisravitsemuksesta. Vuonna 2011 tehdyn kyselyn mukaan toimintamallia noudatti noin 25 perhettä. Perheiden nykyinen määrä ei ole tiedossa. Perheiden toiveet voivat muuttua, jos toimintamalli muuttuu.

Jaa-äännet: 6

Mukhtar Abib, Mika Ebeling, Terhi Mäki, Alekski Niskanen, Laura Simik, Tuomas Tiihonen

Ei-äännet: 3

Pauliina Lehtinen, Petra Malin, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritettuna äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Pauliina Lehtisen vastaehdotuksen äänin 6–3.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään lausunnon 3 kappaleen loppuun: Mikäli uusi ravitsemussuositus on vegaaniruokavalion kannalta myönteinen, voidaan lakto-ovo-vegetaarista ruokavaliota kehittää yhteistyössä palveluntarjoajan kanssa siten, että vegaaniruokavaliota noudattavat lapset voivat useammin syödä palveluntarjoajan toimittamaa ruokaa päiväkodeissa.

Jaa-äännet: 2

Terhi Mäki, Alekski Niskanen

Ei-äännet: 7

Mukhtar Abib, Mika Ebeling, Pauliina Lehtinen, Petra Malin, Laura Simik, Tuomas Tiihonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

04.05.2015

Kj/18

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä Tuomas Tiihosen vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 7–2.

25.11.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

11.11.2014 Pöydälle

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Erja Suokas, ruokapalveluvastaava, puhelin: 310 43246
erja.suokas(a)hel.fi

Palmia-liikelaitoksen jk 19.03.2015 § 7

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Lausunto

Palmia-liikelaitoksen johtokunta antoi seuraavan lausunnon

20.11.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Paul-Erik Sultsi, puhelin: 310 32996
paul-erik.sultsi(a)palmia.fi

Kaupunginhallitus 16.02.2015 § 172

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

16.02.2015 Palautettiin

Palautusehdotus:

Hannu Oskala: Palautetaan valmisteluun siten, että sosiaali- ja

terveysministeriön vuonna 2015 valmistuvat ravitsemussuositukset lasten päivähoitoruokailun suhteen huomioidaan. Lisäksi esityksen kustannusvaikutuksista tulee saada kattavampi arvio.

Kannattaja: Pilvi Torsti

Äänestys:

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Palautetaan valmisteluun siten, että sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2015 valmistuvat ravitsemussuositukset lasten päivähoitoruokailun suhteen huomioidaan. Lisäksi esityksen kustannusvaikutuksista tulee saada kattavampi arvio.

Jaa-äännet: 6

Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki

Ei-äännet: 8

Emma Kari, Tuuli Kousa, Silvia Modig, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti

Tyhjä: 1

Laura Rissanen

Poissa: 0

Äänin 6 - 8 (1 tyhjä) kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

09.02.2015 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

04.05.2015

Kj/19

§ 461

V 20.5.2015, Stj / Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite lastensuojelun kehittämistarpeiden kartoittamisesta

HEL 2014-014307 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Yrjö Hakasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Yrjö Hakanen ja 32 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan lastensuojelun kehittämistarpeiden kartoitusta ja sen perusteella tehtäviä johtopäätöksiä osana lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivittämistä.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että lastensuojelussa kehitetään koko ajan omaa toimintaa ja kehittäminen tapahtuu lastensuojelun omissa kehittämis- ja johtamisrakenteissa työntekijöiden kanssa sekä yhdessä muiden kumppaneiden kanssa. Keskitetyn asiakasohjauksen kehittämistä ja kotiin vietävän kriisityön kehittämistä on tehty yhteistyössä työntekijöiden kanssa. Tässä kehittämistyössä kerättyä tietoa hyödynnetään osana lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatimista.

Lastensuojelussa perhehoitoa on voimakkaasti kehitetty ja perhehoidon sisällä on useita hoitomuotoja, sekä perinteisenä sijaisperhehoitona

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Kj/19

että ammatillisena perhehoitona. Läheisverkostosijoituksia sekä lapsen asumisen järjestämistä läheisverkostossa on lisätty.

Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskuksessa (Socca) tehdään lastensuojeluun liittyvää tutkimusta. Jatkovana toimintana on käytännön opetus-, tutkimus- ja kehittämistoiminta sosiaalityön asiakastyössä (Praksis-toiminta).

Kaupunginhallitus katsoo, että aloitteessa esitetty kehittämistyö on kannatettavaa. Vuonna 2015 sosiaali- ja terveystieteiden osastossa aloitetaan systemaattinen sosiaalisen raportoinnin kehittäminen, jonka kautta saadaan toiminnan johtamiseen ja kehittämiseen asiakastyöstä nousevaa tietoa kaupungin eri alueilta. Lastensuojelu on aktiivisesti mukana sosiaalisen raportoinnin käynnistämisessä ja kehittämisessä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 10.03.2015 § 89

HEL 2014-014307 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon:

"Lastensuojelun resurssit

Lastensuojelun sosiaalityössä keskeisiä tekijöitä työssä jaksamiseen ovat resurssien ohella hallittava työkokonaisuus, yhteisesti sovitut toimintakäytännöt, lähiesimiehen ja työyhteisön tuki. Näihin asioihin kiinnitetään lastensuojelussa koko ajan huomiota ja esimerkiksi

työnohjauksen ja koulutuksen määrärahat ovat pysyneet entisellään tiukasta taloudellisesta tilanteesta huolimatta.

Viimeisimmän Kuusikko-raportin 2013 mukaan Helsingin vastuusosiaalityöntekijällä oli muihin Kuusikko-kuntiin verrattuna vähiten avohuollon asiakkaita (0–17-vuotiaat) vuoden aikana, 58 asiakasta. Kuusikon keskiarvo oli 75 asiakasta vuoden aikana. Espoossa luku oli 89 ja Vantaalla 93.

Sijaishuoltoon sijoittaminen

Helsingin lastensuojelussa on ollut keskitetty asiakasohjaus sijaishuollon laitoshoittoon vuodesta 2009. Sosiaalityöntekijä kirjaa paikkavaraukseen mahdollisimman tarkasti sijoitettavan lapsen tarpeet, jotta keskitetty asiakasohjaus voi näiden tietojen pohjalta etsiä lapselle hänen tarpeita vastaavan sijaishuoltopaikan joko omista lastenkodeista tai kilpailutetuista ostopalvelulaitoksista.

Vuoden 2015 alusta lukien keskitetty asiakasohjaus etsii myös perhehoitoa tarvitsevalle lapselle tämän tarpeita vastaavan sijoituspaikan. Perhehoito on ensisijainen sijaishuollon muoto lastensuojelulain mukaan ja perhe- ja laitoshoidon yhdistetty asiakasohjaus kykenee entistä paremmin tarkastelemaan koko sijaishuollon palveluvalikkoa kunkin lapsen tarpeiden pohjalta.

Lastensuojelussa on erilaisia perhekuntoutuksen palveluja ja lastensuojelussa toimii keskitetty asiakasohjausryhmä näihin palveluihin. Sosiaalityöntekijä voi henkilökohtaisesti tulla perhekuntoutustyöryhmään esittelemään asiakasperheensä tilanteen ja tarpeet ja hän saa ryhmän asiantuntijajäseniltä arvion ja ohjauksen perhettä parhaiten tukevaan palveluun.

Laitospaikkojen vähentäminen

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden strategisena tavoitteena on palvelurakenteen keventäminen ja lastensuojelun tuen tarjoaminen lasten ja perheiden omassa toimintaympäristössä. Lastensuojelussa on vahvistettu lasten ja nuorten kotiin vietävää kriisityötä sijoitusten ehkäisemiseksi. Kotiin vietävän kriisityön avulla kiireelliset sijoitukset vähenivät vuonna 2014 edellisvuodesta 27,2 %:lla ja huostaanotot vajaalla 15 %:lla. Kaikkiaan hoitovuorokaudet laitoshoidossa vähenivät yli 40 000 vuorokaudella, joka vastaa 111 kokovuotista paikkaa. Laitostoiminnassa arviointijaksot ovat lyhentyneet ja loppuvuodesta pystyttiin vähentämään merkittävästi arviointijaksojen ostamista ostopalvelulaitoksista. Omissa lastenkodeissa oli laskennallisesti 10 paikkaa ja myös vastaanottotoiminnassa 10 paikkaa kokovuotisesti tyhjänä vuonna 2014.

Lastensuojelussa perhehoitoa on voimakkaasti kehitetty ja perhehoidon sisällä on useita hoitomuotoja, sekä perinteisenä sijaisperhetoimintana että ammatillisena perhehoitona. Läheisverkostosisoitoituksia sekä lapsen asumisen järjestämistä läheisverkostossa on lisätty.

Lastensuojelutoiminnan kehittäminen

Lastensuojelussa kehitetään koko ajan omaa toimintaa ja kehittäminen tapahtuu lastensuojelun omissa kehittämis- ja johtamisrakenteissa työntekijöiden kanssa sekä yhdessä muiden kumppaneiden kanssa. Keskitetyn asiakasohjauksen ja kotiin vietävän kriisityön kehittämistä on tehty yhteistyössä työntekijöiden kanssa. Tässä kehittämistyössä kerättyä tietoa hyödynnetään osana lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatimista.

Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskuksessa (Socca) tehdään lastensuojeluun liittyvää tutkimusta. Jatkuvana toimintana on käytännön opetus-, tutkimus- ja kehittämistoiminta sosiaalityön asiakastyössä (Praksis-toiminta).

Vuonna 2015 sosiaali- ja terveystieteiden osastossa aloitetaan systemaattinen sosiaalisen raportoinnin kehittäminen, jonka kautta saadaan toiminnan johtamiseen ja kehittämiseen asiakastyöstä nousevaa tietoa kaupungin eri alueilta. Lastensuojelu on aktiivisesti mukana sosiaalisen raportoinnin käynnistämisessä ja kehittämisessä.

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta katsoo, että aloitteessa esitetty lastensuojelun ongelmien ja kehittämistarpeiden kartoitus on kannatettava. Lautakunta suosittelee, että aloitteen mukaisesti tehdään kartoitus, jossa kuullaan mahdollisimman laajasti lastensuojelun työntekijöitä ja asiakkaita, ja kartoituksen tulokset otetaan huomioon Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivittämisessä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Viemällä lastensuojelun palveluja asiakkaiden omaan toimintaympäristöön ja vahvistamalla kotiin annettavaa tukea ennaltaehkäistään lasten ja nuorten tilanteiden kriisiytymistä, tuetaan perheitä ja lapsia sekä turvataan lasten ja nuorten hyvinvointi ja turvallinen hoito.

Lasten ja nuorten hoito ja kasvun tukeminen kodinomaisessa ympäristössä lisää lasten hyvinvointia ja terveyttä. Kodin ulkopuolista sijoitusta tarvittaessa etenkin pienille lapsille tarkoituksenmukainen ja hyvinvointia edistävä sijaishuolto toteutuu ensisijaisesti aina kodinomaisessa ympäristössä.

Lastensuojelun palvelujen jatkuvalla kehittämisellä voidaan edistää lasten terveyttä ja hyvinvointia."

Käsittely

10.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisätään kappaleen 11 jälkeen uusi kappale: Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että aloitteessa esitetty lastensuojelun ongelmien ja kehittämistarpeiden kartoitus on kannatettava. Lautakunta suosittelee, että aloitteen mukaisesti tehdään kartoitus, jossa kuullaan mahdollisimman laajasti lastensuojelun työntekijöitä ja asiakkaita, ja kartoituksen tulokset otetaan huomioon Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivittämisessä.

Kannattajat: Joonas Leppänen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kappaleen 11 jälkeen uusi kappale: Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että aloitteessa esitetty lastensuojelun ongelmien ja kehittämistarpeiden kartoitus on kannatettava. Lautakunta suosittelee, että aloitteen mukaisesti tehdään kartoitus, jossa kuullaan mahdollisimman laajasti lastensuojelun työntekijöitä ja asiakkaita, ja kartoituksen tulokset otetaan huomioon Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivittämisessä.

Jaa-äännet: 2

Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro

Ei-äännet: 7

Gunvor Brettschneider, Katriina Juva, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Leena Riittinen, Tuomas Tuure, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Maija Anttila, Markku Vuorinen

Poissa: 2

Rene Hursti, Seija Muurinen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi äänin 7 - 2 (2 tyhjää, 2 poissa) jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotuksen.

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

04.05.2015

Kj/19

Lisätiedot

Sisko Lounatvuori, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
sisko.lounatvuori(a)hel.fi

Marja-Riitta Kilponen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43777
marja-riitta.kilponen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Kj/20

§ 462

V 20.5.2015, Stj / Valtuutettu Pentti Arajärven aloite asumisyksikön toteuttamisesta Hesperian sairaalan alueelle

HEL 2015-000524 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Pentti Arajärven aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pentti Arajärven aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pentti Arajärvi ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan toimenpiteisiin ryhtymistä pitkäaikaisasunnottomuusohjelmaan kuuluneen asumisyksikön toteuttamiseksi Hesperian sairaalan alueelle.

Kaupunginhallitus toteaa, että osana pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelmaa sosiaalivirasto järjesti vuonna 2009 suunnittelukilpailun noin 50 asuntopaikan asumispalveluyksikön toteuttamisesta moniongelmaisille, runsaasti tukea mielenterveys- ja päihdeongelmiinsa tarvitseville asiakkaille. Sosiaalilautakunta päätti 15.12.2009 valita suunnittelukilpailun voittajaksi Helsingin Diakonissalaitoksen ja Arkkitehtitoimisto JKMM Oy:n ehdotuksen "Rafael". Asumispalvelujen tuottamista koskeva sopimus Helsingin Diakonissalaitoksen kanssa on allekirjoitettu 13.12.2010.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä kiinteistölautakunnan hankkeesta antamiin lausuntoihin ja toteaa, että hankkeen on nyt tarkoitus edetä suunnitelmien mukaisesti. Kivelä-Hesperian sairaala-alueella olevaan hankkeen rakennuspaikkaan liittyvien tila- ja kustannusselvitysten tekeminen on viivästyttänyt toteutusvaiheen käynnistämistä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pentti Arajärven aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 19.03.2015 § 117

HEL 2015-000524 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon palveluasuntojen rakentamista koskevasta Pentti Arajärven ym. valtuustoaloitteesta:

Helsingin kiinteistölautakunta toteaa, että Helsingin kaupunki järjesti vuonna 2009 palvelukonseptakilpailun pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelmaan kuuluvan noin 50 asutopaikan asumisyksikön perustamisesta Kivelän sairaala-alueelle. Palvelukonseptakilpailun voitti Helsingin Diakonissalaitos. Kilpailuun perustuneen Helsingin sosiaaliviraston ja Diakonissalaitoksen välisen palvelusopimuksen mukaisen erityisasumisen palvelurakennushankkeen tilaaja eli maakäyttö- ja rakennuslaissa määriteltä rakennushankkeeseen ryhtyvä, jonka tulee huolehtia laissa tarkemmin kuvatulla tavalla luvista ja rakennushankkeen yleisistä edellytyksistä, on Helsingin Diakonissalaitos.

Jotta tämä erityisasumisen palvelurakennus voitaisiin toteuttaa Kivelän sairaala-alueelle, tulisi seuraavien toimenpiteiden olla suoritettuna ennen töiden aloittamista: rakennuspaikalla olevan kiinteistöhuollon rakennuksen sekä nykyisen jätehuoltojärjestelyn purkaminen, rakennuspaikan läpi kulkevien maanalaisten kaapeleiden ja johtojen siirto, korvaavan kiinteistöhuollon rakennuksen rakentaminen, sairaala-alueen jätehuollon uudelleenjärjestäminen sekä 11 palvelurakennuksen autopaikan sijoittaminen muualle sairaala-alueelle. Osa em. toimenpiteistä edellyttää purku- ja rakennuslupaa sekä kaavan vastaisena tarvittavaa poikkeamislupaa tai kaavamuutosta.

Rakennuspaikalla olevassa vuonna 1928 valmistuneessa nyt purettavassa kiinteistöhuollon rakennuksessa säilytetään kiinteistöhuollon ajoneuvoja, kalustoa ja laitteita. Kiinteistötoimintojen käyttö on jatkuvaa ja edellyttää korvaavan tilan järjestämistä. Uudelleen sijoitettavat sairaala-alueen jätehuollon toiminnot keskitettäisiin suunnitelman mukaan Välskärinkadun varrella olevalle huoltopihalle sitä laajentaen ja muurilla rajaten. Valittu ratkaisu on myös liikenteen näkökulmasta turvallisin.

Sairaala-alueelta ei löydy muita kiinteistö- ja jätehuollolle soveltuvia korvaavia tiloja tai sijoituspaikkoja. Vaihtoehdot kartoitettiin yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kaupunginmuseon sekä toimijoiden kanssa. Koska Kivelän alue on suojeltu rakennushistoriallisista syistä ja kaupunkikuvallisesti vaativa, korvaavien hankkeen pää- ja arkkitehtisuunnittelijaksi valittiin yhteistyössä kaupunkisuunnittelun ja rakennusvalvonnan kanssa palvelukonseptikilpailun voittaneen ehdotuksen suunnitellut arkkitehtitoimisto JKMM. Rakennuspaikan maanalaiset kaapeli- ja johtosiirrot on jo tehty. Korvaavien toimintojen ratkaisu edellytti poikkeamista kaavasta, mille kaupunkisuunnittelulautakunta myönsi poikkeamisluvan vuonna 2011. Tilakeskus on hakenut korvaavien toimintojen hankkeelle rakennusluvan, joka on rauennut vuoden 2014 lopussa, mutta tarvittaessa voitaneen uusia samoilla lupa-asiakirjoilla. Samassa yhteydessä nostettiin vielä esille Mechelininkadun muurin ylläpito ja sovittaminen rakennushankkeeseen, minkä periaatteet päätettiin lisätä maanvuokrasopimuksen ehdoksi.

Lisäksi asemakaava edellyttää 15 autopaikan rakentamista Diakonissalaitoksen uudelle erityisasumisen palvelurakennukselle. Määritellylle rakennuspaikalle mahtuu kuitenkin vain 4 autopaikkaa. Sen sijaan, että autopaikkojen määrää olisi pienennetty poikkeamisluvalla, päädyttiin ratkaisemaan kaavan autopaikkavaatimus sijoittamalla 11 paikkaa muualle sairaala-alueelle rasitteena. Koska Kivelän sairaala-alueen autopaikat ovat entuudestaan riittämättömät kaavaan nähden, ratkaisun suunnitteleminen osoittautui haastavaksi.

Edellä mainittujen kaupunkikuvallisesti ja rakennushistoriallisesti vaativien korvaavien toimenpiteiden arvioitu investointikustannus on ilman em. johto- ja kaapelisiirtoja on noin 1,5 milj. euroa. Hankkeen tilakustannukset tulee kohdistaa kaupungin investointi- ja käyttötaloudessa kaupunginhallituksen hyväksymässä tilahankkeiden käsittelyohjeessa tarkemmin kuvatulla tavalla. Investoinnin kalleudesta johtuen hankkeelle on kuitenkin ollut vaikea osoittaa tarvittavia määrärahoja tiukan investointiraamin puitteissa. Lisäksi korvaavien toimintojen hankkeen vuokravaikutus tulisi huomioida myös käyttötaloudessa sekä investointikustannusten osalta selvittää, onko osa em. toimenpiteistä alueen rakentamiskelpoiseksi saattamista. Lisäksi tulisi varmistaa rakennushankkeeseen ryhtyvän eli Diakonissalaitoksen kanssa Helsingin kaupungin ja Diakonissalaitoksen välinen kustannus- ja vastuunjako korvaavien järjestelyiden osalta ottaen huomioon myös palvelurakennushankkeelle haettava valtion tuki.

Kiinteistöviraston tilakeskuksella on valmius tuoda korvaavien toimintojen edellyttämä hankesuunnitelma nopeasti kiinteistölautakuntaan päätettäväksi. Suunnitelmien valmiusaste riittää toteutuksen nopeaan käynnistämiseen. Kuitenkin tilakeskuksen näkemyksen mukaan tätä ennen tulisi sosiaali- ja terveysvirastojen yhdistymisen ja Palmian organisaatiomuutoksen vuoksi tarkastella uudelleen korvaavien toimintojen hankkeen investointikustannusten kohdistaminen kaupungin omassa organisaatiossa sekä mm. pysäköintijärjestelyiden osalta rakennushankkeen ryhtyvän kanssa. Lisäksi mahdollisten sosiaali- ja terveystoimen uudelleenjärjestelyiden ja koko Kivelän alueen tulevan käytön suunnittelua varten tulisi sosiaali- ja terveysviraston, kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston sekä kaupunginkanslian yhteistyössä Diakonissalaitoksen kanssa selvittää, kuinka tämän erityisasumisen palvelurakennushankkeen tavoitteet saavutetaan kaupungin kannalta parhaalla mahdollisella tavalla.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Jarmo Raveala, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 10.03.2015 § 90

HEL 2015-000524 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon :

"Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelmaan kuuluvan asumisyksikön tuottajan valinta

Osana pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelmaa Helsingin kaupungin sosiaalivirasto järjesti vuonna 2009 suunnittelukilpailun asumispalveluyksikön toteuttamiseksi moniongelmaisille, runsaasti tukea mielenterveys- päihdeongelmiinsa tarvitseville asiakkaille. Suunnittelukilpailun kohteena olevalla hankkeella tarkoitettiin kaikkia hankkeen vaiheita rakentamisen valmistelusta palvelun tuottamiseen. Kilpailun voittaja valittiin asiakkaille soveltuvan palvelukonseptin, rakennushankkeen ja arvioitujen hintatietojen perusteella. Asiakkaiden oli tarkoitus tulla asumisyksikköön sosiaaliviraston ohjaamina. Helsingin kaupunki osoitti kilpailulle tontin Kivelän sairaala-alueelta Mechelininkadun varrelta. Rakennuspaikka mahdollistaa noin 50 asuntopaikan rakentamisen. Samalla tontilla toimii Kivelän sairaalan toimintayksikkö ja HYKS:n psykiatriakeskus. Alue on kaavan mukaan sosiaali- ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialuetta.

Sosiaalilautakunta päätti 15.12.2009 (479 §) valita suunnittelukilpailun voittajaksi Helsingin Diakonissalaitoksen ja JKMM Arkkitehtien ehdotuksen nimeltään "Rafael" ja valtuuttaa sosiaaliviraston käynnistämään suorahankintaan johtavat sopimusneuvottelut.

Kaupunginvaltuuston päätös vuokrattavan rakennuspaikan vuokrausperusteista ja varaamisesta 21.4.2010 (102 §)

Kaupunginvaltuusto päätti 21.4.2010 (102 §) varata rakennuspaikan Taka-Töölössä sijaitsevalta Kivelä-Hesperian sairaala-alueelta vuokrattavaksi suunnittelukilpailun voittaneelle Helsingin Diakonissalaitokselle sillä ehdolla, että sosiaaliviraston ja Diakonissalaitoksen neuvottelut suunnittelukilpailussa tarkoitettusta palvelusopimuksesta johtavat sopimukseen 30.6.2011 mennessä. Päätös sisältää myös rakennuspaikan vuokrausperusteet. Kaupunginhallitus päätti 26.4.2010 (519 §) kaupunginvaltuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Helsingin sosiaalilautakunnan päätös 30.11.2010 (476 §) hyväksyä asumispalvelujen tuottamista koskeva sopimus suunnittelukilpailun voittajan kanssa

Helsingin sosiaalilautakunta hyväksyi 30.11.2010 (476 §) Helsingin Diakonissalaitoksen kanssa solmitun, 13.12.2010 allekirjoitetun, toistaiseksi voimassaolevan sopimuksen asumispalvelujen tuottamisesta. Sopimuksessa Helsingin sosiaalivirasto sitoutui hankkimaan koko palvelukokonaisuuden asuntokapasiteetin vähintään

15 vuoden ajan rakennuksen käyttöönotosta tai lopullisen hankintasopimuksen allekirjoittamisesta. Asumispalveluyksikön rakentaminen on määrä aloittaa sen jälkeen, kun kaikki rakentamisen edellytyksenä olevat viranomaispäätökset kuten tontinvuokrauspäätös ja rakennuslupa ovat lainvoimaisia. Osapuolten on määrä laatia palvelun tuottamisesta erillinen, lopullinen hankintasopimus.

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston tonttiosaston maanluovutustoimiston muistion 14.9.2012 mukaan Helsingin Diakonissalaitos on hakenut Auroratalo Oy:n lukuun lyhytaikaista vuokrasopimusta rakennusluvan hakemista varten. Päätökseen sisältyi muun muassa ehto, jonka mukaan rakennustöitä ei saa aloittaa ennen pitkäaikaisen maanvuokraussopimuksen tekemistä ja että kiinteistöviraston tilakeskus purkaa kustannuksellaan määrälalla sijaitsevan vanhan huoltorakennuksen sekä sen kunnallistekniset johdot hankkeen rakentamisen edellyttämässä erikseen sovittavassa aikataulussa. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen saamien tietojen mukaan tonttia koskevaa pitkäaikaista maanvuokraussopimusta ei ole eikä hankkeella ole rakennuslupaa.

Helsingin sosiaaliviraston ja Helsingin Diakonissalaitoksen neuvottelut suunnittelukilpailussa tarkoitetusta palvelusopimuksesta johtivat Helsingin sosiaalilautakunnan 30.11.2010 hyväksymään sopimukseen palvelujen tuottamisesta Helsingin kaupungille. Helsingin sosiaalivirasto on toteuttanut kaupunginhallituksen 26.4.2010 (519 §) täytäntöönpanopäätöksen omalta osaltaan.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Palveluasumisella tarkoitetaan sosiaalipalvelua, johon kuuluu palveluntuottajan järjestämän vakituisen asunnon lisäksi jokapäiväistä selviytymistä tukevia sosiaalipalveluja kuten ateriapalvelu, turvapalvelu, terveydenhuollon palvelu tai kodinhoitoapu. Päihde- ja mielenterveyskuntoutujien palveluasumisen tavoitteena on mahdollistaa toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä arki ja mahdollisuus täysipainoiseen ja itsenäiseen elämään terveydentilan rajoituksista huolimatta. Palvelujen tulisi olla oikea-aikaisia ja riittäviä. Suunniteltu asumispalveluyksikkö edistää yksityisyyden ja yhteisöllisyyden toteutumista asukkaiden tarpeiden mukaisesti. Tammikuussa 2015 sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen tutkimuksen mukaan asumisen tuen yksikössä yhteensä n. 500 pitkäaikaisasunnotonta päihde- ja mielenterveysongelmista kärsivää asiakasta jonotti tehostettuun palveluasumiseen tai tuettuun asumiseen. Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen käyttösuunnitelman 2015 mukaan psykiatrisen sairaalahoidon käyttöä pyritään vähentämään tarvetta vastaavaksi, mutta se edellyttää, että asumispalveluihin ei ole jonoa. Palvelujen riittämättömyys tai niiden

04.05.2015

Kj/20

kohtuuttoman pitkä jonottaminen voi olla asiakkaan terveydentilan ja toimintakyvyn kannalta haitallista."

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Juha Nyman, erityissuunnittelija, puhelin: 310 70198
juha.nyman(a)hel.fi

Taru Neiman, asumisen tuen päällikkö, puhelin: 310 43398
taru.neiman(a)hel.fi

04.05.2015

Kj/21

§ 463

V 20.5.2015, Kaj / Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite Tehtaankadun ja Mechelininkadun välisen raitiotieyhteyden rakentamismahdollisuuksien selvittämiseksi

HEL 2015-000532 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Arja Karhuvaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

1 Karhuvaara Arja valtuustoaloite Kvsto 14.1.2015 asia 26

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja 34 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungin liikennesuunnittelu ryhtyy kevään aikana selvittämään mahdollisuutta rakentaa raitiotieyhteys Hietalahden rantaa pitkin välille Tehtaankatu - Mechelininkatu. Näin muodostuisi sekä Marian sairaalan että Hietalahden torin ja kauppahallin tarjoamiin toimintoihin nykyistä suorempi ja alueen asukkaita sekä matkailijoita monipuolisesti palveleva liikenneyhteys. Myös lauttasaarelaisten yhteys Töölön alueen palveluihin ja sairaaloihin sujuvoituisi. Samalla olisi mahdollisuus helpottaa liikennehuuhkautumista ja monipuolistaa poistumisreittejä Punavuoren ja Jätkäsaaren tapahtumavaltailta alueilta mm. Ruoholahden metroaseman ja Espoon yhteyksien suuntaan. Raitioyhteys Hakaniemen tori - Kauppatori - Hietalahden tori - Töölöntori voisi myös muodostua

todelliseksi vaihtoehdoksi hypermarketeille yhdistäessään helsinkiläisten arjen lähiruokamaailman myös matkailua ja reittinsä varren yrityksiä palvelevaksi brändiksi.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon ja toteaa, että raitiotieyhteys Tehtaankadulta Mechelinikadulle edellyttäisi Telakkakadun suunnitellun raitiotien rakentamisen jälkeenkin merkittäviä raideinvestointeja. Nykyisestä linjan 6 silmukasta Kalevankadulta ei ole ratateknisesti mahdollista järjestää yhteyttä pohjoisen suuntaan, koska kääntyminen olisi liian jyrkkä. Tästä johtuen olisi rakennettava täysin uusi raide Bulevardilta Hietalahdenrantaa ja Ruoholahdenrantaa Kalevankadun risteykseen saakka. Lisäksi liikennöinti Ruoholahdenrannasta Mechelinikadulle edellyttäisi uusia kääntyviä raiteita ja niihin liittyviä vaihteita kahteen nykyiseen risteykseen. Tarvittavien rata- ja katutöiden kustannusten suuruusluokka olisi useita miljoonia euroja.

Raitioliikenne soveltuu lähtökohtaisesti suuren kysynnän runkoyhteyksille. Jotta raitioliikenteen vaatimat rata- ja kalustoinvestoinnit voidaan kattaa, matkustajamäärien on oltava suuria kokopäiväisesti. Vaikka esitetyllä reitillä todennäköisesti olisi matkustuskysyntää varsinkin ruuhka-aikoina, odotettavissa oleva kysyntä ei olisi riittävää tarvittaviin investointeihin nähden.

Runkolinjojen on käytännössä palveltava päivittäisiä matkoja monien eri kohteiden välillä, jotta niihin voidaan saada riittävästi matkustajia. Suurin kysyntä Eiran ja Punavuoren alueilta kohdistuu suoraan pohjoiseen Kamppiin ja edelleen Töölön suuntaan ja suoraan ydinkeskustaan Mannerheimintien ja Rautatieaseman ympäristöön. Näitä suuntia palvelee tällä hetkellä raitiolinjoilla 3 ja 6 ja bussilinjoilla 14 ja 18. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän hallituksen 10.2.2015 hyväksymän raitioliikenteen linjastosuunnitelman perusteella tarjontaa täydennetään jatkossa muuttamalla raitiolinjan 1 reittiä ja pidentämällä sen liikennöintiaikoja ja jatkamalla raitiolinja 6 Telakkakatua Eiranrantaan Telakkarannan alueen rakentuessa. Pidemmällä tähtäimellä selvitetään lisäksi erittäin kuormittuneiden bussilinjojen 14 ja 18 korvaamista raitioliikenteellä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvno FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

04.05.2015

Kj/21

1 Karhuvaara Arja valtuustoaloite Kvsto 14.1.2015 asia 26

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 17.03.2015 § 82

HEL 2015-000532 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Raitiotieyhteys Tehtaankadulta Mechelininkadulle edellyttäisi Telakkakadun suunnitellun raitiotien rakentamisen jälkeinkin merkittäviä raideinvestointeja. Nykyisestä linjan 6 silmukasta Kalevankadulta ei ole ratateknisesti mahdollista järjestää yhteyttä pohjoisen suuntaan, koska kääntyminen olisi liian jyrkkä. Tästä johtuen olisi rakennettava täysin uusi raide Bulevardilta Hietalahdenrantaa ja Ruoholahdenrantaa Kalevankadun risteykseen saakka. Lisäksi liikennöinti Ruoholahdenrannasta Mechelininkadulle edellyttäisi uusia kääntyviä raiteita ja niihin liittyviä vaihteita kahteen nykyiseen risteykseen. Tarvittavien rata- ja katutöiden kustannusten suuruusluokka olisi useita miljoonia euroja.

Raitioliikenne soveltuu lähtökohtaisesti suuren kysynnän runkoyhteyksille. Jotta raitioliikenteen vaatimat rata- ja kalustoinvestoinnit voidaan kattaa, matkustajamäärien on oltava suuria kokopäiväisesti. Vaikka esitetyllä reitillä todennäköisesti olisi matkustuskysyntää varsinkin ruuhka-aikoina, odotettavissa oleva kysyntä ei olisi riittävää tarvittaviin investointeihin nähden.

Runkolinjojen on käytännössä palveltava päivittäisiä matkoja monien eri kohteiden välillä, jotta niihin voidaan saada riittävästi matkustajia. Suurin kysyntä Eiran ja Punavuoren alueilta kohdistuu suoraan pohjoiseen Kamppiin ja edelleen Töölön suuntaan ja suoraan ydinkeskustaan Mannerheimintien ja Rautatieaseman ympäristöön. Näitä suuntia palvelee tällä hetkellä raitiolinjoilla 3 ja 6 ja bussilinjoilla 14 ja 18. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän hallituksen 10.2.2015 hyväksymän raitioliikenteen linjastosuunnitelman perusteella tarjontaa täydennetään jatkossa muuttamalla raitiolinjan 1 reittiä ja pidentämällä sen liikennöintiä aikoja ja jatkamalla raitiolinja 6 Telakkakatua Eiranrantaan Telakkarannan alueen rakentuessa.

Pidemmällä tähtäimellä selvitetään lisäksi erittäin kuormittuneiden bussilinjojen 14 ja 18 korvaamista raitioliikenteellä.

Valtuustoaloite

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 14.1.2015 Arja Karhuvaara ym. tekivät seuraavan aloitteen:

"Me valtuutetut ehdotamme, että kaupungin liikennesuunnittelu ryhtyy kevään aikana selvittämään mahdollisuutta rakentaa raitiotieyhteys Hietalahden rantaa pitkin välille Tehtaankatu - Mechelininkatu.

Näin muodostuisi sekä Marian sairaalan että Hietalahden torin ja kauppahallin tarjoamiin toimintoihin nykyistä suurempi ja alueen asukkaita sekä matkailijoita monipuolisesti palveleva liikenneyhteys. Myös lauttasaarelaisten yhteys Töölön alueen palveluihin ja sairaaloihin sujuvoituisi.

Samalla olisi mahdollisuus helpottaa liikennehuuhkautumista ja monipuolistaa poistumisreittejä Punavuoren ja Jätkäsaaren tapahtumavaltaisilta alueilta mm. Ruoholahden metroaseman ja Espoon yhteyksien suuntaan.

Raitioyhteys Hakaniemen tori - Kauppatori - Hietalahden tori - Töölön tori voisi myös muodostua todelliseksi vaihtoehdoksi hypermarketeille yhdistäessään helsinkiläisten arjen lähiruokamaailman myös matkailua ja reittinsä varren yrityksiä palvelevaksi brändiksi."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkisuunnittelulautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 12.4.2015 mennessä.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Lauri Kangas, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

§ 464

V 20.5.2015, Kaj / Valtuutettu Pentti Arajärven aloite uusien siirtolapuutarhapalstojen perustamiseksi

HEL 2015-000533 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Pentti Arajärven aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Arajärvi Pentti valtuustoaloite Kvsto 14.1.2015 asia 27
- 2 Siirtolapuutarha- ja kesämajatyöryhmän raportti 10.2.2009

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pentti Arajärvi ja 16 muuta valtuutettua esittävät, että Helsingin kaupunki uuden yleiskaavan valmisteluun liittyen luo edellytykset noin 1000 uuden siirtolapuutarhapalstan perustamiseen. Palstat tulisi ensisijaisesti sijoittaa Helsingin kaupungin alueelle, mutta estettä ei myöskään ole niiden sijoittamiselle kaupungin omistamille alueille kaupungin rajojen ulkopuolella. Samalla tulisi huolehtia riittävästä liikenneyhteyksistä ja kauppapalveluista. Aloitteessa katsotaan, että hyviä mahdollisuuksia tarjoaa esimerkiksi Östersundomin alue.

Aloitetta perustellaan siirtolapuutarhojen mahdollistamalla sosiaalisella toiminnalla ja muulla ympäristön yhteistoiminnalla. Aloitteen mukaan siirtolapuutarhat ovat merkittävä virkistymisen ja rentoutumisen lähde monelle, ja yhteistilat kohtuuhinnalla monien käytettävissä.

Siirtolapuutarhapalstojen hintakehitys osoittaa, että toiminnalle on kysyntää.

Kaupunginhallitus viittaa asiasta saatuihin kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston ja yleisten töiden lautakunnan lausuntoihin ja toteaa niiden perusteella seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto kehotti 4.6.2008 kaupunginhallitusta huolehtimaan, että Helsinkiin kaavoitetaan lisää siirtolapuutarha- ja kesämaja-alueita. Kaupunginhallitus merkitsi asiaa selvittäneen työryhmän raportin tiedoksi 15.6.2009, ja kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa, liikuntalautakuntaa, kiinteistölautakuntaa ja yleisten töiden lautakuntaa toteuttamaan raportissa esitettyjä toimenpiteitä.

Raportissa ehdotetaan nykyisten siirtolapuutarhojen laajentamista. Lisäksi ehdotetaan uusien siirtolapuutarhojen sekä mökkialueiden perustamista kaupungin omistamille maille: ensisijaisesti kaupungin rajojen sisäpuolelle, mutta myös Vihtiin, Espooseen, Kirkkonummelle ja Sipooseen.

Raportin mukaan Helsingin nykyisiä siirtolapuutarhoja laajentamalla on mahdollista tuottaa noin 200 uutta palstaa. Raportin mukaan seitsemän uuden alueen perustaminen Helsinkiin ja yksi Vihtiin voi olla mahdollista. Raportissa korostetaan, että jatkosuunnittelun lähtökohdaksi tulisi valita vain osa ehdotetuista uusista alueista. Kokonaislisäyksen arvioitiin olevan noin 480 – 530 siirtolapuutarhapalstaa, kun nykyisten siirtolapuutarhojen laajennus ja kolmen uuden siirtolapuutarhan palstat lasketaan yhteen.

Toteuttamiskelpoisimpina pidetyt alueet Siltamäessä ja Mellunkylässä sekä Itä-Pakilan siirtolapuutarhan laajentaminen on otettu kaupunkisuunnitteluviraston kaavoitusohjelmaan. Kaavoituksen yhteydessä on selvitetty niiden toteutusedellytykset perusteellisesti. Suunnitteluaineistossa on otettu huomioon mm. luonto- ja maisema-arvot sekä lähialueiden täydennysrakentamispotentiaali.

Itä-Pakilan siirtolapuutarhan asemakaavassa (kaupunginvaltuusto 10.9.2014) aluetta laajennettiin 116 uudella siirtolapuutarhapalstalla. Suutarilan rantapuistoon laadittu asemakaavaehdotus (kaupunkisuunnittelulautakunta 3.12.2013) mahdollistaa 87 uuden siirtolapuutarhamajan sekä yhteisten tilojen ja pysäköintialueiden rakentamisen. Mellunkylän siirtolapuutarhan kaavoitus on alkamassa 2015. Työssä etsitään uusia tapoja toteuttaa avoin ja nykypäivään sopiva siirtolapuutarha-alue liittämällä se osaksi muuta virkistysaluetta. Alueen sijainti ja laajuus tarkentuu suunnittelun yhteydessä.

Yleiskaava

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Helsingin voimassa olevassa yleiskaavassa 2002 siirtolapuutarhojen alueilla ei ole erityistä kaavamerkintää, vaan siirtolapuutarhat ovat osa virkistysaluekokonaisuutta. Helsingin yhdeksän siirtolapuutarha-alueita on Yleiskaava 2002:ssa merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviksi viheralueiksi, joiden ominaispiirteet tulee säilyttää.

Helsingin uuden yleiskaavan luonnoksessa ei myöskään osoiteta erikseen alueita erilaisille virkistystoiminnoille kuten ulkoilupuistot, siirtolapuutarhat ja golfkentät, vaan nämä toiminnot ovat osa virkistys- ja viheraluekokonaisuutta. Yleiskaavan virkistys- ja viheralue -merkintä mahdollistaa siirtolapuutarhojen asemakaavoittamisen.

Helsingin uudessa yleiskaavassa varaudutaan siihen, että Helsingissä on vuonna 2050 kaikkiaan 860 000 asukasta ja 560 000 työpaikkaa. Koko seudulla on 600 000 asukasta enemmän. Varautuminen kasvuun tarkoittaa kaupunkirakenteen tiivistämisen lisäksi uusien rakentamispaikkojen osoittamista. Siirtolapuutarhojen sijoittaminen hyvien liikenneyhteyksien ja kaupallisten palveluiden äärelle vähentää mahdollisuuksia rakentaa asuntoja ja työpaikkoja hyvien yhteyksien ja palveluiden äärelle.

Vuonna 2009 valmistuneessa siirtolapuutarhaselvityksessä todettiin, ettei Helsingin yleiskaava-alueella ole helppo löytää nykyisen kokoisia laajoja siirtolapuutarha-alueita hyvien yhteyksien ja palvelujen läheltä, sillä mahdolliset uudet siirtolapuutarha-alueet soveltuvat myös asuinrakentamisen alueiksi. Uuden yleiskaavan maankäyttötarkasteluissa on osoitettu siirtolapuutarhatarkasteluissa esille tulleita alueita asuntorakentamisen tarpeisiin. Uudessa yleiskaavassa varaudutaan myös 210 000 uuden asukkaan virkistysalueiden varaamiseen sekä valtuustostrategian mukaiseen metsäverkoston suojeluun. Mahdolliset uudet siirtolapuutarhat laajojenkin virkistysalueiden osana jäävät pieniksi yksiköiksi eikä niiden avulla voida tyydyttää täysin kasvavaa kysyntää Helsingin alueella. Siirtolapuutarhatyöryhmän jo tekemien toimenpiteiden jälkeen siirtolapuutarhojen ja kesämaja-alueiden määrä lisääntyy ja nykyisten siirtolapuutarhojen laajennukset antavat mahdollisuuden palstamäärän lisäämiseen. Nykyisin siirtolapuutarhapalstojen koko on 250 - 800 m². Uusien siirtolapuutarhapalstojen kooksi työryhmä suositteli 250 - 400 m². Aloitteen mukainen siirtolapuutarhojen määrän lisääminen 1000 palstalla, eli 50 %:lla nykyisestä, tarkoittaisi vähintään noin 40 hehtaarin varaamista siirtolapuutarha-alueiksi, mikä ei vaikuta perustellulta toteuttaa, ottaen huomioon jo hyväksytyt kaupunginhallituksen siirtolapuutarhojen lisäämistä koskevat toimenpiteet ja tehdyt suunnitelmat.

Östersundomin yhteinen yleiskaava

Kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa vuoden 2009 alusta alkaneen osayleiskaavoituksen yhteydessä selvittämään mahdollisuudet retkeilyä ja matkailijoita palvelevan, Sipoonkorven virkistysmahdollisuuksiin tukeutuvan kesämaja- ja leirintäaluekokonaisuuden rakentamiseksi Sipoonkorven vaihtumisvyöhykkeelle.

Kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa ja kiinteistölautakuntaa selvittämään myös siirtolapuutarhan tai kesämaja-alueen perustamismahdollisuudet seudullisena yhteistyökohteena Sipoon kunnassa liitosalueen eteläpuolella sijaitsevaan Granön saareen.

Helsingin, Vantaan ja Sipoon yhteistyönä valmisteltu Östersundomin yhteinen yleiskaavaehdotus on asetettu nähtäville 26.1.–4.3.2015. Yleiskaavaehdotus avaa laajentumissuunnan itään tehokkaaseen joukkoliikenteeseen perustuvalla kaupunkimaisella taajamarakenteelle. Yleiskaavaehdotus mahdollistaa asuntojen rakentamisen n. 70 000 uudelle asukkaalle vuoteen 2060 mennessä.

Östersundomin yleiskaava-alueella on kohteita, jotka soveltuvat siirtolapuutarha-, kesämaja- tai leirintäaluekäyttöön. Yleiskaavaehdotuksessa ei kuitenkaan ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi osoittaa erikseen alueita siirtolapuutarhoille tms., vaan ne ovat osa virkistys- ja viheraluekokonaisuutta, ja niiden sijainti ja laajuus määritellään tarkemmassa suunnittelussa. Yleiskaavaehdotuksen virkistysalue -merkintä mahdollistaa ryhmäpuutarhat. Granö on osoitettu virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan alueeksi, jonne voidaan sijoittaa mm. loma-asutusta, leirintäalueita ja ryhmäpuutarhoja.

Kaupungin omistamat maat ympäryskunnissa

Kaupunginhallitus kehotti siirtolapuutarhaselvitystyötä koskevassa päätöksessään 2009 kiinteistövirastoa ja rakennusvirastoa ja liikuntavirastoa tutkimaan siirtolapuutarhan perustamista Vihdin Eerolan tilalle. Eerolan tilalle on kaupungin toimesta asemakaavoitettu 25 hehtaarin suuruinen 127 mökkipalstaa käsittävä Eerolan ryhmäpuutarha. Tavoitteena on toteuttaa ryhmäpuutarha vuonna 2016.

Liikuntalautakuntaa kehoitettiin edistämään myös Elisaaren, Lähteelän, Kaunissaaren sekä Luukin ja Salmen virkistysmökkialueiden kehittämistä. Liikuntavirasto on teettänyt Helsingin länsipuolisten ulkoilualueiden kehittämissuunnitelman, joka valmistui keväällä 2015. Kehittämissuunnitelmatyön yhteydessä selvitettiin myös mahdollisten

virkestismökkien sijoittamista ulkoilualueille. Salmen ulkoilualue oli ainoa alue, joka voisi soveltua virkestismökkien sijoituspaikaksi. Suunnitelman mukainen kehittäminen Salmen ulkoilualueella aloitetaan vuoden 2015 aikana, jonka yhteydessä arvioidaan virkestismökkien sijoittamista alueelle.

Kaupunkiviljelyn ja yhteisöllisyyden edistäminen

Siirtolapuutarhaselvityksessä tarkasteltiin myös siirtolapuutarha- ja kesämaja-alueiden hallintomalleja. Uusien siirtolapuutarhojen ja kesämajojen hallintomalleissa oli mukana myös mökkien viikko-osuuksien lunastaminen ja yhteiskäyttö, jolloin mökkien ja alueiden käyttäjäkunta moninkertaistuisi ja käyttökustannukset pysyisivät kohtuullisina.

Kaupunkirakenteen tiivistyessä tulee varautua myös uudentilaisiin virkestysalueiden käyttömuotoihin, jotka mahdollistavat asukkaiden osallistumisen ja urbaanin luontokokemuksen lähellä omaa asuntoa. Siirtolapuutarhojen laajentamisen ja rakentamisen ohella voidaan kehittää myös kaupunkiviljelyä, jolle on huomattavasti helpompaa löytää uusia paikkoja. Perustamiskustannuksiltaan halvempi kaupunkiviljely mahdollistaa terveellisen harrastuksen myös niille, joilla ei ole varaa korkeisiin hintoihin nousseisiin siirtolapuutarhamökkeihin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi 11.2.2014 lausunnossaan, joka koski aloitetta kaupunkiviljelyn lisäämistä ja mahdollistamista yleiskaavan yhteydessä seuraavaa: Helsingin uusi yleiskaava mahdollistaa kaupunkiviljelyn eri muodot. Valmisteilla olevan uuden yleiskaavan vision puistoja ja virkestysalueita koskevat tavoitteet sisältävät ajatuksen helposti saavutettavista, monipuolisista virkestysalueista ja kaupunkiympäristöistä. Uuden yleiskaavan toteutusohjelmassa on mahdollista rohkaista kaupunkiviljelyn kehittämistä puistoissa ja laajoilla viheralueilla, pelloilla ja esimerkiksi kartanopuistoissa.

Siirtolapuutarhojen edellyttämät kunnallistekniikan investoinnit

Kiinteistövirasto ilmoittaa, että kiinteistötoimi tulee siirtola- ja ryhmäpuutarhojen toteutuksesta vastaavan rakennusviraston edellyttämässä aikataulussa tekemään lainvoimaisten asemakaavojen edellyttämät maanhankinnat ja hallinnolliset sisäiset vuokraukset sekä antaa tarvittaessa asiantuntemustaan siirtolapuutarhojen uusien rahoitus- ja hallintomallien tutkimiseen.

Rakennusviraston vuotuinen investointimääräraha viherrakentamiselle (uudisrakentaminen ja peruskorjaus) aluerakentamisalueiden ulkopuolisille alueille on noin viisi miljoonaa euroa. Ilman määrärahan

lisäämistä rakennusvirastolla ei ole mahdollisuutta toteuttaa edes nykyisten alueiden laajennusta seuraavan 10 vuoden aikana. Esimerkiksi Itä-Pakilassa asemakaavan mukaisten 116 uuden siirtolapuutarhapalstan liittäminen kunnallisteknisiin verkostoihin, palstapohjien tasaaminen, pysäköintipaikkojen rakentaminen sekä teknisten rakenteiden, ojien ja raittien siirrosta aiheutuu lähes kolmen miljoonan euron kustannukset.

Riippumatta siirtolapuutarhan hallintomallista tai onko kysymys vanhan laajentamisesta tai uudesta siirtolapuutarhasta, alueiden toteutuminen voi olla epävarmaa ilman kaupungin osallistumista hankkeiden rahoitukseen. Kaupungin talousarvion puitteissa on huolehdittava, että rakennusvirastolle osoitetaan uusien siirtolapuutarha- ja ryhmäpuutarhahankkeiden tarvitsema riittävä määräraha.

Yleisten töiden lautakunta pitää siirtolapuutarhapalstojen lisäämistä kannatettavana, ja edellyttää, että siirtolapuutarhapalstojen lisäämisen vaatima määräraha varmistetaan.

Näkökulmia kaupunkilaisten luontosuhteen parantamiseksi

Mökin viikkovuokraus voi sopia helsinkiläisten nykyiseen elämäntyyliin. Taloudellinen tilanne, halu ja ajankäyttö eivät välttämättä salli investointia omaan mökkiin ja osallistumista alueen hoitovelvoitteisiin. Tässä vaihtoehdossa mökkejä voisi vuokrata sekä kaupunkilaiset että matkailijat.

Siirtolapuutarha- ja kesämajatyöryhmän raportin mukaan siirtolapuutarhat jäävät käytännössä vain pienen piirin käyttöön. Raportissa esitettiin ratkaisuksi alueiden hallinnointia loma-osake- tai vuokramökkimallilla. Mökin saisi käyttöönsä määräajaksi, esimerkiksi viikoksi tai kahdeksi, jolloin käyttäjien joukko kasvaisi ja useampi pääsisi osalliseksi mahdollisuudesta.

Kaupungin ulkoilualueita ja niiden monipuolisia palveluja hyödyntäen voitaisiin tuottaa ja tarjota kaupunkilaisille esimerkiksi viikkovuokrausperiaatteella ympärivuotiseen käyttöön rakennettavia vapaa-ajan mökkejä. Edellytykset ovat olemassa Vihdin Eerolan ryhmäpuutarhahankkeessa, jossa on tarkoitus kokeilla uusia toimintatapoja.

Eerolan tilan asemakaava mahdollistaa yli 120 ympärivuotiseen käyttöön tarkoitettua mökin rakentamisen. Tilan hankintaa perusteltiin sillä, että se soveltuu helsinkiläisten kaukosiirtolapuutarhaksi. Ryhmäpuutarhan mahdollistava Eerolan tilan asemakaava on saanut lainvoiman 6.3.2014.

Lopuksi

Helsingin uuden yleiskaavan luonnoksessa ei osoiteta erikseen alueita erilaisille virkistystoiminnoille kuten ulkoilupuistolle tai siirtolapuutarhalle, vaan toiminnot kuuluvat virkistys- ja viheraluekokonaisuuteen. Siirtolapuutarhojen osalta ratkaisuja tehdään asemakaavassa.

Siirtolapuutarhapalstat ovat kiistatta kysytyjä eikä kaikille halukkaille voida tarjota mökkipalstaa. Vuonna 2008 Marjaniemen ryhmäpuutarhan viittätoista uutta palstaa halusi 2 200 hakijaa. Vanhojen siirtolapuutarhamökkien hinnat ovat korkeita eivätkä ne siksi ole kaikkien hankittavissa. Pelkästään kaavoituksella ongelma on vaikeasti ratkaistavissa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Arajärvi Pentti valtuustoaloite Kvsto 14.1.2015 asia 27
- 2 Siirtolapuutarha- ja kesämajatyöryhmän raportti 10.2.2009

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kiinteistövirasto 8.4.2015

HEL 2015-000533 T 00 00 03

Siirtolapuutarha- ja kesämajatyöryhmän raportti 2009 ja suoritettuja toimenpiteitä

Kiinteistövirasto toteaa, että siirtolapuutarha- ja kesämaja-alueiden lisäämistä on selvitetty kaupunginjohtajan elokuussa 2008 asettaman työryhmän toimesta. Kaupunginhallitus merkitsi 15.6.2009 työryhmän raportin tiedoksi ja kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa, liikuntalautakuntaa, kiinteistölautakuntaa ja yleisten töiden lautakuntaa toteuttamaan raportissa esitettyjä toimenpiteitä.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan tuli mm. tehdä määräajassa ehdotus siitä, mille kahdelle Helsingissä sijaitsevalle alueelle (Siltämäki,

Torpparinmäki, Tuomarinkartano, Mellunkylä, Longinoja, Savelanpuisto, Malminkartano) voitaisiin sijoittaa uudet siirtolapuutarhat. Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 18.3.2010 ehdottaa kaupunginhallitukselle, että uudet siirtolapuutarhat perustetaan Mellunmäkeen ja Siltamäkeen.

Selvitys-, suunnittelu- ja kaavoitustyön tuloksena Siltamäkeen on nyt asemakaavoitettu (Kslk 26.11.2013) uusi siirtolapuutarha-alue Suutarilan rantapuistoon. Asemakaava mahdollistaa 87 uuden siirtolapuutarhamajan sekä yhteisten huoltotilojen ja pysäköintialueiden rakentamisen. Edelleen Pakilan siirtolapuutarha-alueella on laajennettuja (Kslk 10.6.2014) 116 uudella siirtolapuutarhahalstalla. Mellunkylän siirtolapuutarhan kaavoitus on alkamassa 2015 ja sinne on suunnitteilla noin 70 uutta siirtolapuutarhahalstaa.

Helsingin yleiskaava

Helsingin voimassa olevassa yleiskaavassa 2002 ja uudessa valmisteilla olevassa Helsingin uuden yleiskaavan luonnoksessa siirtolapuutarhojen alueilla ei ole erityistä kaavamerkintää vaan siirtolapuutarhat ovat osa virkistysaluekokonaisuutta. Yleiskaavan virkistys- ja viheralue -merkintä mahdollistaa siirtolapuutarhojen asemakaavoittamisen.

Helsingin yleiskaava-alueella ei ole helppo löytää nykyisen kokoisia laajoja siirtolapuutarha-alueita hyvien yhteyksien ja palvelujen läheltä. Uuden yleiskaavan maankäyttötarkasteluissa on valtuustostrategioiden mukaisesti siirtolapuutarhatarkasteluissa esiin tulleita alueita osoitettu asuinrakentamisen tarpeisiin. Mahdolliset uudet siirtolapuutarhat laajojenkin virkistysalueiden osana jäisivät pieniksi yksiköiksi eikä niiden avulla voida tyydyttää kasvavaa kysyntää Helsingin alueella.

Östersundomin yhteinen yleiskaava

Helsingin, Vantaan ja Sipoon yhteistyönä valmisteltavana olevalla Östersundomin yleiskaava-alueella on kohteita, jotka soveltuvat siirtolapuutarha- ja kesämajakäyttöön. Yleiskaavaehdotuksessa ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi osoittaa erikseen alueita siirtolapuutarhoille tms., vaan ne ovat osa virkistys- ja viheraluekokonaisuutta. Virkistysalue-merkintä mahdollistaa ryhmäpuutarhat.

Granö on osoitettu virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan alueeksi, jonne voidaan sijoittaa mm. loma-asutusta, leirintäalueita ja ryhmäpuutarhoja.

Vihdin Eerola

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kaupunginhallitus kehotti em. päätöksessä kiinteistövirastoa, rakennusvirastoa ja liikuntavirastoa tutkimaan siirtolapuutarhan perustamista Vihdin Eerolan tilalle.

Eerolaan on nyt asemakaavoitettu 25 hehtaarin suuruinen 127 mökkipalstaa käsittävä Eerolan ryhmäpuutarha. Tavoitteena on toteuttaa ryhmäpuutarha vuonna 2016.

Uusien ryhmäpuutarhojen toteutuksesta

Kiinteistövirasto ilmoittaa, että kiinteistötoimi tulee siirtola- ja ryhmäpuutarhojen toteutuksesta vastaavan rakennusviraston edellyttämässä aikataulussa tekemään lainvoimaisten asemakaavojen edellyttämät maanhankinnat ja hallinnolliset sisäiset vuokraukset sekä antaa tarvittaessa asiantuntemustaan siirtolapuutarhojen uusien rahoitus- ja hallintomallien tutkimiseen.

Lisätiedot

Esko Patrikainen, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 36471
esko.patrikainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 17.03.2015 § 125

HEL 2015-000533 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Siirtolapuutarha- ja kesämaja-alueiden lisäämistä on selvitetty

Yleisten töiden lautakunta on antanut vuosina 2005 ja 2008 liitteinä 3 ja 4 olevat lausunnot siirtolapuutarhoja koskevista aloitteista.

Kaupunginvaltuusto kehotti 4.6.2008 kaupunginhallitusta huolehtimaan, että Helsinkiin kaavoitetaan lisää siirtolapuutarha- ja kesämaja-alueita. Kaupunginhallitus merkitsi asiaa selvittäneen työryhmän [raportin](#) tiedoksi 15.6.2009, ja kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa, liikuntalautakuntaa, kiinteistölautakuntaa ja yleisten töiden lautakuntaa toteuttamaan raportissa esitettyjä toimenpiteitä.

Raportissa ehdotetaan nykyisten siirtolapuutarhojen laajentamista. Lisäksi ehdotetaan uusien siirtolapuutarhojen sekä mökkialueiden perustamista kaupungin omistamille maille: ensisijaisesti kaupungin rajojen sisäpuolelle, mutta myös Vihtiin, Espooseen, Kirkkonummelle ja Sipooseen.

Raportin mukaan Helsingin nykyisiä siirtolapuutarhoja laajentamalla on mahdollista tuottaa noin 200 uutta palstaa. Raportin mukaan seitsemän uuden alueen perustaminen Helsinkiin ja yksi Vihtiin voi olla mahdollista. Raportissa korostetaan, että jatkosuunnittelun lähtökohdaksi tulisi valita vain osa ehdotetuista uusista alueista. Kokonaislisäyksen arvioitiin olevan noin 480 – 530 siirtolapuutarhapalstaa, kun nykyisten siirtoalapuutarhojen laajennus ja kolmen uuden siirtolapuutarhan palstat lasketaan yhteen.

Investointimääräraha ei ole riittävä

Rakennusviraston vuotuinen investointimääräraha viherrakentamiselle (uudisrakentaminen ja peruskorjaus) aluerakentamisalueiden ulkopuolisille alueille on noin viisi miljoonaa euroa. Ilman määrärahan lisäämistä rakennusvirastolla ei ole mahdollisuutta toteuttaa edes nykyisten alueiden laajennusta seuraavan 10 vuoden aikana. Esimerkiksi Itä-Pakilassa asemakaavan mukaisten 116 uuden siirtolapuutarhapalstan liittäminen kunnallisteknisiin verkostoihin, palstapohjien tasaaminen, pysäköintipaikkojen rakentaminen sekä teknisten rakenteiden, ojien ja raittien siirrosta aiheutuu lähes kolmen miljoonan euron kustannukset.

Riippumatta siirtolapuutarhan hallintomallista tai onko kysymys vanhan laajentamisesta tai uudesta siirtolapuutarhasta, alueiden toteutuminen voi olla epävarmaa ilman kaupungin osallistumista hankkeiden rahoitukseen. Kaupungin talousarvion puitteissa on huolehdittava, että rakennusvirastolle osoitetaan uusien siirtolapuutarha- ja ryhmäpuutarhahankkeiden tarvitsema riittävä määräraha.

Näkökulmia kaupunkilaisten luontosuhteen parantamiseksi

Mökin viikkovuokraus voi sopia helsinkiläisten nykyiseen elämäntyyliin. Taloudellinen tilanne, halu ja ajankäyttö eivät välttämättä salli investointia omaan mökkiin ja osallistumista alueen hoitovelvoitteisiin. Tässä vaihtoehdossa mökkejä voisi vuokrata sekä kaupunkilaiset että matkailijat.

Siirtolapuutarha- ja kesämajatyöryhmän raportin mukaan siirtolapuutarhat jäävät käytännössä vain pienen piirin käyttöön. Raportissa esitettiin ratkaisuksi alueiden hallinnointia loma-osake- tai vuokramökkimallilla. Mökin saisi käyttöönsä määräajaksi, esimerkiksi viikoksi tai kahdeksi, jolloin käyttäjien joukko kasvaisi ja useampi pääsisi osalliseksi mahdollisuudesta.

Kaupungin ulkoilualueita ja niiden monipuolisia palveluja hyödyntäen voitaisiin tuottaa ja tarjota kaupunkilaisille esimerkiksi viikkovuokrausperiaatteella ympärivuotiseen käyttöön rakennettavia

vapaa-ajan mökkejä. Edellytykset ovat olemassa Vihdin Eerolan ryhmäpuutarhahankkeessa, jossa on tarkoitus kokeilla uusia toimintatapoja.

Eerolan tilan asemakaava mahdollistaa yli 120 ympärivuotiseen käyttöön tarkoitettun mökin rakentamisen. Tilan hankintaa perusteltiin sillä, että se soveltuu helsinkiläisten kaukosiirtolapuutarhaksi. Ryhmäpuutarhan mahdollistava Eerolan tilan asemakaava on saanut lainvoiman 6.3.2014.

Lopuksi

Helsingin uuden yleiskaavan luonnoksessa ei osoiteta erikseen alueita erilaisille virkistystoiminnoille kuten ulkoilupuistolle tai siirtolapuutarhalle, vaan toiminnot kuuluvat virkistys- ja viheraluekokonaisuuteen. Siirtolapuutarhojen osalta ratkaisuja tehdään asemakaavassa.

Siirtolapuutarhapalstat ovat kiistatta kysytyjä eikä kaikille halukkaille voida tarjota mökkipalstaa. Vuonna 2008 Marjaniemen ryhmäpuutarhan viittätoista uutta palstaa halusi 2 200 hakijaa. Vanhojen siirtolapuutarhamökkien hinnat ovat korkeita eivätkä ne siksi ole kaikkien hankittavissa. Pelkästään kaavoituksella ongelma on vaikeasti ratkaistavissa.

Yleisten töiden lautakunta pitää siirtolapuutarhapalstojen lisäämistä kannatettavana, ja edellyttää, että siirtolapuutarhapalstojen lisäämisen vaatima määräraha varmistetaan.

Esittelijä

osastopäällikkö
Pekka Henttonen

Lisätiedot

Jussi Puutio, lakimies, puhelin: 310 38656
jussi.puutio(a)hel.fi
Jussi Luomanen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 38626
jussi.luomanen(a)hel.fi
Maria Mannisto, projektinjohtaja, puhelin: 310 36454
maria.mannisto(a)hel.fi
Helena Ström, projektinjohtaja, puhelin: 310 38571
helena.strom(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 4.3.2015

HEL 2015-000533 T 00 00 03

Helsingissä on tällä hetkellä 9 siirtolapuutarhaa, joissa on yhteensä 1916 palstaa. Kaikilla nykyisillä siirtolapuutarha-alueilla on voimassa olevat asemakaavat.

Ensimmäinen siirtolapuutarha perustettiin vuonna 1918 Ruskeasuolle. Kahdeksan muuta siirtolapuutarhaa ovat Kumpulassa, Vallilassa, Herttoniemessä, Talissa ja Oulunkylässä, Marjaniemessä, Pakilassa ja Klaukkalanpuistossa.

Siirtolapuutarhat perustettiin aikoinaan lomanviettomahdollisuudeksi vähävaraisille työläisperheille vapaa-ajan viettoon ja puutarhaviljelykseen. 1900-luvun alkupuoliskolla ja erityisesti sota- ja pula-aikana niiden merkitys osana kaupunkilaisten ruokahuoltoa korostui.

Siirtolapuutarhojen lisäksi Helsingissä on 7 kesämaja-aluetta ja Helsingin omistamilla alueilla ulkokunnissa 2 kesämaja-aluetta. Lisäksi on asemakaavoitettu kesämaja-alue Vasikkaluotoon. Kesämaja-alueet ovat muotoutuneet nykyisen kaltaisiksi yhteisöiksi osin entisistä teltanpitopaikoista. Kesämaja-alueet sijoittuvat merellisiin ympäristöihin ja puutarhaviljely ei ole niiden alueella mahdollista. Nykyään siirtolapuutarhat ja kesämaja-alueet ovat osa kaupunkikulttuuria ja kulttuurihistoriaa sekä ekologinen vaihtoehto satojen kilometrien kesämökkimatkoille.

Siirtolapuutarha- ja kesätyömajatyöryhmän raportti 2009

Helsingissä on olemassa varsin tuore siirtolapuutarhaselvitys, jossa on selvitetty mahdollisuudet siirtolapuutarhojen perustamiseen. Tässä kaupunginjohtajan elokuussa 2008 asettaman työryhmän työssä kartoitettiin siirtolapuutarha- ja mökkikyläkäyttöön soveltuvia alueita Helsingissä ja kaupungin muissa kunnissa omistamilla mailla sekä tehtiin ehdotuksia ko. käyttöön varattavista alueista, niille soveltuvista toteuttamismalleista sekä toteutusaikatauluista.

Työryhmän selvityksessä käytiin läpi koko Helsingin alue uusien siirtolapuutarha-alueiden löytämiseksi. Selvityksen mukaan laajojen siirtolapuutarha-alueiden löytäminen Helsingissä ei ole helppoa. Selvityksessä arvioitiin seitsemän aluetta Helsingissä ja yksi alue Vihdissä Helsingin kaupungin omistamalla maalla, joille tehdyn arvion perusteella voitaisiin tutkia uuden siirtolapuutarhan kaavoittamista. Lisäksi ehdotukseen sisältyi kolme mahdollisuutta uusille kesämaja-alueille. Työryhmä korosti, että raporttiin sisällytetyt ehdotukset uusiksi alueiksi ovat keskenään vaihtoehtoisia eikä esittänyt niiden kaikkien toteuttamista. Työryhmä näki myös nykyisten siirtolapuutarhojen laajentamisen mahdollisuudeksi lisätä siirtolapuutarhojen määrää, mutta perusteltuja laajenemismahdollisuuksia ei noussut esille kuin

muutama. Näiden laajennusten lisäys siirtolapuutarhapalstojen määrään olisi 100-200 palstaa.

Siirtolapuutarhatyöryhmän esittämänä suunnitteluperiaatteena on sijoittaa uusi siirtolapuutarha-alue ulkoilu- ja virkistysalueelle, vastaavaan tapaan kuin nykyisetkin alueet. Työryhmän mukaan siirtolapuutarhojen ja kesämaja-alueiden lohkominen muuhun käyttöön varatusta maa-alasta on epätarkoituksenmukaista asunto- ja elinkeinopoliittisista sekä yhdyskuntarakenteellisista syistä. Työryhmä totesi, että kaupunkirakenteen tiivistyminen ja väestön kasvu tulevaisuudessa merkitsee entistä suurempaa painetta virkistysalueille. Siirtolapuutarha on mielekästä sijoittaa osaksi laajempaa virkistysaluekokonaisuutta, millä vältetään lähivirkistyskäytössä olevan alueen sulkeminen vain pienelle käyttäjäryhmälle. Uusien kesämaja-alueiden sijoittamismahdollisuuksia tarkasteltiin pääasiassa saariin sekä ulkokunnissa sijaitseville, luonnonläheisille, hyvät retkeily- ja ulkoilumahdollisuudet tarjoaville alueille.

Kaupunginhallitus on merkinnyt 15.6.2009 § 775 tiedoksi siirtolapuutarha- ja kesämajatyöryhmän 10.2.2009 päivätyn raportin. Kaupunginhallitus päätti samalla kolmestatoista erilaisesta toimenpiteestä, joissa annettiin kehoituksia hallintokunnille edistää siirtolapuutarhojen asemakaavoitusta, toteuttamista ja hallintaan liittyvien asioiden kehittämistä.

Päätöksessään kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa tekemään 30.3.2010 mennessä kaupunginhallitukselle ehdotuksen siitä, mille kahdelle Helsingissä sijaitsevalle alueelle (Siltämäki, Torpparinmäki, Tuomarinkartano, Mellunkylä, Longinoja, Savelanpuisto, Malminkartano) voitaisiin sijoittaa uudet siirtolapuutarhat.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 18.3.2010 ehdottaa kaupunginhallitukselle, että uudet siirtolapuutarha-alueet perustetaan Mellunmäkeen ja Siltämäkeen.

Toteuttamiskelpoisimpina pidetyt alueet on otettu kaupunkisuunnitteluviraston kaavoitusohjelmaan. Kaavoituksen yhteydessä on selvitetty niiden toteutusedellytykset perusteellisesti. Suunnitteluaineistossa on otettu huomioon mm. luonto- ja maisemarvot sekä lähialueiden täydennysrakentamispotentiaali.

Selvitystyön perusteella on asemakaavoitettu (Kslk 26.11.2013) yksi uusi siirtolapuutarha Suutarilan rantapuistoon (Siltämäki) ja laadittu asemakaavan muutos, joka mahdollistaa Pakilan siirtolapuutarhan laajentamisen (Kslk 10.6.2014). Suutarilan rantapuiston asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa 87 uuden siirtolapuutarhapalstan

rakentamisen. Mellunkylän siirtolapuutarhan kaavoitus on alkamassa 2015. Kaupunkisuunnitteluviraston kaavoitusohjelmassa 2015 on todettu, että Mellunkylän alueelle suunnitellaan uutta siirtolapuutarha-alueita, joka liitetään osaksi muuta virkistysaluetta. Alueen sijainti ja laajuus tarkentuu suunnittelun yhteydessä. Työssä etsitään uusia tapoja toteuttaa avoin ja nykypäivään sopiva siirtolapuutarha-alue.

Yleiskaava

Helsingin voimassa olevassa yleiskaavassa 2002 siirtolapuutarhojen alueilla ei ole erityistä kaavamerkintää, vaan siirtolapuutarhat ovat osa virkistysaluekokonaisuutta. Helsingin yhdeksän siirtolapuutarha-alueita on Yleiskaava 2002:ssa merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviksi viheralueiksi, joiden ominaispiirteet tulee säilyttää.

Helsingin uuden yleiskaavan luonnoksessa ei myöskään osoiteta erikseen alueita erilaisille virkistystoiminnoille kuten ulkoilupuistot, siirtolapuutarhat ja golfkentät, vaan nämä toiminnot ovat osa virkistys- ja viheraluekokonaisuutta. Yleiskaavan virkistys- ja viheralue -merkintä mahdollistaa siirtolapuutarhojen asemakaavoittamisen.

Helsingin uudessa yleiskaavassa varaudutaan siihen, että Helsingissä on vuonna 2050 860 000 asukasta ja 560 000 työpaikkaa. Koko seudulla on 600 000 asukasta enemmän. Varautuminen kasvuun tarkoittaa kaupunkirakenteen tiivistämisen lisäksi uusien rakentamiskohteiden osoittamista. Siirtolapuutarhojen sijoittaminen hyvien liikenneyhteyksien ja kaupallisten palveluiden äärelle vähentää mahdollisuuksia rakentaa asuntoja ja työpaikkoja hyvien yhteyksien ja palveluiden äärelle.

Kuten vuonna 2009 valmistuneessa siirtolapuutarhaselvityksessä todettiin, Helsingin yleiskaava-alueella ei ole helppo löytää nykyisen kokoisia laajoja siirtolapuutarha-alueita hyvien yhteyksien ja palvelujen läheltä, sillä mahdolliset uudet siirtolapuutarha-alueet soveltuvat myös asuinrakentamisen alueiksi. Uuden yleiskaavan maankäyttötarkasteluissa on osoitettu siirtolapuutarhatarkasteluissa esille tulleita alueita asuntorakentamisen tarpeisiin. Uudessa yleiskaavassa varaudutaan myös 210 000 uuden asukkaan virkistysalueiden varaamiseen sekä valtuustostrategian mukaiseen metsäverkoston suojeluun. Mahdolliset uudet siirtolapuutarhat laajojenkin virkistysalueiden osana jäävät pieniksi yksiköiksi eikä niiden avulla voida tyydyttää täysin kasvavaa kysyntää Helsingin alueella. Siirtolapuutarhatyöryhmän jo tekemien toimenpiteiden jälkeen siirtolapuutarhojen ja kesämaja-alueiden määrä lisääntyy ja nykyisten siirtolapuutarhojen laajennukset antavat mahdollisuuden palstamäärän

lisäämiseen. Nykyisin siirtolapuutarhapalstojen koko on 250 - 800 m². Uusien siirtolapuutarhapalstojen kooksi työryhmä suositteli 250 - 400 m². Aloitteen mukainen siirtolapuutarhojen määrän lisääminen 1000 palstalla, eli 50 %:lla nykyisestä, tarkoittaisi vähintään noin 40 hehtaarin varaamista siirtolapuutarha-alueiksi, mikä ei vaikuta perustellulta toteuttaa, ottaen huomioon jo hyväksytyt kaupunginhallituksen siirtolapuutarhojen lisäämistä koskevat toimenpiteet ja tehdyt suunnitelmat.

Östersundomin yhteinen yleiskaava

Kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa vuoden 2009 alusta alkaneen osayleiskaavoituksen yhteydessä selvittämään mahdollisuudet retkeilyä ja matkailijoita palvelevan, Sipoonkorven virkistysmahdollisuuksiin tukeutuvan kesämaja- ja leirintäaluekokonaisuuden rakentamiseksi Sipoonkorven vaihettumisvyöhykkeelle.

Kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa ja kiinteistölautakuntaa selvittämään myös siirtolapuutarhan tai kesämaja-alueen perustamismahdollisuudet seudullisena yhteistyökohteena Sipoon kunnassa liitosalueen eteläpuolella sijaitsevaan Granön saareen.

Helsingin, Vantaan ja Sipoon yhteistyönä valmisteltu Östersundomin yhteinen yleiskaavaehdotus on asetettu nähtäville 26.1.–4.3.2015. Yleiskaavaehdotus avaa laajentumissuunnan itään tehokkaaseen joukkoliikenteeseen perustuvalla kaupunkimaisella taajamarakenteelle. Yleiskaavaehdotus mahdollistaa asuntojen rakentamisen n. 70 000 uudelle asukkaalle vuoteen 2060 mennessä.

Östersundomin yleiskaava-alueella on kohteita, jotka soveltuvat siirtolapuutarha-, kesämaja- tai leirintäaluekäyttöön. Yleiskaavaehdotuksessa ei kuitenkaan ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi osoittaa erikseen alueita siirtolapuutarhoille tms., vaan ne ovat osa virkistys- ja viheraluekokonaisuutta, ja niiden sijainti ja laajuus määritellään tarkemmassa suunnittelussa. Yleiskaavaehdotuksen virkistysalue -merkintä mahdollistaa ryhmäpuutarhat. Granö on osoitettu virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan alueeksi, jonne voidaan sijoittaa mm. loma-asutusta, leirintäalueita ja ryhmäpuutarhoja.

Kaupungin omistamat maat ympäryskunnissa

Kaupunginhallitus kehotti siirtolapuutarhaselvitystyötä koskevassa päätöksessään 2009 kiinteistövirastoa ja rakennusvirastoa ja liikuntavirastoa tutkimaan siirtolapuutarhan perustamista Vihdin

Eerolan tilalle. Eerolan tilalle on asemakaavoitettu 25 hehtaarin suuruinen 127 mökkipalstaa käsittävä Eerolan ryhmäpuutarha. Tavoitteena on toteuttaa ryhmäpuutarha vuonna 2016.

Liikuntalautakuntaa kehoitettiin edistämään myös Elisaaren, Lähteelän, Kaunissaaren sekä Luukin ja Salmen virkistysmökkialueiden kehittämistä.

Kaupunkiviljelyn ja yhteisöllisyyden edistäminen

Siirtolapuutarhaselvityksessä tarkasteltiin myös siirtolapuutarha- ja kesämaja-alueiden hallintomalleja. Uusien siirtolapuutarhojen ja kesämajojen hallintomalleissa oli mukana myös mökkien viikko-osuuksien lunastaminen ja yhteiskäyttö, jolloin mökkien ja alueiden käyttäjäkunta moninkertaistuisi ja käyttökustannukset pysyisivät kohtuullisina.

Kaupunkirakenteen tiivistyessä tulee varautua myös uudentyyppisiin virkistysalueiden käyttömuotoihin, jotka mahdollistavat asukkaiden osallistumisen ja urbaanin luontokokemuksen lähellä omaa asuntoa. Siirtolapuutarhojen laajentamisen ja rakentamisen ohella voidaan kehittää myös kaupunkiviljelyä, jolle on huomattavasti helpompaa löytää uusia paikkoja. Perustamiskustannuksiltaan halvempi kaupunkiviljely mahdollistaa terveellisen harrastuksen myös niille, joilla ei ole varaa korkeisiin hintoihin nousseisiin siirtolapuutarhamökkeihin. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi 11.2.2014 lausunnossaan, joka koski aloitetta kaupunkiviljelyn lisäämistä ja mahdollistamista yleiskaavan yhteydessä seuraavaa: Helsingin uusi yleiskaava mahdollistaa kaupunkiviljelyn eri muodot. Valmisteilla olevan uuden yleiskaavan vision puistoja ja virkistysalueita koskevat tavoitteet sisältävät ajatuksen helposti saavutettavista, monipuolisista virkistysalueista ja kaupunkiympäristöistä. Uuden yleiskaavan toteutusohjelmassa on mahdollista rohkaista kaupunkiviljelyn kehittämistä puistoissa ja laajoilla viheralueilla, pelloilla ja esimerkiksi kartanopuistoissa.

Valtuustoaloite

Pentti Arajärvi ja 16 muuta ovat tehneet 14.1.2015 seuraavan valtuustoaloitteen:

Helsingissä on hieman vajaa 2000 siirtolapuutarhapalstaa, jotka sijaitsevat yhdeksällä alueella. Lisäksi on suunnitteilla kaksi siirtolapuutarha-alueita. Siirtolapuutarhat ovat merkittävä virkistystyksen ja rentoutumisen lähde ensinnäkin niiden asukkaille, mutta myös lähistöllä asuville julkisena ulkoilu- ja puistoalueena. Siirtolapuutarhat luovat edellytyksiä sosiaaliselle toiminnalle sekä alueita ylläpitävien

yhdistysten kautta, että mahdollisuutena muuhunkin ympäristön yhteistoimintaan. Useimpien siirtolapuutarha-alueiden yhteiset kerhotilat ja vastaavat majat ovat kohtuuhinnalla vuokrattavissa, ja näin esimerkiksi kaupunginosan järjestöjen käytettävissä. Joillakin alueilla on mahdollisuus muun muassa saunomiseen.

Siirtolapuutarhapalstojen hinnat ovat kehittyneet kohtuuttomiksi. Tämä osoittaa sitä, että toiminnalle on runsaasti kysyntää. Kunnallisena toimintana puutarhapalstojen omistus (mökkien ja istutusten omistus) on voitu rajata vain helsinkiläisille.

Edellä esitetyn perusteella esitämme, että Helsingin kaupunki yleiskaavan valmisteluun liittyen luo edellytykset noin 1000 uuden siirtolapuutarhapalstan perustamiseen. Palstat tulee pääasiassa sijoittaa Helsingin kaupungin alueelle, mutta estettä ei ole sillekään, että palstoja sijoitetaan Helsingin kaupungin omistamille maille kaupungin rajojen ulkopuolelle. Hyviä mahdollisuuksia tarjoa esimerkiksi Östersundomin alue, jossa on tarvittavaa väljyyttä ja joka tarjoaa mahdollisuuksia kaavoituksen suhteen kaupungille itselleen. Olennainen edellytys siirtolapuutarha-alueen perustamiselle on sen toimintaan soveltuvuuden lisäksi julkiset liikenneyhteydet ja riittävät kaupalliset palvelut. Pelkkä siirtolapuutarha-alue ei käytännössä näitä pysty näitä palveluja ylläpitämään, joten tämä asettaa lisävaatimuksia palsta-alueiden sijoittelulle.

Lisätiedot

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi

§ 465

**V 20.5.2015, Kaj / Valtuutettu Jape Lovénin aloite
Haapasaarenpuiston nimeämisestä Keijo Liinamaan puistoksi**

HEL 2015-000534 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Jape Lovénin aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lovén Jape valtuustoaloite Kvsto 14.1.2015 asia 28
- 2 Kartta nimettäväksi esitetystä puistoalueesta
- 3 Nimistöimikunnan kirje 4.2.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jape Lovén ja 36 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki nimeää nykyisen Haapasaarenpuiston Keijo Liinamaan puistoksi.

Kaupunginhallitus viittaa nimistöimikunnan esitykseen sekä kaupunkisuunnittelulautakunnan ja yleistentöiden lautakunnan lausuntoihin ja toteaa seuraavaa:

Keijo Liinamaan mukaan nimettäväksi esitetty puisto on osa Vuosaaren keskuspuistoa. Se sijaitsee Haapasaarenpolun ja Ison Villasaaren tien välissä Vuosaaren puistopolun itäpuolella. Puistoalue on virallisesti nimetön, mutta tunnetaan epävirallisella nimellä Haapasaarenpuisto. Rakennusvirasto on mm. käyttänyt Haapasaarenpuisto -nimeä nyt

puheena olevasta puistokaistaleesta. Nimettäväksi esitetyn puiston alueella ovat voimassa asemakaavat 6310 (vuodelta 1970) sekä 11953 (vuodelta 2012).

Nimistötoimikunta esittää puistokokonaisuudelle nimeä Liinamaanpuisto-Liinamaaparken.

Nimistötoimikunnan mukaan nimi on yksiosaisena sopusoinnussa lähistöllä sijaitsevan Ilveskorvenpuiston kanssa, joka on nimetty v. 1953 asuntosäästötoiminnan Helsingin maalaiskunnassa aloittaneen ja Vuosaaren kaupunkiasutuksen syntyyn ratkaisevasti vaikuttaneen filosofian maisteri Martti Ilveskorven (1908-1973) muistoksi.

Keijo Liinamaan omaiset ovat antaneet suostumuksensa puiston nimeämiseksi Liinamaanpuistoksi. Keijo Liinamaan syntymäkaupungissa Mäntässä (nyk. Mänttä-Vilppula) Rusinniemen alueella on nimetty Keijo Liinamaan mukaan Liinamaankatu (ent. Suokatu) vuonna 2008.

Kaupunkisuunnittelulautakunta esittää, että kaupunginhallitus kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa valmistelemaan valtuustoaloitteen pohjalta po. nimettömän puiston nimeämistä Liinamaanpuistoksi parhaaksi katsomallaan tavalla, joko asemakaavan muutoksella tai maankäyttö- ja rakennuslain 55 §:n perusteella.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lovén Jape valtuustoaloite Kvsto 14.1.2015 asia 28
- 2 Kartta nimettäväksi esitetystä puistoalueesta
- 3 Nimistötoimikunnan kirje 4.2.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 31.03.2015 § 87

HEL 2015-000534 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Keijo Liinamaan mukaan nimettäväksi esitetty puisto on osa Vuosaaren keskuspuistoa. Se sijaitsee Haapasaarenpolun ja Ison Villasaaren tien välissä Vuosaaren puistopolun itäpuolella. Puistoalue on virallisesti nimetön, mutta tunnetaan epävirallisella nimellä Haapasaarenpuisto. Rakennusvirasto on mm. käyttänyt Haapasaarenpuisto-nimeä nyt puheena olevasta puistokaistaleesta. Nimettäväksi esitetyn puiston kohdalla ovat voimassa asemakaavat 6310 (vuodelta 1970) sekä 11953 (vuodelta 2012).

Keijo Liinamaan omaiset ovat antaneet suostumuksensa puiston nimeämiseksi Liinamaanpuistoksi. Keijo Liinamaan syntymäkaupungissa Mäntässä (nyk. Mänttä-Vilppula) Rusinniemen alueella on nimetty Keijo Liinamaan mukaan Liinamaankatu (ent. Suokatu) vuonna 2008.

Kaupunkisuunnittelulautakunta esittää, että kaupunginhallitus kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa valmistelemaan valtuustoaloitteen pohjalta po. nimettömän puiston nimeämistä Liinamaanpuistoksi parhaaksi katsomallaan tavalla, joko asemakaavan muutoksella tai maankäyttö- ja rakennuslain 55 §:n perusteella.

Käsittely

31.03.2015 Ehdotuksen mukaan

Lautakunta päätti muuttaa asioiden käsittelyjärjestystä siten, että se käsitteli asian Akp/9 asian Lsp/2 jälkeen.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 24.03.2015 § 145

HEL 2015-000534 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Haapasaarenpuisto sijaitsee Keski-Vuosaassa lähellä pohjoista ostoskeskusta. Haapasaarenpuisto koostuu kahdesta erillisestä viheralueesta, joista toinen on puistoksi muutettu, entinen päiväkotikerho Meripihkan tontti. Viheralue jatkuu pohjois-eteläsuunnassa Isonvillasaarentien ja Haapasaarentien välillä. Yleisten töiden lautakunta esittää, että nimenmuutos koskee koko Haapasaarenpuiston aluetta.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa valtuustoaloitetta, jossa esitetään Haapasaarenpuiston nimeämistä Keijo Liinamaan puistoksi.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi

§ 466

V 20.5.2015, Tapanilan ala-asteen koulun ja Hiidenkiven peruskoulun hallinnollinen yhdistäminen

HEL 2014-013453 T 12 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hylätä esityksen Tapanilan ala-asteen koulun ja Hiidenkiven peruskoulun hallinnollisesta yhdistämisestä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Lisätään kolmanneksi kappaleeksi seuraava:

"Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa opetuslautakunnan suomenkielistä jaostoa säilyttämään Tapanilan ala-asteen nykyiset tilat kokonaisuudessaan yhdistetyn koulun käytössä."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Hylkäysehdotus:

Veronika Honkasalo: Kaupunginhallitus päättää hylätä esityksen Tapanilan ala-asteen koulun ja Hiidenkiven peruskoulun hallinnollisesta yhdistämisestä.

Perustelut: Hallinnolliselle yhdistämiselle eikä koulutiloista luopumiselle ole perusteluja Tapanilassa, sillä alueen väestömäärät kasvavat ja alueen uudisrakentamista ei ole huomioitu esityksessä tarpeeksi kattavasti (esim. Fallkullan kiila). Hallinnollisen yhdistämisen myötä alueelle syntyisi 1000 oppilaan suurkoulu, joka olisi samalla Helsingin suurin. Hallinnollisessa yhdistämisessä tavoitellaan yhden rehtorin palkan verran säästöjä ja tuntikehysleikkausta (n.25 viikkotuntia). 1000 oppilaan johtaminen yhden rehtorin ja apulaisrehtorin voimin ei ole perusteltua, vaan on selvää, että alueen koulujen henkilöresursseihin on säästöjen sijaan panostettava.

Kannattaja: Silvia Modig

1. äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kolmanneksi kappaleeksi seuraava: "Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa opetuslautakunnan suomenkielistä jaostoa säilyttämään Tapanilan ala-asteen nykyiset tilat kokonaisuudessaan yhdistetyn koulun käytössä."

Jaa-äännet: 4

Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 3

Emma Kari, Otso Kivekäs, Hannu Oskala

Tyhjä: 8

Veronika Honkasalo, Silvia Modig, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka

Poissa: 0

Äänin 4 - 3 (8 tyhjää) esittelijän esitys voitti jäsen Oskalan vastaehdotuksen. Äänestyksen voittanut esitys asetettiin jäsen Honkasalon hylkäysehdotusta vastaan.

2. äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kaupunginhallitus päättää hylätä esityksen Tapanilan ala-asteen koulun ja Hiidenkiven peruskoulun hallinnollisesta yhdistämisestä.

Jaa-äännet: 5

Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Hannu Oskala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 10

Veronika Honkasalo, Emma Kari, Otso Kivekäs, Silvia Modig, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 5 - 10 kaupunginhallitus päätti hylätä esityksen.

Hannu Oskala jätti eriävän mielipiteen kaupunginhallituksen päätöksestä. Eriävään mielipiteeseen yhtyivät Tatu Rauhamäki, Lasse Männistö ja Laura Rissanen.

Hannu Oskala jätti eriävään mielipiteeseen seuraavat perustelut:

Tapanilan alueen koulujen hallinnollisen yhdistämisen hylkääminen aiheuttaa paitsi ylimääräisiä kustannuksia, myös vaikeuttaa yhtenäisen peruskoulun muodostamista alueella kaupunginhallituksen 30.3.2015 hyväksymien opetustoimen palveluverkon kehittämisen tavoitteiden mukaisesti. Kyse olisi ollut vain ja ainoastaan hallinnon tehostamisesta ja parantamisesta - rakennuksiin tai lasten kouluarkeen vaikutukset olisivat olleet vähäisiä. Kaupunginhallituksen päätös myös heikentää kuntalaisten tasa-arvoa ja vaikeuttaa perusopetuksen laadun ylläpitoa taloudellisen tilanteen ollessa kireä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö koulujen johtokunnille
- 2 Tietoja oppilasmäärästä, väestöstä ja tiloista
- 3 Hiidenkiven peruskoulun johtokunnan lausunto
- 4 Hiidenkiven peruskoulun oppilaskunnan lausunto
- 5 Tapanilan ala-asteen johtokunnan lausunto
- 6 Tapanilan ala-asteen oppilaskunnan lausunto
- 7 Maatullin ala-asteen johtokunnan lausunto
- 8 Asukaspalautteet ja muut kannanotot

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää, että Tapanilan ala-asteen koulu ja Hiidenkiven peruskoulu yhdistetään 1.8.2016 alkaen yhtenäiseksi peruskouluksi.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Opetuslautakunnan esitys

Nyt käsitellyssä olevat koulujen yhdistämissä koskevat esitykset perustuvat Suutarilan, Tapanilan ja Tapulikaupungin alueen kokonaistarkasteluun. Alueella on tällä hetkellä 200 oppilaspaikkaa liikaa. Tapanilan ala-asteen koulu on pääosin yksisarjainen, eikä se vastaa tavoitteita yhtenäisestä, peruskoulun kaikki vuosiluokat kattavasta koulupolusta. Alueen kokonaistarkastelun tavoitteena on luoda koko Suutarilan, Tapanilan ja Tapulikaupungin alueelle koulutuspoliittisia tavoitteita vastaavat koulutilat, ja siirtyä kohti koko peruskoulun kattavaa yhtenäiskoulua.

Palveluverkkotarkastelun ja saadun palautteen pohjalta opetuslautakunta on 24.2.2015 esittänyt kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi kahta hallinnollista yhdistämistä:

- Tapanilan ala-asteen koulu ja Hiidenkiven peruskoulu yhdistetään yhtenäiseksi peruskouluksi 1.8.2016 alkaen ja
- Töyrynummen ala-asteen koulu ja Suutarilan yläasteen koulu yhdistetään yhtenäiseksi peruskouluksi 1.8.2016 alkaen.

Opetuslautakunnan esitys Tapanilan ala-asteen ja Hiidenkiven peruskoulun yhdistämisestä syntyi äänin 7–4 ja esitys Töyrynummen ala-asteen ja Suutarilan yläasteen yhdistämisestä yksimielisesti. Suutarilan alueen koulujen yhdistämistä koskeva esitys on erillisenä asiana tämän kokouksen esityslistalla.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 7 §:n 11 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää opetustoimeen kuuluvan oppilaitoksen perustamisesta tai lakkauttamisesta opetuslautakunnan annettua asiasta lausuntonsa. Opetustoimen johtosäännön 5 §:n 1 mom. 10 kohdan mukaan opetuslautakunnan jaostojen tehtävänä on päättää oman kieliryhmänsä osalta koulujen ja oppilaitosten nimistä ja toimipaikoista.

Tapanilan ala-asteen päärakennus ja sen yhteydessä oleva sivurakennus kuten myös kaikki Hiidenkiven peruskoulun nykyiset tilat jäävät yhdistyvän koulun käyttöön. Yhdistyvän koulun ja Maatullin ala-asteen 1–6-luokkien oppilaaksiottoalue on tarkoitus rajata Tapanilankaareen. Jos valtuusto hyväksyy koulujen hallinnollisen yhdistämisen, opetusviraston tarkoituksena on tuoda opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätettäväksi ainoastaan esitys, jossa luovutaan Tapanilan ala-asteen 1920-luvulla rakennetusta puukoulusta. Siinä opiskelee tällä hetkellä kaksi luokkaa, yhteensä 46 oppilasta.

Tavoitteena yhtenäiset, vähintään kaksisarjaiset peruskoulut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginhallitus on 30.3.2015 hyväksynyt opetustoimen palveluverkon kehittämisen tavoitteet. Niiden mukaan kaupungin järjestämä suomenkielinen perusopetus pyritään kokoamaan yhtenäisiin, vähintään kaksisarjaisiin peruskouluihin, joissa on kaikki vuosiluokat.

Kaikki vuosiluokat kattava peruskoulu turvaa oppilaille yhtenäisen koulupolun, jossa ei tule niveltä 6. ja 7. luokan välillä. Oppilailla on samat aikuiset koko peruskoulun ajan, ja opettajia voidaan käyttää joustavasti eri vuosiluokkien opettamisessa. Kaksisarjaisuus tuo jokaisen vuosiluokan opettajalle työparin. Rinnakkaisluokat voidaan ryhmitellä joustavasti eri kokoihin opetusryhmiin, jolloin oppilaiden tarpeet voidaan ottaa paremmin huomioon. Suuremmassa koulussa toteutuvat paremmin monipuolinen kielivalikoima ja useat valinnaisaineet, koska eri ryhmiin saadaan tarpeeksi oppilaita. Suurempi koulukoko ei tarkoita suurempaa ryhmäkokoja.

Koulutuspalveluja ja -tiloja kehitetään alueellisen tasapuolisuuden periaatteella. Uusille alueille rakennetaan väestömäärän edellyttämiä kouluja, ja ylimääräisistä koulutiloista luovutaan niillä alueilla, joilla oppilasmäärä laskee muutoin kuin tilapäisesti. Valtuuston hyväksymän investointiohjelman mukaan seuraavan kymmenen vuoden aikana rakennetaan viisi uutta peruskoulua ja peruskorjataan noin 60 koulua. Uudet koulut rakennetaan niille alueille, joilla uusien opetustilojen tarve on suurin: Kalasatamaan, Jätkäsaareen, Kruunuvuorenrantaan, Lauttasaareen ja Myllypuroon.

Oppilaaksiottoalueita kehitetään vastaamaan nykyistä laajemman alueen koulutustarvetta. Koulumatkojen turvallisuudesta huolehditaan.

Erityisluokkaverkon suunnittelun lähtökohtana on vahvistaa lähikouluperiaatteen ja yhtenäisen peruskoulun toteutumista. Erityisluokkien sijoittamisessa otetaan huomioon koulun kokonaistilanne: koulun rakenne, yleisopetuksen oppilaiden määrät ja muut pienryhmät. Erityisluokkien sijoittamisella edistetään oppilaan oikeutta osittaiseen integraatioon koulupäivän aikana.

Laadukkaat ja yhteiskäytön mahdollistavat opetustilat turvataan sopeuttamalla kouluverkko vastaamaan oppilaiden muuttuvia palvelutarpeita ja tarkistamalla tilamitoitusperusteet ottamalla huomioon kaikki kaupungissa sijaitsevat koulut ja oppilaitokset. Talouden tasapainottamiseksi ja tuottavuuden paranemiseksi kaikki hallintokunnat laativat tilankäyttöohjelmat ja tehostamissuunnitelmat, joissa otetaan huomioon teknologian muutokset sekä palvelujen ja työn uudet muodot. Tavoite on, että kaupungin omassa käytössä olevien toimitilojen kokonaispinta-ala ei kasva strategiakaudella.

Tapanilan ala-aste on pääosin yksisarjainen, 220 oppilaan ala-aste. Se ei nykyisellään vastaa opetustoimen palveluverkolle asetettuja tavoitteita yhtenäisestä, vähintään kaksisarjaisesta peruskoulusta, jossa on kaikki vuosiluokat. Tapanilan alueella ei ole myöskään erityisiä perusteita erillisen, pienen ala-asteen säilyttämiselle. Tapanilan alue ylittää kaikilla sosioekonomisilla mittareilla kaupungin keskiarvon. Hallinnollinen yhdistäminen Hiidenkiven peruskoulun kanssa turvaa sen, että myös Tapanilan ala-asteen oppilaat saavat yhtenäisen, suunnitelmallisen, läpi peruskoulun jatkuvan koulupolun yhden rehtorin alaisuudessa.

Suutarilan, Tapanilan ja Tapulikaupungin alueen nykyinen palveluverkko

Suutarilan, Tapanilan ja Tapulikaupungin alueella on seitsemän koulua, joista viisi on ala-asteen kouluja, yksi yläasteen koulu ja yksi yhtenäinen peruskoulu. Jo nykyisin Tapanilan ala-asteelta ja Maatullin ala-asteelta siirrytään 7–9-luokille pääsääntöisesti Hiidenkiven peruskouluun. Siltamäen, Suutarilan ja Töyrynummen ala-asteilta siirrytään 7–9-luokille Suutarilan yläasteelle.

Alueen kouluissa on yhteensä 2 544 oppilasta. Kouluissa on 16 pienryhmää, jotka palvelevat koillisen alueen oppilaita. Lisäksi on kaksi maahanmuuttajien valmistavan opetuksen opetusryhmää. Painotettua opetusta on Suutarilan ala-asteella kolmannelta luokalta alkava musiikin opetus, Suutarilan yläasteella seitsemänneltä luokalta alkavat musiikki ja latina ja Hiidenkiven peruskoulussa seitsemänneltä luokalta alkava mediakasvatus. Painotetussa opetuksessa on syksyn 2014 tilastointipäivän mukaan yhteensä 232 oppilasta.

Osa koulujen oppilaista tulee ei-painotettuun yleisopetukseen muilta alueilta. Osa muualta tulevista oppilaista tulee naapurikouluista alueen sisältä. Tapanilan ja Tapulikaupungin alueen koulujen yleisopetuksen oppilaista 82 % on Tapanilasta tai Tapulikaupungista.

Alueen kouluissa on 200 oppilaspaikkaa liikaa

Koulujen tarkoituksena on palvella oman alueensa väestöä. Koulujen mitoituksen määrittävät oppilaaksiottoalueen väestöennuste, opetustarjonta (mm. painotettu opetus) ja alueelta kouluun tulevien oppilaiden laskennallinen osuus. Tavoitteena on mitoittaa tilat niin, että kaikkien tilojen käyttöaste on hyvä.

Suutarilan, Tapanilan ja Tapulikaupungin alueen kouluikäisen väestön määrä on yhteensä 2 740 vuonna 2015. Määrän arvioidaan kasvavan 10 vuoden aikana 200:lla. Kasvusta 150 on ala-asteen ja 50 yläasteen oppilaita, ja se sijoittuu pääosin Tapulikaupungin alueelle. Kaupungin väestöennusteen mukaan Hiidenkiven peruskoulun ja Tapanilan ala-

asteen oppilaaksiottoalueella asuvien 6–12-vuotiaiden määrä kasvaa 24:llä ja yläasteikäisten määrä 89:llä koko tarkastelujakson aikana. Maatullin ala-asteen oppilaaksiottoalueella 6–12-vuotiaiden määrä kasvaa 84:llä.

Alueelta siirtyy noin 520 oppilasta opiskelemaan muille alueille koko kaupunkia palveleviin kouluihin. Poistuma on 19 % alueella asuvista oppilaista. Lähikoulupaikkojen tarve vuosina 2015–2024 on siten laskennallisesti 2 200–2 400.

Alueen kouluissa on yhteensä 2 919 oppilaspaikkaa. Koulutilaa on varattava alueella olevaan koko kaupunkia palvelemaan painotettuun opetukseen, erityisluokille ja valmistavalle opetukselle. Painotettuun opetukseen ja pienryhmiin varataan lähikoulupaikkalaskelmissa noin 450 oppilaspaikkaa, mikä on osin laskennallista ja osin perustuu toteutuneisiin oppilasmääriin. Varaus on 15 % koulutilan kokonaismäärästä.

Alueen kouluissa on siten yhteensä noin 2 465 oppilaspaikkaa lähikoulun valitseville oppilaille. Tänä lukuvuonna painotetussa opetuksessa ja pienryhmissä on yhteensä 401 oppilasta, joten lähikoulupaikkoja on em. enemmän käytettävissä.

Lähikoulupaikkojen tarpeen ja käytössä olevien oppilaspaikkojen vertailun perusteella alueen kouluissa on yhteensä noin 200 oppilaspaikkaa liikaa seitsemän vuoden ajan. Tämän jälkeen liikatilan määrä vähenee alueen väestönkasvun seurauksena.

Opetuksen, hallinnon ja oppilashuollon resurssit paranevat

Koulun käytettävissä olevien resurssien laskenta pohjautuu koulun oppilasmäärään. Jokainen oppilas tuo koululle resursseja opetukseen, koulunkäyntiavustukseen, oppilashuoltoon ja koulusihteeripalveluihin.

Rehtorin virkaan tarvitaan noin 200 oppilasta. 200 oppilaan koulussa rehtorilla on johtamistyön ohella paljon opetustunteja. Opetustuntien määrä vähenee koulun oppilasmäärän kasvaessa siten, että suuressa koulussa rehtorilla on vain muutama tai ei ollenkaan opetustunteja. Tällöin rehtorilla on mahdollisuus keskittyä kokonaan johtamiseen.

Oppilashuollon mitoitus on 1 000 oppilasta / psykologi ja 780 oppilasta / kuraattori. Kouluterveydenhoitajien mitoitus on 630–650 oppilasta / terveydenhoitaja. Koulusihteerien mitoitus on koulumuodosta riippuen noin 500 oppilasta / koulusihteerin.

Tapanilan ala-asteella on tällä hetkellä 220 oppilasta. Se ei mitoituksen mukaan riitä täysipäiväisiin, vain omassa koulussa työskenteleviin

psykologeihin, kuraattoreihin ja terveydenhoitajiin. Yhdistyvän koulun oppilasmäärä tulee olemaan noin 900, mikä turvaa täysipäiväisen oppilashuollon henkilöstön. Koulussa tulee olemaan päätoiminen rehtori ja virka-apulaisrehtori.

Hallinnollinen yhdistäminen tuo myös säästöjä

Talouden tasapainosta tulee huolehtia toimintoja uudelleen organisoimalla, hyödyntämällä uutta teknologiaa sekä parantamalla toimintaprosesseja ja -menetelmiä. Peruspalveluiden vaikuttavuutta tulee parantaa, jotta strategiaohjelman mukaiset talouden tasapainotavoitteet saavutetaan.

Tapanilan ala-asteen ja Hiidenkiven peruskoulun yhdistämisellä ja suunnitelluilla tilamuutoksilla arvioidaan säästettävän vuosittain

- hallinnollisia kuluja noin 140 000 euroa
- tilavuokria (sisältäen siivouksen) noin 47 000 euroa.

Kokonaissäästö on 187 000 euroa vuodessa. Yhdessä Suutarilan alueen koulujen hallinnollisen yhdistämisen kanssa säästöä syntyy alueella noin 500 000 euroa vuodessa.

Koulujen yhdistäminen tuo joustoa tilojen käyttöön - yhdistettävien koulujen etäisyys 400 m

Koulujen yhdistäminen tuo tiiviin ja yhteisöllisen alueen koulunpitoon lisää joustavuutta, mikä monin tavoin tukee hyvää kasvua ja oppimista. Sekä opetussuunnitelman perusteissa vuodelta 2014 että kaupunginhallituksen päättämässä opetustoimen palveluverkon kehittämisen tavoitteissa korostetaan yhtenäisen perusopetuksen järjestämistä vuosiluokilla 1–9. Jatkumo ensimmäiseltä luokalta perusopetuksen viimeiselle luokalle on myös kansallisten linjausten mukainen.

Yhdistyvän koulun oppilasmäärä on noin 900. Ensimmäisellä luokalla aloittavien oppilaiden enimmäismäärä lukuvuodelle 2015–2016 on Tapanilan ala-asteella 25 ja Hiidenkiven peruskoulussa 67 (yhteensä 92 oppilasta). Opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös yleisopetuksen enimmäisoppilasmäärästä perustuu alueella asuvien koulutulokkaiden määrään. Jos alueella asuu tai sinne muuttaa enemmän lapsia, oppilasmäärä saa ylittyä. Jokaiselle taataan paikka lähikoulusta.

Tapanilan ala-asteen ja Hiidenkiven peruskoulun välinen etäisyys on 400 metriä. Koulujen yhdistyminen mahdollistaa tilojen joustavamman käytön. Tapanilan ala-asteen päärakennus ja sen yhteydessä oleva

sivurakennus jäävät uuden yhdistyvän koulun käyttöön. Opetus- ja kulttuuriministeriö on viime syksynä myöntänyt 240 000 euron avustuksen päärakennuksen sisäilmakorjaukseen. Jos valtuusto hyväksyy koulujen hallinnollisen yhdistämisen, opetusviraston tarkoituksena on esittää opetuslautakunnan suomenkieliselle jaostolle Tapanilan ala-asteen 1920-luvulla rakennetusta puukoulusta luopumista. Siinä opiskelee nyt kaksi luokkaa, joissa on yhteensä 46 oppilasta.

Alueen oppilaaksiottorajoja on tarkoitus tarkistaa Maatullin ala-asteen suuntaan, mikä pienentäisi jonkin verran yhdistyvän koulun oppilasmäärää.

Koulujen vakinaiselle henkilöstölle riittää opetustunnit yhdistyvässä koulussa. Uudelle koululle on tarkoitus tehdä yhteinen opetussuunnitelma, joka otetaan käyttöön samaan aikaan kun kaikissa kouluissa siirrytään uusiin opetussuunnitelmiin 1.8.2016.

Yhteistyö, kuuleminen ja palautteet

Palveluverkkotarkastelu on tehty yhteistyössä kiinteistöviraston tilakeskuksen, tietokeskuksen, varhaiskasvatusviraston ja opetusviraston ruotsinkielisen päivähoidon kanssa.

Alueen koulujen johtokunnilta ja oppilaskunnilta pyydettiin lausunnot ehdotuksista 17.11.2014 mennessä. Johtokunnilla oli yhteinen tilaisuus 6.10.2014, jossa tarkasteltiin lähtötietoja ja ehdotuksia.

Tapanilan ala-asteen johtokunta vastustaa ehdotusta Tapanilan ala-asteen ja Hiidenkiven peruskoulun yhdistämisestä kuten myös puukoulusta luopumista. Tapanilan ala-asteen oppilaskunnalla ei ole mitään sitä vastaan, että koulut yhdistyisivät, kunhan kaikki Tapanilan ala-asteen nykyiset rakennukset ovat jatkossakin oppilaiden käytössä. Hiidenkiven peruskoulun johtokunta puoltaa alueellisesti yhtenäistä peruskoulua ja edellyttää, että Tapanilan ala-asteen koulutilat pysyvät käytössä. Myös oppilaskunta kannattaa koulujen yhdistymistä. Maatullin ala-asteen johtokunta puoltaa oppilaaksiottoalueen rajan siirtämistä Tapanilankaareen. Lausunnot ovat kokonaisuudessaan esityksen liitteinä.

Koulujen henkilökuntaa kuultiin 18.10.2014 Maatullin ala-asteella, 4.11.2014 Hiidenkiven peruskoululla ja 5.11.2014 Tapanilan ala-asteella.

Asukastilaisuus pidettiin 23.10.2014 Hiidenkiven peruskoululla. Tilaisuudesta ilmoitettiin ennakkoon lehti-ilmoituksin sekä oppilaiden koteihin Wilma-tiedotteilla. Asukkailla on ollut mahdollisuus antaa

04.05.2015

Sj/1

palautetta mm. sähköisen palautekanavan kautta. Palautteet ja niihin annetut vastaukset sekä muut kannanotot ovat esityksen liitteinä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö koulujen johtokunnille
- 2 Tietoja oppilasmäärästä, väestöstä ja tiloista
- 3 Hiidenkiven peruskoulun johtokunnan lausunto
- 4 Hiidenkiven peruskoulun oppilaskunnan lausunto
- 5 Tapanilan ala-asteen johtokunnan lausunto
- 6 Tapanilan ala-asteen oppilaskunnan lausunto
- 7 Maatullin ala-asteen johtokunnan lausunto
- 8 Asukaspalautteet ja muut kannanotot

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.04.2015 § 420

HEL 2014-013453 T 12 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 24.02.2015 § 31

HEL 2014-013453 T 12 00 01

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Sj/1

Esitys

Opetuslautakunta esitti kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle, että Tapanilan ala-asteen koulu ja Hiidenkiven peruskoulu yhdistetään 1.8.2016 alkaen yhtenäiseksi peruskouluksi.

Käsittely

24.02.2015 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Leoni teki seuraavan vastaehdotuksen: "Tapanilan ala-astetta ja Hiidenkiven peruskoulua ei yhdistetä hallinnollisesti."

Kannattaja jäsen Jalovaara

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jäsen Leonin vastaehdotus

Jaa-äännet: 7

jäsenet Ekman, Korolainen, Nordman, Palm, Raittinen, Rydman, puheenjohtaja Krohn

Ei-äännet: 4

jäsenet Jalovaara, Leoni, Nyman, Razmyar

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus äänin 7-4.

Esittelijä

linjanjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86363
mauno.kemppi(a)hel.fi

Leena Lakovaara, aluepäällikkö, puhelin: 310 71764
leena.lakovaara(a)hel.fi

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 27.01.2015 § 4

HEL 2014-013453 T 12 00 01

Esitys

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto esitti opetuslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle, että

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Sj/1

Tapanilan ala-asteen koulu ja Hiidenkiven peruskoulu yhdistetään 1.8.2016 alkaen yhtenäiseksi peruskouluksi.

Käsittely

27.01.2015 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Leoni teki seuraavan vastaehdotuksen: "Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto ei esitä Tapanilan ala-asteen ja Hiidenkiven peruskoulun hallinnollista yhdistämistä. Samalla nykyinen puukoulu säilyy opetuksen käytössä."

Kannattaja jäsen Jalovaara

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jäsen Leonin vastaehdotus

Jaa-äännet: 4

jäsenet Palm, Raittinen, Rydman, puheenjohtaja Krohn

Ei-äännet: 4

jäsenet Jalovaara, Leoni, Nyman, Razmyar

Tyhjä: 1

jäsen Korolainen

Äänten mentyä tasan 4-4 (1 tyhjä) hyväksyttiin esittelijän ehdotus, jota puheenjohtaja Krohn äänesti.

16.12.2014 Pöydälle

25.11.2014 Pöydälle

Esittelijä

linjanjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi

Mauno Kemppi, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86363
mauno.kemppi(a)hel.fi

Leena Lakovaara, aluepäällikkö, puhelin: 310 71764
leena.lakovaara(a)hel.fi

04.05.2015

Sj/2

§ 467

V 20.5.2015, Töyrynummen ala-asteen koulun ja Suutarilan yläasteen koulun hallinnollinen yhdistäminen

HEL 2014-013555 T 12 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää, että Töyrynummen ala-asteen koulu ja Suutarilan yläasteen koulu yhdistetään 1.8.2016 alkaen yhtenäiseksi peruskouluksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö koulujen johtokunnille
- 2 Tietoja oppilasmäärästä, väestöstä ja tiloista
- 3 Suutarilan yläasteen johtokunnan lausunto
- 4 Töyrynummen ala-asteen johtokunnan lausunto
- 5 Töyrynummen ala-asteen oppilaskunnan lausunto
- 6 Siltämäen ala-asteen johtokunnan lausunto
- 7 Siltämäen ala-asteen oppilaskunnan lausunto
- 8 Suutarilan ala-asteen johtokunnan lausunto
- 9 Suutarilan ala-asteen oppilaskunnan lausunto
- 10 Asukaspalautteet ja muut kannanotot

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Opetuslautakunnan esitys

Nyt käsittelyssä olevat koulujen yhdistämissä koskevat esitykset perustuvat Suutarilan, Tapanilan ja Tapulikaupungin alueen

kokonaistarkasteluun. Alueella on tällä hetkellä 200 oppilaspaikkaa liikaa. Töyrynummen ala-aste on suhteellisen pieni, noin 250 oppilaan ala-aste ja Suutarilan yläaste 330 oppilaan erillinen yläaste. Ne eivät sellaisina vastaa tavoitteita yhtenäisestä, peruskoulun kaikki vuosiluokat kattavasta koulupolusta. Alueen kokonaistarkastelun tavoitteena on luoda koko Suutarilan, Tapanilan ja Tapulikaupungin alueelle koulutuspoliittisia tavoitteita vastaavat koulutilat, ja siirtyä kohti koko peruskoulun kattavaa yhtenäiskoulua.

Palveluverkkotarkastelun ja saadun palautteen pohjalta opetuslautakunta on 24.2.2015 esittänyt kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi kahta hallinnollista yhdistämistä:

- Tapanilan ala-asteen koulu ja Hiidenkiven peruskoulu yhdistetään yhtenäiseksi peruskouluksi 1.8.2016 alkaen ja
- Töyrynummen ala-asteen koulu ja Suutarilan yläasteen koulu yhdistetään yhtenäiseksi peruskouluksi 1.8.2016 alkaen.

Opetuslautakunnan esitys Töyrynummen ala-asteen ja Suutarilan yläasteen yhdistämisestä syntyi yksimielisesti ja esitys Tapanilan ala-asteen ja Hiidenkiven peruskoulun yhdistämisestä äänin 7–4. Tapanilan alueen koulujen yhdistämistä koskeva esitys on erillisenä asiana tämän kokouksen esityslistalla.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 7 §:n 11 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää opetustoimeen kuuluvan oppilaitoksen perustamisesta tai lakkauttamisesta opetuslautakunnan annettua asiasta lausuntonsa. Opetustoimen johtosäännön 5 §:n 1 mom. 10 kohdan mukaan opetuslautakunnan jaostojen tehtävänä on päättää oman kieliryhmänsä osalta koulujen ja oppilaitosten nimistä ja toimipaikoista.

Suurin osa Töyrynummen ala-asteen rakennuksesta ja kaikki Suutarilan yläasteen nykyiset tilat jäävät yhdistyvän koulun käyttöön. Jos valtuusto hyväksyy koulujen hallinnollisen yhdistämisen, opetusviraston tarkoituksena on tuoda opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätettäväksi esitys, jossa noin kolmasosasta Töyrynummen ala-asteen rakennuksesta luovutaan. Oppilaaksiottoalueita tarkistetaan Suutarilan alueen koulujen kesken.

Tavoitteena yhtenäiset, vähintään kaksisarjaiset peruskoulut

Kaupunginhallitus on 30.3.2015 hyväksynyt opetustoimen palveluverkon kehittämisen tavoitteet. Niiden mukaan kaupungin järjestämä suomenkielinen perusopetus pyritään kokoamaan yhtenäisiin, vähintään kaksisarjaisiin peruskouluihin, joissa on kaikki vuosiluokat.

Kaikki vuosiluokat kattava peruskoulu turvaa oppilaille yhtenäisen koulupolun, jossa ei tule niveltä 6. ja 7. luokan välillä. Oppilailla on samat aikuiset koko peruskoulun ajan, ja opettajia voidaan käyttää joustavasti eri vuosiluokkien opettamisessa. Hallinnollisesti suurempi koulu tuo opetuksen suunnitteluun lisää joustoa, ja monipuolinen kielivalikoima ja useat valinnaisaineet toteutuvat paremmin. Suurempi koulukoko ei tarkoita suurempaa ryhmäkokoja.

Koulutuspalveluja ja -tiloja kehitetään alueellisen tasapuolisuuden periaatteella. Uusille alueille rakennetaan väestömäärän edellyttämiä kouluja, ja ylimääräisistä koulutiloista luovutaan niillä alueilla, joilla oppilasmäärä laskee muutoin kuin tilapäisesti. Valtuuston hyväksymän investointiohjelman mukaan seuraavan kymmenen vuoden aikana rakennetaan viisi uutta peruskoulua ja peruskorjataan noin 60 koulua. Uudet koulut rakennetaan niille alueille, joilla uusien opetustilojen tarve on suurin: Kalasatamaan, Jätkäsaareen, Kruunuvuorenrantaan, Lauttasaareen ja Myllypuroon.

Oppilaaksiottoalueita kehitetään vastaamaan nykyistä laajemman alueen koulutustarvetta. Koulumatkojen turvallisuudesta huolehditaan.

Erityisluokkaverkon suunnittelun lähtökohtana on vahvistaa lähikouluperiaatteen ja yhtenäisen peruskoulun toteutumista. Erityisluokkien sijoittamisessa otetaan huomioon koulun kokonaistilanne: koulun rakenne, yleisopetuksen oppilaiden määrät ja muut pienryhmät. Erityisluokkien sijoittamisella edistetään oppilaan oikeutta osittaiseen integraatioon koulupäivän aikana.

Laadukkaat ja yhteiskäytön mahdollistavat opetustilat turvataan sopeuttamalla kouluverkko vastaamaan oppilaiden muuttuvia palvelutarpeita ja tarkistamalla tilamitoitusperusteet ottamalla huomioon kaikki kaupungissa sijaitsevat koulut ja oppilaitokset. Talouden tasapainottamiseksi ja tuottavuuden paranemiseksi kaikki hallintokunnat laativat tilankäyttöohjelmat ja tehostamissuunnitelmat, joissa otetaan huomioon teknologian muutokset sekä palvelujen ja työn uudet muodot. Tavoite on, että kaupungin omassa käytössä olevien toimitilojen kokonaispinta-ala ei kasva strategiakaudella.

Töyrynummen ala-aste on suhteellisen pieni, noin 250 oppilaan ala-aste. Suutarilan yläaste on noin 330 oppilaan erillinen yläaste. Kumpikaan niistä ei nykyisellään vastaa opetustoimen palveluverkolle asetettuja tavoitteita yhtenäisestä, vähintään kaksisarjaisesta peruskoulusta, jossa on kaikki vuosiluokat. Koulujen hallinnollinen yhdistäminen turvaa Töyrynummen ala-asteen ja Suutarilan yläasteen oppilaille yhtenäisen, suunnitelmallisen, läpi peruskoulun jatkuvan koulupolun yhden rehtorin alaisuudessa.

Suutarilan, Tapanilan ja Tapulikaupungin alueen nykyinen palveluverkko

Suutarilan, Tapanilan ja Tapulikaupungin alueella on seitsemän koulua, joista viisi on ala-asteen kouluja, yksi yläasteen koulu ja yksi yhtenäinen peruskoulu. Siltamäen ala-asteelta, Suutarilan ala-asteelta ja Töyrynummen ala-asteelta siirrytään pääsääntöisesti jo nyt 7–9-luokille Suutarilan yläasteelle. Tapanilan ja Maatullin ala-asteilta siirrytään 7–9-luokille Hiidenkiven peruskouluun.

Alueen kouluissa on yhteensä 2 544 oppilasta. Kouluissa on 16 pienryhmää, jotka palvelevat koillisen alueen oppilaita. Lisäksi on kaksi maahanmuuttajien valmistavan opetuksen opetusryhmää. Painotettua opetusta on Suutarilan ala-asteella kolmannelta luokalta alkava musiikin opetus, Suutarilan yläasteella seitsemänneltä luokalta alkavat musiikki ja latina ja Hiidenkiven peruskoulussa seitsemänneltä luokalta alkava mediakasvatus. Painotetussa opetuksessa on syksyn 2014 tilastointipäivän mukaan yhteensä 232 oppilasta.

Osa koulujen oppilaista tulee ei-painotettuun yleisopetukseen muilta alueilta. Osa muualta tulevista oppilaista tulee naapurikouluista alueen sisältä. Suutarilan alueen koulujen yleisopetuksen oppilaista 70 % on Suutarilasta.

Alueen kouluissa on 200 oppilaspaikkaa liikaa

Koulujen tarkoituksena on palvella oman alueensa väestöä. Koulujen mitoituksen määrittävät oppilaaksiottoalueen väestöennuste, opetustarjonta (mm. painotettu opetus) ja alueelta kouluun tulevien oppilaiden laskennallinen osuus. Tavoitteena on mitoittaa tilat niin, että kaikkien tilojen käyttöaste on hyvä.

Suutarilan, Tapanilan ja Tapulikaupungin alueen kouluikäisen väestön määrä on yhteensä 2 740 vuonna 2015. Määrän arvioidaan kasvavan 10 vuoden aikana 200:lla. Kasvusta 150 on ala-asteen ja 50 yläasteen oppilaita, ja se sijoittuu pääosin Tapulikaupungin alueelle.

Alueelta siirtyy noin 520 oppilasta opiskelemaan muille alueille koko kaupunkia palveleviin kouluihin. Poistuma on 19 % alueella asuvista oppilaista. Lähikoulupaikkojen tarve vuosina 2015–2024 on siten laskennallisesti 2 200–2 400.

Alueen kouluissa on yhteensä 2 919 oppilaspaikkaa. Koulutilaa on varattava alueella olevaan koko kaupunkia palvelemaan painotettuun opetukseen, erityisluokille ja valmistavalle opetukselle. Painotettuun opetukseen ja pienryhmiin varataan lähikoulupaikkalaskelmissa noin 450 oppilaspaikkaa, mikä on osin laskennallista ja osin perustuu

toteutuneisiin oppilasmääriin. Varaus on 15 % koulutilan kokonaismäärästä.

Alueen kouluissa on siten yhteensä noin 2 465 oppilaspaikkaa lähikoulun valitseville oppilaille. Tänä lukuvuonna painotetussa opetuksessa ja pienryhmissä on yhteensä 401 oppilasta, joten lähikoulupaikkoja on em. enemmän käytettävissä.

Lähikoulupaikkojen tarpeen ja käytössä olevien oppilaspaikkojen vertailun perusteella alueen kouluissa on yhteensä noin 200 oppilaspaikkaa liikaa seitsemän vuoden ajan. Tämän jälkeen liikatilan määrä vähenee alueen väestönkasvun seurauksena.

Opetuksen, hallinnon ja oppilashuollon resurssit paranevat

Koulun käytettävissä olevien resurssien laskenta pohjautuu koulun oppilasmäärään. Jokainen oppilas tuo koululle resursseja opetukseen, koulunkäyntiavustukseen, oppilashuoltoon ja koulusihteeripalveluihin.

Rehtorin virkaan tarvitaan noin 200 oppilasta. 200 oppilaan koulussa rehtorilla on johtamistyön ohella paljon opetustunteja. Opetustuntien määrä vähenee koulun oppilasmäärän kasvaessa siten, että suuressa koulussa rehtorilla on vain muutama tai ei ollenkaan opetustunteja. Tällöin rehtorilla on mahdollisuus keskittyä kokonaan johtamiseen.

Oppilashuollon mitoitus on 1 000 oppilasta / psykologi ja 780 oppilasta / kuraattori. Kouluterveydenhoitajien mitoitus on 630–650 oppilasta / terveydenhoitaja. Koulusihteerien mitoitus on koulumuodosta riippuen noin 500 oppilasta / koulusihteerin.

Kummankaan koulun oppilasmäärä ei nykyisellään riitä täysipäiväisiin, vain omassa koulussa työskenteleviin psykologeihin, kuraattoreihin ja terveydenhoitajiin. Yhdistyvän koulun oppilasmäärä tulee olemaan noin 570–600, mikä mitoituksen mukaan turvaa oppilashuollon henkilöstön paikalla olon huomattavasti useammin kuin nykyisin.

Hallinnollinen yhdistäminen tuo myös säästöjä

Talouden tasapainosta tulee huolehtia toimintoja uudelleen organisoimalla, hyödyntämällä uutta teknologiaa sekä parantamalla toimintaprosesseja ja -menetelmiä. Peruspalveluiden vaikuttavuutta tulee parantaa, jotta strategiaohjelman mukaiset talouden tasapainotavoitteet saavutetaan.

Töyrynummen ala-asteen ja Suutarilan yläasteen yhdistämisellä ja suunnitelluilla tilamuutoksilla arvioidaan säästettävän vuosittain

– hallinnollisia kuluja noin 77 000 euroa

- tilavuokria (sisältäen siivouksen) noin 220 000 euroa.

Kokonaissäästö on 297 000 euroa vuodessa. Yhdessä Tapanilan alueen koulujen hallinnollisen yhdistämisen kanssa säästöä syntyy alueella noin 500 000 euroa vuodessa.

Koulujen yhdistäminen tuo joustoa tilojen käyttöön - yhdistettävien koulujen etäisyys 500 m

Koulujen yhdistäminen tuo yhtenäisen asuinalueen koulunpitoon lisää joustavuutta, mikä monin tavoin tukee hyvää kasvua ja oppimista. Sekä opetussuunnitelman perusteissa vuodelta 2014 että kaupunginhallituksen päättämässä opetustoimen palveluverkon kehittämisen tavoitteissa korostetaan yhtenäisen perusopetuksen järjestämistä vuosiluokilla 1–9. Jatkumo ensimmäiseltä luokalta perusopetuksen viimeiselle luokalle on myös kansallisten linjausten mukainen.

Yhdistyvässä koulussa on arviolta 570–600 oppilasta. Töyrynummen ala-asteella ensimmäisellä luokalla aloittavien oppilaiden enimmäismäärä lukuvuodelle 2015–2016 on 39. Suutarilan yläasteelle on varattu seitsemännelle luokalle enintään 125 oppilaspaikkaa, joista 48 painotettuun opetukseen. Opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös yleisopetuksen enimmäisoppilasmäärästä perustuu alueella asuvien koulutulokkaiden määrään. Jos alueella asuu tai sinne muuttaa enemmän ensimmäiselle tai seitsemännelle luokalle tulevia oppilaita, oppilasmäärä saa ylittyä. Jokaiselle taataan paikka lähikoulusta.

Töyrynummen ala-asteen ja Suutarilan yläasteen välinen etäisyys on 500 metriä. Koulujen yhdistyminen mahdollistaa tilojen joustavamman käytön. Suurin osa Töyrynummen ala-asteen rakennuksesta ja kaikki Suutarilan yläasteen nykyiset tilat jäävät yhdistyvän koulun käyttöön. Jos valtuusto hyväksyy koulujen hallinnollisen yhdistämisen, opetusviraston tarkoituksena on luopua noin kolmasosasta Töyrynummen ala-asteen rakennuksesta. Osa nykyisen ala-asteen oppilaista siirtyy opiskelemaan nykyisen yläasteen tiloihin.

Koulujen vakinaiselle henkilöstölle riittää opetustunnit yhdistyvässä koulussa. Uudelle koululle on tarkoitus tehdä yhteinen opetussuunnitelma, joka otetaan käyttöön samaan aikaan kun kaikissa kouluissa siirrytään uusiin opetussuunnitelmiin 1.8.2016.

Yhteistyö, kuuleminen ja palautteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Palveluverkkotarkastelu on tehty yhteistyössä kiinteistöviraston tilakeskuksen, tietokeskuksen, varhaiskasvatusviraston ja opetusviraston ruotsinkielisen päivähoidon kanssa.

Alueen koulujen johtokunnilta ja oppilaskunnilta pyydettiin lausunnot ehdotuksista 17.11.2014 mennessä. Johtokunnilla oli yhteinen tilaisuus 6.10.2014, jossa tarkasteltiin lähtötietoja ja ehdotuksia.

Töyrynummen, Siltamäen ja Suutarilan ala-asteiden johtokunnat haluavat koulujensa jatkavan omina yksikköinään. Suutarilan yläasteen johtokunta hyväksyy lausuntopyynnössä esitetyistä vaihtoehdoista yhdistymisen Suutarilan ala-asteen ja Töyrynummen ala-asteen kanssa. Lausunnot ovat kokonaisuudessaan esityksen liitteinä.

Koulujen henkilökuntaa kuultiin 4.11.2014 Töyrynummen ala-asteella ja 11.11.2014 Siltamäen ala-asteella, Suutarilan ala-asteella ja Suutarilan yläasteella.

Asukastilaisuus pidettiin 23.10.2014 Hiidenkiven peruskoululla. Tilaisuudesta ilmoitettiin ennakkoon lehti-ilmoituksin sekä oppilaiden koteihin Wilma-tiedotteilla. Asukkailla on ollut mahdollisuus antaa palautetta mm. sähköisen palautekanavan kautta. Palautteet ja niihin annetut vastaukset sekä muut kannanotot ovat esityksen liitteenä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö koulujen johtokunnille
- 2 Tietoja oppilasmääristä, väestöstä ja tiloista
- 3 Suutarilan yläasteen johtokunnan lausunto
- 4 Töyrynummen ala-asteen johtokunnan lausunto
- 5 Töyrynummen ala-asteen oppilaskunnan lausunto
- 6 Siltamäen ala-asteen johtokunnan lausunto
- 7 Siltamäen ala-asteen oppilaskunnan lausunto
- 8 Suutarilan ala-asteen johtokunnan lausunto
- 9 Suutarilan ala-asteen oppilaskunnan lausunto
- 10 Asukaspalautteet ja muut kannanotot

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

04.05.2015

Sj/2

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.04.2015 § 421

HEL 2014-013555 T 12 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 24.02.2015 § 30

HEL 2014-013555 T 12 00 01

Esitys

Opetuslautakunta esitti kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle, että Töyrynummen ala-asteen koulu ja Suutarilan yläasteen koulu yhdistetään 1.8.2016 alkaen yhtenäiseksi peruskouluksi.

Esittelijä

linjanjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 16.12.2014 § 150

HEL 2014-013555 T 12 00 01

Esitys

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto esitti opetuslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle, että Töyrynummen ala-asteen koulu ja Suutarilan yläasteen koulu yhdistetään 1.8.2016 alkaen yhtenäiseksi peruskouluksi.

25.11.2014 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Sj/2

Esittelijä

linjanjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi
Mauno Kemppi, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86363
mauno.kemppi(a)hel.fi
Leena Lakovaara, aluepäällikkö, puhelin: 310 71764
leena.lakovaara(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 468

V 20.5.2015, Munkkiniemen Kartanontie 22:n asemakaavan muuttaminen (nro 12255, tontti 30008/22)

HEL 2011-006696 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 30. kaupunginosan (Munkkiniemi, Vanha Munkkiniemi) korttelin nro 30008 tontin nro 22 asemakaavan muutosehdotuksen 21.10.2014 päivätyn piirustuksen nro 12255 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12255 kartta, päivätty 21.10.2014
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12255 selostus, päivätty 21.10.2014, täydennetty 2.3.2015
- 3 Havainnekuva, 21.10.2014
- 4 Vuorovaikutusraportti 21.10.2014, täydennetty 2.3.2015
- 5 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut-
kuntayhtymä/Vesihuolto
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Vanhan Munkkiniemen alueella.

Asemakaavan muutos mahdollistaa kirkollisten toimintojen käyttöön kaavoitetun tontin (YK/s) muuttamisen tontin alkuperäisen käyttötarkoituksen mukaisesti asumiseen. Asemakaavan muutos turvaa nykyisessä asemakaavassa suojellun rakennuksen säilymisen ja ohjaa käyttämättömän rakennusoikeuden toteuttamista suojeltuun ympäristöön sopivaksi. Tontti on merkitty asuinrakennusten korttelialueeksi (A/s), jolla ympäristö säilytetään. Rakennusoikeus säilyy entisellään (770 k-m²) ja se vastaa alueen muiden vastaavien tonttien tehokkuutta.

Esittelijän perustelut

Helsingin yleiskaava 2002:ssa tontti kuuluu pientalovaltaiseen alueeseen, joka on merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi.

Tontilla on voimassa vuonna 2003 hyväksytty asemakaava. Tontti on kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialuetta (YK/s), jolla ympäristö tulee säilyttää. Olemassa oleva rakennus on asemakaavassa suojeltu sr-2-merkinnällä. Tontin kokonaisrakennusoikeus on 770 k-m² (suojelurakennus 380 k-m² ja laajennus 390 k-m²).

Kiinteistö on rekisteröidyn yhdistyksen omistuksessa. Vuonna 1917 rakennettu hirsihuvila on toiminut alun perin asuntona, myöhemmin kouluna ja viime vuodet kristillisen järjestön toimitilana.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on muuttaa tontti asuinkäyttöön sekä turvata nykyisen rakennuksen ja ympäristön erityisarvojen säilyminen.

Tontti on merkitty asuinrakennusten korttelialueeksi (A/s), jolla ympäristö säilytetään. Kokonaisrakennusoikeus säilyy entisellään (770 k-m²). Suojelurakennuksessa saa olla korkeintaan kolme ja uudisrakennuksessa kaksi asuntoa. Uudisrakennuksen rakennusala on rajattu siten, että kadun varressa olevaa puustoa ja muita istutuksia voidaan säilyttää. Rakennus tulee toteuttaa asuinpientalona ja rakentaminen tulee sopeuttaa ympäristön rakennuskantaan ja kaupunkikuvaan. Tontille on järjestettävä vähintään 1 autopaikka/asunto ja lisäksi yksi vieraspaikka.

Asemakaavan muutos turvaa nykyisen rakennuksen kaupunkikuvallisten, kulttuurihistoriallisten ja paikallishistoriallisten arvojen säilymisen sekä jäljellä olevan rakennusoikeuden käyttämisen ympäristöön soveltuvalla tavalla. Uudisrakennuksen sopeutuminen kaupunkikuvaan on turvattu kadunvarsi-istutusten säilyttämisellä ja rakentamistapaa koskevilla määräyksillä. Tontin käyttötarkoitus muuttuu kokoontumistiloista asuinkäyttöön, joten liikennemäärän arvioidaan vähenevän.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Tontin 30008/22 omistaja on 18.10.2011 hakenut asemakaavan muuttamista siten, että tontti muutetaan asutokäyttöön ja uudisrakennuksen rakennusoikeutta nostetaan 130 k-m², jolloin kokonaisrakennusoikeus kasvaa 770 k-m²:stä 900 k-m²:iin.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen on kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosastolle saapunut kirjeitse kaksi osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevaa ja 105 asemakaavan ensimmäistä muutosluonnosta koskevaa mielipidekirjettä. Lukuisissa kirjeissä oli useampia allekirjoittajia, kahdessa näitä oli n. 20. Saadut mielipiteet kohdistuivat kulttuurihistoriallisten ja kaupunkikuvallisten arvojen huomioonottamiseen ja rakennusoikeuden korotukseen.

Mielipiteet otettiin huomioon kaavoitustyössä siten, että laadittiin tarkennettu kaavaluonnos, jossa kulttuurihistoriallisten ja kaupunkikuvallisten arvojen säilymiseen kiinnitettiin erityistä huomiota ja rakennusoikeus palautettiin nykyisen kaavan mukaiseksi.

Tarkennetusta muutosluonnoksesta esitettiin yksi kirjallinen mielipide, jossa annettiin positiivista palautetta kaavaratkaisusta ja mielipiteiden huomioonottamisesta. Positiivista palautetta tarkennetusta kaavaluonnoksesta on esitetty runsaasti myös puhelimitse ja henkilökohtaisten tapaamisten yhteydessä.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 14.11.–15.12.2014. Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia.

Lausunnot

Viranomaisten ilmoittamat asiat on otettu huomioon tarkennettua kaavaluonnosta ja kaavaehdotusta valmisteltaessa.

Lausunnon jättivät kaupunginmuseo, kiinteistölautakunta, yleisten töiden lautakunta, pelastuslautakunta, ympäristökeskus, Helen Oy ja Helen Sähköverkko Oy sekä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä.

Saaduissa lausunnoissa ei ollut huomautettavaa.

Kiinteistölautakunta toteaa, että asemakaavan muutos ei korota tontin 30008/22 arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaisia neuvotteluja ei ole tarpeen käydä.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä toteaa, että aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Muutosehdotus ei edellytä niiden siirtämistä.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä lausuntoihin annetut vastineet ovat liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Kaavaehdotukseen ei liity maankäyttösopimusmenettelyä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, ettei asemakaavan muutosehdotukseen ole tehty muutoksia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen. Kaupunkisuunnitteluvirasto on täydentänyt kaavaselostusta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12255 kartta, päivätty

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

- 21.10.2014
2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12255 selostus, päivätty 21.10.2014, täydennetty 2.3.2015
3 Havainnekuva, 21.10.2014
4 Vuorovaikutusraportti 21.10.2014, täydennetty 2.3.2015
5 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
2 Ilmakuva

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

- Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymä/Vesihuolto
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta
Kaupunginmuseo
Pelastuslautakunta
Rakennusvirasto
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristökeskus
Kaupunkisuunnitteluvirasto

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnitteluvirasto 2.3.2015

HEL 2011-006696 T 10 03 03

Ksv:n hankenumero 0740_21

30. kaupunginosan (Munkkiniemi, Vanha Munkkiniemi) korttelin 30008 tonttia 22 koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta annetut lausunnot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta puolsi 21.10.2014 asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä.

Asemakaavan muutos mahdollistaa kirkollisten toimintojen käyttöön kaavoitetun tontin (YK/s) muuttamisen tontin alkuperäisen käyttötarkoituksen mukaisesti asumiseen. Asemakaavan muutos turvaa asemakaavassa suojellun rakennuksen säilymisen ja ohjaa käyttämättömän rakennusoikeuden toteuttamista suojeltuun ympäristöön sopivaksi. Rakennusoikeus säilyy entisellään (770 k-m²) ja se vastaa alueen muiden vastaavien tonttien tehokkuutta.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 14.11.–15.12.2014.

Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia. Saaduissa lausunnoissa ei esitetty muutoksia asemakaavan muutosehdotukseen. Lausunnon jättivät kaupunginmuseo, kiinteistölautakunta, yleisten töiden lautakunta, pelastuslautakunta, ympäristökeskus, Helen Oy ja Helen Sähköverkko Oy sekä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä.

Kiinteistölautakunta (8.1.2015) toteaa, että asemakaavan muutos ei korota tontin 30008/22 arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaisia neuvotteluja ei ole tarpeen käydä. Lautakunnalle ei ole huomauttamista kaavamuutosehdotuksesta.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (9.1.2015) toteaa lausunnossaan, että aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Muutosehdotus ei edellytä niiden siirtämistä.

Jatkotoimenpiteet

Kaavaehdotukseen ei liity maankäyttösopimusmenettelyä.

04.05.2015

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, ettei asemakaavan muutosehdotukseen ole tehty muutoksia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Lisätiedot

Anu Kuutti, projektipäällikkö, puhelin: 310 37154
anu.kuutti(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 08.01.2015 § 12

HEL 2011-006696 T 10 03 03

Kiinteistökartta 73/675 493, Kartanontie 22

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunkisuunnittelulautakunnalle tonttia 30008/22 koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12255 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että kaavamuutoksen kohteena oleva tontti on yksityisomistuksessa.

Muutoksessa nykyinen kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueen tontti (YK/s) muutetaan kuulumaan asuinrakennusten korttelialueeseen, jolla ympäristö säilytetään. Tontin kokonaisrakennusoikeus säilyy entisellään (770 k-m²).

Asemakaavan muutosehdotus ei korota tontin 30008/22 arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaisia neuvotteluja ei ole tarpeen käydä.

Lautakunnalla ei ole huomauttamista itse kaavamuutosehdotuksen johdosta.

Käsittely

08.01.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Juhani Tuuttila: Muutan esitystäni seuraavasti:

Lausuntoehdotuksen kolmas kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: Asemakaavan muutosehdotus ei korota tontin 30008/22 arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaisia neuvotteluja ei ole tarpeen käydä.

Lausuntoehdotuksen neljäs kappale poistetaan.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Kirsi Federley, tonttiasiamies, puhelin: 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 16.12.2014 § 146

HEL 2011-006696 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi Munkkiniemen (30ko.) asemakaavan
muutoksesta nro 12255 seuraavan lausunnon:

Ei lausuttavaa.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian
valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Markku Holopainen, palomestari, puhelin: 310 30224
markku.holopainen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 09.12.2014 § 373

HEL 2011-006696 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antoi
ympäristökeskus.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta, koska se koskee asian
valmistelua (KuntaL 91 §).

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 09.12.2014 § 487

HEL 2011-006696 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaavan muutos koskee Munkkiniemessä osoitteessa Kartanontie 22 sijaitsevaa tonttia. Tontin käyttötarkoitus muuttuu kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueesta (YK/s) asuinrakennusten korttelialueeksi (A/s).

Asemakaavan muutos turvaa nykyisen, asemakaavalla suojellun huvilarakennuksen (380 k-m²) säilymisen, muuttaa sen ja tontin takaisin asuinkäyttöön sekä ohjaa käyttämättömän rakennusoikeuden (390 k-m²) toteuttamista siten, että uudisrakentaminen sopeutuu mahdollisimman hyvin suojelurakennukseen ja arkkitehtonisesti arvokkaaseen, suojeltuun ympäristöön. Tehokkuus säilyy entisellään ja vastaa alueen muiden vastaavien tonttien tehokkuutta.

Asemakaavan muutoksesta ei aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosta nro 12255 edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi
Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 5.11.2014

HEL 2011-006696 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 31.10.2014

Helsingin kaupunginmuseo on tutustunut Munkkiniemen Kartanontie 22 tonttia koskevan asemakaavan muutoksen kaavaehdotukseen ja -selostukseen. Kaupunginmuseo on antanut lausunnot kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 25.5.2012 sekä kaavaluonnoksista 6.2.2013 ja 16.8.2014.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaavamuutos palauttaa Kartanontie 22 tontin kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueesta (YK/s) asuinrakennusten korttelialueeksi. Rakennustehokkuutta ei lisätä. Kaavassa on pyritty ohjaamaan 390 k-m² käyttämättömän rakennusoikeuden toteuttamista ympäristöön mahdollisimman hyvin sopivalla tavalla.

Asemakaavaehdotuksessa tontti on merkitty A/s-merkinnällä asuinrakennusten korttelialueeksi, jolla ympäristö säilytetään aluekokonaisuuden osana. Uudisrakentaminen tulee sopeuttaa ympäristön olevaan arvokkaaseen rakennuskantaan ja kaupunkikuvaan. Olemassa oleva, vuonna 1917 valmistunut Villa Andersberg on merkitty sr-2 merkinnällä kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti ja paikallishistoriallisesti arvokkaaksi rakennukseksi, jota ei saa purkaa ja jossa ei saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen rakennustaiteellisia, historiallisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä.

Kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

16.9.2014 Lausunto annettu

6.2.2013 Lausunto annettu

25.5.2012 Lausunto annettu

Lisätiedot

Aura Kivilaakso, tutkija, puhelin: 09 310 22017
aura.kivilaakso(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 21.10.2014 § 317

HEL 2011-006696 T 10 03 03

Ksv 0740_21, Kartanontie 22, karttaruutu F4/T3

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 21.10.2014 päivätyn 30. kaupunginosan (Munkkiniemi, Vanha Munkkiniemi) korttelin 30008 tontin 22 asemakaavan muutosehdotuksen nro 12255 hyväksymistä
- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä
- kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa perimään hakijalta Kustannukset-liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Eeva-Liisa Hamari, arkkitehti, puhelin: 310 37300
eeva-liisa.hamari(a)hel.fi
Riitta Salastie, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37218
riitta.salastie(a)hel.fi
Niina Strengell, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37458
niina.strengell(a)hel.fi

Rakennusvirasto 1.10.2014

HEL 2011-006696 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Munkkiniemen, Kartanontie 22 asemakaavaluonnoksesta 3.10.2014 mennessä.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on muuttaa tontin nykyinen käyttötarkoitus kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueesta (YK/s) asuinrakennusten korttelialueeksi (A/s).

Asemakaavan muutos turvaa nykyisen, asemakaavalla suojellun huvilarakennuksen (380 k-m²) säilymisen, muuttaa sen ja tontin takaisin asuinkäyttöön sekä ohjaa käyttämättömän rakennusoikeuden (390 k-m²) toteuttamista siten, että uudisrakentaminen sopeutuu mahdollisimman hyvin suojelurakennukseen ja arkkitehtonisesti arvokkaaseen, suojeltuun ympäristöön. Tehokkuus säilyy entisellään ja vastaa alueen muiden vastaavien tonttien tehokkuutta.

Rakennusvirastolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosluonnoksesta.

22.2.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvnro FI02012566
--	---	---	------------------------------	---

04.05.2015

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Kaj/2

§ 469

V 20.5.2015, Lauttasaaren Lauttasaarenmäki 4:n asemakaavan muuttaminen (nro 12278)

HEL 2013-009781 T 10 03 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelin nro 31074 tontin nro 3 asemakaavan muutosehdotuksen 28.10.2014 päivätyn ja 18.3.2015 muutetun piirustuksen nro 12278 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12278 kartta, päivätty 28.10.2014, muutettu 18.3.2015
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12278 selostus, päivätty 28.10.2014, muutettu 18.3.2015
- 3 Havainnekuva 28.10.2014
- 4 Vuorovaikutusraportti 28.10.2014, täydennetty 18.3.2015
- 5 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Lauttasaaren länsiosassa, Länsiväylän eteläpuolella osoitteessa Lauttasaarenmäki 4. Kortteli 31074 rajautuu pohjoisessa Lauttasaarentiehen ja etelässä Lauttasaarenmäki-katuun. Kaavamuutosalueeseen kuuluu korttelin 31074 tontti 3.

Asemakaavan muutos mahdollistaa kahden kuusikerroksisen asuinkerrostalon rakentamisen purettavan toimistotalon paikalle. Tontin käyttötarkoitus muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Tontille osoitetaan asuinkerrosalaa 3 870 k-m², missä on nykyiseen nähden lisäystä n. 850 k-m². Pysäköinti sijoitetaan tontille maanalaiseen pysäköintilaitokseen.

Asemakaavan muutos täydentää naapuritonteille suunniteltua asuinkorttelia ja lisää Lauttasaaren asuntotarjontaa olemassa olevien palveluiden ja tehokkaan joukkoliikenteen vaikutusalueella.

Esittelijän perustelut

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on kerrostalovaltaista asumisen ja toimitilojen aluetta. Alue rajautuu yleiskaavan kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävään alueeseen. Nyt laadittu asemakaavan muutos on yleiskaavan mukainen.

Alueella on voimassa asemakaava nro 8931, joka on vahvistettu 30.1.1985. Asemakaavassa tontti on liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (K) tonttitehokkuudella 1,7 (n. 3016 k-m²). Suurin sallittu kerrosluku on IV ja 1/3.

Tontilla sijaitsee v. 1986 valmistunut toimistotaloja kaksi koko tontin kokoista pysäköintikerrosta, jotka ovat rinteessä sijaitsevalla tontilla osittain maan alla. Tontti on yksityisomistuksessa. Suunnittelualue on kokonaisuudessaan rakennettu. Asemakaavan muutosalueella ei ole suojelukohteita.

Korttelissa 31074 on neljä rakennettua, nykyisin pääosin toimistokäytössä olevaa tonttia. Korttelin tontit 8 ja 9 on vuonna 2009

kaavoitettu kerrostalotonteiksi. Tonttien uudisrakentaminen on käynnistynyt. Tontilla 1 sijaitseva toimisto- ja liiketalo (Hedengren) on säilymässä nykyisessä käytössä. Lauttasaarenmäki-kadun eteläpuolelle on kaavoitettu kaksi rivi- ja kytkettyjen pientalojen tonttia.

Asemakaavan muutoksella liike- ja toimistorakennusten tontti muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Tontille osoitetaan asuinkerrosalaa 3 870 k-m². Pysäköinti sijoitetaan tontille maanalaiseen pysäköintilaitokseen. Tontille saa rakentaa kaksi kuusikerroksista asuinrakennusta sekä niitä yhdistävän tontin rinnemaastoon terassoituvan kerroksen, joka jää Lauttasaarenmäki-kadun alapuolelle. Rakentaminen on jaettu kahteen rakennukseen niin että niiden välistä ja reunoilta avautuu näkymiä asuinkorttelista kohti Myllykallion puistoa. Rakennusalueita on lisäksi porrastettu niin että pihan puolelle rakennuksiin tulee kolmikerroksiset ja Lauttasaarenmäki-kadun puolelle nelikerroksiset osat. Rakennukset tulee sijoittaa kiinni Lauttasaarenmäki-kadun puoleiseen tontinrajaan.

Asemakaavan muutos täydentää naapuritonteille suunniteltua asuinkorttelia. Toteutuvan asuinkorttelikonaisuuden asuinolosuhteet paranevat, kun korttelin keskelle jäävä yhteispiha suurenee ja uudisrakentaminen sopeutetaan korttelikonaisuuteen nykyistä toimistorakennusta paremmin.

Kaavan toteuttaminen edellyttää, että tontilla nykyisin sijaitseva toimistotalo puretaan. Kaupunginmuseolla ei ole ollut sen suhteen huomautettavaa.

Asemakaavan toteuttamisen edellyttämien kunnallisteknisten järjestelmien toteuttaminen ja kustannukset on esitetty jo aiemmin asemakaavan nro 11931 yhteydessä. Asemakaavan toteuttaminen ei aiheuta näiden lisäksi kaupungille kohdistuvia kustannuksia.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Tontin 31074/3 omistaja on 10.7.2013 hakenut asemakaavan muuttamista siten, että tontti muutettaisiin asumiskäyttöön.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen on saatu yksi mielipide, joka koski kaavamuutosaluetta vastapäätä, Lauttasaarenmäki-kadun toisella puolella olevan Myllykallion puuston suojaamista rakentamisaikaisilta vaurioilta. Mielipide on otettu kaavoitustyössä huomioon.

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä asianomaisten hallintokuntien sekä Helsingin energian ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä HSY:n kanssa.

Viranomaisten lausunnot/kannanotot kohdistuivat kaava-alueen meluun ja ilmanlaatuun, alueen vesihuoltoon ja tontin arvon nousuun.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 14.11.–15.12.2014. Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia.

Lausunnot

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa kiinteistölautakunta, ympäristölautakunta, yleisten töiden lautakunta, pelastuslautakunta, Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY. Pelastuslautakunnalla, Helen Oy:llä ja Helen Sähköverkko Oy:llä ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Kiinteistölautakunta toteaa, että asemakaavan muutosehdotus korottaa tontin arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä tontinomistajan kanssa.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosta sekä toteaa, ettei asemakaavan muutosehdotuksesta aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle.

Ympäristölautakunta toteaa, että joukkoliikenteeseen tukeutuva rakentaminen on kannatettavaa. Lautasaarentien ja Länsiväylän liikenne aiheuttaa kuitenkin alueelle melu- ja ilmanlaatuhaittoja. Meluhaittojen vähentämiseksi rakennusten parvekkeet tulisi määrätä lasitettaviksi. Lisäksi kaavaan tulisi lisätä ajoitusmääräys, jolla varmistettaisiin kaava-alueenrakennusten toteuttaminen vasta korttelin naapuritonttien rakentamisen jälkeen. Ympäristölautakunta toteaa myös, että kaavamuutosalue sijaitsee hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä, joten autopaikkojen tarve ja mahdollisuudet vähentää paikkoja tulisi selvittää.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY toteaa, että asemakaavan muutosalueella sekä viereisen kaava-alueen AR-tontteja varten on rakennettava uutta yleistä vesijohtoa noin 150 metriä ja jätevesiviemäriä noin 240 metriä. Vesihuollon rakentamiskustannuksiksi on arvioitu 130 000 euroa (alv 0 %).

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa lausuntoihin antamissaan vastineissa, että nykyisen asuintonttien autopaikkojen laskentaohjeen mukaisesti autopaikkoja tulee rakentaa vähintään 1 ap / 100 k-m². Tontilta on sekä Lauttasaaren että Koivusaaren metroasemalle yli 600metrin matka. Saman korttelin muilla tonteilla on myös normina 1 ap/100 k-m².

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä lausuntoihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 4).

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Ympäristölautakunnan lausunnon johdosta asemakaavan muutosehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

Kaavakarttaan on lisätty määräys "Parvekkeet tulee lasittaa liikennemelua vastaan." Kaavakarttaan on lisätty määräys "Korttelia vaihteittain toteutettaessa tulee varmistaa riittävä meluntorjunta rakennustöiden ajoituksella, rakenteellisilla ratkaisulla ja/tai väliaikaisilla melusteilla."

Kaavaselostusta on täydennetty vastaavasti. Selostuksen liitteeksi on lisätty meluselvitys mahdollisen korttelin rakentamisen välivaiheen väliaikaisen meluesteen periaateratkaisusta.

Lisäksi kaavakarttaan on vaihdettu kiinteistöviraston kaupunkimittaosaston nimiö, joka vastaa pohjakartan tarkistuspäivämäärää, ja kaavaselostukseen on tehty täydennyksiä ja teknisluonteisia tarkistuksia, jotka eivät muuta kaavan sisältöä.

Kaupunkisuunnitteluviraston mielestä tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville. Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten hallintokuntien kanssa ja niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen.

Asemakaavan muutoksen hyväksyminen edellyttää kaupunginhallituksen 9.6.2014 vahvistamien maapoliittisten periaatteiden mukaisia maankäyttösopimusneuvotteluja tontin omistajan kanssa. Maankäyttösopimus on allekirjoitettu 18.3.2015.

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12278 kartta, päivätty 28.10.2014, muutettu 18.3.2015
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12278 selostus, päivätty 28.10.2014, muutettu 18.3.2015
- 3 Havainnekuva 28.10.2014
- 4 Vuorovaikutusraportti 28.10.2014, täydennetty 18.3.2015
- 5 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Lauttasaarenmäki 4 (kortteli 31074 tontti 3) maankäyttösopimus.pdf

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta
Kaupunginmuseo
Pelastuslautakunta
Rakennusvirasto
Yleisten töiden lautakunta

Ympäristölautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnitteluvirasto 18.3.2015

HEL 2013-009781 T 10 03 03

Ksv 0849_6

31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelin 31074 tonttia koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta annetut lausunnot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta puolsi 28.10.2014 asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä.

Asemakaavan muutos mahdollistaa kahden kuusikerroksisen asuinkerrostalon rakentamisen purettavan toimistotalon paikalle. Tontille osoitetaan asuinkerrosalaa 3 870 k-m². Pysäköinti sijoitetaan tontille maanalaiseen pysäköintilaitokseen. Asemakaavan muutos täydentää naapuritonteille suunniteltua asuinkorttelia.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 14.11.–15.12.2014.

Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia. Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa kiinteistölautakunta, ympäristölautakunta, yleisten töiden lautakunta, pelastuslautakunta, Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY.

Pelastuslautakunnalla (25.11.2014), Helen Oy:llä (15.1.2015) ja Helen Sähköverkko Oy:llä (31.12.2014) ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Kiinteistölautakunta (8.1.2015) toteaa, että asemakaavan muutosehdotus korottaa tontin arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä tontinomistajan kanssa. Kaavamutoksen käsittelyä ei tulisi jatkaa ennen kuin sopimus on tehty.

Yleisten töiden lautakunta (13.1.2015) puoltaa asemakaavan muutosta sekä toteaa, ettei asemakaavan muutosehdotuksesta aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle.

Ympäristölautakunta (13.1.2015) toteaa, että joukkoliikenteeseen tukeutuva rakentaminen on kannatettavaa. Lauttasaarentien ja Länsiväylän liikenne aiheuttaa kuitenkin alueelle melu- ja ilmanlaatuhaittoja.

Meluhaittojen vähentämiseksi ympäristölautakunta katsoo, että rakennusten parvekkeet tulisi määrätä lasitettaviksi. Lisäksi kaavaan tulisi lisätä ajoitusmääräys, jolla varmistettaisiin kaava-alueen rakennusten toteuttaminen vasta korttelin naapuritonttien rakentamisen jälkeen. Ympäristölautakunta toteaa myös, että kaavamuutosalue sijaitsee hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä, joten autopaikkojen tarve ja mahdollisuudet vähentää paikkoja tulisi selvittää.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY toteaa (15.8.2014), että asemakaavan muutosaluetta sekä viereisen kaava-alueen AR-tontteja varten on rakennettava uutta yleistä vesijohtoa noin 150 metriä ja jätevesiviemäriä noin 240 metriä. Vesihuollon rakentamiskustannuksiksi on arvioitu 130 000 euroa (alv 0 %).

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että ympäristölautakunnan lausunnon johdosta kaavaan on lisätty määräys parvekkeiden lasittamisesta ja korttelin vaiheittain toteuttamista ohjaavia määräyksiä on tarkennettu. Nykyisen asuintonttien autopaikkojen laskentaohjeen mukaisesti autopaikkoja tulee rakentaa vähintään 1 ap / 100 k-m², Tontilta on sekä Lauttasaaren että Koivusaaren metroasemalle yli 600 metrin matka. Saman korttelin muilla tonteilla on myös normina 1 ap /100 k-m².

Lausunnot on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Ympäristölautakunnan lausunnon johdosta asemakaavan muutosehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

- Kaavakarttaan on lisätty määräys "Parvekkeet tulee lasittaa liikennemelua vastaan."
- Kaavakarttaan on lisätty määräys "Korttelia vaiheittain toteutettaessa tulee varmistaa riittävä meluntorjunta rakennustöiden ajoituksella, rakenteellisilla ratkaisulla ja/tai väliaikaisilla meluesteillä."
- Kaavaselostusta on täydennetty vastaavasti. Selostuksen liitteeksi on lisätty meluselvitys mahdollisen korttelin rakentamisen välivaiheen väliaikaisen meluesteen periaateratkaisusta.

Lisäksi kaavakarttaan on vaihdettu kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston nimiö, joka vastaa pohjakartan tarkistuspäivämäärää, ja kaavaselostukseen on tehty täydennyksiä ja teknisluonteisia tarkistuksia, jotka eivät muuta kaavan sisältöä.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen liittyy maankäyttösopimusmenettely, joka tulee saattaa päätökseen ennen kaavan hyväksymistä.

Kaupunkisuunnitteluviraston mielestä tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville. Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten hallintokuntien kanssa ja niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen.

Lisätiedot

Valtteri Heinonen, arkkitehti, puhelin: 310 64795
valtteri.heinonen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 13.01.2015 § 9

HEL 2013-009781 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaavan muutos koskee korttelia Lauttasaarenmäki -nimisen kadun varrella.

Asemakaavan muutoksesta ei aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle.

Yleisten töiden lautakunnalla ei ole huomauttamista muutokseen.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosta nro 12278.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 13.01.2015 § 9

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2013-009781 T 10 03 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Asemakaavan muutos mahdollistaa joukkoliikenteeseen tukeutuvan kaupunkirakenteen tiivistämisen tulevan metrolinjan palvelualueella, mikä on kannatettavaa. Lauttasaaren palvelut ja metron sisäänkäynti sijaitsevat kävelyetäisyydellä suunnittelualueesta. Lähellä kulkeva Länsiväylä ja Lauttasaarentien liikenne aiheuttavat alueelle kuitenkin melu- ja ilmanlaatuhaittoja.

Korttelin 31074 tonteille 8 ja 9 suunnitellut asuinrakennukset suojaavat lopputilanteessa tontin 3 leikki- ja oleskelualueutta sekä pihanpuoleisia julkisivuja Länsiväylän ja Lauttasaarentien melulta. Tässäkin tilanteessa rakennusten parvekkeet tulisi määrätä lasitettaviksi melutason ohjearvojen saavuttamiseksi.

Kaavaehdotuksen selostuksen mukaan tontin 3 rakentaminen tulisi meluhaittojen torjumiseksi tehdä vasta kun ympäröivä osuus korttelista 31074 on rakennettu. Mikäli rakentamisjärjestyksestä poiketaan, melutason ohjearvo ylittyy oleskeluun varatulla piha-alueella. Melutaso rakennuksen lounaisjulkisivulla nousee myös niin korkeaksi, ettei sille voida sijoittaa parvekkeita. Nyt meluntorjunnan varmistaminen on jätetty rakennusluvan yhteyteen. Kaavassa ei ole ajoitusmääräystä ja kaavamääräyksiä tulisi täydentää siltä osin.

Asemakaavaehdotuksessa tontin autopaikkavaatimus on vähintään 1 ap/100 k-m². Kaava-alue sijaitsee hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä. Alueen etäisyys Länsimetron Lauttasaaren ja Koivusaaren asemien sisäänkäynneille on linnuntietä noin 600 metriä, joten autopaikkojen tarve ja mahdollisuudet vähentää paikkoja, tulisi selvittää.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 08.01.2015 § 11

HEL 2013-009781 T 10 03 03

Kiinteistökartta 61/672 492, Lauttasaarenmäki 4

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunkisuunnittelulautakunnalle Helsingin kaupungin 31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelin 31074 tonttia 3 koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12278 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että aloitteen asemakaavan muuttamisesta on tehnyt tontinomistaja Kiinteistö Oy Lauttasaarenmäki 4.

Muutosehdotuksessa liike- ja toimistorakennusten korttelialueen tontti (K) muutetaan kuulumaan asuinkerrostalojen korttelialueeseen (AK). Tontille on osoitettu asuinkerrosalaa 3 870 k-m².

Asemakaavan muutosehdotus korottaa tontin 31074/3 arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä tontinomistajan kanssa.

Kaavamuutoksen käsittelyä ei tulisi jatkaa ennen kuin sopimus on tehty.

Lautakunnalla ei ole huomauttamista itse kaavamuutosehdotuksen johdosta.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Kirsi Federley, tonttiasiamies, puhelin: 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 25.11.2014 § 131

HEL 2013-009781 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi Lauttasaaren tontin 31074/3 asemakaavan muutoksesta (nro 12278) seuraavan lausunnon:

Pelastuslautakunta toteaa, että sillä ei ole huomautettavaa pelastustoimen osalta koskien Lauttasaaren tontin 31074/3 asemakaavan muutokseksi (nro 12278).

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Katja Seppälä, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31236
katja.seppala(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 28.10.2014 § 325

HEL 2013-009781 T 10 03 03

Ksv 0849_6, Lauttasaarenmäki 4, karttaruutu F2/S4

Eesitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 28.10.2014 päivätyn 31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelin 31074 tontin 3 asemakaavan muutosehdotuksen nro 12278 hyväksymistä
- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

- antaa jäljempänä olevan vastineen esitettyyn mielipiteeseen
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä
- kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa perimään hakijalta Kustannukset-liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Valtteri Heinonen, arkkitehti, puhelin: 310 64795
valtteri.heinonen(a)hel.fi
Olga Bernitz, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37280
olga.bernitz(a)hel.fi
Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 13.6.2014

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

HEL 2013-009781 T 10 03 03

Rakennusvirastolla ei ole huomauttamista asemakaavaluonnokseen.

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 28.5.2014

HEL 2013-009781 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 14.5.2014

Kaupunginmuseo on tutustunut Lauttasaaren tonttia 31/31074/3 osoitteessa Lauttasaarenmäki 4 koskevaan asemakaavamuutoksen luonnokseen. Tontilla sijaitsee toimistorakennus ja tontin nykyinen asemakaava on vuodelta 1985. Kaavassa tontti on merkitty liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi. Toimistotalotontti halutaan muuttaa asuinkäyttöön ja tontilla sijaitseva rakennus purkaa. Kortteliin on jo aiemmin suunniteltu asuinrakentamista ja nyt asemakaavoitettavaa tonttia lukuun ottamatta kortteliin on hyväksytty uusi asemakaava vuonna 2011. Korttelissa sijaitseva Hedengrenin pienteollisuustalo on edelleen käytössä ja rakennuksen tontti on merkitty toimitilarakennusten korttelialueeksi eli KTY-alueeksi, mutta muilta osin alueen rakennuskanta tulee korvautumaan lähitulevaisuudessa asuinkerrostaloilla ja rivitaloilla.

Kaupunginmuseo on vuonna 2006 lausunut korttelin 31074 rakennuskannan rakennushistoriallisesta arvosta Lauttasaaren rakennusinventoinnin pohjalta. Korttelin rakennuskannan muodostavat vuosien 1961–1968 välillä valmistuneet teollisuusrakennukset. Korttelin rakennuksia ei ole arvoitettu arkkitehtonisesti merkittäviksi, mutta niillä on oma kulttuurihistoriallinen arvonsa Lauttasaaren teollisuusrakentamiseen liittyen.

Lauttasaarenmäki 4 on nelikerroksinen toimistorakennus, jonka julkisivut ovat vaaleanharmaita betonielementtejä. Rakennuksen on suunnitellut arkkitehti Kalle Vartola ja se valmistui vuonna 1986. Rakennuksella ei ole sellaisia erityisiä kulttuurihistoriallisia arvoja, jonka vuoksi kaupunginmuseo esittäisi sen suojelua. Museolla ei ole asemakaavan muutosluonnoksesta huomautettavaa.

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 470

V 20.5.2015, Botby grundskola -koulun perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma

HEL 2014-007253 T 10 06 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Botby grundskola -koulun perusparannuksen ja laajennuksen 12.5.2014 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 7 857 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 14 674 000 euroa marraskuun 2013 kustannustasossa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Ville Vastamäki, projekti-insinööri, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Botby grundskola HS liitteineen 12.5.2014

Esitys

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Botby grundskola -kouluun osoitteessa Kukkaniiyntyntie 2 on suunniteltu laaja toiminnallinen ja talotekninen perusparannus, jossa sovitetaan tilat palvelemaan yhtenäisen peruskoulun tarpeita, uusitaan talotekniset asennukset, korjataan vioittuneita rakenteita sekä parannetaan energiataloutta. Hankkeeseen sisältyy myös alakoulun käytössä olevan rakennuksen laajennus, jolla korvataan tontilla olevat väliaikaistilat. Hankkeelle on varattu määräraha talonrakennushankkeiden rakentamishankkeissa siten, että toteutus ajoittuisi vuosille 2016 - 2017.

Perusparannuksesta on laadittu liitteenä 1 oleva 12.5.2014 päivätty hankesuunnitelma opetusviraston ja tilakeskuksen yhteistyönä.

Hankesuunnitelmaa laadittaessa suunnitelmat on esitelty kaupunginmuseon, kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusvalvontaviraston, ympäristökeskuksen ja pelastuslaitoksen asiantuntijoille.

Esittelijän perustelut

Botby grundskola -koulun rakennukset

Botby grundskola toimii samalla tontilla olevissa kolmessa rakennuksessa. Ruotsinkieliset koulut Blomängens lågstadieskola ja Botby högstadieskola ovat yhdistyneet opetuslautakunnan kouluverkosta tekemän päätöksen mukaisesti hallinnollisesti Botby grundskola -kouluksi 1.8.2011.

Helsingin itäisen alueen kasvun myötä koulun oppilasmäärä on nouseva. Oppilasmäärää on kasvattanut viime vuosina lisäksi se, että Östersundomin alueella on ruotsinkielistä peruskouluopetusta vain luokka-asteilla 1-6 (Östersundom skola), joten suuri osa sieltä yläasteelle siirtyvistä oppilaista on tullut Botby grundskola -kouluun. Rakennusten tilankäyttöä on tarpeen tehostaa kasvavan oppilasmäärän vastaanottamiseksi. Tehokkaan ja joustavan tilojen käytön vuoksi pidetään tärkeänä rakennusten välisen sisäyhteyden toteuttamista.

Botby högstadieskolan rakennus ja siihen liittyvä liikuntasalisiipi ovat valmistuneet vuonna 1966. Blomängens lågstadieskolan rakennus on valmistunut vuonna 1973. Rakennukset ovat Arkkitehtitoimisto Erik Kråkströmin suunnitteleamia. Rakennuskokonaisuus kuuluu Opintielläselvityksen (kaupunkisuunnitteluvirasto 2004:12) mukaan toiseksi korkeimpaan luokkaan 1 arkkitehtonisen laatunsa ja kaupunkikuvallisen merkityksensä vuoksi.

Rakennuksissa on aiemmin parannettu aineopetustilojen varustusta erillisinä hankkeina ja muutettu asuntoja opetustiloiksi. Julkisivuja on korjattu, salaojitusta on parannettu sekä tehty pienempiä teknisiä parannuksia vuosien varrella. Rakennukset ovat kokonaisuudessaan kuitenkin laajan teknisen peruskorjauksen tarpeessa.

Koulun käytössä on lisäksi kaksiluokkainen väliaikainen paviljonkirakennus. Se on pystytetty viiden vuoden määräaikaisella rakennusluvalla vuonna 2001 ja sille on haettu jatkolupaa kaksi kertaa. Nyt voimassa oleva määräaikainen rakennuslupa päättyy vuonna 2018. On perusteltua korvata väliaikaistilat pysyvillä, paremmin toimivilla tiloilla alakoulun rakennuksen laajenuksena.

Perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 1641	0201256-6	F10680001200062637
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 17	Faksi		Alvno
helsinki.kirjaamo@hel.fi	http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	+358 9 655 783		F102012566

Perusparannuksesta ja laajennuksesta on laadittu 12.5.2014 päivätty hankesuunnitelma opetusviraston ja tilakeskuksen yhteistyönä. Hankesuunnitelman mukaisesti rakennukset varustetaan uudella ilmanvaihtojärjestelmällä. Lämpö-, vesi- ja viemärijärjestelmät sekä sähköjärjestelmät ja valaistus uusitaan. Tilojen äänenvaimennusta ja luokkien välistä ääneneristystä parannetaan. Hallinnon tiloja laajennetaan, ruokahuollon tilat ajanmukaistetaan, opetustilojen varustusta parannetaan ja rakennetaan uudet oppilaiden wc-tilat. Toimivuutta parannetaan rakentamalla yhdyskäytävät rakennusten välille. Tilat varustetaan esteettömiksi ja paloturvallisuutta parannetaan. Kahden rakennuksen julkisivut korjataan ja kaikkien kolmen rakennuksen vesikattorakenteet kattoikkunoineen uusitaan. Hankkeen tuloksena myös rakennusten energiatalous paranee. Hankkeeseen kuuluu myös piha-alueiden parannus.

Uudet yhdyskäytävät, talotekniset tilat ja kaksi uutta luokkaa laajentavat rakennuksia. Uusien luokkien rakentamisella korvataan väliaikainen viipalerakennus, joka poistetaan käytöstä pysyvien tilojen valmistuessa.

Hankkeen yhteydessä tehostetaan tilankäyttöä, jolloin koulun enimmäisoppilasmäärää voidaan nostaa noin 560:een. Nykyisin enimmäisoppilasmäärä on noin 480. Tehokkaalla tilojen käytöllä voidaan saavuttaa säästöjä myös henkilöstökustannuksissa.

Hankesuunnitelmaa laadittaessa suunnitelmat on esitelty kaupunginmuseon, kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusvalvontaviraston, ympäristökeskuksen ja pelastuslaitoksen asiantuntijoille, joiden esittämät vaatimukset ja suositukset on otettu suunnittelussa huomioon.

Opetuslautakunnan lausunto

Opetuslautakunta antoi 2.9.2014 kiinteistölautakunnalle puoltavan lausunnon hankesuunnitelmasta, joskin katsoi, että rakennussuojelusta johtuvien rakentamisen lisäkustannusten tulisi kuulua kiinteistön omistajalle.

Hankkeen laajuus ja kustannukset

Hankkeen kokonaislaajuus on 7 857 brm². Perusparannettavan alueen laajuus on 7 707 brm² ja alakoulun rakennukseen suunniteltu laajennus on 150 brm².

Rakentamiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 14 674 000 euroa (1 868 euoroa/brm²) marraskuun 2013 kustannustasossa.

Vuokravaikutus

Rakennusten nykyinen vuokra on 11,76 euroa/htm²/kk. Vuosivuokra on yhteensä 946 356 euroa. Vuokranmaksun perusteena on 6 706 htm².

Tilakeskus on laskenut vuokra-arvion hankkeen kustannusten perusteella 30 vuoden poistoajalla ja 3 % tuotto-odotuksella. Rakennusten tuleva vuokra on 21,06 euroa/htm²/kk, josta pääomavuokra 17,26 euroa/htm²/kk ja ylläpitovuokra 3,80 euroa/htm²/kk. Ylläpitovuokraan sisältyy käyttäjäpalvelumaksu, joka on 0,30 euroa/htm²/kk. Vuosivuokra on yhteensä 1 684 380 euroa. Vuokranmaksun perusteena on 6 665 htm².

Tuleva vuokra ei sisällä väistötilakustannuksia. Opetusvirasto maksaa väistötiloista rakentamisen ajan nykyisen vuokran suuruista vuokraa. Väistötiloista aiheutuva tämän ylittävä kustannus maksetaan perusparannuksen jälkeen lisävuokrana 10 vuoden ajalla. Lisävuokra on arviolta 52 800 euroa vuodessa.

Väistötilat

Hanke on suunniteltu toteutettavaksi vaiheistettuna siten, että väistötiloihin siirretään perusparannuksen ajaksi noin puolet koulun toiminnasta. Väistötiloiksi on suunniteltu siirrettäviä viipalekoulurakennuksia, jotka pystytetään yläkoulun pihalle ja koulun viereisessä puistossa olevalle kentälle. Väistötilojen kustannusarvio on 21 kuukauden ajalle yhteensä 1 250 000 euroa, mikä ei sisälly hankesuunnitelman kustannuksiin.

Hankkeen rahoitus ja aikataulu

Hanke on merkitty vuoden 2015 talousarvion ja taloussuunnitelman 2015–2017 liitteenä olevaan talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan vuosiksi 2015–2024 kustannukseltaan 14,70 euron suuruisena toteutettavaksi vuosina 2015–2018. Rakennustyöt ajoittuvat ohjelmassa vuosille 2016–2018.

Lopuksi

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Ville Vastamäki, projekti-insinööri, puhelin: 310 25902

04.05.2015

Kaj/3

ville.vastamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Botby grundskola HS liitteinen 12.5.2014

Tiedoksi; Kunnallisvalitus, valtuusto

Kiinteistölautakunta
Opetuslautakunta
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 04.09.2014 § 441

HEL 2014-007253 T 10 06 00

Kiinteistökartta 107/678 505, Kukkaniiyntyntie 2

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Botby grundskolan perusparannuksen ja laajennuksen 12.5.2014 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 7 857 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 14 674 000 euroa marraskuun 2013 kustannustasossa ehdolla, että opetuslautakunta antoi hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Kiinteistölautakunta päätti oikeuttaa tilakeskuksen jatkamaan hankkeen suunnittelua.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Anneli Nurmi, projektiarkkitehti, puhelin: 310 86432
anneli.nurmi(a)hel.fi
Irmeli Grundström, hankepäällikkö, puhelin: 310 42319
irmeli.grundstrom(a)hel.fi

Opetuslautakunta 02.09.2014 § 181

HEL 2014-007253 T 10 06 00

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Opetuslautakunta antoi kiinteistölautakunnalle puoltavan lausunnon Botby grundskolan koulurakennuksen ja pihan perusparannuksen ja laajennuksen 12.5.2014 päivätyistä hankesuunnitelmasta.

Lisäksi opetuslautakunta katsoi, että rakennussuojelusta johtuvat rakentamisen lisäkustannukset kuuluvat kiinteistön omistajalle.

Esittelijä

linjanjohtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Mauno Kemppe, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86363
mauno.kemppi(a)hel.fi

§ 471

V 20.5.2015, Kaupunginmuseolta vapautuvan Sofiankatu 4:n
muutos- ja perusparantamishankkeen hankesuunnitelma

HEL 2015-000417 T 10 06 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää:

1

Hyväksyä Sofiankatu 4:n muutos- ja perusparannushankkeen 21.1.2015 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 075 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 11 300 000 euroa joulukuun 2014 kustannustasossa.

2

Oikeuttaa kiinteistölautakunnan sitomaan määrärahoja tuleville vuosille hankkeen toteuttamisen edellyttämälle ajalle enimmäishinnan puitteissa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Ville Vastamäki, projekti-insinööri, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sofiankatu 4. Hankesuunnitelma 21.1.2015
- 2 Sofiankatu 4. Hankesuunnitelma, julkisivu Sofiankadulle
- 3 Sofiankatu 4. Hankesuunnitelman piirustukset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Helsingin Leijona Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Eesitysehdotus

Eesitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Sofiankatu 4:n muutos- ja peruskorjaushanke on osa käynnissä olevaa Helsingin kaupungin Torikortteleiden elävöittämissuunnitelmaa. Se toteuttaa kaupunginhallituksen 30.11.2009 tekemää päätöstä Torikortteleiden kiinteistökehityssuunnitelman sisällöstä ja toimeenpanosta kaupunginhallituksen 21.1.2013 tekemin täsmennyksin.

Päätöksen mukaisesti Sofiankatu 4:n kiinteistössä toimiva Kaupunginmuseo muuttaa Elefantti-kortteliin vuoden 2016 kuluessa. Tällöin Sofiankatu 4:n tilat vapautuvat kokonaan Helsingin Leijona Oy:lle ulosvuokrattavaksi kiinteistökehityssuunnitelmassa esitetyn periaatteen mukaan.

Helsingin kaupungin talousarvion 2015 ja taloussuunnitelman 2015 - 2017 liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2015 - 2024 hankkeelle on esitetty TA-kohdassa 80204 yhteensä 9 000 000 euroa (alv. 0 %).

Vuonna 1912 valmistunut ja vuosina 1919 - 1921 korotettu Sofiankatu 4 on alun perin rakennettu Kiseleffin talossa toimineen Stockmannin tavaratalon laajennukseksi arkkitehti Lars Sonckin suunnitelmien mukaan. Rakennus on asemakaavassa suojeltu.

Hankesuunnitelma ja siihen liittyvät julkisivu- ja pohjapiirustukset ovat liitteinä 1 - 3.

Esittelijän perustelut

Sofiankatu 4:n muutos ja peruskorjaus, hankesuunnitelma

Sofiankatu 4:n uusi toimintakonsepti perustuu vuonna 2009 laadittuun Tori-kortteleiden kiinteistökehityssuunnitelmaan ja sitä tarkentavaan, vuonna 2014 laadittuun kaupalliseen suunnitelmaan. Sen tavoitteena on Sofiankatu 4:n elävöittäminen ja kaupallisen potentiaalin hyödyntäminen osana Torikortteleiden kokonaisuutta, kiinteistön erityispiirteet huomioon ottaen. Sofiankatu 4:n muutos- ja peruskorjaus viimeistelee Torikortteleiden elävöittämissuunnitelmaa ja sen toteutuminen on tärkeää koko Torikortteleiden alueen, erityisesti Kiseleffin talon kehityksen ja kaupallisen toimivuuden kannalta.

Rakennukseen suunnitellut toiminnot: alimpiin kerroksiin sijoittuvat elokuvateatteri, ravintola, kahvila ja liiketilat sekä ylempien kerrosten toimistohotelli muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden. Uusi toimintakonsepti on lähellä rakennuksen alkuperäistä käyttötarkoitusta (kauppiastavaratalo) ja soveltuu kiinteistöön luontevasti, vähäisin muutostarpein.

Sofiankatu 4:stä laadittujen kuntotutkimusten perusteella kiinteistö taloteknisine järjestelmineen on kattavan peruskorjauksen tarpeessa lukuun ottamatta vuonna 2011 kunnostettua, korttelin muitakin toimijoita palvelevaa jätehuonetta ja vuonna 2012 uusittua vesikattoa. Kiinteistössä on löydetty jonkin verran mikrobivaurioita sekä PAH-yhdisteitä ja öljyä sisältäviä rakenteita. Sofiankatu 4:n nykyinen paloturvallisuustaso vaatii laadun ja tason korottamista.

Toimenpiteillä pyritään turvalliseen, terveelliseen, esteettömään ja viihtyisään ympäristöön, joka tukee rakennukseen suunniteltua toimintaa ja luo edellytykset liiketaloudellisesti kannattavalle toiminnalle. Tekniset järjestelmät uusitaan ja paloturvallisuutta parannetaan. Toiminnalliset parannukset tehdään ensisijaisesti purkamalla myöhemmin toteutettuja rakennusosia, uusia yhteyksiä avaamalla ja uusilla/kunnostettavilla hisseillä. Kiseleffin talo liitetään Sofiankatu 4:ään avaamalla uudestaan alkuperäiset yhteydet 1. ja 2. kerroksissa. Vaihtuviin käyttäjiin ja käyttötarpeisiin varaudutaan suunnittelemalla tilat ja järjestelmät muuntojoustaviksi.

Hankkeen laajuus ja kustannukset

Hankkeen laajuus on yhteensä 5 075 brm², 3 982 htm² ja noin 2 973 hym². Tästä Sofiankatu 4:n osuus on 4 996 brm², 3 923 htm² ja noin 2 734 hym² ja hankkeeseen sisällytetyn Sunnin kabinetin osuus 79 brm², 59 htm² ja 59 hym².

Kiinteistöviraston tilakeskuksen laatiman kustannusennusteen mukaan hankkeen rakentamiskustannukset ovat yhteensä 11 300 000 euroa (alv. 0 %) kustannustasossa joulukuu 2014.

Enimmäishinta sisältää 200 000 euroa rakennusvalvontaviraston mahdollisesti edellyttämään sprinklausjärjestelmään.

Lisäksi kustannusennuste sisältää seuraavia, kustannuksia korottavia tekijöitä:

- rakennuksesta löytyneiden haitta-aineiden ja kapillaarisen kosteuden edellyttämät toimenpiteet
- rakenteellisen paloturvallisuuden parantaminen

- tulevat loppukäyttäjät eivät ole vielä tiedossa, joten rakennuttamiskustannuksissa on varauduttava käyttäjämuutoksista aiheutuviin ylimääräisiin suunnittelukustannuksiin.

Vuokravaikutus

Kokonaisvuokrameno Helsingin Leijona Oy:lle on noin 50 720 euroa kuukaudessa ja 608 630 euroa vuodessa. Vuokra-ala on yhteensä 3 982 m², josta Sofiankatu 4:n osuus on 3 923 m² ja Sunnin kabinetin osuus 59 m².

Tästä pääomavuokra on 21 970 euroa kuukaudessa (5,50 euroa/m²/kk), noin 263 630 euroa vuodessa, ylläpitovuokra on 13 940 euroa kuukaudessa (3,5 euroa/m²/kk), noin 167 240 euroa vuodessa ja tontin vuokra 14 810 euroa kuukaudessa (3,70 euroa/m²/kk), noin 177 760 euroa vuodessa. Pääomavuokra on laskettu rakennuskustannuksista 0 % korolla ja 30 vuoden poistoajalla. Kaupunginhallitus on päättänyt, että kehityshankkeen aikana on 0 % korkotuotto.

Pääomavuokran korkoprosenttia voidaan korottaa kaupunginhallituksen päätöksellä. Pääomavuokra 3 % korolla ja 30 vuoden poistoajalla laskettuna on 50 220 euroa kuukaudessa noin (12,60 euroa/m²/kk), noin 602 630 euroa vuodessa, jolloin kokonaisvuokrameno Helsingin Leijona Oy:lle olisi 78 970 euroa kuukaudessa ja 947 630 euroa vuodessa.

Lopullinen vuokra määräytyy vasta toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

Ylläpitovuokra sisältää sisäisen vuokrasopimuksen vastuujaon mukaiset tavanomaiset ylläpitopalvelut.

Hankkeen rahoitus

Helsingin kaupungin vuoden 2015 talousarvion ja taloussuunnitelman 2015 - 2017 liitteenä olevaan talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2015 - 2024 hankkeelle on esitetty TA-kohdassa 80204 yhteensä 9 000 000 euroa (alv. 0 %): 290 000 euroa vuodelle 2015, 2 370 000 euroa vuodelle 2016 ja 6 060 000 euroa vuodelle 2017.

Rakennuksen rahoituksesta puuttuu yhteensä 2 300 000 euroa vuosilta 2015 - 2017. Hankkeen rahoitustarve otetaan huomioon investointiohjelmaa tarkistettaessa.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Tavoitteena on että rakentaminen alkaa maaliskuussa 2016 siten, että rakennus on valmis 31.8.2017.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Ville Vastamäki, projekti-insinööri, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sofiankatu 4. Hankesuunnitelma 21.1.2015
- 2 Sofiankatu 4. Hankesuunnitelma, julkisivu Sofiankadulle
- 3 Sofiankatu 4. Hankesuunnitelman piirustukset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Helsingin Leijona Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Kaupunginmuseon johtokunta

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 05.02.2015 § 52

HEL 2015-000417 T 10 06 00

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Sofiankatu 4:n muutos- ja perusparannushankkeen 21.1.2015 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 075 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 11 300 000 euroa joulukuun 2014 kustannustasossa.

Lautakunta oikeutti kiinteistöviraston tilakeskuksen jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta päätöksen lainvoimaisuutta.

Lautakunta esitti, että kaupunginvaltuusto oikeuttaa kiinteistölautakunnan sitomaan määrärahoja tuleville vuosille hankkeen toteuttamisen edellyttämälle ajalle enimmäishinnan puitteissa.

Päätös tehdään ehdolla, että Helsingin Leijona Oy:n hallitus antaa puoltavan lausunnon hankesuunnitelmasta.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Päivi Etelämäki, arkkitehti, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi
Irmeli Grundström, hankepäällikkö, puhelin: 310 42319
irmeli.grundstrom(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 30.1.2015

HEL 2015-000417 T 10 06 00

Kiinteistövirasto, tilakeskuksen lausuntopyyntö 13.1.2015

Kiinteistöviraston tilakeskus on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Sofiankatu 4:n muutos- ja perusparannushankkeen hankesuunnitelmasta. Kaupunginmuseo on tutustunut Arkkitehdit NRT Oy:n laatimaan ja 5.12.2014 päiväämään viitesuunnitelma-aineistoon sekä 27.11.2014 päiväämään vaihtoehtosuunnitelmaan ve2.

Sofiankatu 4:ssä sijaitseva, arkkitehti Lars Sonckin suunnittelema rakennus on alkuaan Stockmannin liiketalo, joka on ollut niin kaupunkisuunnitteluviraston kuin kaupunginmuseon tiloina. Rakennus on osa Senaatintorin ympäristön valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Rakennus on suojeltu voimassa olevassa asemakaavassa merkinnällä sr ja se sijaitsee s-merkinnällä varustetulla alueella: ”Tällä alueella ei suojeltavaksi määrättyjä rakennuksia, rakennuksen osia, aitoja, ulkoportaita, muistomerkkejä, puurivejä tai kiveyksiä saa muuttaa, purkaa tai hävittää niin että kohteen tai sen ympäristön rakennustaiteellinen tai kulttuurihistoriallinen arvo vähenee. Tällä alueella on ennen rakennusluvan myöntämistä pyydettävä lausunto Helsingin kaupunginmuseolta ja varattava museovirastolle tilaisuus lausunnon antamiseen.”

Kaupunginmuseo on lausunut käyttötarkoituksen muutosta koskevasta poikkeamispäätöshakemuksesta 5.1.2015 ja puoltanut liitteenä olleiden piirustusten mukaista käyttöä, toimisto- ja kevyt liikuntatila sekä liiketiloja. Suunnitelmat olivat likimain samat kuin nyt esillä olevassa

hankesuunnitelmassa. Nyt piirustuksiin on liitetty julkisivujen osalta vaihtoehtosuunnitelma ve2, jossa on avattu suuria lapeikkunoita Sofiankadun puoleiseen vesikattoon. Kaupunginmuseo ei puolla tätä vaihtoehtoa (ve2), koska se on vastoin asemakaavan suojelumääräystä. Sofiankatu 4:ssä sijaitseva rakennus on selvästi korkeampi kuin muut torikortteleiden rakennukset, se näkyy kauas ja sen kaupunkikuvallinen arvo on merkittävä. Lapeikkunoiden myötä rakennuksen ja ympäristön kulttuurihistoriallinen ja rakennustaiteellinen arvo vähenisi.

Kaupunginmuseo puoltaa 5.12.2014 piirustusten mukaisen hankesuunnitelman hyväksymistä, mutta ei 27.11.2014 päivättyä vaihtoehto ve2:ta.

Lisätiedot

Anne Mäkinen, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 36486
anne.makinen(a)hel.fi

§ 472

V 20.5.2015, Koskelan omakotitontin vuokrauserusteet (tontti 26987/17)

HEL 2015-003651 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan 26. kaupunginosan (Koskela) korttelin nro 26987 tontin nro 17 asuntotonttitoimiston toimistopäällikön määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2015 saakka seuraavin ehdoin:

1

Tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 36 euroa.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Vuokra peritään käytetyn rakennusoikeuden mukaisesti mutta kuitenkin vähintään 180 k-m² mukaan.

2

Maanvuokrasta ei myönnetä arava- eikä korkotukialennusta.

3

Maanvuokraa peritään entisen suuruisena 1.1.2020 asti.

4

Muuten noudatetaan soveltuvin osin tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja sekä asuntotonttitoimiston toimistopäällikön mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Kaj/5

1 Asemakaavan muutos nro 10175

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Uuden pitkäaikaisen vuokrasopimuksen tarve

Koskelassa erillispientalojen korttelialueella sijaitseva tontti 26987/17 on vuokrattu ajaksi 1.1.1970 - 1.1.2020. Tontilla sijaitseva omakotitalo on vaurioitunut korjauskelvottomaksi tulipalossa 10.12.2014. Tontille on tarkoitus rakentaa uusi omakotitalo tuhoutuneen tilalle.

Uudisrakentamisen vuoksi tontista on tarpeen tehdä uusi pitkäaikainen vuokrasopimus ja siksi määritellä sille uudet vuokrausperusteet. Vuokraa esitetään kuitenkin perittäväksi entisen suuruisena vanhan vuokra-ajan päättymiseen 1.1.2020 saakka.

Asemakaava- ja tonttitiedot

Voimassa olevan asemakaavassa tontti on erillispientalojen korttelialuetta, jolla ympäristö säilytetään (kaavamerkintä AO/s). Asemakaavan mukaan tontille saa rakennusalan ulkopuolelle sijoittaa erillisen enintään 3 m korkean ja pinta-alaltaan 20 m²:n suuruisen talousrakennuksen.

Tontin rakennusoikeus on 200 k-m² ja pinta-ala 658 m². Tontti on rekisteröity kiinteistörekisteriin 19.9.1938. Alueen kaavoittajalta on tarkistettu, että uuden vuokrasopimuksen tekemiselle ei ole kaavoituksesta johtuvia esteitä.

Asemakaavakartta on liitteenä 1.

Ehdotetut vuokrausperusteet

Tontin vuosivuokra ehdotetaan määriteltäväksi pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 36 euroa.

Maanvuokraa esitetään perittäväksi käytetyn rakennusoikeuden mukaisesti, kuitenkin vähintään 180 k-m²:n mukaan. Kaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta vuokraa ei perittäisi.

Kaupunginvaltuuston päätöksen (1.10.1980, asia nro 18) mukaisesti asuntotontin vuosivuokra on 4 % tontin laskennallisesta hinnasta, mikä määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Hintatasossa 2/2015 laskettu kerrosneliömetrihintana on noin 685 euroa. Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin olisi tällöin 2,74 euroa/as-m²/kk.

Nykyisen vuokrasopimuksen sopimuskauden alkuperäiseen päättymisajankohtaan 1.1.2020 saakka esitetään kuitenkin perittäväksi entisen suuruista maanvuokraa.

Vuokrausperusteiden määrittelyssä on huomioitu samalle tai vastaavalle alueelle viime vuosina vahvistetut vuokrausperusteet pyrkien yhdenmukaiseen ja johdonmukaiseen hinnoitteluun.

Lopuksi

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Asemakaavan muutos nro 10175

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 16.04.2015 § 184

HEL 2015-003651 T 10 01 01 02

Kiinteistökartta 103/678 498, Myrskyläntie 17

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kiinteistölautakunta oikeutetaan vuokraamaan 26. kaupunginosan (Koskela) korttelin 26987 tontti 17 asuntotonttitoimiston toimistopäällikön määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2075 saakka seuraavin ehdoin:

1

Tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 36 euroa.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Vuokra peritään käytetyn rakennusoikeuden mukaisesti mutta kuitenkin vähintään 180 k-m² mukaan.

2

Maanvuokrasta ei myönnetä arava- tai korkotukialennusta.

3

Maanvuokraa peritään entisen suuruisena 1.1.2020 asti.

4

Muuten noudatetaan soveltuvien osin tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja sekä asuntotonttitoimiston toimistopäällikön mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Sami Haapanen

Lisätiedot

Tiina Aitta, kiinteistölakimies, puhelin: 310 73889
tiina.aitta(a)hel.fi

04.05.2015

Kj/3

§ 473

Muutokset vuoden 2015 eduskuntavaalien vaalilautakuntiin

HEL 2014-014478 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muuttaa kokouksessaan (2.2.2015) vuoden 2015 eduskuntavaaleja varten nimeämiään vaalilautakuntia liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Vaalilautakunnat kokoonpanot eduskuntavaalit 2015

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus valitsi 2.2.2015 kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunnat eduskuntavaaleihin 2015. Valinnan jälkeen osa vaalilautakuntien jäsenistä ilmoitti olevansa estynyt osallistumaan vaalilautakuntatyöskentelyyn työn, matkan, sairauden tms. syyn takia.

Kaupunginhallituksen olisi muutettava vaalilautakuntien kokoonpanoja esityslistan tämän asian liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550

04.05.2015

Kj/3

timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Vaalilautakunnat kokoonpanot eduskuntavaalit 2015

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.02.2015 § 119

HEL 2014-014478 T 00 00 01

HEL 2014-014475 vaalitoimikunnat 2015

Päätös

Kaupunginhallitus päätti asettaa vuoden 2015 eduskuntavaaleja varten 163 vaalilautakuntaa hoitamaan vaalipäivän äänestämistä Helsingin äänestyspaikoilla.

Kaupunginhallitus päätti lisäksi nimetä puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä jäsenet että varajäsenet vaalilautakuntiin liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi

Timo Lindén, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

04.05.2015

Kj/4

§ 474

Ohjeet nuorten aloitteiden käsittelystä Helsingin kaupungissa

HEL 2014-007441 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä liitteenä olevat ohjeet nuorten aloitteiden käsittelystä.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkansliaa yhteistyössä nuorisosiainkeskuksen kanssa huolehtimaan nuorten aloitejärjestelmän käyttöönotosta ja siihen liittyvistä tehtävistä sekä tuomaan selvityksen em. järjestelmän toimivuudesta 31.12.2016 mennessä.

Edelleen kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kaupunginjohtajan antamaan tarvittaessa täydentäviä ohjeita.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi
Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Ohjeet nuorten aloitteiden käsittelystä Helsingin kaupungissa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä 25.3.2015 nuorten aloitteita koskevan työjärjestyksen muutoksen kaupunginhallitus ilmoitti, että se tulee antamaan ohjeet Ruuti osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmää täydentävistä periaatteista nuorten aloitteiden käsittelemiseksi. Ehdotus ohjeiksi on liitteenä.

Nuorten aloitteita koskevan uudistuksen toimivuutta ja vaikutuksia seurataan kuluvan kahden vuoden aikana ja sitä koskeva selvitys tuodaan kaupunginhallitukselle vuoden 2016 loppuun mennessä. Selvityksestä pyydetään myös Ruudin ydinryhmän lausunto.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi
Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Ohjeet nuorten aloitteiden käsittelystä Helsingin kaupungissa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Nuorisoasiainkeskus

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 25.03.2015 § 84

HEL 2014-007441 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti lisätä kaupunginvaltuuston työjärjestykseen uuden 25 a §:n, joka kuuluu seuraavasti:

Nuorten aloite

Kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon kerran vuodessa viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa kaupungin toimivaltaan kuuluvissa asioissa 13-17 -vuotiaiden nuorten aloitteet ja niiden johdosta suoritetut toimenpiteet sekä Ruuti nuorten osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmän ydinryhmän lausunto asiassa.

Käsiteltäessä nuorten aloitteita sallitaan keskustelu. Päätöksentekoa yksittäisten nuorten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046

anja.vallittu(a)hel.fi

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054

leena.mickwitz(a)hel.fi

Johanna Seppälä, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780

johanna.m.seppala(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 02.03.2015 § 220

HEL 2014-007441 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää lisätä kaupunginvaltuuston työjärjestykseen uuden 25 a §:n, joka kuuluu seuraavasti:

Nuorten aloite

Kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon kerran vuodessa viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa kaupungin toimivaltaan kuuluvissa asioissa 13-17 -vuotiaiden nuorten aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet sekä Ruuti nuorten osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmän ydinryhmän lausunto asiassa.

Käsiteltäessä nuorten aloitteita sallitaan keskustelu. Päätöksentekoa yksittäisten nuorten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Esittelijä

kaupunginjohtaja

Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046

anja.vallittu(a)hel.fi

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054

leena.mickwitz(a)hel.fi

Johanna Seppälä, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780

johanna.m.seppala(a)hel.fi

Nuorisolautakunta 12.06.2014 § 62

HEL 2014-007441 T 00 01 00

Esitys

Nuorisolautakunta esitti, että kaupunginhallitus hyväksyisi seuraavat yhdenmukaiset, kaupunkitasoiset periaatteet nuorten aloitteiden käsittelystä 1.5.2015 alkaen:

1. Ruuti.net – verkkosivun aloitetyökalu vakiinnutetaan nuorten aloitejärjestelmäksi Helsingin kaupungissa.
2. Jokaisessa kuntalaisille palveluita tuottavassa hallintokunnassa nimetään Ruuti-vastuuhenkilö, joka vastaa nuorten aloitteiden seuranta- ja raportointitietojen tuottamisesta Ruuti.net – verkkosivuille.
3. Nuori aloitteen tekijä saa kymmenen päivän sisällä tiedon siitä, missä virastossa aloite käsitellään, kuka vastaa aloitteen käsittelystä ja miten aloitetta esitetään käsiteltävän.
4. Nuorisolautakunta käsittelee nuorten aloitteet kaksi kertaa vuodessa. Käsittelyssä nuorisolautakunta tekee esityksen kaupunginhallitukselle siitä, mitkä nuorten aloitteet merkitään tiedoksi ja mitkä viedään kaupunginvaltuuston päätöskäsittelyyn.
5. Kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet kerran vuodessa.
6. Järjestelmästä vastaa nuorisoasiainkeskus. Nuorisolautakunta esittää kaupunginhallitukselle selvitettäväksi, miten kaupungin käsiteltäväksi tulevat aloitteet tulevaisuudessa voitaisiin keskitetysti hoitaa esimerkiksi kaupunginkanslian alaisuudessa.

Käsittely

12.06.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Tommi Laitio: lisäys kohtaan 4: Käsittelyssä nuorisolautakunta tekee esityksen kaupunginhallitukselle siitä, mitkä nuorten aloitteet merkitään tiedoksi ja mitkä viedään kaupunginvaltuuston päätöskäsittelyyn.

Vastaehdotus:

Aleksej Fedotov: kohta 6. Järjestelmästä vastaa kaupunginkanslia yhteistyössä nuorisoasiainkeskuksen kanssa.

Kannattajat: Benjamin Ellenberg

Vastaehdotus:

Timo Kontio: Muutetaan kohdan yksi asiakohta kuusi muotoon:

"Järjestelmästä vastaa nuorisoasiainkeskus. Nuorisolautakunta esittää kaupunginhallitukselle selvitettäväksi, miten kaupungin käsiteltäväksi tulevat aloitteet tulevaisuudessa voitaisiin keskitetysti hoitaa esimerkiksi kaupunginkanslian alaisuudessa."

Kannattajat: Vesa Korkkula

1 äänestys

JAA-ehdotus: kohta 6. Järjestelmästä vastaa kaupunginkanslia yhteistyössä nuorisoasiainkeskuksen kanssa.

Ei-ehdotus: Muutetaan kohdan yksi asiakohta kuusi muotoon:

"Järjestelmästä vastaa nuorisoasiainkeskus. Nuorisolautakunta esittää kaupunginhallitukselle selvitettäväksi, miten kaupungin käsiteltäväksi tulevat aloitteet tulevaisuudessa voitaisiin keskitetysti hoitaa esimerkiksi kaupunginkanslian alaisuudessa."

Jaa-äännet: 1

Aleksej Fedotov

Ei-äännet: 4

Helena Kantola, Timo Kontio, Vesa Korkkula, Marlon Moilanen

Tyhjä: 4

Benjamin Ellenberg, Fatbardhe Hetemaj, Olli Isoaho, Sanna Lehtinen

Poissa: 0

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan kohdan yksi asiakohta kuusi muotoon:

"Järjestelmästä vastaa nuorisoasiainkeskus. Nuorisolautakunta esittää kaupunginhallitukselle selvitettäväksi, miten kaupungin käsiteltäväksi tulevat aloitteet tulevaisuudessa voitaisiin keskitetysti hoitaa esimerkiksi kaupunginkanslian alaisuudessa."

Jaa-äännet: 2

Fatbardhe Hetemaj, Olli Isoaho

Ei-äännet: 7

Benjamin Ellenberg, Aleksej Fedotov, Helena Kantola, Timo Kontio, Vesa Korkkula, Sanna Lehtinen, Marlon Moilanen

Tyhjä: 0

04.05.2015

Kj/4

Poissa: 0

Esittelijä

nuorisotoimenjohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Inari Penttilä, suunnittelija, puhelin: 89091
inari.penttila(a)hel.fi
Markku Toivonen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 89053
markku.toivonen(a)hel.fi

04.05.2015

Kj/5

§ 475

Lainan myöntäminen Maanviljelyslyseon osakeyhtiölle

HEL 2015-001998 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Heikki Kohi, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 36124
heikki.kohi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää Helsingin yhteislyseota ylläpitävälle Maanviljelyslyseon osakeyhtiölle 1 950 000 euron suuruisen koululainan talousarvion kohdalta 9 01 02 01, Lainojen myöntäminen kouluille, koulukiinteistössä tehtäviin perusparannuksiin seuraavin ehdoin:

Laina-aika: laina on lyhennyksistä vapaa. Laina-aika on koulun ylläpitäjän ja kaupungin välillä tehdyn sopimuksen voimassaoloaika edellyttäen, että vakuudet ovat voimassa.

Lainan korko: lainasta maksettava korko on valtiovarainministeriön puolivuositain vahvistaman peruskoron (tällä hetkellä 0,25 %) suuruisen.

Lainan vakuus: lainansaaja panttaa lainan vakuudeksi kaupungin omistaman tontin vuokraoikeuteen kohdistuvia panttikirjoja tai muun kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston hyväksymän vakuuden.

Lainan erityisehto: Kiinteistövirastolle on toimitettava ennen lainan nostamista yhteenveto tarjouspyynnöistä ja perustelut valituista urakoitsijoista, lainaerien nostamista varten kustannusseuranta ja hankkeen valmistuttua loppuselvitysraportti rakennuskustannuksista. Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 tekemän päätöksen mukaisia velan yleisiä ehtoja sekä yleisiä panttaus- ja takausehtoja. Edelleen kaupunginhallitus päättää kehottaa

kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Esittelijän perustelut

Helsingin yhteislyseon ylläpitäjä Maanviljelyslyseon osakeyhtiö hakee Helsingin kaupungilta koulusopimuksen 6 kohdan perusteella 1 950 000 euron lainaa kiinteistön julkisivun ja ikkunoiden perusparannukseen. Helsingin kaupungin ja ylläpitäjän välillä tehdyn koulusopimuksen 6 kohdan mukaisesti sopimuskoulun on haettava perusparantamiseen ja uudisrakentamiseen tarkoitettua lainaa ensisijaisesti kaupungilta.

Maanviljelyslyseon osakeyhtiön hallitus on teettänyt vuosien 2012-2014 aikana koulurakennuksen ikkunoista ja julkisivurakenteista erilliset kuntotutkimukset, joiden perusteella hallitus päätti kokouksessaan 2.12.2014 valita julkisivun ja ikkunoiden korjaustavaksi julkisivujen uudelleenrakentamisen. Tällä remontointitavalla saavutetaan pisin käyttöikä eivätkä kustannukset poikkeaa merkittävästi vaihtoehdoisen peittävän korjaustavan kustannuksista. Perusparannushankkeen yksityiskohtaiset perustelut (hakemusliite) kustannusarvioineen ja aikatauluineen toimitettiin opetusvirastoon 11.12.2014.

Kiinteistöviraston tilakeskus on 13.4.2015 antanut puoltavan lausunnon, jonka mukaan valitulla korjaustavalla on parhaat mahdollisuudet taata hankkeen onnistuminen ja rakentaa pitkäikäinen julkisivu.

Opetuslautakunta on antanut 14.4.2015 (§ 57) puoltavan lausunnon, jonka mukaan opetuslautakunta pitää tärkeänä, että koulurakennuksen oikea-aikaisilla kunnossapitotoimenpiteillä ylläpidetään oppimisympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta.

Helsingin yhteislyseon kaupungin lainapääoma on tällä hetkellä yhteensä 1 390 627,57 euroa. Kiinteistöviraston tonttiosasto on 8.4.2015 arvioinut kaupungin omistamalla korttelin 47001 vuokratontilla 1 sijaitsevan Maanviljelyslyseon osakeyhtiön omistaman koulurakennuksen tekniseksi nykyarvoksi noin 13 000 000 euroa. Kiinteistöviraston laatimasta Helsingin yhteislyseon kiinteistöarviosta laskettava 90 %:n vakuusarvo 11 700 000 euroa kattaa reilusti tulevan lainapääoman.

Nykyisin voimassa olevista, kaupunginvaltuuston 14.9.2011 (§ 153) hyväksymistä, koulusopimuksista on poistettu maininta lainojen korottomuudesta. Voimassa olevan käytännön mukaan uudet sopimuskouluille myönnettävät lainat ovat korollisia ja koululainasta maksettava korko on peruskoron suuruinen. Laina-aika on koulun

04.05.2015

Kj/5

ylläpitäjän ja kaupungin välillä tehdyn sopimuksen voimassaoloaika. Esittelijä pitää perusteltuna 1 950 000 euron suuruisen koululainan myöntämistä Maanviljelyslyseon osakeyhtiölle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Heikki Kohi, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 36124
heikki.kohi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Maanviljelyslyseon osakeyhtiö/Helsingin yhteislyseon lainahakemus
- 2 Tilakeskuksen lausunto 13.4.2015

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Tiedoksi

Opetusvirasto
Kiinteistövirasto
Varainhallinta

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 14.04.2015 § 57

HEL 2015-001998 T 02 05 03 00

Lausunto

Opetuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Opetuslautakunta pitää tärkeänä, että koulurakennuksen oikea-aikaisilla kunnossapitotoimenpiteillä ylläpidetään oppimisympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta.

Lausuntopyyntö on lähetetty kiinteistövirastolle arvion saamiseksi hankkeen rakennusteknisestä tarpeellisuudesta.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Kj/5

14.04.2015 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Elina Hurmekoski, taloussihteeri, puhelin: 310 86343
elina.hurmekoski(a)hel.fi
Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

§ 476

Lausunto ympäristöministeriölle Asumisen tuki- ja verojärjestelmien vaikuttavuus -raportista

HEL 2014-001484 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa ympäristöministeriölle seuraavan lausunnon Asumisen tuki- ja verojärjestelmien vaikuttavuus -raportista.

Kaupunginhallitus toteaa, että asumisen vero- ja tukijärjestelmän kehittäminen on tarkoituksenmukaista ja järjestelmän toimivuus edellytys toimiville asuntomarkkinoille. Helsingin asuntotilanne eroaa monin tavoin muun Suomen tilanteesta. Asumisen hintaerot ovat muuta maata merkittävästi suuremmat ja erityispiirteenä Helsingissä on mm. kaupungin sisällä asuntojen sijainnista johtuvat merkittävät hinta- ja vuokraerot.

Työryhmä on tehnyt ehdotukset verotuksen, asumistuen, asumisen tuotantotukien, korjausrakentamisen ja asumisen tukien rahoituksen näkökulmasta.

Verotus

Verotuksen osalta työryhmä esittää asuntolainojen korkovähennysoikeuden asteittaisen pienentämisen jatkamista siten, että vähennys poistuisi kokonaan vuoteen 2019 mennessä, asuinkiinteistöjen kaupasta perittävän varainsiirtoveron alentamista samalle tasolle osakehuoneistojen kaupasta perittävän varainsiirtoveron kanssa sekä ensiasunnon hankinnan varainsiirtoverovapauden poistamista.

Ehdotuksia perustellaan mm. eri hallintamuotojen nykyistä tasapuolisemmalla kohtelulla. Nykyisen verokohtelun arvioidaan lisäävän omistusasuntojen kysyntää ja samalla vähentävän vuokra-asuntosektorin kehittymistä ja toimintaa. Kaupunginhallitus toteaa, että asumismuotojen verokohtelun neutraliteetti on tavoiteltava näkemys. Suomessa merkittävälle osalle asukkaista omistusasuminen on tavoiteltava asumisen hallintamuoto. Nykyiset kannusteet eivät ainakaan Helsingissä ole vähentäneet vuokra-asuntojen kysyntää. ASP-järjestelmän jatkaminen nykyisenkaltaisena on kannatettavaa. Ensiasunnon varainsiirtoverovapauden poisto saattaa toimia asuntokauppoja hidastava tekijänä, erityisesti ensimmäiseen asuntoon siirryttäessä.

Kaupunginhallitus toteaa pitävänsä hyvänä ehdotusta yhtenäistää asuntokaupan varainsiirtovero riippumattomaksi talotyypistä.

Asuntomarkkinoiden tehokas toiminta Helsingissä edellyttää riittävää uustuotannon määrää, erihintaisia asumisen vaihtoehtoja eri kaupunginosissa sekä erilaisia asumisen hallinta- ja rahoitusmuotoja. Hyvin toimivilla asuntomarkkinoilla asunnon vaihtaminen on mahdollista kotitalouden tarpeiden ja tulo- ja varallisuustason muuttuessa. Asuntomarkkinoilla tarvitaan sekä kannustimia että sääntelyä.

Asumistuet

Työryhmä ehdottaa parempaa tilastointia asumiseen käytettävästä toimeentulotukimenoista. Kaupunginhallituksen mukaan on hyvä, mikäli jatkossa olisi käytettävissä ajan tasalla olevaan ja täsmällistä tietoa toimeentulotuen osuudesta, jolla katetaan asumisen kuluja. Toimeentulotuki maksetaan tällä hetkellä kunnan päätöksellä, joten tämä tilastointi edellyttää kunnilta toimenpiteitä. Lähivuosina toimeentulotuen maksatus on siirtymässä Kelan tehtäväksi, jolloin kuntien tilastointivastuulle jää jatkossa lähinnä harkinnanvaraisen toimeentulotuen osuus. Työryhmä esittää asumistuessa hyväksyttävien asumismenojen enimmäismäärän korottamista. Kaupunginhallitus toteaa, että Helsinki on jo aikaisemmissa asuntopoliittisissa kannanotoissaan todennut, että asumistuen korvaustaso on riittämätön Helsingin olosuhteissa. Asumistuen korvaustason pienuus aiheuttaa toimeentulotukiriippuvuutta ja kannustinloukkuja työn vastaanottamisessa. Kaupunginhallitus kannattaa vuoden 2015 alusta voimaan tulleen asumistukijärjestelmän toimivuuden arviointia. Asumistukiuudistus tuli voimaan jo vuoden alusta, mutta tulotason tarkistuksia tehdään koko vuoden ajan sitä mukaan kun asiakkaan normaali vuositarkistuspäivä on, joten tietoa on saatavissa vasta loppuvuodesta. Helsinki pitää tärkeänä sekä koko järjestelmän arviointia, että alueellisen tarkastelun tarpeellisuutta.

Työryhmän esitys eläkkeensaajien asumistuen ja opintotuen asumislisän yhdistämisen selvittämisestä yleisen asumistuen tai järjestelmien määräytymisperusteiden yhtenäistämiseksi on kannatettava ja tarkoituksenmukainen ehdotus. Erityisesti nyt kun eläkkeensaajien asumistuen saajista noin 40 prosenttia on iältään alle 65-vuotiaita, ei ole perusteita pitää näitä kahta järjestelmää erillään. Opiskelijoiden asumislisän luonne on selkeästi lyhytkestoisempi ja tietyn ikäluokan elämänvaiheeseen liittyvä.

Helsingiläisistä kotitalouksista yleisen asumistuen piirissä on noin 28 500 kotitaloutta ja eläkkeensaajien asumislisän piirissä 20 500

henkilöä. Pääsääntöisesti kummankin asumistuen saajat asuvat vuokra-asunnoissa, yleisen asumistuen saajista 14 650 asui valtion tukemassa asunnossa ja 13 830 vapaarahoitteisessa asunnossa. Yhteensä Helsingissä on noin 330 000 kotitaloutta. Pääsääntöisesti valtion tukemat vuokra-asunnot ovat oikean kohderyhmän käytössä. Tulokvintiilitarkastelu on yksistään riittämätön, jotta voitaisiin tehdä johtopäätöksiä asumisajan rajaamisesta tai asumisaikaisesta tulojen tarkastuksesta. Samanaikaisesti tulee tarkastella myös asukkaiden ikää, tosiasiallisia mahdollisuuksia asunnonvaihtoon sekä yhteiskunnallisten menojen säästöä.

Asumisen tuotantotuet

Kaupunginhallitus kannattaa työryhmän ehdotusta keskittää valtion tukema tuotanto kaupunkiseuduille. Ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista kategorisesti rajata vuokra-asuntotuotantoa pieniin asuntoihin. Esimerkiksi Helsingissä joka neljäs lapsi asuu kaupungin vuokra-asunnossa eikä ole osoitettavissa, että esimerkiksi uusilla alueilla olisi järkevää rakentaa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja pelkästään yhden ja kahden hengen kotitalouksille.

Tuotantotukien avulla pyritään pitämään asunnot kohtuuhintaisina asukkaille. Koska valtion tukemassa vuokratukemassa asuu merkittävä määrä pienituloisia asukkaita, jotka eivät kuulu enää asumistukien piiriin, tulee tuotantotukien avulla varmistaa asumisen kohtuuhintaisuus jatkossakin. Tuotantotuki kohdistuu asukkaiden eduksi omakustannusperusteisessa asuntokannassa.

Helsingin näkökulmasta on tärkeää, että asuntopolitiikassa ei tehdä sellaisia toimenpiteitä, joista aiheutuu asukkaille kannustinloukkoja, alueille ja taloihin segregatiota tai alan toimijoille hallinnon lisääntymistä. Vuokrasopimusten määräaikaaisuutta tai asukkaiden tulojen tai varallisuuden tarkistamista kesken asumiskauden tulee selvittää tarkemmin. Asumisen tulisi turvata mahdollisuus pitkäjänteisyyteen muissa elämän valinnoissa.

Nykyisestä pirstaloituneesta lainoitus- ja tukijärjestelmästä on hyvä päästä kohti ymmärrettävämpää ja hallittavampaa kokonaisjärjestelmää. Helsingille on tärkeää, että lainoitus- ja tukijärjestelmät ovat aidosti tukevia, kuten tällä hetkellä yhden prosentin omavastuukorko ja käynnistysavustus. Tukien pitäisi olla myös olisivat pysyviä niin, että tuen ehdot ja avustusten määrät olisivat tiedossa pitkäksi aikaa etukäteen. Edellä mainitut tuet ovat voimassa tämän vuoden loppuun asti. Suhdanneluonteisia avustuksia tulisi käyttää erillisen harkinnan mukaan tarvittaessa.

Omakustannusvuokran määrittämistä koskevassa uudessa lainsäädännössä ei tulisi lisätä byrokratiaa ja vaikeuttaa korjaustoiminnan järjestämistä. Korjausrakentamisen lainoitusta tulee jatkaa jatkossa siten, että korjauslainoituksen ehdot ja korjausrakentamisen tuki (avustukset) olisivat samalla tasolla kuin uudisrakentamisessa. Koska asuntojen omistajat useimmiten tasaavat pääomakustannukset, on tärkeää, jotta vuokrat pystytään pitämään kohtuuhintaisina, että korjausrakentamisen tuki- ja avustusehdot ovat pysyvästi samalla edullisella tasolla uustuotannon kanssa.

Asumisoikeusasuminen

Kaupunginhallitus toteaa tarkoituksenmukaiseksi keskittää asumisoikeustuotanto suurimpiin kaupunkeihin.

Asumisoikeuskohteiden rahoitusrakenteen kehittämistä riskienhallinnan näkökulmasta selvitetään tällä hetkellä ympäristöministeriön toimesta ja jatkoselvitysten tulosten pohjalta tulee harkita kehittämistoimet.

Asumisoikeusasuntojen kohdentamista erityisesti ara-vuokra-asunnoista muuttaville saattaa hyötyyn nähden tuottaa enemmän hallinnon toimia. Asumisoikeusasuntokanta on vielä suhteellisen pieni eikä senkään vuoksi ole tarkoituksenmukaista kohdentaa asuntoja erityisesti ara-vuokra-asunnoista tuleville.

Käyttövastikkeiden läpinäkyvyyteen on kiinnitetty jatkuvasti enemmän huomiota ja on Valtion rahoitus- ja kehittämiskeskuksen säännöllisessä valvonnassa. Myös asukkaiden osallistumismahdollisuudet ovat riittävällä tasolla tällä hetkellä.

Erityisryhmien asuminen

Kunnilla on hyvä näkemys erityisryhmien asuntojen sijainnista, koosta tai tarpeesta oman kunnan alueella. Erityisryhmien asumisen tukemista tulee jatkaa ja arvioida laitoshoidon purkamisen kokonaistaloudellisuutta ja edelleen kehittää uusia asumisen tukimuotoja niin kotona asumisen tukemiselle kuin palveluasumiselle.

Asumisen tukien rahoitus

Valtion asuntorahaston kautta rahoitetaan erityisryhmien investointiavustukset, kunnallistekniikka-avustukset, korjausrakentamisen käynnistysavustukset, erilaiset korkotukimallit, taantuvien alueiden tervehdyttämisavustukset. Asuntomarkkinoille on tyypillistä voimakkaat suhdannevaihtelut. Suhdannevaihteluiden tasaamiseksi tarvitaan erilaisia suhdanneluonteisia avustuksia niin asuntotuotannon tai korjaustoiminnan lisäämiseksi tai rakennusalan työttömyyden vähentämiseksi.

04.05.2015

Kj/6

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristöministeriö, hankeryhmän kuulemispyyntö 2015
- 2 Ympäristöministeriön raportti, Asumisen tuki- ja verojärjestelmien vaikuttavuus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ympäristöministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa Asumisen tuki- ja verotusjärjestelmän vaikuttavuus -raportista 8.5.2015 mennessä. Ympäristöministeriö asetti lokakuussa 2013 työryhmän selvittämään asumisen nykyisen tukijärjestelmän vaikuttavuutta ja tehokuutta sekä tekemään ehdotuksen järjestelmän kehittämiseksi. Työryhmän tehtävänä oli asettaa asumisen tukijärjestelmälle tavoitteet, valmistella ja toteuttaa kokonaisarviointi asumisen verotuksen ja tukijärjestelmän vaikuttavuudesta ja tehokkuudesta sekä esittää kehittämissuhteita perustuen nykyjärjestelmän kokonaisarviointiin. Työryhmän kehittämissuhteet liittyvät verotukseen, asumistukeen, asumisen tuotantotukeen, korjausrakentamiseen sekä asumien tukien rahoitukseen. Työryhmä luovutti raportin helmikuussa 2015.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Kj/6

mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristöministeriö, hankeryhmän kuulemispyyntö 2015
- 2 Ympäristöministeriön raportti, Asumisen tuki- ja verojärjestelmien vaikuttavuus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ympäristöministeriö

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginjohtaja/J 26.02.2014 § 23

HEL 2014-001484 T 00 01 06

Päätös

Vs. kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä merkitä tiedoksi Helsingin kaupungin vastauksena seuraavat näkemykset ympäristöministeriön lausuntopyyntöön koskien asumisen tukijärjestelmien kehittämistä.

Ympäristöministeriö on asettanut hankkeen selvittämään nykyisen asumisen tukijärjestelmän ja verotuksen vaikuttavuutta sekä tekemään ehdotuksia niiden kehittämiseksi. Hankeryhmä on pyytänyt sidosryhmiltä työnsä tueksi näkemyksiä kehittämistarpeista.

Asuntotuotanto ja korjausrakentaminen

Asuntojen rakentamisen ja perusparantamisen tukien tavoitteena on tuottaa kohtuuhintaista asumista. Valtion korkotukilainan ehdot ovat pitkään olleet sellaiset, ettei järjestelmään tosiasiallisesti ole liittynyt mitään tukielementtiä. Tavallisten vuokra-asuntojen rakentamiseen myönnettävien korkotukilainojen omavastuukoron laskeminen

1 prosenttiin on ollut myönteinen muutos lainaehtoihin. Valtion tulisikin nopeammin ja joustavammin reagoida rahoitusmarkkinoiden ja yleisen korkotason muutoksiin. Määrättyihin ehtoihin sitoutumisen sijaan korkotukilainan ehtoja tulisi tarkistaa aina tarpeen mukaan siten, että sekä uudistuotannossa että korjausrakentamisessa lainaehdot aidosti tukisivat kohtuuhintaisen asumisen toteuttamista ja olisivat toimijoille kannattavia ja houkuttelevia

Eri aikoina markkinoille tuodut asuntorakentamisen rahoitusmallit ovat johtaneet tilanteeseen, jossa valtion tuella rakennettu asuntokanta muodostaa joukon erilaisilla ehdoilla ja rajoitusajoilla toteutettuja asuntoja. Määräaikaisia tukia ja rahoitusmalleja luotaessa tulisi huolellisesti arvioida niiden vaikutusta ja kohdentamista: tuetaanko uusilla malleilla ensisijaisesti kohtuuhintaista asumista vai esimerkiksi rakennusteollisuutta ja työllisyyttä.

Tasaisen asuntotuotannon tukemiseksi ARA-tuotannon riittävät myöntämisvaltuudet tulee turvata riittävän pitkällä aikajänteellä, jotta hankkeiden aloitukseen ei tule viivästyksiä. On tärkeää, että sekä vuokra- että asumisoikeustuotannon jatkuvat edellytykset taataan Helsingissä ja muissa kasvukeskuksissa. Aravuokra- ja asumisoikeusasuntojen määrien sitominen toisiinsa kuntakohtaisten korkotukilainavarausten myöntämisessä ei ole lisännyt asuntotuotantoa Helsingissä, ja vastaavan periaatteen jatkaminen ei ole kannatettavaa.

Asuntorakentamisen edistämiseksi valtion tulisi osoittaa vastuullisuutensa maanomistajana ja luovuttaa omistuksessaan olevat maa-alueet Helsingin seudulla kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon.

Erityisryhmien asunnot

Sujuvan asuntorakentamisen edistämiseksi erityisryhmien asuntohankkeiden korkotukilaina- ja investointiavustuspäätökset tulisi aina tehdä kunnan tarpeet ja yhdyskuntarakenne huomioiden. Samojen ohjausperiaatteiden soveltaminen erilaisissa ja erikokoisissa kunnissa ei välttämättä ole tarkoituksenmukaista. Helsingin hallintokunnissa tehdään aina huolellinen kohteiden sijoittamisen ja hankekoon arviointi ennen kuin hankkeelle haetaan valtion tukea.

Meneillään olevan laitospäätöksen asuminen purkamisen kokonaistaloudelliset vaikutukset tulisi selvittää osana erityisryhmien asuntojen tuki- ja avustujärjestelmän arviointia. Erityisryhmien asuntorakentamisen tukien riittävydestä tulee huolehtia suhteessa nykyisiin ja tuleviin asumisen kehittämistavoitteisiin.

Asuinalueiden kehittäminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Vanhojen asuinalueiden kehittämiseksi toivotaan valtiolta pitkäjänteisempää tukea. Asuinalueisiin panostamiseen tulisi kehittää pysyvämpi instrumentti hallituskausittaisten ohjelmien ja erillishankkeiden sijaan.

Helsingin seudun kuntien näkökulmasta valtion infra-avustusten myöntäminen myös täydennysrakentamiskohteisiin olisi erittäin tärkeää.

Asumistukijärjestelmän uudistaminen 2015

Siirtyminen sosiaali- ja terveysministeriön esittämään kokonaisvuokramalliin asumistuen laskennassa on hyvä ja tuen hakemista selkeyttävä muutos. Helsingin kaupunki katsoo kuitenkin, että esitetyssä uudessa laskentamallissa ei ole riittävästi huomioitu Helsingin asumiskustannusten tasoa eikä uudistus siten vastaa Helsingin ajamaa näkemystä asumistuen tason tarkistamisesta lähemmäksi todellisia asumiskustannuksia. Uudistuksen käyttöönoton jälkeen tulisi arvioida miten uusi asumistukijärjestelmä korvaa todellisia asumismenoja eri puolilla Suomea.

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

04.05.2015

Kj/8

§ 477

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 18 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Kh:n puheenjohtaja 27.4.2015

jaostot

- konserni 27.4.2015

- johtamisen 29.4.2015

- tietotekniikka

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat

- Taloushallintopalvelu

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava

- sivistystointa johtava

- sosiaali- ja terveystointa johtava

- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava

kaupunginkanslia

- kansliapäällikkö

- elinkeinojohtaja

- hallintojohtaja

- henkilöstöjohtaja

- kaupunginlakimies

- rahoitusjohtaja

- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja

- tietotekniikkapäällikkö

- viestintäpäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos

- toimitusjohtaja

04.05.2015

Kj/8

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.05.2015

Kj/9

§ 478

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 18 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 479

Lausunto erityisryhmien alennus- ja vapaalipuista sekä oikeudesta matkustaa ilman lippua uudessa vyöhykemallissa

HEL 2015-002286 T 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle seuraavan lausunnon erityisryhmien alennus- ja vapaalipuista sekä oikeudesta matkustaa ilman lippua uudessa vyöhykemallissa:

Helsingin kaupunki pitää perusteltuna lausuntopyynnössä esitettyä erityisryhmien lippujen hinnoitteluperiaatetta. Kun mahdolliset lisäalennukset, vapaaliput tai oikeus matkustaa ilman lippua perustuisivat jatkossa vain liikennepoliittisiin linjauksiin ja liikenneturvallisuuteen, olisivat perusteet yhtenäiset koko seudulla.

HSL:n nykyiset alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteet on määritelty pääosin 80-luvulla, jolloin joukkoliikenteen esteettömyys oli nykyistä heikompi ja erityisryhmien oli vaikeampi käyttää joukkoliikennettä. Alennuksia ja vapaalippuja onkin vuosikymmenten kuluessa myönnetty vammaisryhmille myös joukkoliikenteen esteellisyyden perusteella. Tämä peruste alennuslipuille on häviämässä sitä mukaa kuin joukkoliikenteessä käytettävä kalusto ja maksulaitteet tulevat uudessa järjestelmässä olemaan pääosin esteettömiä.

Helsingin kaupunki kannattaa lausuntopyynnössä esitettyjä muutoksia alennuskäytäntöihin ja lipun ostoa koskeviin käytäntöihin sillä poikkeuksella, että sokeiden henkilöiden osalta nykyisen käytännön

jatkamista tulisi harkita uudelleen. Sokeille eivät matalalattiaiset kulkuneuvot tai uusi lipunleimauslaite merkitse ratkaisevaa toimintakyvyn tukea toisin kuin liikuntaesteisille.

Työryhmän suositus, että seniorilippu otetaan käyttöön 70 vuotta täyttäneille HSL:n hallituksen aiemman päätöksen mukaan, on kannatettava. HSL:n ehdotuksessa nuoret ja työikäiset kansan- ja takuueläkkeen saajat nousevat kuitenkin ongelmaryhmäksi. HSL:n tuleekin harkita, millä tavoin nämä ryhmät voitaisiin sisällyttää yli 70-vuotiaille suunnatun alennushintaisen päivälipun piiriin.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö erityisryhmien alennuslipuista ja oikeudesta matkustaa ilman lippua

Vyöhykemallin toteutuksen periaatteet on 10.12.2013 päätetty lukuun ottamatta eräiden alennus- ja vapaalippuja saavien ryhmien matkalippuja sekä oikeutta matkustaa ilman lippua.

HSL:n erityisryhmiä koskeva selvitys on valmistunut tammikuussa 2015. HSL pyytää jäsenkuntien lausuntoja muista kuin jo päätetyistä muutoksista 30.4.2015 mennessä.

Lausuntopyyntö on liitteenä 1, raportti on liitteenä 2, ote HSL:n hallituksen pöytäkirjasta on liitteenä 3, lippujen omakustannushinnat ja kuntien tuki on liitteenä 4 sekä yhteenveto asiakasryhmistä, muutosesityksistä ja alustavat myöntämisperusteet vuonna 2017 on liitteenä 5.

Lausuntopyyntö perustuu asiaa valmistelleen virkamiestyöryhmän esitykseen. HSL:n hallitus päättää asiasta vasta lausuntokierroksen jälkeen touko-kesäkuussa 2015.

Alennusryhmät

Virkamiestyöryhmä esittää että mahdolliset lisäalennukset, vapaaliput tai oikeus matkustaa ilman lippua perustuisivat jatkossa vain liikennepoliittisiin linjauksiin ja liikenneturvallisuuteen. Perusteiden tulisi olla yhtenäiset koko seudulla. Lisäksi virkamiestyöryhmä on tehnyt seuraavat suositukset:

- Työryhmän suositus on, että kaarimalliin ei toteuteta nykyisen kaltaisia eläkeläisten alennusryhmiä.

- Työryhmän suositus on, että kaarimalliin ei toteuteta nykyisen kaltaista Invalidit –asiakasryhmää eikä Sokeat –asiakasryhmää.

- Työryhmän suositus on, että kaarimallissa pientä lasta vaunuissa, rattaissa tai pyörätuolissa kuljettavalla on oikeus matkustaa ilman lippua vain niissä busseissa, joissa kertalipun osto tai matkakortin leimaaminen on mahdollista vain edessä
- Työryhmän suositus on, että kaarimallissa pyörätuolilla liikkuvalla on oikeus matkustaa ilman lippua vain niissä busseissa, joissa kertalipun osto tai matkakortin leimaaminen on mahdollista vain edessä.
- Työryhmän suositus on, että rollaattoria käyttävällä henkilöllä ei ole kaarimallissakaan oikeutta matkustaa ilman lippua.
- Työryhmän suositus on, että oikeus saattajaan säilytetään nykytilanteen mukaisena myös kaarimallissa.
- Työryhmän suositus on, että Suomen sotien veteraaneille myönnetyt vapaaliput säilytetään ennallaan.
- Työryhmä suosittelee, että seniorilippu otetaan käyttöön 70 vuotta täyttäneille hallituksen aiemman päätöksen mukaan.

Kaarimallissa tulisi olemaan käytössä seuraavat asiakasryhmät (alennus aikuisen hinnasta):

- aikuinen 18 vuodesta alkaen
- lapsi 7-17 vuotta, alennus 50 % kausi-, arvo- ja kertalipuista
- opiskelija 18 - 29 vuotta, alennus 50 % kausi- ja arvolipuista
- seniori 70-vuotiaasta alkaen, alennus 50 % arvolipuista klo 9 - 14 alkavilla matkoilla
- sotaveteraanit, vapaalippu (yhdistetty sotainvalidit ja rintamaveteraanit)

Oikeus matkustaa ilman lippua

Pääperiaatteena on, että kaikilla matkustajilla on voimassa oleva matkalippu. Seuraavilla ryhmillä on kuitenkin oikeus matkustaa ilman lippua:

- alle 7-vuotiaat lapset (mahdollisesti poikkeuksia U-linjoilla)
- saattaja, kun saatettavalla on Oikeus saattajaan -kantakortti
- virka-asuinen ja siviilipukuinen poliisi
- virka-asuinen HSL:n liikenteen kuljettaja (ei U-linjoilla) ja matkalippujen tarkastaja

- siviiliasuinen, työtehtävissä oleva HSL:n matkalippujen tarkastaja
- työasuinen, matkalippujen tarkastajia avustava järjestyksenvalvoja, kun tarkastajien kanssa työ- tai järjestyksenvalvontatehtävissä

Niissä busseissa, joissa matkakortin leimaaminen on mahdollista vain edessä, on seuraavilla ryhmillä oikeus matkustaa ilman lippua:

- pientä lasta (0-6 vuotta) lastenvaunuissa, -rattaissa tai pyörätuolissa kuljettava henkilö (yksi henkilö)

- pyörätuolia käyttävä henkilö

Oikeus saattajaan -kantakortti

- kuten nykyisin.

HSL:n jo päättämät uudistukset

Helsingin seudun matkakorttijärjestelmä uusitaan ja koko seudulle toteutetaan ajantasainen matkustajainformaatiojärjestelmä (LIJ2014-hanke). Samassa yhteydessä on valmisteltu seudun uutta taksa- ja lippujärjestelmää. Uusi vyöhykemalli (kaarimalli) on tarkoitus ottaa käyttöön teknisen järjestelmä uudistuksen ja matkakorttien vaihdon jälkeen noin vuonna 2017.

Taksa- ja lippujärjestelmän uudistaminen on edennyt vaiheittain. HSL:n hallitus päätti 10.12.2013 vyöhykekaarten ja lippulajien välisistä hintasuhteista uudessa vyöhykemallissa. Samalla päätettiin, että pääkaupunkiseudun alueella (Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa) on minimiostoksena kaksi kaarta. Kaarimalli mahdollistaa seudun tariffijärjestelmän alueellisen laajentamisen riippumatta kunta- ja hallintorakenteista. Vyöhykekaarten rajat perustuvat ensisijaisesti etäisyyteen Helsingin keskustasta/ keskustaan.

Asiakasryhmistä HSL:n hallitus päätti seuraavaa:

- Lapset ja nuoret: Lastenlipun ikäraja korotetaan yhdellä ikävuodella, jolloin lipun voivat ostaa 7 - 17-vuotiaat. Opiskelijalippu myönnetään 18 - 29 -vuotiaille vakinaisesti HSL-alueella asuville sekä ulkomaalaisille vaihto-opiskelijoille, jotka täyttävät muut opiskelijalipun myöntämisperusteet. Lasten ja opiskelijalippujen hinnat ovat 50 % aikuisten lipun hinnasta.

- Ikäihmiset: Perustetaan seniorilippu 70 vuotta täyttäneille vakinaisesti HSL -alueella asuville. Lippu on päiväliikenteessä kaikkina viikonpäivinä klo 9 - 14 alkavilla matkoilla kelpaava arvolippu. Lipun alennus on 50 % aikuisten arvolipun hinnasta.

- Käynnistetään jatkoselvitys muista alennus- ja vapaalipuista, oikeudesta matkustaa ilman lippua sekä mahdollisuuksista siirtää joidenkin ryhmien joukkoliikennematkojen tukeminen kuntien ostopalveluiksi. Selvitys tehdään yhteistyössä valtakunnallisten toimijoiden kanssa. Selvitetään mahdollisuutta alentaa seniorilipun ikäraja 68 vuoteen tai vaihtoehtoisesti tarjota hiljaisen ajan lippua kaikille. Lisäksi selvitetään vammaisten alennuksen nostamista 25 % suuremmaksi.

Saadut lausunnot

Asiasta on pyydetty kaupunkisuunnittelulautakunnan, opetuslautakunnan, sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä vanhus- ja vammaisneuvoston lausunnot. Kaupunkisuunnittelulautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnot annettiin kahden äänestyksen jälkeen esittelijän ehdotuksesta poiketen. Äänestystulokset ilmenevät päätöshistoriasta.

Näiden lisäksi lausuntonsa ovat toimittaneet näkövammaisia edustavat järjestöt (Näkövammaisten keskusliitto ry, Förbundet Finland Svenska Synskadade rf, Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry, Svenska Synskadade i Mellersta Nyland ft ja Suomen Kuurosokeat) ja opiskelijajärjestöt (Aalto yliopiston ylioppilaskunta, Haaga-Helian opiskelijakunta, Helsingin yliopiston ylioppilaskunta, Laurea – ammattikorkeakoulun opiskelijakunta ja Metropolia ammattikorkeakoulun opiskelijakunta) sekä vammaisasiamies.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan mielestä uuden lippujärjestelmän alennusmuotoja voidaan yksinkertaistaa ja yhdenmukaistaa, mutta niitä ei voida kokonaan poistaa esitetyssä laajuudessa. Lastenvaunujen kanssa kulkevien mahtuminen busseihin on varmistettava, jos lastenvaunujen kuljettaminen on maksullista. Rattaissa kuljetettavan lapsen ikäraja voitaisiin laskea nykyisestä 6 vuodesta. Lautakunta kannattaa kuntakohtaisen kausilipun hinnoittelumahdollisuuden säilyttämistä.

Opetuslautakunta katsoo, että lippujärjestelmässä tulee säilyttää nykyiset oppilaiden ja opiskelijoiden alennukset. Lisäksi perusopetusikäisille oppilasryhmille pitäisi lisätä Helsingin sisäisessä liikenteessä maksuton matkustusoikeus klo 9.00 – 15.00 opetussuunnitelman mukaisille opintoretkille yms.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kiinnittää huomiota joukkoliikenteen kehittämiseen esteettömäksi. Vammaisten henkilöiden kuljetuspalvelut tulisi ensisijassa järjestää joukkoliikennettä kehittämällä. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että liikuntarajoitteisille, näkövammaisille ja vanhuksille tarjotaan jatkossakin alennuksia kuten

nykyisin. Lautakunta pitää myös tärkeänä, että pyörätuolien ja lastenvaunujen käyttäjille suunnatut edut on pidettävä ennallaan, ja myös rollaattorien ja muiden apuvälineiden käyttö on huomioitava.

Vammaisneuvosto pitää tärkeänä yhdenvertaisten ja esteettömien joukkoliikennepalvelujen kehittämistä. Vammaisneuvosto kannattaa alennuskriteereiden yksinkertaistamista ja yhdenmukaistamista, mutta ei alennuksen poistoa kokonaan joiltakin alennusryhmiltä. Oikeus matkustaa ilman lippua on säilytettävä pientä lasta kuljettavilla, pyörätuolilla liikkuvilla ja rollaattorilla liikkuvilla. Oikeus saattajaan on säilytettävä nykyisenlaisena.

Vanhusneuvosto pitää seniorilipun aikarajausta 9.00 – 14.00 tarpeettomana. Rajaus ottaa huomioon ikääntyneiden tärkeät liikkumistarpeet. Oikeus liputta matkustamiseen tulisi olla myös rollaattorilla tai pyörätuolilla liikkuvilla niissä busseissa, joissa lippua ei voi leimata keskiovelle.

Näkövammaisten Keskusliitto ry ym. kiinnittävät huomiota esteettömän joukkoliikenteen tarpeeseen ja yhdenvertaiseen kohteluun. Yhdistysten mielestä vammaisten henkilöiden alennus- ja vapaaliput tulisi säilyttää myös jatkossa.

Opiskelijajärjestöt kiinnittävät huomiota yli 29 -vuotiaiden opiskelijoiden asemaan ja lastenvaunujen kanssa liikkuvien kulkemiseen.

Vammaisasiamiehen lausunnon mukaan invalidien ja sokeiden nykyisillä asiakasryhmillä on säilytettävä 50 % alennus.

Pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmä on käsitellyt asiaa kokouksessaan 24.4.2015. Ryhmä päätti merkitä selostuksen tiedoksi.

Nykytilanne

Alennusliput

Aikuisten kausi- ja arvolippujen hinnoista alennuksia saavat asiakasryhmät vuonna 2015 ovat

- lapset 7-16 v, alennus 50 %
- opiskelijat 17 v alkaen, alennus 50 % (alennusryhmä 2); erillisten myöntämisperusteiden mukaan, 30 vuotta täyttäneiltä vaaditaan lisäksi Kelan opintotukipäätös
- eläkeläiset, jotka saavat Kelan takuueläkettä; alennus 50 % (alennusryhmä 2)

- eläkeläiset, jotka saavat Kelan kansaneläkettä; alennus 25 % (alennusryhmä 1)

- invalidit, joilla on liikuntaeste; alennus 25 % (alennusryhmä 1); vamman tai sairauden haitta-aste on määritelty tarkemmin myöntämisperusteissa.

Kelan myöntämää takuueläkettä saavien asiakkaiden osuus on nykyisin 0,7 % HSL:n matkakorttiasiakkaista (8 883 matkakorttia). Kelan myöntämää kansaneläkettä (vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke) saavien asiakkaiden osuus on 1,9 % (23 754 matkakorttia). Vähintään 70-vuotiaiden osuudet vuonna 2012 olivat Kelan takuueläkeläisten osalta 31 % ja Kelan kansaneläkeläisten osalta 48 %. Kelan eläkeläisten lippuihin käytetään tällä hetkellä kuntien lisäsubventiota noin 2,2 milj. euroa vuodessa, josta Helsingin osuus on 1,35 milj. euroa.

Invalidilippujen osuus on 0,4 % (5 358 matkakorttia). Lipun käyttäjistä noin 77 % oli vuonna 2012 vähintään 70-vuotiaita. Invalidilippuihin käytetään kuntien lisäsubventiota noin 0,27 milj. euroa vuodessa, josta Helsingin osuus on noin 0,20 milj. euroa.

Vapaaliput

Vapaalippuja myönnetään seuraaville asiakasryhmille: sokea, sotainvalidi, rintamaveteraani.

Sokeiden vapaalippujen osuus matkakorttiasiakkaista on 0,1 % (1 124 matkakorttia). Sokeista noin 42 % on yli 70-vuotiaita. Sokeiden vapaalippuihin käytetään tällä hetkellä kuntien lisäsubventiota noin 0,49 milj. euroa vuodessa, josta Helsingin osuus on noin 0,29 milj. euroa.

Sotainvalidien osuus matkakorttiasiakkaista on 0,1 % (356 matkakorttia) ja rintamaveteraanien 1,5 % (4 160 matkakorttia).

Oikeus matkustaa ilman lippua

Oikeus matkustaa ilman lippua HSL:n joukkoliikenteessä on seuraavilla asiakasryhmillä:

- alle 7-vuotiaat lapset (U-linjojen busseissa vain tietyin ehdoin)
- pientä lasta lastenvaunuissa, -rattaissa tai pyörätuolissa kuljettava henkilö tietyin ehdoin (poikkeuksia U-linjoilla)
- saattaja (kun saatettavalla on Oikeus saattajaan -kantakortti)
- pyörätuolia käyttävä henkilö ja hänen saattajansa (kun saatettavalla on Oikeus saattajaan -kantakortti).

Muut oikeudet koskevat joukkoliikennettä palvelevaa henkilökuntaa ja poliiseja.

Ilman lippua matkustamaan oikeutettujen määrästä ei ole arvioita.

Saattajan kanssa liikkuvalla pyörätuolin käyttäjällä oikeus matkustaa ilman lippua, mutta yksin pyörätuolin kanssa matkustavalla on oltava matkalippu. Pyörätuolia käyttävälle ei kuitenkaan anneta tarkastusmaksua, jos hän ei ole voinut ostaa lippua. Vantaalla pyörätuolin käyttäjällä on oikeus matkustaa ilman lippua Vantaan sisäisillä linjoilla.

Rollaattoria käyttävillä henkilöillä ei ole oikeutta matkustaa ilman lippua. Matkalippujen tarkastustilanteessa rollaattorin käyttäjä on rinnastettu pyörätuolilla liikkuvaan eli hänelle ei anneta tarkastusmaksua, jos hän ei ole pystynyt ostamaan lippua.

Lippujen hinnat ja subventio nykytilanteessa

Helsingin sisäisen lipun hinta asiakkaalle oli (vuoden 2013 tietojen mukaan) 49,50 euroa. Lipun omakustannushinta oli 133,40 euroa (vuoden 2013 tietojen mukaan), eli subventiota oli 83,90 euroa. Seutulipun hinta oli vastaavasti 95,80 ja omakustannushinta oli 156,82 euroa eli subventiota oli 60,02 euroa.

HSL:n jäsenkuntien asukkaiden henkilökohtaiselle matkakortille ladattujen matkalippujen hinnat ovat em. mukaisesti vahvasti jäsenkuntien verovaroin tuettuja. Alennus- ja vapaalippulaisten lisäalennuksiin käytetään vuositasolla yhteensä noin 30,8 miljoonaa euroa. Opiskelijoille kohdentuu tästä lisäsubventiosta 90 % eli yli 27 miljoonan euron lisätuki.

Esittelijän kannanotot

Esittelijän mielestä työryhmän näkemys siitä, että mahdolliset lisäalennukset, vapaaliput tai oikeus matkustaa ilman lippua perustuisivat jatkossa vain liikennepoliittisiin linjauksiin ja liikenneturvallisuuteen, on kannatettava ja selkeä ratkaisu pääkaupunkiseudun yhtenäiselle järjestelmälle.

Esittelijä pitää myös hyvänä lausunnolla olevan virkamiesesityksen mukaista esitystä, jossa alennuslippuryhmiä on supistettu ja selkeytetty. HSL:n nykyiset alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteet on määritelty pääosin 80-luvulla, jolloin joukkoliikenteen esteettömyys oli nykyistä heikompi ja erityisryhmien oli vaikeampi käyttää joukkoliikennettä. Alennuksia ja vapaalippuja onkin vuosikymmenten kuluessa myönnetty vammaisryhmille myös

joukkoliikenteen esteellisyyden perusteella. Tämä peruste alennuslipuille on häviämässä sitä mukaa kuin joukkoliikenteessä käytettävä kalusto ja maksulaitteet tulevat uudessa järjestelmässä olemaan pääosin esteettämiä.

Sokeille eivät matalalattiaiset kulkuneuvot tai uusi lipunleimauslaite kuitenkaan merkitse ratkaisevaa toimintakyvyn tukea toisin kuin liikuntaesteisille. Sokeiden henkilöiden osalta nykyisen käytännön jatkamista tulisikin harkita uudelleen. Sokeat ovat varsin pieni asiakasryhmä, ja käytännön jatkamisen taloudellinen merkitys on vähäinen.

Uuden kaarimallin lipuille ei vielä voida laskea omakustannushintaa, koska laskentaa varten tarvittaisiin tieto siitä, miten operointi-, yleis- ja infrakustannukset tulee jakaa näille uusille lippulajeille. Lipun hinnan asiakkaalle on nykyisissä alustavissa laskelmissa AB-vyöhykkeellä arvioitu olevan noin 50 euron luokkaa ja ABC-vyöhykkeellä noin 90 euron luokkaa. Jo päätetyt alennukset (lapset ja nuoret, ikäihmiset) ja alennusprosentit (50 %) huomioon ottaen nykyisillä laskelmilla hinnat olisivat asiakkaille pääsääntöisesti edullisemmat.

Joukkoliikennematkustaminen siten alustavien laskemien mukaan halpenee monilla matkoilla paljon ja kallistuu joillain matkoilla hieman. Erityisesti lyhyet matkat kuntarajojen yli ja poikittaissuuntaan halpenevat. Myös monilla nyt alennusryhmiin kuuluvilla joukkoliikennematkat tulevat olemaan melko edullisia ilman nykytasosta alennustakin.

Seniorilipun käyttöönotto jo aiemmin tehdyn päätöksen mukaisesti on perusteltua. HSL:n ehdotuksessa nuoret ja työikäiset kansan- ja takuueläkkeen saajat nousevat kuitenkin ongelmaryhmäksi. Matkakortin hankkineista Kelan takuueläkettä saavista yli 30 % ja kansaneläkettä saavista lähes 70 % on 70 vuotta täyttäneitä, mutta vastaavasti takuueläkettä saavista lähes 70 % ja kansaneläkettä saavista yli 30 % ovat alle 70-vuotiaita. HSL:n tuleekin harkita, millä tavoin nämä ryhmät voitaisiin sisällyttää yli 70-vuotiaille suunnatun alennushintaisen päivälipun piiriin.

Joukkoliikenteen talouden kannalta nyt lausunnolla olevilla erityisryhmien alennuksilla ei ole suurta vaikutusta. Nyt esitettyjen erityisryhmien alennusten vaikutus kuntien subventioon on noin 2,9 milj. euroa. Jo aiemmin päätetty opiskelijoiden lippujen hinnan alennus (-50 %) aiheuttaa vuoden 2013 hintatasossa 27,6 milj. euron lisäsubvention kunnille.

Uusien alennusryhmien perustaminen esitettyjen lisäksi tai alennusten laajentaminen ei kuntatalouden näkökulmasta ole perusteltua. Tulevina

04.05.2015

Ryj/1

vuosina on mm. tulevien infrainvestointien johdosta paineita niin lippujen hintojen kuin kuntien rahoitusosuuden kasvattamiseen, joten alennuskäytäntöjen laajentamisella ei ole syytä lisätä rahoitustarvetta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSL:n lausuntopyyntö 18.2.2015
- 2 HSL:n ote pöytäkirjasta 10.2.2015
- 3 Lippujen hinnoitteluperiaatteet
- 4 Lippujen omakustannushinnat
- 5 Yhteenveto asiakasryhmistä
- 6 Vammaisneuvoston lausunto 31.3.2015
- 7 Vanhusneuvoston lausunto 2.4.2015
- 8 Vammaisasiamiehen lausunto 18.3.2015
- 9 Näkövammaisten järjestöjen lausunto 17.3.2015
- 10 Opiskelijakuntien ja ylioppilaskuntien lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Ksv

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 14.04.2015 § 56

HEL 2015-002286 T 08 02 00

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin peruskoulujen oppilaat sekä lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijat ovat aktiivisia joukkoliikenteen käyttäjiä. Jukista liikennettä käytetään mm. koulumatkoihin, opintokäynteihin, TET- ja harjoittelujaksoihin.

Opetusvirastossa koululaislippuja käyttää 6 068 oppilasta. Lukuun sisältyvät myös ruotsinkieliset koulut ja ne oppilaat, joilla on haltijamatkakortti oman äidinkielen tai oman uskonnon opetukseen.

Koulumatka-avustuksen kilometrirajat ovat vuosiluokilla 1-6 kaksi kilometriä ja vuosiluokilla 7-9 kolme kilometriä.

Toisella asteella opiskelijat maksavat itse opiskelijaliput, joten niiden määrää ei opetusvirastossa tiedetä. Toisella asteella opiskelee yli 10 000 helsinkiläistä opiskelijaa, joista suurin osa käyttää joukkoliikennettä.

Koulujen opetussuunnitelmaan kuuluvat erilaiset opintokäynnit ja opintoretet. Ne tukevat koulua kasvatus- ja opetustehtävässä mahdollistamalla muun muassa erilaiset oppimisympäristöt ja moniammatillisen yhteistyön. Koululaisryhmien pääsy esim. kulttuurilaitoksiin on toistaiseksi riippuvainen koulun määrärahoista ja koulun sijainnista em. laitoksiin nähden. Matkakustannukset vaikeuttavat useiden oppilasryhmien liikkumista tai estävät sen kokonaan.

Opetuslautakunta katsoo, että

1) lippujärjestelmässä tulee säilyttää nykyiset oppilaiden ja opiskelijoiden alennukset,

2) ettei nyt voimassaolevista alennuksista luovuta, mutta lisätään perusopetusikäisille oppilasryhmille maksuton matkustusoikeus Helsingin sisäisessä liikenteessä silloin, kun ne koulun työpäivinä opettajan johdolla klo 9-15 välisenä aikana matkustavat koululta opetussuunnitelman mukaisille opintoretkille, kulttuuri- ja liikuntakohteisiin tai muutoin satunnaisesti opiskelevat muualla kuin omassa koulukiinteistössään, ja

3) vyöhykemallissa otettaisiin huomioon se, että Helsingin kaupungin sisällä liikkuvilta oppilailta tai opiskelijoilta ei perittäisi kahden vyöhykkeen maksua, vaan opiskelija-/koululaislippu hinnoiteltaisiin yhden vyöhykkeen kustannuksilla.

Kouluissa opetetaan vastuullista liikennekäyttäytymistä ja rohkaistaan oppilaita joukkoliikenteen käyttäjiksi. Olisi toivottavaa, että HSL hyvällä kasvatuskumppanuudella peruskoulujen kanssa tukisi helsinkiläisten oppilasryhmien liikkumista ja koko kaupungin mm. erittäin hyvien kulttuuripalveluiden käyttöä. Oppilaat oppisivat arvostamaan HSL:n antamaa tukea, ymmärtäisivät yksityishenkilönä liikkueensa matkalipun ostamisen vaatimuksen ja tärkeyden sekä oppisivat entistä enemmän käyttämään hyvin toimivaa julkista liikennettä myös kestäväen kehityksen näkökulmasta.

Vuonna 2014 peruskoulut käyttivät opintokäyntien matkoihin noin 156 000 euroa. Tämän lisäksi oppilaiden matkakuluja tulee myös

muista liikkumisista koulupäivän aikana. Näitä kuluja vuonna 2014 oli yhteensä noin 883 000 euroa. Koulukirjojen ja -tarvikkeiden hankinta joudutaan suhteuttamaan myös opintokäyntimenoihin. Maksuttomiin tapahtumiin, esityksiin ja näyttelyihin osallistuminen ei ole läheskään aina mahdollista matkalippukustannusten takia. Näin ollen kulttuurilaitosten olemassa olevia resursseja jää käyttämättä. Jotta mahdollisimman moni lapsi pääsisi osallistumaan kulttuurilaitosten ja liikuntapaikkojen tarjontaan, on kaupungin sisäisen liikenteen palvelut saatava maksuttomiksi koululaisryhmille koulupäivän aikana. Näin edistetään koulujen ja oppilaiden alueellista tasa-arvoa sekä kulttuuri- ja liikuntapalvelujen saavutettavuutta ja kasvatetaan lapsista kulttuurin kuluttajia, aktiivisia liikkujia ja julkisen liikenteen käyttäjiä. Opintomatkojen muuttaminen maksuttomiksi vastaa myös Helsingin kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 haasteisiin.

Käsittely

14.04.2015 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leena Lakovaara, aluepäällikkö, puhelin: 310 71764
leena.lakovaara(a)hel.fi
Outi Salo, linjanjohtaja, puhelin: 310 86274
outi.salo(a)hel.fi
Niclas Grönholm, linjanjohtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 31.03.2015 § 86

HEL 2015-002286 T 08 02 00

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Lausunto

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) on laatinut virkamiesehdotuksen eräiden nykyisin alennus- ja vapaalippuja saavien ryhmien matkalipuista sekä oikeudesta matkustaa ilman lippua.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunkisuunnittelulautakunnan mielestä uuden lippujärjestelmän alennusmuotoja voidaan yksinkertaistaa ja yhdenmukaistaa, mutta niitä ei voida kokonaan poistaa nyt esitetyssä laajuudessa.

Lastenvaunujen kanssa matkustavien ja pyörätuolilla liikkuvien osalta uusi hinnoittelu olisi sekava. Joukkoliikennematkan hinta vaihtelisi valitusta kulkuvälineestä riippuen. Lisäksi osassa busseista matkasta tulisi maksaa, mikäli bussi on varustettu leimaus- ja kertalipun myyntilaitteilla bussin keskitilassa.

Raitiovaunuissa ja busseissa ei nykyään kohtuudella pystytä varmistamaan sitä, että lastenvaunut mahtuvat mukaan kyytiin. Jos lastenvaunujen kuljettaminen olisi maksullista, olisi palvelun myös toteuduttava. Rattaissa kuljetettavan lapsen ikäraja voitaisiin kuitenkin laskea nykyisestä 6 vuodesta.

Uudesta lippujärjestelmästä tulee tehdä joustava siten, että mahdollisia käyttäjäryhmiä ja hinnoittelua voidaan tarvittaessa muuttaa tulevaisuudessakin. Mahdollisuus kuntakohtaiseen kausilipun hinnoitteluun on myös syytä säilyttää uudessa taksajärjestelmässä.

Käsittely

31.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Lautakunta päätti muuttaa asioiden käsittelyjärjestystä siten, että se käsitteli asian Lsp/2 asian Vp/2 jälkeen.

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Lausunnosta poistetaan kappale: "Eläkeläisten alennuslippujen poisto ei vaikuta liikennepoliittisesti järkevältä. Iäkkäitä tulisi muun muassa liikenneturvallisuussyistä kannustaa oman auton sijasta liikkumaan joukkoliikenteellä."

Kannattajat: Matti Niiranen

Vastaehdotus:

Jape Lovén: Lausunnosta poistetaan kohta: "Jos HSL ei jatkossa myönnä entisen kaltaisia alennuslippuja, pitäisi tutkia mahdollisuuksia kehittää järjestelmää siten, että kunnat voisivat itse suoraan ostaa omille erityisryhmilleen myönnettäviä lippuja. Tällöin kunnat voisivat tarjota lippuja halutessaan keskenään erilaisin perustein ja harkita, mitkä ryhmät saisivat halvempaa tai maksutonta joukkoliikennettä. HSL:n tulisi jatkossakin harkita liikennepoliittisin perustein annettavat alennukset, mutta sosiaalisin perustein myönnettävät alennukset ja ilmaisliput voisivat olla kunkin kunnan itse ratkaistavissa."

Kannattajat: Heta Välimäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausunnosta poistetaan kohta: "Jos HSL ei jatkossa myönnä entisen kaltaisia alennuslippuja, pitäisi tutkia mahdollisuuksia kehittää järjestelmää siten, että kunnat voisivat itse suoraan ostaa omille erityisryhmilleen myönnettäviä lippuja. Tällöin kunnat voisivat tarjota lippuja halutessaan keskenään erilaisin perustein ja harkita, mitkä ryhmät saisivat halvempaa tai maksutonta joukkoliikennettä. HSL:n tulisi jatkossakin harkita liikennepoliittisin perustein annettavat alennukset, mutta sosiaalisin perustein myönnettävät alennukset ja ilmaisliput voisivat olla kunkin kunnan itse ratkaistavissa."

Jaa-äännet: 3

Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava

Ei-äännet: 6

Hennariikka Andersson, Pekka Buttler, Jape Lovén, Elina Moisio, Mikko Särelä, Heta Välimäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritetussa äänestyksessä Lovénin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6-3.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan kappale: "Eläkeläisten alennuslippujen poisto ei vaikuta liikennepoliittisesti järkevältä. Iäkkäitä tulisi muun muassa liikenneturvallisuussyistä kannustaa oman auton sijasta liikkumaan joukkoliikenteellä."

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 7

Hennariikka Andersson, Elina Moisio, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava, Mikko Särelä, Heta Välimäki

Tyhjä: 2

Pekka Buttler, Jape Lovén

Poissa: 0

Suoritetussa äänestyksessä Rautavan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 7-0. Tyhjää äänesti 2.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.03.2015 § 109

HEL 2015-002286 T 08 02 00

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymälle HSL:lle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon:

”Toimivalla joukkoliikenteellä on keskeinen merkitys sosiaali- ja terveysviraston eri asiakasryhmille ja viraston palvelujen saavutettavuudelle. Eri väestöryhmiä tulee kohdella tasapuolisesti. Tietyissä tilanteissa heikommassa tai erityisasemassa olevien väestöryhmien osalta positiivinen erityiskohtelu voi olla perusteltua. Kaikilla henkilöillä tulee olla samanlaiset tosiasialliset mahdollisuudet liikkumiseen julkisella joukkoliikenteellä.

Kaikkien kansalaisten yhdenvertainen liikkuminen edellyttää palvelutasoltaan riittäviä joukkoliikennepalveluja. Mikäli joukkoliikenne ei kykene vastaamaan erityisryhmien palvelutarpeeseen, järjestetään palvelut erityislainsäädännön kuten vammaispalvelulain nojalla. Joukkoliikennepalvelujen tasoa on arvioitu laadullisesti muun muassa saavutettavuudella, matkan helppoudella, esteettömyydellä ja hallittavuudella. Määrällisesti palvelutasoa voidaan arvioida esimerkiksi kävelymatkan pituudella, matka-ajalla, liikennöintiajalla, vaihtojen lukumäärällä, vuorotarjonnalla ja täsmällisyydellä. Näiden lisäksi myös asiakkaan matkasta maksama hinta vaikuttaa kokemukseen palvelutasosta.

Joukkoliikennelain (869/2009) 3 § tavoitteena on joukkoliikenteen kehittäminen siten, että ihmisten käytettävissä on välttämättömiä jokapäiväisiä liikkumistarpeita vastaavat joukkoliikenteen palvelut koko maassa. Tavoitteena on lisäksi, että runsasväkisillä kaupunkiseuduilla ja niiden välisessä liikenteessä palvelutaso on niin korkea, että joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa.

Sosiaali- ja terveysviraston asiakasryhmien palvelutarpeet joukkoliikenteessä

Julkisen liikenteen käyttö asettaa haasteita osalle sosiaali- ja terveysviraston asiakkaista. Haasteet saattavat liittyä esimerkiksi henkilön iän tai vamman aiheuttamaan toimintakyvyn alenemiseen, toimeentuloon tai muuhun elämäntilanteeseen. Osa näistä haasteista on ratkaistavissa sosiaali- ja terveysviraston palvelujen tuella. Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) 15 § asettaa kuitenkin paitsi viranomaiselle myös eri palvelun tarjoajalle velvollisuuden varmistua siitä, että asiakkailta on tasavertainen mahdollisuus käyttää palvelua.

Esteettömyys ei toteudu monien vammaisten henkilöiden tai ikäihmisten osalta kuin osittain julkisessa joukkoliikenteessä. Esteettömyyttä tulee tarkastella laajasti koko matkustusprosessin osalta lähtien aikatauluista ja lipun ostamisesta/käyttämisestä, käsittäen pysäkille ja pysäkiltä liikkumisen, ajoneuvoon nousun, ajoneuvossa liikkumisen ja matkustamisen ja päättyen pysäkiltä poistumisen. Julkisen liikenteen käytön kynnys nousee henkilöillä, jotka eivät voi olla varmoja koko matkansa esteettömyydestä tai jotka eivät voi olla varmoja, että heidän käyttämällään reitillä kalusto on aina esteetöntä. Tämä muodostuu ongelmaksi myös, mikäli hinnoitteluperuste vaihtelee riippuen kullakin linjalla käytössä olevasta kalustosta, kuten esimerkiksi siitä, onko bussi varustettu leimauslaitteella myös keskitilassa.

Yksilöllisten kuljetuspalvelujärjestelyjen tarve vähenee sitä mukaa, kun joukkoliikenne muuttuu esteettömäksi. Vammaisten henkilöiden kuljetuspalvelut tulisi ensisijassa järjestää joukkoliikennettä kehittämällä. Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) ja sen nojalla annetun asetuksen (759/1978) mukaisen kuljetuspalvelun tarkoitus on toimia toissijaisena erityispalveluna tilanteessa, jossa normaali joukkoliikenne ei pysty takaamaan vaikeavammaiselle henkilölle riittäviä kuljetuspalveluja.

Liikenneturvallisuus tulee taata kaikissa kuljetuksissa. Matkan maksamisen tai lipun käsittely ei saa vaarantaa matkustajan tai muiden turvallisuutta kuljetuksen aikana. Esimerkiksi lasta lastenrattaissa kuljettavan henkilön tulee voida valvoa lapsen turvallisuutta koko matkustustilanteen ajan.

HSL myöntää alennuksia ja vapaalippuja pääsääntöisesti liikennepoliittisin perustein. Tämä pääsääntö ei kuitenkaan ole ehdoton. Alennus- ja vapaalippuja myönnetään myös opiskelijoille, eräille virkamiehille ja poliitikoille. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitäääkin tärkeänä, että liikuntarajoitteisille, näkövammaisille ja vanhuksille tarjotaan jatkossakin alennuksia kuten nykyisinkin.

Hallinnollisesti on perusteltua, että alennus- ja vapaalippujen myöntäminen tapahtuu mahdollisimman sujuvasti ilman eri asiantuntijoiden lausuntoja ja hallintopäätöksiä.

Toimeentulokiasiakkaiden osalta todetaan, että Helsingissä Helsingin sisäiset matkat katetaan toimeentulotuen perusosalla.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan mielestä pyörätuolien ja lastenvaunujen käyttäjille suunnatut edut on pidettävä ennallaan. Myös rollaattorien ja muiden apuvälineiden käyttö on huomioitava.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Liikkuminen mahdollistaa osallistumisen yhteiskuntaan, antaa autonomian ja elämänhallinnan tunnetta, vahvistaa sosiaalisia suhteita ja vuorovaikutusta. Liikkumisella on suuri vaikutus henkilöiden elämänlaatuun. Liikkuminen on yksi olennaisimpia osallistumisen edellytyksiä: opiskelu, koulunkäynti, työ ja harrastukset edellyttävät liikkumisen mahdollisuutta. Samoin monien palveluiden käytön edellytyksenä on mahdollisuus liikkua palveluntarjoajan luo. Liikkumiseen liittyvät hankaluudet ja liikkumismahdollisuuksien rajoitukset lisäävät henkilön riskiä syrjäytyä yhteiskunnasta ja vähentävät hänen osallisuuttaan."

Käsittely

24.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

1. vastaehdotus:

Tuomas Tuure: Lisätään kohtaan 9 lause:

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitääkin tärkeänä, että liikuntarajoitteisille, näkövammaisille ja vanhuksille tarjotaan jatkossakin alennuksia kuten nykyisinkin.

Kannattajat: Laura Nordström ja Miikka Merikanto

2. vastaehdotus:

Tuomas Tuure: Sosiaali- ja terveyslautakunnan mielestä pyörätuolien ja lastenvaunujen käyttäjille suunnatut edut on pidettävä ennallaan. Myös rollaattorien ja muiden apuvälineiden käyttö on huomioitava.

Kannattajat: Laura Nordström ja Miikka Merikanto

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus Tuomas Tuure: Lisätään kohtaan 9 lause: Sosiaali- ja terveyslautakunta pitääkin tärkeänä, että liikuntarajoitteisille, näkövammaisille ja vanhuksille tarjotaan jatkossakin alennuksia kuten nykyisinkin.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 10

Maija Anttila, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Miina Kajos, Jouko Malinen, Miikka Merikanto, Laura Nordström, Leena Riittinen, Tiina Tasmuth, Tuomas Tuure

Tyhjä: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Kimmo Parhiala

Poissa: 0

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus Tuomas Tuure: Sosiaali- ja terveyslautakunnan mielestä pyörätuolien ja lastenvaunujen käyttäjille suunnatut edut on pidettävä ennallaan. Myös rollaattorien ja muiden apuvälineiden käyttö on huomioitava.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 11

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Miina Kajos, Jouko Malinen, Miikka Merikanto, Laura Nordström, Leena Riittinen, Tiina Tasmuth, Tuomas Tuure

Tyhjä: 2

Sami Heistaro, Kimmo Parhiala

Poissa: 0

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Anna-Kaisa Tukiala, johtava asiantuntija, puhelin: 310 46693
anna-kaisa.tukiala(a)hel.fi

§ 480

Pelastuslaitoksen virkojen nimikkeiden muuttaminen

HEL 2015-002869 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muuttaa pelastuslaitoksen hallinto- ja kehittämisosaston nuoremman harjoitusmestarin virat (vakanssinumerot 018555, 0188556) pelastustoimen osaston palotarkastajan viroiksi sekä virkojen tehtäväkohtaiseksi palkaksi 2 670,06 euroa kuukaudessa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Henkilöstökeskuksen 16.1.2012 antaman ohjeen mukaisesti viran nimikkeeseen voi muuttaa vain kaupunginhallitus tai - valtuusto. Esityksen viran nimikkeeseen muuttamiseksi tekee lauta- tai johtokunta taikka viraston tai liikelaitoksen päällikkö.

Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen pelastuskomentaja esittää 20.3.2015 pelastuslaitoksen hallinto- ja kehittämisosaston kahden nuoremman harjoitusmestarin viran muuttamista pelastustoimen osaston palotarkastajan viroiksi.

Nuoremman harjoitusmestarin virkoja ei välttämättä enää tarvita. Onnettomuuksien ehkäisyn puolella on taas työpainetta ja lisäresurssit ovat tarpeellisia. Tämän vuoksi esitetään virkojen muuttamista palotarkastajan viroiksi ja samalla palkka muutettavan palotarkastajan palkaksi.

Kaupunginkanslian henkilöstöosasto sekä talous- ja suunnitteluosasto puoltavat nimikemuutosta ja tehtävien palkan muuttamista palotarkastajan palkaksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Pelastuslaitos

Päätöshistoria

Pelastuslaitos Pelastuskomentaja Pelastuskomentaja 20.03.2015 § 61

HEL 2015-002869 T 01 01 00

Päätös

Pelastuskomentaja päättää esittää kaupunginhallitukselle, että nuorempien harjoitusmestareiden virat (018555, 018556) muutetaan palotarkastajan viroiksi. Henkilöstöosaston puoltava nimikelausunto on liitteenä.

Päätöksen perustelut

Virkojen nimikemuutoksista päättää kaupunginhallitus tai -valtuusto virastopäällikön tai lautakunnan esityksestä.

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

§ 481

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 18 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

yleisten töiden lautakunta

28.4.2014

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 482

Maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden neuvottelukunnan kokoonpanossa tapahtuvat muutokset

HEL 2015-000044 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Yakup Yilmazille eron maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden neuvottelukunnasta ja nimetä hänen tilalleen neuvottelukunnan varsinaiseksi jäseneksi Ahmed Hassanin toimikaudeksi, joka kestää kaupunginhallituksen toimikauden loppuun.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Jäsen

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus asetti 16.2.2015 maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden neuvottelukunnan toimikaudeksi, joka kestää kaupunginhallituksen toimikauden loppuun. Neuvottelukunnan jäsen Yakup Yilmaz on nyt pyytänyt eroa neuvottelukunnan jäsenyydestä ja hänen tilalleen tulee nimetä uusi jäsen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

04.05.2015

Sj/1

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Jäsen

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Neuvottelukunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.02.2015 § 188

HEL 2015-000044 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti asettaa toimikaudekseen 9-jäsenisen maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden neuvottelukunnan. Neuvottelukunnan tehtävänä on

- seurata kaupunginvaltuuston strategiaohjelman toteutumista toimialaansa kuuluvissa asioissa sekä seurata ja osaltaan edistää Maahanmuutto ja monimuotoisuus Helsingissä 2013-2016 –toimenpideohjelman toteutumista,
- tukea ja edistää toimintatapoja, joilla edistetään syrjimättömyyttä ja yhdenvertaisuuden toteutumista kaupungin hallinto- ja toimintatavoissa ja sitä, että kaupungin palveluiden kehittämisessä ja henkilöstöpolitiikassa huomioidaan kaupungin monimuotoistuva väestörakenne,
- valmistella vuosittain lausunto avustuksista maahanmuuttajajärjestöjen rakenteiden ja osaamisen vahvistamiseksi sekä
- antaa lausuntoja kaupunginhallitukselle ja muille organisaatioille toimialaansa liittyvistä kysymyksistä ja järjestää säännöllisiä tapaamisia ja kuulemisia toimeksiantonsa kannalta keskeisten toimijoiden kanssa.

Samalla kaupunginhallitus päätti nimetä maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden neuvottelukunnan puheenjohtajaksi ja jäseniksi sekä heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen:

04.05.2015

Sj/1

Varsinainen jäsen

Matias Turkkila, pj
Nina Castén, vpj
Antti-Jussi Kallio
Saido Mohamed
Abdulkadir Isak
Pilvi Nummelin
Marja-Liisa Lohikoski
Said Ahmed Suldaan
Yakup Yilmaz

Varajäsen

Maria Landén
Deek Gurhan
Larissa Franz-Koivisto
Sait Aydar
Kimmo Wilska
Elina Walkama
Jukka Wallin
Sini Salmenjoki
Ami Bergström

Maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden neuvottelukunnan esittelijän ja sihteerin tehtävien hoitamisesta vastaa kaupunginkanslian elinkeino-osasto.

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

§ 483

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viiko18 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- rehtori
- apulaisrehtori
- osastopäällikkö (asiakaspalveluosasto)
- osastopäällikkö (hallinto-osasto)
taidemuseon johtaja
tietokeskus:
- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö
työterveysjohtaja
Henkilöstön kehittämispalvelut
- toimitusjohtaja

04.05.2015

Sj/2

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.05.2015

Stj/2

§ 484

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 18 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

sosiaali- ja terveyslautakunta	28.4.2015
- ensimmäinen jaosto	29.4.2015
varhaiskasvatuslautakunta	28.4.2015

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 485

Valtuutettu Otso Kivekkään toivomusponsi Talin golfkentän alueen kaavoittamiseksi asuinkäyttöön

HEL 2014-006363 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 7.5.2014 hyväksymän toivomusponnen (Otso Kivekäs) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

1 Kivekäs Otso toivomusponsi, Kvsto 7.5.2014 asia 31

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen esittäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Päättyessään katsoa valtuutettu Sami Muttalaisen aloitteen Talin golfkentän kaavoittamisesta asumiskäyttöön loppuunkäsitellyksi kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään päätöksen valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet kaavoittaa alue jo lähivuosina pääosin asuinkäyttöön, huomioiden myös virkistysalueet ja kulttuurihistorialliset arvot.

Tavoitteena on, että Talin alueella on lainvoimainen kaava jo ennen vuokrasopimuksen loppumista.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24§:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Asiasta on pyydetty lausunto kaupunkisuunnittelulautakunnalta. Esittelijä viittaa päätöshistoriassa mainittuun kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Talin kartanon alue on kulttuurihistoriallisesti, maisemallisesti ja puutarhataiteellisesti merkittävä kokonaisuus, jonka merkitys osana läntisen Helsingin virkistysalueita on suuri.

Valmisteltavana olevan Helsingin uuden yleiskaavan lähtökohtana on mahdollistaa asuntorakentamista osalle Talin golfkenttää virkistyskäyttö ja kulttuurihistorialliset arvot huomioiden. Alue on sijainiltaan keskeinen ja sinne on hyvät joukkoliikenneyhteydet.

Talin golfkentän vuokra-alueen lähialueiden asuntojen lukumäärän oletetaan suunnitellun pikaraitiotielinjan varren tiivistämisen myötä nousevan. Yleiskaavan valmistelun yhteydessä tehdyssä selvityksessä Talin golfkentän asuntolukumäärä monipuolisella rakentamisella olisi noin 510 tai yksinomaan kerrostalorakentamisella kaksinkertainen. Molemmat ratkaisut mahdollistavat 9-reikäisen golfkentän.

Yleiskaavan maankäyttötarkastelujen mukaan golf kenttää ympäröiville lähialueille on mahdollista rakentaa asuntoja edellisten lisäksi n. 3 300 asuntoa. Näitä alueita ovat mm. Patterimäki, Pitäjänmäentien varsi, Kutomotien alue, Talin urheilupuistoon rajautuva Ulvilantien varsi Munkkivuorella sekä ns. Valion alueet Pitäjänmäen teollisuusalueella.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on 16.12.2014 hyväksynyt asettaa Helsingin uuden yleiskaavan luonnoksen nähtäville. Lautakunta hyväksyi samalla joitakin vastaehdotuksia, mm. seuraavan Talin alueen jatko-suunnittelua koskevan vastaehdotuksen:

"Yleiskaavan jatkovalmistelussa tarkastellaan sitä, kuinka voidaan säilyttää Talin alueen nykyiset liikuntapaikat, minkä lisäksi tarkastellaan Talin 18-reikäisen golfkentän toimintaedellytyksiä. Samassa yhteydessä tarkastellaan sitä, miten eri ratkaisut vaikuttavat asuntorakentamiseen ympäröivällä alueella (Pajamäki, Pitäjänmäki ja Munkkivuori ym.)."

Uusi yleiskaava tulee valtuustokäsittelyyn vuoden 2016 lopussa. Asemakaavoitus, jonka yhteydessä arvioidaan maankäytölliset ja juridiset edellytykset tarkemmin, voidaan aloittaa yleiskaavan saatua lainvoiman ennen Talin golfkentän vuokrasopimuksen päättymistä 31.12.2034.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

1 Kivekäs Otso toivomusponsi, Kvsto 7.5.2014 asia 31

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen esittäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.11.2014 § 374

HEL 2014-006363 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on antanut 4.2.2014 lausunnon aloitteesta Talin golfkentän kaavoittamisesta asumiskäyttöön.

Lausunnossa todettiin, että kaupunkisuunnitteluvirastossa on käynnissä yleiskaavatyö, jonka yhteydessä selvitettiin Talin golfkentän ja siihen liittyvien alueiden soveltumista asuinkäyttöön. Talin golfkentän

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

vuokra-alueen lähialueiden asuntojen lukumäärän oletetaan pikaraitiotielinjan varren tiivistämisen myötä nousevan. Selvityksessä Talin golfkentän asuntolukumäärä monipuolisella rakentamisella olisi noin 510 tai yksinomaan kerrostalorakentamisella kaksinkertainen. Molemmat ratkaisut mahdollistavat 9-reikäisen golf-kentän.

Yleiskaavan maankäyttötarkastelujen mukaan golf kenttää ympäröiville lähialueille on mahdollista rakentaa asuntoja edellisten lisäksi n. 3 300 asuntoa. Näitä alueita ovat mm. Patterimäki, Pitäjänmäentien varsi, Kutomotien alue, Talin urheilupuistoon rajautuva Ulvilantien varsi Munkkivuoressa sekä ns. Valion alueet Pitäjänmäen teollisuusalueella.

Lausunnossa todettiin lisäksi, että tulevaisuuden Helsinkiä suunnitellessa on strategisesti tärkeää varmistaa riittävät virkistysalueet myös tulevaisuuden asukkaille, minkä takia Talin kartanoalueen merkitys yleisenä ja julkisena virkistysalueena kasvaa ympäröivien alueiden tiivistyessä.

Valmisteltavan yleiskaavan lähtökohtana on mahdollistaa asuntorakentamista osalle Talin golfkenttää virkistyskäyttö ja kulttuurihistorialliset arvot huomioiden. Asemakaavoitus, jonka yhteydessä arvioidaan maankäytölliset ja juridiset edellytykset tarkemmin, voidaan aloittaa yleiskaavan saatua lainvoiman ennen Talin golfkentän vuokrasopimuksen päättymistä 31.12.2034. Uusi yleiskaava tulee valtuustokäsittelyyn vuoden 2016 lopussa.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Christina Suomi, arkkitehti, puhelin: 310 37321
christina.suomi(a)hel.fi

04.05.2015

Kaj/2

§ 486

Suunnitteluvaraus Töölön Eläintarhan alueelta Projekti GH Oy:lle Helsinki Garden -hankkeen toiminta- ja toteutusedellytysten selvittämistä ja varmistamista varten

HEL 2014-006628 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

A

Kaupunginhallitus päättää varata Projekti GH Oy:lle Helsingin kaupungin 14. kaupunginosan (Töölö) liitteessä 1 esitetyltä Eläintarhan alueen osa-alueelta B (Mäntymäen - Kisahallin alue) liitteenä 2 olevan kartan mukaiset yhteensä noin 60 715 m²:n suuruiset alueet Helsinki Garden -hankkeen suunnittelua sekä sen toiminta- ja toteutusedellytysten selvittämistä ja varmistamista varten 30.6.2016 saakka seuraavin ehdoin:

1

Varausta ei voi siirtää kolmannelle ilman kaupungin suostumusta.

2

Hanke on suunniteltava ja sen toimintaedellytykset selvitettävä yhteistyössä Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluviraston, liikuntaviraston, rakennusviraston, kiinteistöviraston, pelastuslaitoksen, kaupunginmuseon ja kaupungin muiden hallintokuntien sekä museoviraston ja Pisaran suunnitteluryhmän kanssa.

3

Varauksensaajan on käynnistettävä asian kannalta välttämättömien hyväksytyjen maankäyttöperiaatteiden mukaisen suunnittelun ja selvitysten laatiminen seuraavalla tavalla:

3.1 Monitoimiareena sekä sen vaihtoehdoisen sijainnin tarkastelu

Varauksensaaja on velvollinen varausaikana laatimaan vaihtoehdoisen hankesuunnitelman Eläintarhan maankäytön periaatteissa (13.5.2014) hyväksytyille osa-alueelle C (Nordenskiöldinkadun alue).

3.2 Palvelutilavyöhykkeen sijoittumisedellytykset hallin ja Mäntymäen kentän välisellä vyöhykkeellä

Kun hallin kokonaismitoitus välttämättömine liikennetiloineen ja ajoyhteyksineen ja kaikkine muine tilavaatimuksineen on selvillä, on tarkoituksenmukaista tarkastella, minkä laajuinen täydentävien tilojen vyöhyke kyseiseen paikkaan mahtuu niin, että sen käytettävyys säilyy myös alueen muiden ensisijaisten tilatarpeiden suhteen ja alueella toimivien urheilulaitosten tapahtumien aikana.

3.3 Alueen yhtäaikaisten urheilutilaisuuksien, konserttien ja tapahtumien sekä näiden oheistoimintojen tilatarpeet ja keskinäinen vaikutus

Suuriin tapahtumiin liittyy myös ulkotilaan kohdistuvia oheistoimintoja ja tilatarpeita yleisön ja kutsuvieraiden palveluja varten. On varmistettava, että monitoimihalli sekä sen tilaisuudet ja oheistoiminnot eivät rajoita tai estä Olympiastadionin yleisötilaisuuksien järjestämistä ja tilatarpeita.

3.4 Kaupallinen selvitys uusien kaupallisten tilojen vaikutuksesta Töölön ja Kallion asukkaiden lähipalveluihin

Varauksensaajan tulee varausaikana laatia vaikutusten arvio uusien palvelujen, erityisesti päivittäistavarakaupan, vaikutuksista Töölön ja Kallion nykyisiin kaupan palveluverkkoihin.

Suur tapahtumien aikainen liikennetilanne Stadionin ympäristössä rajoittaa helposti alueella palvelujen ulkopuolista käyttöä sekä asiakasliikennettä ja -pysäköintiä. Näiden yhtäaikaisesta toimivuudesta tulee laatia selvitys.

3.5 Asumisen edellytykset monitoimiareenan yhteydessä

Kaupunkisuunnitteluvirasto selvittää varausaikana kaupunkisuunnittelulautakunnan edellyttämällä tavalla asumisen edellytykset koko Eläintarhan alueella hyväksytyjen ensisijaisten käyttötarkoitusten lisäksi ja niiden kanssa yhteen sovittaen.

3.6 Stadionin - Mäntymäen kentän alueen muut käyttäjätarpeet

Stadionin - Mäntymäen kentän alueen muut käyttäjätarpeet, kuten erityyppiset virkistysalueet ja liikuntapuistot, ja julkiset tilat sekä liikkumismahdollisuus alueella ja alueen kautta tulee ottaa suunnitelmissa huomioon.

3.7 Liikenne

Mäntymäen alueen kautta kulkevalle jalankulun ja pyöräilyn (baana) pääreiteille on varattava vapaat yhteydet Helsinginkadun Oopperan alikulun kautta Mäntymäen itäpuolelle ja länsisivulle.

Aluetta ympäröivä liikenne sekä erityisesti alueen sisäinen liikenne ja pysäköintilaitoksen käyttö ovat erittäin häiriölle altista suurten, jopa useiden yhtäaikaisten yleisötilaisuuksien aikana. Näistä tulee laatia tarvittavat suunnitelmat ja logistiset selvitykset.

3.8 Muiden hankkeiden huomioon ottaminen

Maanalaisia tiloja suunniteltaessa ja rakennettaessa on otettava huomioon olemassa olevat ja suunnitellut maanalaiset tilat. Maanalaisia kunnallistekniikan tiloja on Munkkisaari - Mäntymäki viemäritunneli, johon liittyy Mäntymäen kentän kohdalla Rajasaaren viemäritunneli. Alueella sijaitsee myös Töölö - Alppila yhteiskäyttötunneli. Alueelle rakennetaan parhaillaan Mäntymäki-Pasila-Vallila viemäritunnelia. Nykyisten maanalaisten jätevedenpumppaamojen yhteyteen rakennetaan kolmas pumppaamo. Alueella sijaitsee myös jätevesi- ja hulevesiviemäreitä. Alueen suunnittelu Pisara-radon ja muiden hankkeiden osalta on käynnissä.

4

Varauspäätös ei sido tai rajoita kaupungin suunnittelu- ja toimintamahdollisuuksia eikä omistusoikeutta alueella.

5

Varauksensaaja vastaa kustannuksellaan edellä mainittujen varsinaisten ja vaihtoehtoisten hankesuunnitelmien ja muiden hankkeen rakennettavuutta ja muita teknisiä sekä toiminnallisia ominaisuuksia koskevien suunnitelmien ja selvitysten tekemisestä.

6

Kaupunki tekee suunnittelu- ja selvitystyön tulosten perusteella erikseen päätökset alueen maankäyttö- ja rakennuslain vaatimusten

mukaisen asemakaavan muutoksen laatimisesta ja varsinaisesta toteutusta koskevasta aluevarauksesta.

7

Kaupunki ei vastaa vahingoista, kuten suunnittelu-, selvittämis-, tutkimus- ja muista kuluista, jotka varauksensaajalle saattavat aiheutua siitä, että alueille ei saada voimaan hankkeen mahdollistavaa asemakaavan muutosta ja varsinaista toteutusta koskevaa tonttivarauusta sekä tonttien luovuttamista varauksensaajalle.

B

Kaupunginhallitus kehottaa kiinteistöviraston tilakeskusta tekemään selvityksen vanhan jäähallin kehittämisen mahdollisuuksista kustannusvaikutuksineen.

C

Kaupunginhallitus korostaa, että suunnitteluajankohta on Mäntymäen alueen suhteen epäedullinen, koska Pisara-rataa koskevat ratkaisut ja selvitykset saattavat muuttaa olennaisesti alueen maankäytön ennakkoehtoja. Alueen lopullisessa tarkastelussa etusijalle voivat nousta esimerkiksi asumista korostavat ratkaisut. Lisäksi alueen asemakaavalliset vaatimukset ovat jo ennestään haasteellisia. Tässä mielessä suunnitteluvarauksessa toisena sijoitusvaihtoehtona tarjottavaa aluetta Nordenskiöldin kadun ympäristössä voidaan pitää jatkosuunnittelun suhteen realistisempänä.

Tiivistelmä

Kaupunginhallitukselle ehdotetaan suunnitteluvarauksen tekemistä Projekti GH Oy:lle Eläintarhan alueen osa-alueelta B (Mäntymäen - Kisahallin alue) Helsinki Garden -hankkeen toiminta- ja toteutusedellytysten selvittämistä ja varmistamista varten 30.6.2016 saakka.

Sijaintikartta on liitteenä 3 ja Eläintarhan alueen maankäytön periaatteet liitteenä 1.

Projekti GH Oy, jonka takana ovat Oy HIFK-Hockey Ab ja lähellä IFK:ta olevat tahot, on tehnyt kaupungille varaushakemuksen (14.5.2014) Helsinki Garden -hankkeen suunnittelua varten kaupungin omistamalle maa-alueelle Olympiastadionin eteläpuolelle, Mäntymäen ja Savilan pumppaamon alueille.

Helsinki Garden -hanke sisältää monitoimiareenan, joka palvelisi HIFK:n jääkiekkjoukkueen kotikenttänä. Lisäksi areenan yhteyteen on

suunnitteilla asuntoja, toimistoja, kaupallisia palveluita, maanalainen pysäköintihalli sekä talvipuutarha ja ravintolamaailma.

Varaushakemuksen ja siitä annettujen kaupunkisuunnitteluviraston, liikuntaviraston ja rakennusviraston lausuntojen pohjalta varausmenettelylle esitetään kaksivaiheista etenemistapaa. Ensin hakijalle myönnettäisiin rajoitettu suunnitteluvaraus monitoimihallin sijoittamisesta kahteen vaihtoehtoiseen paikkaa (Mäntymäki - Kisahalli ja Nordenskiöldinkatu). Sen jälkeen suunnittelu- ja selvitystyön tulosten perusteella tehtäisiin erikseen päätökset alueen maankäyttö- ja rakennuslain vaatimusten mukaisen asemakaavan muutoksen laatimisesta ja varsinaisesta toteuttamista koskevasta aluevarauksesta.

Esittelijän perustelut

Hakemus

Projekti GH Oy (jäljempänä GH), jonka takana ovat Oy HIFK-Hockey Ab ja lähellä urheiluseurayhtiötä olevat yksityishenkilöt, esittävät hakemuksessaan (14.5.2014), että kaupunki tekisi yhtiölle suunnittelualuevarauksen Helsingin kaupungin omistamalle maa-alueelle Olympiastadionin eteläpuolelle, Mäntymäen ja Savilan pumppaamon alueille.

Helsinki Garden -hanke on monipuolinen kiinteistökokonaisuus, jonka ytimenä on noin 11 000 katsomopaikan monitoimiareena, joka toimisi HIFK:n jääkiekkjoukkueen kotikenttänä. Lisäksi areenan yhteyteen on suunnitteilla hotelli, asuntoja, toimistoja, kaupallisia palveluita, maanalainen pysäköintihalli sekä talvipuutarha ja ravintolamaailma.

Osittain maan alle rakennettava Helsinki Garden olisi 2020-luvun maailmanluokan tapahtuma-areena, joka tarjoaisi myös ympärivuotisia päivittäis- ja erikoispalveluja helsinkiläisille. Gardenin uskotaan tuovan myös lisäkysyntää ympäröiville kulttuuri- ja tapahtumakeskuksille, kuten Kansallisoopperalle, Linnanmäelle sekä Sonera- ja Olympiastadionille.

Kiinteistön kokonaiskonseptia on suunniteltu vuosien 2010 - 2014 aikana yhdessä käyttäjien, vuokralaisten, sijoittajien, kaupunkisuunnitteluviraston, kansallisten ja kansainvälisten arkkitehtitoimistojen sekä maailman johtavien Smart Building -teknologiaratkaisuja toteuttavien yritysten kanssa.

Konseptista on esitetty kaupungin edustajille 10.12.2013 päivätty KPMG:n laatima hankkeen taloudellisten vaikutusten ja toteuttamismahdollisuuksien arvioinnin evaluointiraportti. Rakennusvaiheen arvioidaan suoraan työllistävän keskimäärin 2 800

henkilötyövuotta, ja toimintavaiheen suoran työllistämisaikutuksen arvioidaan olevan noin 700 henkilötyövuotta/vuosi. Raportin mukaan verotuloja syntyisi rakennusvaiheessa valtiolle noin 13 Me ja kuntasektorille 20 Me sekä toimintavaiheessa valtiolle 43 Me ja kuntasektorille 9 Me.

Hakemus liiteaineistoinen on liitteenä 4.

Hankkeesta pyydetty kaupungin hallintokuntien lausunnot

Kaupunkisuunnitteluvirasto (17.6.2014)

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa mm., että hakemuskirjeen lähtökohtien ja tietojen perusteella ei ole mahdollista tehdä suunnittelualuevarauspäätöstä. Keskeisen keskuspuiston eteläosan, liikuntapuiston ja valtakunnallisen arvoympäristön suunnittelussa ei ole mahdollista sitoutua etukäteen keskustan oloissa poikkeuksellisen suureen uudisrakennusvolyyymiin, joka kaupallisten hyötyjen saavuttamiseksi tulisi lisäksi keskittää samalle paikalle. Hakemuksen rakennusvolyyymi vastaa Kampin keskuksen tai Töölönlahden kokonaiskerrosalaa.

Yleiskaava 2002:ssa Eläintarhan alue on kaupunkipuisto, kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävä alue. Aluetta kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Uuden yleiskaavan laatiminen on vireillä. Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa nro 11830/1 (tullut alueella voimaan 10.6.2011) alueella on maanalaisia teknisen huollon tilojen varauksia sekä varaus Pisara-radalle.

Suunnittelussa onkin edettävä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen suunnittelun tavalla. Erityisesti suunnittelun ja selvitysten alussa tulee keskittyä varsinaisen monitoimihallin ja sen kaikkien tila- ja yhteystarpeiden suunnitteluun kahdessa vaihtoehdoisessa paikassa.

Hakemus perustuu korostuneesti hakijan kehittämään liikeideaan, taloudelliseen kokonaiskonseptiin ja kokonaisrakennusvolyyymiin sekä näiden luomiin monitoimihallin taloudellisiin toteuttamisedellytyksiin.

Varausalue on kuvattu viitteellisesti. Hakemuksessa ei ole varsinaista suunnitelmaa, mutta talouskonseptin yhteydessä viitataan aiempiin, vuoden 2012 Helsinki Garden -suunnitelmiin. Aiemmat suunnitelmat ovat alueelle 13.5.2014 hyväksytyjen maankäytön periaatteiden ja Olympiastadionin valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön suojelutavoitteiden vastaisia.

Kaupunkisuunnitteluviraston mielestä asiassa tulee edetä seuraavasti:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

1

Varausalue rajataan Eläintarhan maankäyttöperiaatteiden (13.5.2014) mukaisille muutosalueille Osa-alueella B. Hakijan tulee tämän lisäksi laatia myös toinen, vaihtoehtoinen hankesuunnitelma Eläintarhan maankäytön periaatteissa 13.5.2014 hyväksytyille Osa-alueelle C (Nordenskiöldinkadun alue).

2

Varausaika määritellään normaalilla tavalla 1,5 - 2 vuoden mittaiseksi, jotta hakijalla on aikaa laatia asiaan vaadittavat suunnitelmat ja selvitykset. Varausaikana tehtyjen suunnitelmien ja selvitysten tulosten perusteella kaupunki päättää erikseen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen asemakaavan muutoksen laatimisesta.

3

Hakija käynnistää asian kannalta välttämättömän hyväksytyjen maankäyttöperiaatteiden mukaisen suunnittelun ja selvitysten laatimisen seuraavalla tavalla.

3.1

Monitoimiareena sekä sen vaihtoehtoinen sijaintitarkastelu

Suunnittelun tulee ensivaiheessa keskittyä monitoimiareenan suunnitteluun, koska sen tila- ja toimintavaatimukset siihen liittyvine oheistoimintoineen, apu- ja huoltotiloineen ja välttämättömine yleisön, pysäköintiliikenteen ja huoltoliikenteen yhteyksineen määrittävät merkittävällä tavalla tilankäyttöä ja maankäyttöä alueella. Samalla selviää, pystytäänkö hallin tilatarpeet sijoittamaan ja sovittamaan hyväksyttävällä tavalla muihin alueen tilantarpeisiin, Mäntymäen kallio- ja puistomaisemaan sekä Pisara-radon suunnitelmiin.

Hakijan tulee tämän vuoksi suunnitteluvarauksen aikana laatia myös toinen, vaihtoehtoinen hankesuunnitelma Eläintarhan maankäytön periaatteissa 13.5.2014 hyväksytyille Osa-alueelle C (Nordenskiöldinkadun alue).

3.2

Palvelutilavyöhykkeen sijoittumisedellytykset hallin ja Mäntymäen kentän välisellä vyöhykkeellä

Kun hallin kokonaismitoitus ja tilavaatimukset on selvillä, on tarkoituksenmukaista tarkastella, minkä laajuinen täydentävien tilojen vyöhyke kyseiseen paikkaan mahtuu niin, että sen käytettävyys säilyy myös alueen muiden ensisijaisten tilantarpeiden suhteen ja alueella toimivien urheilulaitosten tapahtumien aikana.

3.3

Alueen yhtäaikaisten urheilutilaisuuksien, konserttien ja tapahtumien sekä näiden oheistoimintojen tilantarpeet ja keskinäinen vaikutus

Suuriin tapahtumiin liittyy myös ulkotilaan kohdistuvia oheistoimintoja ja tilantarpeita yleisön ja kutsuvieraiden palveluja varten. On varmistettava, että monitoimihalli sekä sen tilaisuudet ja oheistoiminnot eivät rajoita tai estä Olympiastadionin yleisötilaisuuksien järjestämistä ja tilantarpeita.

3.4

Kaupallinen selvitys uusien kaupallisten tilojen vaikutuksesta Töölön ja Kallion asukkaiden lähipalveluihin

Palveluiden osalta hakija korostaa, että ne palvelevat ympäröiviä asuntoalueita. Erityisesti päivittäistavarakaupan yksikön rakentamisella on vaikutus Töölön ja Kallion kaupunginosien nykyiseen palveluverkkoon. Useat muutkin palvelut mm. ravintoalapalvelut suunnataan konseptisuunnitelman mukaan ympäröivien alueiden asukkaille.

Hakijan tulee suunnitelmavarauksen aikana laatia vaikutusten arvio uusien palvelujen, erityisesti päivittäistavarakaupan, vaikutuksista Kallion ja Töölön nykyisiin kaupan palveluverkkoihin.

Suur tapahtumien aikainen liikennetilanne Stadionin ympäristössä rajoittaa helposti alueella sijaitsevien palvelujen ulkopuolista käyttöä sekä asiakasliikennettä ja -pysäköintiä. Näiden yhtäaikaisesta toimivuudesta tulee laatia selvitys.

3.5

Asumisen edellytykset monitoimiareenan yhteydessä

Jo nykyisin urheilutilaisuuksista ja konserteista aiheutuu häiriöitä ja kulkurajoituksia ympäröivien korttelien asukkaille. Tilaisuuksia on jouduttu rajoittamaan läheisen asutuksen takia. Asumisen integrointi urheiluhallialueeseen korostaisi alueen tilaisuuksista seuraavia asukkaisiin kohdistuvia häiriöitä ja rajoituksia.

Asumista ei tule sijoittaa alueelle niin, että olisi mahdollista esittää ympäristölainsäädännön mukaisia, Eläintarhan alueen pääkäyttöä - urheilu-, konsertti- ja muita yleisötapahtumia - rajoittavia, perusteltuja vaatimuksia.

Kaupunkisuunnitteluvirasto selvittää suunnitteluvarauksen aikana kaupunkisuunnittelulautakunnan edellyttämällä tavalla asumisen

edellytykset koko Eläintarhan alueella hyväksytyjen ensisijaisten käyttötarkoitusten lisäksi ja niiden kanssa yhteen sovittaen.

3.6

Stadionin - Mäntymäen alueen käyttäjätarpeet, kuten erityyppiset virkistysalueet ja liikuntapuistot, ja julkiset tilat sekä liikkumismahdollisuus alueella ja alueen kautta tulee ottaa suunnitelmissa huomioon.

3.7

Liikenne

Stadionin perusparannus sekä nykyaikainen monitoimihalli lisäävät alueen tilaisuuksien ja yleisön määrää huomattavasti. Myös ehdotetulla muulla maankäytöllä ja ulkopuolelle suunnatuilla kaupallisilla palveluilla lisätään alueen käyttäjien määrää merkittävästi nykyisestään. Kaikki tämä vaikuttaa alueen liikennejärjestelyihin ja alueen saavutettavuuteen. Lisääntyvä maankäyttö kuormittaa myös aluetta ympäröivää katuverkkoa. Alueen saavutettavuus eri liikennemuodoilla ja alueen käytettävyys edellyttää alueen liikennejärjestelyjen muuttamista ja parantamista.

Mäntymäen alueen kautta kulkevalle jalankulun ja pyöräilyn (baana) pääreiteille on varattava vapaat yhteydet Helsinginkadun Oopperan alikulun kautta Mäntymäenkentän itäpuolelle ja länsisivulle.

Pysäköintilaitokseen kohdistuu päällekkäiskäyttöä kaupan asiakkaista ja asukkaista sekä tapahtumayleisöstä. Suunnittelutehtävänä tästä tulee haastava, koska eri ryhmillä on erityisvaatimuksia hallin sisäänkäyntiyhteyksille.

Aluetta ympäröivä liikenne sekä erityisesti alueen sisäinen liikenne ja pysäköintilaitoksen käyttö ovat erittäin häiriöille alttiita suurten, jopa useiden yhtäaikaisten yleisötilaisuuksien aikana. Näistä tulee laatia tarvittavat suunnitelmat ja logistiset selvitykset.

3.8

Muiden hankkeiden huomioon ottaminen

Maanalaisia tiloja rakennettaessa on otettava huomioon olemassa olevat ja suunnitellut maanalaiset tilat. Maanalaisia kunnallistekniikan tiloja ovat Munkkisaari - Mäntymäki viemäritunneli, johon liittyy Mäntymäen kentän kohdalla Rajasaaren viemäritunneli. Alueella sijaitsee myös Töölö - Alppila yhteiskäyttötunneli. Alueelle rakennetaan parhaillaan Mäntymäki - Pasila - Vallila viemäritunnelia. Nykyisten maanalaisten jätevedenpumppaamojen yhteyteen rakennetaan kolmas pumppaamo. Alueella sijaitsee myös jätevesi- ja hulevesiviemäreitä.

Alueen suunnittelu Pisara-radan ja muiden hankkeiden osalta on käynnissä.

4

Varauspäätös ei saa sitoa tai rajoittaa kaupungin suunnittelu- ja toimintamahdollisuuksia eikä omistusoikeutta alueella.

Kaupunkisuunnitteluvirasto ei puolla hakemuksen mukaisen suunnittelualuevarauksen tekemistä. Keskuspuiston eteläosan, Stadionin ympäristön liikuntapuiston ja valtakunnallisen arvoympäristön suunnittelussa ei ole mahdollista sitoutua etukäteen keskustan oloissa poikkeuksellisen suureen uudisrakennusvolyyymiin.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että monitoimihallin selvitystyössä tulee edetä seuraavasti. Edellä olevien ehtojen mukaisesti monitoimihallin suunnittelulle ja selvittämislle kahteen vaihtoehtoiseen paikkaan on mahdollista myöntää rajoitettu suunnittelualuevaraus.

Suunnittelu- ja selvitystyön tulosten perusteella tehdään erikseen päätös alueen maankäyttö- ja rakennuslain vaatimusten mukaisen asemakaavan muutoksen laatimisesta.

Keskuspuistossa sijaitsevan alueen kaupunkikuvallisesti keskeisen sijainnin ja kansallismaisemaan verrattavan arvoympäristön takia alueen uudisrakennuksien suunnittelusta tulee järjestää arkkitehtuurikilpailut.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan 13.5.2014 hyväksymät Eläintarhan alueen maankäytön periaatteet ovat liitteenä 3.

Liikuntavirasto (17.6.2014)

Liikuntavirasto toteaa lausunnossaan mm., että se pitää aloitetta uuden, monikäyttöisen urheiluun ja kulttuuriin soveltuvan tapahtuma-areenan rakentamisesta lähtökohtaisesti myönteisenä. Helsinki Garden -hanke voisi toteutuessaan lisätä Olympiastadionin ja Eläintarhan alueen ympäristön merkittävyyttä virkistyksen, urheilun, matkailun ja kulttuurin alueena.

Helsinki Garden -hankkeen jatkosuunnittelussa tulee etsiä sellaisia vaihtoehtoja, jotka esittäisivät liikunnan kannalta tarpeellisen monitoimiareenan synnyttämisen alueen arvokas luonne huomioon ottaen. Kaupungin kannalta on tärkeää ja rakentavaa taloudellisten asioiden perusteellinen selvittäminen. Hankkeen rahoituksen riskitön varmistaminen on päätöksiä tehtäessä välttämätöntä.

Rakennusvirasto (19.6.2014)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Rakennusvirasto toteaa lausunnossaan mm., että uuden tapahtuma-areenan rakentamisen suunnittelu tulee tehdä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen kaavan laatimisprosessin kautta. Myös alueen käyttäjät tulee osallistaa vahvasti prosessiin. Konseptin jatkokehittämisessä tulee noudattaa kaupunkisuunnitteluviraston laatimia Eläintarhan alueen maankäytön periaatteita ja rakennusviraston lausunnossa esittämiä täsmennyksiä.

Rakennusviraston mielestä hakemuskirjeen lähtökohtien ja hankkeen suunnittelutietojen tarkkuustaso ei riitä suunnittelualuevarauspäätöksen tekoon. Vaihtoehtoista sijaintia tulee tutkia Eläintarhan alueen luoteisosassa, nykyisen jäähallin läheisyydessä Nordenskiöldinkadun varressa. Uusi mahdollinen urheiluhalli tulee toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoisesti.

Varausesitys ja sen perustelut

Esittelijä puoltaa Projekti GH Oy:n varaushakemusta ja varauksen tekemistä kaupunkisuunnitteluviraston lausunnon mukaisin rajoituksin ja ehdoin.

Koska hakijan varaushakemus ei sisällä varsinaista hankesuunnitelmaa eivätkä aiemmat suunnitelmat vastaa Eläintarhan alueelle hyväksytyjä maankäytön periaatteita, Helsinki Garden -hankkeen suunnittelussa edettäisiin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen suunnittelun tavalla.

Hankkeen varausmenettelyssä esitetään siten käytettäväksi kaksivaiheista etenemistapaa. Ensin hakijalle myönnettäisiin rajoitettu suunnitteluvaraus varsinaisen monitoimihallin ja sen kaikkien tila- ja yhteystarpeiden suunnitteluun kahdessa vaihtoehtoisessa paikassa (Mäntymäki - Kisahalli ja Nordenskiöldinkatu). Sen jälkeen suunnittelu- ja selvitystyön tulosten perusteella tehtäisiin erikseen päätökset alueen maankäyttö- ja rakennuslain vaatimusten mukaisen asemakaavan muutoksen laatimisesta ja varsinaisesta toteuttamisesta koskevasta varauksesta.

Hakija on hakemuksessaan asettanut ensisijaiseksi varausalueeksi Eläintarhan maankäyttöperiaatteiden mukaisen Eläintarhan alueen Osa-alueen B (Mäntymäki - Kisahalli). Hakija on täydentänyt hakemustaan tarkentamalla varausaluetta PES-Arkkitehdit Oy:n 27.8.2014 laatimalla liitteenä 4 olevalla kartalla, jossa monitoimiareenan sekä palvelujen ja asumisen maanpäällinen ja maanalainen aluevaraus olisi 26 650 m² ja maanalaisen pysäköintilaitoksen aluevaraus 34 065 m².

Päätösehdotuksesta ilmenevät varausehdot on valmisteltu annettujen lausuntojen pohjalta sekä yhteistyössä hallintokuntien ja hakijan edustajien kanssa. Niihin on sisällytetty ensimmäisen vaiheen suunnittelua ja selvitystyötä koskevat ehdot.

Toteutusta koskevat ehdot tultaisiin sisällyttämään myöhemmin erikseen tehtävään mahdollista kaavamuutosaluetta koskevaan varsinaiseen varauspäätösesitykseen.

Toteutukseen liittyviä ehtoja olisivat tällöin mm. asemakaavan muutoksen laatiminen, kumppanuuskaavoitusmallin käyttö, arkkitehtuurikilpailun järjestäminen, varsinainen varausalue, hankkeen rahoitus- ja toteutussuunnitelmien hyväksyminen sijoittaja-, omistaja-, käyttäjä-, rakennuttaja- ja urakoitsijatahoineen, tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen, kunnallistekniset reunaehdot, pysäköinti- ja yhteisjärjestelyt, rasitteet sekä tontinluovutus (myynti tai vuokraus).

Lähtökohtana mahdollisessa tontinluovutuksessa tulee pitää sitä, että tontit luovutetaan käyvästä arvosta.

Ennen varsinaisen varauspäätöksen tekoa hankkeen vaikuttavuusarvioinnin evaluointi työllisyys- ja verovaikutuksineen tulee päivittää mahdollisen kaavamuutoksen viitteesuunnitelmia vastaavaksi.

Rajoitetun suunnitteluvarauksen ehdotetaan olevan voimassa 30.6.2016 saakka.

Lopuksi

Kaupunkisuunnitteluviraston, liikuntaviraston ja rakennusviraston lausunnot ilmenevät päätöshistoriasta.

Päätösehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Eläintarhan alueen maankäytön periaatteet
- 2 Varattava alue
- 3 Sijaintikartta
- 4 Projekti GH Oy, suunnitteluvaraushakemus, Olympiastadionin eteläpuoli

04.05.2015

Kaj/2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Rakennusvirasto
Liikuntavirasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 05.02.2015 § 50

HEL 2014-006628 T 10 01 01 00

Kiinteistökartta 73/674 495, Mäntymäenkenttäjä Mäntymäki

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus varaisi Projekti GH Oy:lle Helsingin kaupungin 14. kaupunginosan (Töölö) Eläintarhan alueen Osa-alueelta B (Mäntymäen - Kisahallin alue) liitekartan nro 4/PES-Arkkitehdit 27.8.2014 mukaiset yhteensä noin 60 715 m²:n suuruiset alueet Helsinki Garden -hankkeen suunnittelua sekä sen toiminta- ja toteutusedellytysten selvittämistä ja varmistamista varten 30.6.2016 saakka seuraavin ehdoin:

1

Varausta ei voi siirtää kolmannelle ilman kaupungin suostumusta.

2

Hankkeen suunnittelu ja sen toimintaedellytysten selvittäminen on tehtävä yhteistyössä Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluviraston, liikuntaviraston, rakennusviraston, kiinteistöviraston, pelastuslaitoksen, kaupunginmuseon ja muiden hallintokuntien kanssa sekä museoviraston ja Pisaran suunnitteluryhmän kanssa.

3

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Varauksensaajan on käynnistettävä asian kannalta välttämättömän hyväksytyjen maankäyttöperiaatteiden mukaisen suunnittelun ja selvitysten laatimisen seuraavalla tavalla:

3.1

Monitoimiareena sekä sen vaihtoehtoinen tarkastelu

Varauksensaaja on velvollinen varausaikana laatimaan vaihtoehtoisen hankesuunnitelman Eläintarhan maankäytön periaatteissa (13.5.2014) hyväksytylle Osa-alueelle C (Nordenskiöldinkadun alue).

3.2

Palvelutilavyöhykkeen sijoittumisedellytykset hallin ja Mäntymäen kentän välisellä vyöhykkeellä

Kun hallin kokonaismitoitus välttämättömine liikennetiloineen ja ajoyhteyksineen ja kaikki tilavaatimukset ovat selvillä, on tarkoituksenmukaista tarkastella, minkä laajuinen täydentävien tilojen vyöhyke kyseiseen paikkaan mahtuu niin, että sen käytettävyys säilyy myös alueen muiden ensisijaisten tilatarpeiden suhteen ja alueella toimivien urheilulaitosten tapahtumien aikana.

3.3

Alueen yhtäaikaisten urheilutilaisuuksien, konserttien ja tapahtumien sekä näiden oheistoimintojen tilatarpeet ja keskinäinen vaikutus

Suuriin tapahtumiin liittyy myös ulkotilaan kohdistuvia oheistoimintoja ja tilatarpeita yleisön ja kutsuvieraiden palveluja varten. On varmistettava, että monitoimihalli sekä sen tilaisuudet ja oheistoiminnot eivät rajoita tai estä Olympiastadionin yleisötilaisuuksien järjestämistä ja tilatarpeita.

3.4

Kaupallinen selvitys uusien kaupallisten tilojen vaikutuksesta Töölön ja Kallion asukkaiden lähipalveluihin

Varauksensaajan tulee varausaikana laatia vaikutusten arvio uusien palvelujen, erityisesti päivittäistavarakaupan, vaikutuksista Töölön ja Kallion nykyisiin kaupan palveluverkkoihin.

Suur tapahtumien aikainen liikennetilanne Stadionin ympäristössä rajoittaa helposti alueella palvelujen ulkopuolista käyttöä sekä asiakasliikennettä ja -pysäköintiä. Näiden yhtäaikaisesta toimivuudesta tulee laatia selvitys.

3.5

Asumisen edellytykset monitoimiareenan yhteydessä

Kaupunkisuunnitteluvirasto selvittää varausaikana kaupunkisuunnittelulautakunnan edellyttämällä tavalla asumisen edellytykset koko Eläintarhan alueella hyväksytyjen ensisijaisten käyttötarkoitusten lisäksi ja niiden kanssa yhteensovittaen.

3.6

Stadionin - Mäntymäen kentän alueen käyttäjätarpeet, kuten erityyppiset virkistysalueet ja liikuntapuistot, ja julkiset tilat sekä liikkumismahdollisuus alueella ja alueen kautta tulee ottaa suunnitelmissa huomioon.

3.7

Liikenne

Mäntymäen alueen kautta kulkevalle jalankulun ja pyöräilyn (baana) pääreiteille on varattava vapaat yhteydet Helsinginkadun Oopperan alikulun kautta Mäntymäen itäpuolelle ja länsisivulle.

Aluetta ympäröivä liikenne sekä erityisesti alueen sisäinen liikenne ja pysäköintilaitoksen käyttö ovat erittäin häiriöllä altista suurten, jopa useiden yhtäaikaisten yleisötilaisuuksien aikana. Näistä tulee laatia tarvittavat suunnitelmat ja logistiset selvitykset.

3.8

Muiden hankkeiden huomioon ottaminen

Maanalaisia tiloja suunniteltaessa ja rakennettaessa on otettava huomioon olemassa olevat ja suunnitellut maanalaiset tilat. Maanalaisia kunnallistekniikan tiloja on Munkkisaari - Mäntymäki viemäritunneli, johon liittyy Mäntymäen kentän kohdalla Rajasaaren viemäritunneli. Alueella sijaitsee myös Töölö - Alppila yhteiskäyttötunneli. Alueelle rakennetaan parhailaan Mäntymäki-Pasila-Vallila viemäritunnelia. Nykyisten maanalaisten jätevedenpumppaamojen yhteyteen rakennetaan kolmas pumppaamo. Alueella sijaitsee myös jätevesi- ja hulevesiviemäreitä. Alueen suunnittelu Pisara-radon ja muiden hankkeiden osalta on käynnissä.

4

Varauspäätös ei sido tai rajoita kaupungin suunnittelu- ja toimintamahdollisuuksia eikä omistusoikeutta alueella.

5

Varauksensaaja vastaa kustannuksellaan edellä mainittujen varsinaisten ja vaihtoehtoisten hankesuunnitelmien ja muiden hankkeen rakennettavuutta ja muita teknisiä sekä toiminnallisia ominaisuuksia koskevien suunnitelmien ja selvitysten tekemisestä.

6

Kaupunki tekee suunnittelu- ja selvitystyön tulosten perusteella erikseen päätökset alueen maankäyttö- ja rakennuslain vaatimusten mukaisen asemakaavan muutoksen laatimisesta ja varsinaisesta toteutusta koskevasta aluevarauksesta.

7

Kaupunki ei vastaa vahingoista, kuten suunnittelu-, selvittämis-, tutkimus- ja muista kuluista, jotka varauksensaajalle saattavat aiheutua siitä, että alueille ei saada voimaan hankkeen mahdollistavaa asemakaavan muutosta ja varsinaista toteutusta koskevaa tonttivarausta sekä tonttien luovuttamista varauksensaajalle.

(L2114-xR)

Lisäksi lautakunta edellyttää, että tilakeskus tekee selvityksen vanhan jäähallin kehittämisen mahdollisuuksista kustannusvaikutuksineen.

Esittäessään suunnitteluvarausta kaupunginhallitukselle, kiinteistölautakunta korostaa, että suunnitteluajankohta on Mäntymäen alueen suhteen epäedullinen, koska Pisara-rataa koskevat ratkaisut ja selvitykset saattavat muuttaa olennaisesti alueen maankäytön ennakkoehtoja. Alueen lopullisessa tarkastelussa etusijalle voivat nousta esimerkiksi asumista korostavat ratkaisut. Lisäksi alueen asemakaavalliset vaatimukset ovat jo ennestään haasteellisia. Tässä mielessä suunnitteluvarauksessa toisena sijoitusvaihtoehtona tarjottavaa aluetta Nordenskiöldin kadun ympäristössä voidaan pitää jatkosuunnittelun suhteen realistisempänä.

Käsittely

05.02.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Jaakko Stauffer: Muutan esitystäni seuraavasti:

Esitysehdotukseen lisätään seuraava virke: Lisäksi lautakunta edellyttää, että tilakeskus tekee selvityksen vanhan jäähallin kehittämisen mahdollisuuksista kustannusvaikutuksineen.

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Esitysehdotukseen lisätään seuraava kappale: Esittäessään suunnitteluvarausta kaupunginhallitukselle, kiinteistölautakunta korostaa, että suunnitteluajankohta on Mäntymäen alueen suhteen epäedullinen, koska Pisara-rataa koskevat ratkaisut ja selvitykset

saattavat muuttaa olennaisesti alueen maankäytön ennakkoehtoja. Alueen lopullisessa tarkastelussa etusijalle voivat nousta esimerkiksi asumista korostavat ratkaisut. Lisäksi alueen asemakaavalliset vaatimukset ovat jo ennestään haasteellisia. Tässä mielessä suunnitteluvarauksessa toisena sijoitusvaihtoehtona tarjottavaa aluetta Nordenskiöldin kadun ympäristössä voidaan pitää jatkosuunnittelun suhteen realistisempänä.

Kannattajat: Kirsi Pihlaja

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Esitysehdotukseen lisätään seuraava kappale:

Esittäessään suunnitteluvarauksella kaupunginhallitukselle, kiinteistölautakunta korostaa, että suunnitteluajankohta on Mäntymäen alueen suhteen epäedullinen, koska Pisara-rataa koskevat ratkaisut ja selvitykset saattavat muuttaa olennaisesti alueen maankäytön ennakkoehtoja. Alueen lopullisessa tarkastelussa etusijalle voivat nousta esimerkiksi asumista korostavat ratkaisut. Lisäksi alueen asemakaavalliset vaatimukset ovat jo ennestään haasteellisia. Tässä mielessä suunnitteluvarauksessa toisena sijoitusvaihtoehtona tarjottavaa aluetta Nordenskiöldin kadun ympäristössä voidaan pitää jatkosuunnittelun suhteen realistisempänä.

Jaa-äännet: 4

Elina Das Bhowmik, Juha Hakola, Olli Sademies, Timo Tossavainen

Ei-äännet: 5

Jaana Aaltonen, Seija Haataja, Jasmin Hamid, Kirsi Pihlaja, Tuomas Rantanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

22.01.2015 Pöydälle

Esittelijä

virastopäällikkö
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Esko Patrikainen, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 36471
esko.patrikainen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 19.6.2014

HEL 2014-006628 T 10 01 01 00

Kiinteistöviraston tonttiosasto pyytää rakennusviraston lausuntoa 19.6.2014 mennessä Projekti GH Oy:n 14.5.2014 päiväystä hakemuksesta suunnittelualuevaraukseksi Helsingin kaupungin omistamalle maa-alueelle Olympiastadionin eteläpuolelle, Mäntymäen ja Savilan pumppaamon alueille.

Varaushakemuksessa ei ole selkeää aluerajausta tai suunnitelmaa. Liitteessä 1 varaushakemuksen alue on kuvattu laajalla Olympiastadionilta Mäntymäelle ulottuvalla ympyrällä. Hakemuksessa on viitteellinen PES Arkkitehdit Oy:n laatima, Mäntymäen kentän ja puiston alueille sijoittuva asemapiirros.

Hakemuksessa korostetaan hakijan kehittämää kokonaiskonseptia ja rakennusvolyymia sekä siitä seuraavaa hankkeen taloudellista kannattavuutta ja toteuttamismahdollisuutta. Konseptista on esitetty 10.12.2013 päivätty KPMG:n laatima evaluointiraportti, jonka aineistona on käytetty hakijan 11.4.2012 päivättyä Helsinki Garden -suunnitelmaa.

Hakija haluaa pitkäaikaisen varauksen hankkeen suunnittelun ja toteuttamisen ajaksi. Hakija haluaa käynnistää kumppanuuskaavoituksen konseptilleen varauksen ja koko kaavoitus- ja suunnitteluprosessin keston ajaksi.

Varaushakemuksen alueet ovat kaupungin omistuksessa. Alueet ovat Mäntymäen kenttää lukuun ottamatta rakennuskiellossa asemakaavan muuttamista varten. Rakentaminen alueella edellyttää asemakaavan laatimista.

Lausunto

Rakennusviraston näkemys on, että uuden tapahtuma-areenan rakentamisen suunnittelu tulee tehdä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen kaavan laatimisprosessin kautta. Myös alueen käyttäjät tulee osallistaa vahvasti prosessiin. Konseptin jatkokehittämisessä tulee noudattaa kaupunkisuunnitteluviraston laatimia Eläintarhan alueen maankäytön periaatteita ja seuraavia täsmennyksiä.

Töölönlahden ja Eläintarhan maisema

Mäntymäki, kaupunginpuutarha Talvipuutarhoineen ja Eläintarha toimivat tärkeänä Töölönlahden ja Keskuspuiston välisenä viheryhteytenä. Alueet muodostavat Töölönlahden pohjoispään maisematilan ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan

maisemakokonaisuuden. Maisematilat avautuvat laajalle Töölönlahdelle. Mäntymäki on näiden maisematilojen merkittävä reuna ja jakaja. Rakennusmassojen tuonti tähän maisematiilaan voi vaarantaa maisema-arvoja. Töölönlahden ja Töölönlahteen purkautuvan puron laakso ja maisemaa rajaavat lakialueet tulee säilyttää ensisijaisesti viheralueina puustoisia ja kallioisia alueita sekä kukkuloilta avautuvia näkymiä vaalien.

Mäntymäen lähiympäristössä on muutamia vanhoja rakennuksia, joista ainakin mäen länsirinteessä, kentän laidalla sijaitseva, vuoden 1952 olympialaisiin valmistunut käymälärakennus on kulttuurihistoriallisesti merkittävä.

Tapahtuma-aukiot ja massatapahtumat

Helsingin kaupungin strategiassa tapahtumien järjestäminen on nostettu tärkeäksi toiminnaksi. Olympiastadion ja sen edustan aukiot ovat kantakaupungin tärkein suurille massatapahtumille vuokrattavissa oleva paikka. Aukiot ovat myös maisemahistoriallisesti arvokkaita ja ne tulee säilyttää avoimina.

Garden Helsinki -hanke ei saa estää tai rajoittaa Eläintarhan alueen ja erityisesti Olympiastadionin urheilu-, konsertti- ja muita yleisötapahtumia esimerkiksi uuden asuinrakentamisen myötä.

Maanalaiset tilat

Hankkeen maanalaisten tilojen suunnittelussa on otettava huomioon olemassa olevat ja suunnitellut maanalaiset tilat. Varauspäätös ei saa sitoa kaupungin suunnittelu- ja toimintamahdollisuuksia eikä omistusoikeutta alueella.

Nykyisiä maanalaisia kunnallistekniikan tiloja ovat Munkkisaari–Mäntymäki-viemäritunneli, johon liittyy Mäntymäen kentän kohdalla Rajasaaren viemäritunneli. Alueella sijaitsee myös Töölö–Alppila-yhteiskäyttötunneli. Alueelle rakennetaan parhaillaan Mäntymäki–Pasila–Vallila-viemäritunneliä. Nykyisten maanalaisten jätevedenpumppaamojen yhteyteen rakennetaan kolmas pumppaamo. Alueella sijaitsee myös jätevesi- ja hulevesiviemäreitä.

Alueen suunnittelu Pisararadan osalta on parhaillaan käynnissä.

Mäntymäkeä on tarkasteltu mahdollisen lumensulatusluolaston sijoituspaikaksi. Sen sijainti palvelee koko kantakaupunkia ollen talvikunnossapidon onnistumisen kannalta strategisesti hyvä. Alustavasti on sijoitusta tutkittu Vauhtitien varteen, mutta myös Mäntymäki on ollut keskusteluissa mukana. Mäntymäen ali kulkee sekä

Pisararadan että kaavaillun lumensulatusluolaston huoltoyhteys. Lumensulatusluolaston liikennejärjestelyt ja luolaston tilavaraukset tulee sisällyttää alueen maankäytön suunnitteluun.

Urheiluhallit ja -kentät

Uusi urheilurakentaminen tulee sovittaa maisemaan ja kaupunkirakenteeseen liittämällä se esimerkiksi tiiviisti korttelirakenteeseen ja olemassa olevan jäähallin massoihin. Uusi mahdollinen urheiluhalli tulee rakennusviraston mielestä ensisijaisesti sijoittaa Eläintarhan alueen luoteisosaan, jäähallin viereen, Nordenskiöldinkadun varteen. Näin sen käyttö ja huolto tukeutuu jo vilkkaasti liikennöityyn katuun.

Uuden tapahtuma-areenan vaikutukset nykyisiin liikunta- ja tapahtumatiloihin (mm. jäähalliin) ja niiden toimintaan pitää selvittää hankkeen yhteydessä.

Toteutuessaan urheiluhalli synnyttää huomattavasti myös henkilöautoliikennettä alueelle. Sen vaikutukset alueen katuverkon toimivuuteen tulee ottaa huomioon suunnittelun yhteydessä. Pyöräilyn uusi tuleva pääreitti kulkee Mäntymäen kentän kautta, mikä tulee huomioida.

Hyväksyttävien selvitysten jälkeen hankkeesta pitää mahdollisessa jatkosuunnittelussa järjestää alueen keskeisen sijainnin ja kansallismaisemaan verrattavan ympäristön edellyttämä suunnittelukilpailu tai muulla tavalla varmistaa korkeatasoinen lopputulos.

Yhteenveto

Rakennusviraston mielestä hakemuskirjeen lähtökohtien ja hankkeen suunnittelutietojen tarkkuustaso ei riitä suunnittelualuevarauspäätöksen tekoon. Vaihtoehtoista sijaintia tulee tutkia Eläintarhan alueen luoteisosassa, nykyisen jäähallin läheisyydessä, Nordenskiöldinkadun varressa. Uusi mahdollinen urheiluhalli tulee toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoisesti.

Lisätiedot

Tomas Palmgren, projektinjohtaja, puhelin: 310 38586
tomas.palmgren(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 17.6.2014

HEL 2014-006628 T 10 01 01 00

Kiinteistöviraston tonttiosasto pyytää kaupunkisuunnitteluviraston lausuntoa Projekti GH Oy:n 14.5.2014 päiväystä hakemuksesta suunnittelualuevaraukseksi Helsingin kaupungin omistamalle maa-alueelle Olympiastadionin eteläpuolelle, Mäntymäen ja Savilan pumppaamon alueille.

Varaushakemuksessa ei ole selkeää aluerajausta tai suunnitelmaa. Liitteessä 1 varaushakemuksen alue on kuvattu laajalla Olympiastadionilta Mäntymäelle ulottuvalla ympyrällä. Hakemuksessa on viitteellinen PES Arkkitehdit Oy:n laatima, Mäntymäen kentän ja puiston alueille sijoittuva asemapiirros.

Hakemuksessa korostetaan hakijan kehittämää kokonaiskonseptia ja rakennusvolyymia sekä siitä seuraavaa hankkeen taloudellista kannattavuutta ja toteuttamismahdollisuutta. Konseptista on esitetty 10.12.2013 päivätty ja KPMG:n laatima evaluointiraportti, jonka aineistona on käytetty hakijan 11.4.2012 päivättyä Helsinki Garden -suunnitelmaa.

Hakija haluaa pitkäaikaisen varauksen hankkeen suunnittelun ja toteuttamisen ajaksi. Hakija haluaa käynnistää välittömästi kumppanuuskaavoituksen konseptilleen varauksen ja koko kaavoitus- ja suunnitteluprosessin keston ajaksi.

Varaushakemuksen alueet ovat kaupungin omistuksessa sekä kiinteistöviraston hallinnoinnissa. Alueet ovat Mäntymäen kenttää lukuun ottamatta rakennuskiellossa asemakaavan muuttamista varten. Rakentaminen alueella edellyttää asemakaavan laatimista.

Kiinteistöviraston tonttiosasto valmistelee varausesitystä kiinteistölautakunnan kautta kaupunginhallituksen käsittelyyn ja pyytää kaupunkisuunnitteluvirastolta 19.6.2014 mennessä kommentteja sekä tietoja, miten ja millä ehdoin hakemusta tulisi viedä eteenpäin.

Kaavoitustilanne

Maakuntakaava ja yleiskaava

Ympäristöministeriön 8.11.2006 vahvistamassa Uudenmaan maakuntakaavassa varaushakemuksen alue on virkistysaluetta ja kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeä alue, tie tai kohde. Maakuntavaltuuston 20.3.2013 hyväksymässä Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa varaushakemuksen alue on kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeä alue, tie tai kohde joka on valtakunnallisesti merkittävä.

Varaushakemuksen alue on valtakunnallisesti merkittävää kulttuurihistoriallista ympäristöä (Olympiarakennukset, RKY 2009).

Eläintarhan alueesta on tehty ympäristöhistoriallinen selvitys (Helsingin kaupunki ja Liikennevirasto 2012), jossa esitetään arvio Eläintarhan alueen nykytilanteesta ja säilyneisyydestä sekä määritellään vaalittavat ominaispiirteet ja alueen kulttuurihistorialliset arvot ja suojelutavoitteet. Selvityksessä osoitetaan Eläintarhan alueen merkitys Helsingin keskustan ainutlaatuisena virkistysalueena.

Yleiskaava 2002:ssa Eläintarhan alue on kaupunkipuisto, kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävä alue. Aluetta kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Uuden yleiskaavan laatiminen on vireillä. Helsingin maanalaisen yleiskaavassa nro 11830/1 (tullut alueella voimaan 10.6.2011) alueella on maanalaisia teknisen huollon tilojen varauksia sekä varaus Pissararadalle.

Varaushakemuksen alueella on voimassa useita asemakaavoja, joissa alue on puisto-, katu- ja torialuetta, jolla on mm. Oopperan velvoitepysäköintipaikkoja. Alue on pääosin rakennuskielossa asemakaavan muuttamista varten. Alueella on tekeillä Olympiastadionin ja Pissararadan asemakaavat. Pissararadan tilanvarauksilla on huomattava vaikutus varaushakemuksessa esitetyn alueen käyttömahdollisuuksiin rakentamisen aikana ja valmiin radan ollessa käytössä. Alueelle valmistellaan lisäksi maanalaisen lumensulatuslaitoksen hankesuunnitelmaa, jonka eräs vaihtoehtoinen sijainti on Mäntymäen ja Savilan pumppaamon alaisissa kalliotiloissa.

Alueella on yhdyskuntateknisen huollon kallioiloja ja -tunneleita. Samoin kuin muualla kaupungissa, tiloja toteutettaessa ei ole laadittu erillisiä maanalaisia kaavoja, vaan tilat on toteutettu lausuntomenettelynä. Kun alueiden kaavamuutokset ovat tulleet ajankohtaisiksi muista syistä, on yhdyskuntatekniset tilat merkitty kaavoihin. Näin menetellään myös tällä alueella. Käynnissä olevan Pissararadan kaavoituksen aikana alueelle kaavoitetaan maanalaisia rautatie- ja huoltotunneleita.

Aluetta koskevat päätökset

Eläintarhan alueen maankäytön periaatteet

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 13.5.2014 §145 hyväksyä esittelijän muutetun ehdotuksen ja lautakunnassa hyväksytyjen vastaehdotusten mukaiset Eläintarhan alueen maankäytön periaatteet jatkosuunnittelun pohjaksi (liite). Periaatteissa varaushakemuksen aluetta koskevat erityisesti:

- koko aluetta koskeva Tavoite -kappale
- Osa-alue A Olympiastadionin alueen maankäytön periaatteet
- Osa-alue B Mäntymäen–Kisahallin alueen maankäytön periaatteet
- Maanalaisten tilojen periaatteet

Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että hakemuskirjeen lähtökohtien ja tietojen perusteella ei ole mahdollista tehdä suunnittelualuevarauspäätöstä. Keskeisen keskuspuiston eteläosan, liikuntapuiston ja valtakunnallisen arvoympäristön suunnittelussa ei ole mahdollista sitoutua etukäteen keskustan oloissa poikkeukselliseen suureen uudisrakennusvolyyymiin, joka kaupallisten hyötyjen saavuttamiseksi tulisi lisäksi keskittää samalle paikalle. Hakemuksen rakennusvolyyymi vastaa Kampin keskuksen tai Töölönlahden kokonaiskerrosalaa.

Suunnittelussa onkin edettävä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen suunnittelun tavalla. Erityisesti suunnittelun ja selvitysten alussa tulee keskittyä varsinaisen monitoimihallin ja sen kaikkien tila- ja yhteystarpeiden suunnitteluun kahdessa vaihtoehtoisessa paikassa.

Hakemus perustuu korostuneesti hakijan kehittämään liikeideaan, taloudelliseen kokonaiskonseptiin ja kokonaisrakennusvolyyymiin sekä näiden luomiin monitoimihallin taloudellisiin toteuttamisedellytyksiin.

Varausalue on kuvattu viitteellisesti. Hakemuksessa ei ole varsinaista suunnitelmaa, mutta talouskonseptin yhteydessä viitataan aiempiin, vuoden 2012 Helsinki Garden -suunnitelmiin. Aiemmat suunnitelmat ovat alueelle 13.5.2014 hyväksytyjen maankäytön periaatteiden ja Olympiastadionin valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön suojelutavoitteiden vastaisia.

Kaupunkisuunnitteluviraston mielestä asiassa tulee edetä seuraavasti:

1.

Varausalue rajataan Eläintarhan maankäyttöperiaatteiden (13.5.2014) mukaisille muutosalueille Osa-alueella B. Hakijan tulee tämän lisäksi laatia myös toinen, vaihtoehtoinen hankesuunnitelma Eläintarhan maankäytön periaatteissa 13.5.2014 hyväksytyille Osa-alueelle C (Nordenskiöldinkadun alue).

2.

Varausaika määritellään normaalilla tavalla 1,5–2 vuoden mittaiseksi, jotta hakijalla on aikaa laatia asiaan vaadittavat suunnitelmat ja selvitykset. Varausaikana tehtyjen suunnitelmien ja selvitysten tulosten

perusteella kaupunki päättää erikseen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen asemakaavan muutoksen laatimisesta.

3.

Hakija käynnistää asian kannalta välttämättömän hyväksytyjen maankäyttöperiaatteiden mukaisen suunnittelun ja selvitysten laatimisen seuraavalla tavalla.

3.1

Monitoimiareena sekä sen vaihtoehtoinen sijaintitarkastelu

Suunnittelun tulee ensivaiheessa keskittyä monitoimiareenan suunnitteluun, koska sen tila- ja toimintavaatimukset siihen liittyvine oheistoimintoineen, apu- ja huoltotiloineen ja välttämättömine yleisön, pysäköintiliikenteen ja huoltoliikenteen yhteyksineen määrittävät merkittävällä tavalla tilankäyttöä ja maankäyttöä alueella. Samalla selviää, pystytäänkö hallin tilatarpeet sijoittamaan ja sovittamaan hyväksyttävällä tavalla muihin alueen tilantarpeisiin, Mäntymäen kallio- ja puistomaisemaan sekä Pissararadan suunnitelmiin.

Hakijan tulee tämän vuoksi suunnitteluvarauksen aikana laatia myös toinen, vaihtoehtoinen hankesuunnitelma Eläintarhan maankäytön periaatteissa 13.5.2014 hyväksytyille Osa-alueelle C (Nordenskiöldinkadun alue).

3.2

Palvelutilavyöhykkeen sijoittumisedellytykset hallin ja Mäntymäen kentän välisellä vyöhykkeellä

Kun hallin kokonaisuus ja tilavaatimukset on selvillä, on tarkoituksenmukaista tarkastella, minkä laajuinen täydentävien tilojen vyöhyke kyseiseen paikkaan mahtuu niin, että sen käytettävyys säilyy myös alueen muiden ensisijaisten tilantarpeiden suhteen ja alueella toimivien urheilulaitosten tapahtumien aikana.

3.3

Alueen yhtäaikaisten urheilutilaisuuksien, konserttien ja tapahtumien sekä näiden oheistoimintojen tilantarpeet ja keskinäinen vaikutus

Suuriin tapahtumiin liittyy myös ulkotilaan kohdistuvia oheistoimintoja ja tilantarpeita yleisön ja kutsuvieraiden palveluja varten. On varmistettava että monitoimihalli, sen tilaisuudet ja sen oheistoiminnat eivät rajoita tai estä Olympiastadionin yleisötilaisuuksien järjestämistä ja tilantarpeita.

3.4.

Kaupallinen selvitys uusien kaupallisten tilojen vaikutuksesta Töölön ja Kallion asukkaiden lähipalveluihin

Palveluiden osalta hakija korostaa, että ne palvelevat ympäröiviä asuntoalueita. Erityisesti päivittäistavarakaupan yksikön rakentamisella on vaikutus Töölön ja Kallion kaupunginosien nykyiseen palveluverkkoon. Useat muutkin palvelut mm. ravintoalapalvelut suunnataan konseptisuunnitelman mukaan ympäröivien alueiden asukkaille.

Hakijan tulee suunnitelmavarauksen aikana laatia vaikutusten arvio uusien palvelujen, erityisesti päivittäistavarakaupan, vaikutuksista Kallion ja Töölön nykyisiin kaupan palveluverkkoon.

Suurtaapahtumien aikainen liikennetilanne Stadionin ympäristössä rajoittaa helposti alueella sijaitsevien palvelujen ulkopuolista käyttöä ja asiakasliikennettä ja -pysäköintiä. Näiden yhtäaikaisesta toimivuudesta tulee laatia selvitys.

3.5

Asumisen edellytykset monitoimiareenan yhteydessä

Jo nykyisin urheilutilaisuuksista ja konserteista aiheutuu häiriöitä ja kulkurajoituksia ympäröivien korttelien asukkaille. Tilaisuuksia on jouduttu rajoittamaan läheisen asutuksen takia. Asumisen integrointi urheiluhallialueeseen korostaisi alueen tilaisuuksista seuraavia asukkaisiin kohdistuvia häiriöitä ja rajoituksia.

Asumista ei tule sijoittaa alueelle niin, että olisi mahdollista esittää ympäristölainsäädännön mukaisia, Eläintarhan alueen pääkäyttöä - urheilu-, konsertti- ja muita yleisötapauksia - rajoittavia, perusteltuja vaatimuksia.

Kaupunkisuunnitteluvirasto selvittää suunnitteluvarauksen aikana kaupunkisuunnittelulautakunnan edellyttämällä tavalla asumisen edellytykset koko Eläintarhan alueelle, hyväksytyjen ensisijaisten käyttötarkoitusten lisäksi ja niiden kanssa yhteen sovittaen.

3.6.

Stadionin–Mäntymäen alueen käyttäjätarpeet kuten erityyppiset virkistysalueet ja liikuntapuistot ja julkiset tilat sekä liikkumismahdollisuus alueella ja alueen kautta tulee ottaa suunnitelmissa huomioon.

3.7

Liikenne

Stadionin perusparannus sekä nykyaikainen monitoimihalli lisäävät alueen tilaisuuksien ja yleisön määriä huomattavasti. Myös ehdotetulla muulla maankäytöllä ja ulkopuolelle suunnatuilla kaupallisilla palveluilla lisätään alueen käyttäjien määrää merkittävästi nykyisestäään. Kaikki tämä vaikuttaa alueen liikennejärjestelyihin ja alueen saavutettavuuteen. Lisääntyvä maankäyttö kuormittaa myös aluetta ympäröivää katuverkkoa. Alueen saavutettavuus eri liikennemuodoilla ja alueen käytettävyys edellyttää alueen liikennejärjestelyjen muuttamista ja parantamista.

Mäntymäen alueen kautta kulkevalle jalankulun ja pyöräilyn (baana) pääreiteille on varattava vapaat yhteydet Helsinginkadun Oopperan alikulun kautta Mäntymäen kentän itäpuolelle ja länsisivulle.

Pysäköintilaitokseen kohdistuu päällekkäiskäyttöä kaupan asiakkaita ja asukkaista sekä tapahtumayleisöstä. Suunnittelutehtävänä tästä tulee haastava koska eri ryhmillä on erityisvaatimuksia hallin sisäänkäyntiyhteyksille.

Aluetta ympäröivä liikenne sekä erityisesti alueen sisäinen liikenne ja pysäköintilaitoksen käyttö ovat erittäin häiriöille altista suurten, jopa useiden yhtäaikaisten yleisötilaisuuksien aikana. Näistä tulee laatia tarvittavat suunnitelmat ja logistiset selvitykset.

3.8.

Muiden hankkeiden huomioon ottaminen

Maanalaisia tiloja rakennettaessa on otettava huomioon olemassa olevat ja suunnitellut maanalaiset tilat. Maanalaisia kunnallistekniikan tiloja ovat Munkkisaari–Mäntymäki viemäritunneli, johon liittyy Mäntymäen kentän kohdalla Rajasaaren viemäritunneli. Alueella sijaitsee myös Töölö–Alppila yhteiskäyttötunneli. Alueelle rakennetaan parhaillaan Mäntymäki–Pasila–Vallila viemäritunnelia. Nykyisten maanalaisten jätevedenpumppaamojen yhteyteen rakennetaan kolmas pumppaamo. Alueella sijaitsee myös jätevesi- ja hulevesiviemäreitä. Alueen suunnittelu Pisara-radan ja muiden hankkeitten osalta on käynnissä.

4.

Varauspäätös ei saa sitoa tai rajoittaa kaupungin suunnittelu- ja toiminta-mahdollisuuksia eikä omistusoikeutta alueella.

Kaupunkisuunnitteluvirasto ei puolla hakemuksen mukaisen suunnittelualuevarauksen tekemistä. Keskuspuiston eteläosan, Stadionin ympäristön liikuntapuiston ja valtakunnallisen arvoympäristön suunnittelussa ei ole mahdollista sitoutua etukäteen keskustan oloissa poikkeukselliseen suureen uudisrakennusvolyyymiin.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että monitoimihallin selvitystyössä tulee edetä seuraavasti. Edellä olevien ehtojen mukaisesti monitoimihallin suunnittelulle ja selvittämislle kahteen vaihtoehtoiseen paikkaan on mahdollista myöntää rajoitettu suunnittelualuevaraus.

Suunnittelu- ja selvitystyön tulosten perusteella tehdään erikseen päätös alueen maankäyttö- ja rakennuslain vaatimusten mukaisen asemakaavan muutoksen laatimisesta.

Keskuspuistossa sijaitsevan alueen kaupunkikuvallisesti keskeisen sijainnin ja kansallismaisemaan verrattavan arvoympäristön takia alueen uudisrakennuksien suunnittelusta tulee järjestää arkkitehtuurikilpailut.

Lisätiedot

Martin Bunders, arkkitehti, puhelin: 310 37203
martin.bunders(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi
Mika Kaalikoski, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
mika.kaalikoski(a)hel.fi
Niko Palo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37220
niko.palo(a)hel.fi
Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi
Jukka Tarkkala, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37302
jukka.tarkkala(a)hel.fi

Liikuntavirasto Liikuntajohtaja 17.6.2014

HEL 2014-006628 T 10 01 01 00

Liikuntavirasto lausuu kiinteistöviraston tonttiosastolle seuraavaa Projektin GH Oy:n 14.5.2014 päiväystä hakemuksesta suunnittelualuevaraukseksi Helsingin kaupungin omistamalle maa-alueelle Olympiastadionin eteläpuolelle, Mäntymäen ja Savilan pumpaamon alueille.

Liikuntavirasto pitää aloitetta uuden, monikäyttöisen urheiluun ja kulttuuriin soveltuvan tapahtuma-areenan rakentamisesta lähtökohtaisesti myönteisenä. Helsinki Garden -hanke voisi toteutuessaan lisätä Olympiastadionin ja Eläintarhan alueen ympäristön merkittävyyttä virkistykseen, urheiluun, matkailuun ja kulttuuriin alueena.

Liikuntavirasto kuitenkin huomauttaa, että ennen Helsinki Garden -hankkeen suunnitteluvarauksia tulee huolellisesti selvittää mahdollisuus nykyisen Nordenskiöldinkadun jäähallin lisärakentamiseen ja käytön kehittämiseen jääurheilun ja tapahtumien tarpeisiin. Samalla tulisi myös

pohtia hallin uutta omistus pohjaa. Ennen varauksen hyväksymistä on syytä myös selvittää vanhan jäähallin muuttaminen monitoimiareenaksi kustannusten ja mahdollisen uuden ylläpitäjän osalta.

Liikuntavirasto muistuttaa, että ko. alue, jolle suunnitteluvараusta on haettu, on kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Olympiastadionin läheisyydessä haasteellinen sekä uusien rakennusten massoittelun että sijoittelun kannalta. Mikäli Helsinki Garden -hankkeen suunnittelua jatketaan, tulee huomioida Olympiastadionin alkuperäiseen suunnitelmaan kuuluneet pitkänomaiset etuaukiot, alueen riittävä avoimuus ja yhteys Töölönlahden kulttuuripuistosta aina Keskuspuiston virkistysmetsäjaksoon asti. Olympiastadionin tulee jatkossakin olla keskeinen kaupungin urheilu-, konsertti- ja muiden yleisötapahtumien mahdollistaja, mikä vaatii stadionrakennuksen lisäksi myös avointa tilaa.

Suunnitteluvараuksen hakija on suunnitellut maanalaisista pysäköintihallia alueelle, johon rakennetaan myös Pissararata. Periaatteessa liikuntavirasto näkee hankkeessa esitetyn maanalaisen pysäköinnin rakentamisen kannatettavana, sillä jo nykyisellään alueella on suurten tapahtumien ajankohtina pysäköintiin liittyviä ongelmia. Maanalaisen pysäköinnin maan päälle tulevat laitteet ja ajoyhteydet on kuitenkin suunniteltava ensisijaisesti tähän puisto-ympäristöön sopivalla tavalla.

Liikuntaviraston mielestä hanke tulee suunnitella huomioiden kaupunkisuunnittelulautakunnan 13.5.2014 hyväksymät Eläintarhan alueen maankäytön periaatteet. Alueen maankäytön periaatteissa mahdollisina maanalaisina rakentamisalueina ko. alueella osoitettu Mäntymäki, joka poikkeaa Projektin GH Oy:n hakemuksen liitteenä toimitetussa kartassa osoitetusta rakentamispaikasta. Liikuntavirasto huomauttaa, että nykyisen pysäköintialueen itäreunaan ja mäen länsipuolelle on mahdollista suunnitella vähäisemmän esteen avoimuudelle aiheuttava hallisuunnitelma kuin mitä Projektin GH Oy hakemuksessaan esittää.

Projektin GH Oy:n hakemuksen liitteenä on toimitettu KPMG:n laatima hankkeen vaikuttavuuden arviointi, jossa useat kohdat herättävät huomiota. KPMG:n arvioinnin mukaan Helsinki Garden -hankkeen laskelmat ja perustelut ovat ristiriitaisia ja keskeneräisiä. Liikuntavirasto toivoo, että näin massiivisen hankkeen kannattavuusarvioinneilta ja suunnitelmilta vaaditaan erityistä huolellisuutta.

Liikuntatoimen hallinnassa alueella on Töölön kisahalli, jonka toiminnan häiriötön jatkuminen tulee mahdollisesti jossakin muodossa etenevän hankkeen yhteydessä turvata. KPMG:n alueen toiminnallisuuteen

liittyvässä vaikutusarvioinnissa on mainittu synergiaetuna kisahallin peruskorjaus. Liikuntaviraston mukaan synergiaetu tulee ainakin nykyisten liikunta- ja tapahtumatilojen sekä niiden toiminnan osalta selvittää. Liikuntavirasto kuitenkin muistuttaa, että kisahallin toiminnalliset ja rakennustekniset muutokset ovat kaupunginmuseon tarkkailuissa. Tämä rajoittaa kiinteistön muutoksia, jotka liittyvät etupäässä kiinteistön ikääntymisestä johtuviin teknisiin perusparannuksiin.

Helsinki Garden -hankkeen jatkosuunnittelussa tulisi etsiä sellaisia vaihtoehtoja, jotka esittäisivät liikunnan kannalta tarpeellisen monitoimiareenan synnyttämisen alueen arvokas luonne huomioon ottaen. Kaupungin kannalta on tärkeää ja rakentavaa taloudellisten tosiasioden perusteellinen selvittäminen. Hankkeen rahoituksen riskitön varmistaminen on päätöksiä tehtäessä välttämätöntä.

Lisätiedot

Asko Rahikainen, hankesuunnittelija, puhelin: 310 87785

§ 487

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä 14.1.2015 § 22 tehdyistä valituksista asemakaava-asiassa (piirustus 11960, Laajasalon Stansvikin alue)

HEL 2015-002876 T 03 01 01

Helsingin hallinto-oikeus Dnrot 01257/15/4103, 01273/15/4103 ja 01274/15/4103

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunginvaltuusto on 14.1.2015 (§ 22) hyväksynyt 49. kaupunginosan (Laajasalo, Tahvonlahti) puisto-, virkistys-, kesämaja-, palstaviljely-, vesi-, katu-, liikenne- sekä urheilu- ja virkistyspalvelujen alueita koskevan asemakaavaehdotuksen 28.1.2010 päivätyn ja 30.9.2010 sekä 21.10.2014 ja 14.1.2015 muutetun piirustuksen nro 11960 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys on tehnyt 27.2.2015 ja Stansvikin kyläyhdistys ry 2.3.2015 ja ***** 2.3.2015 valituksen kaupunginvaltuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus on pyytänyt kaupunginhallitusta hankkimaan valitusten johdosta kaupunginvaltuuston lausunnon.

Valitusten keskeinen sisältö

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry, Stansvikin kyläyhdistys ry ja ***** vaativat kaupunginvaltuuston päätöksen 14.1.2015 § 22 kumoamista lainvastaisena.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 188 §:n 1 momentin mukaan muutosta asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään. Kuntalaissa säädettyä oikaisumenettelyä ei kuitenkaan sovelleta. Kuntalain 92 §:n 1 momentin mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valittajien kotipaikka on Helsinki, joten valittajilla on asiassa valitusoikeus.

Kuntalain 93 §:n mukaan kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. MRL 188 §:n 6 momentin

mukaan kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 63 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston 14.1.2015 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävillä Helsingin kaupungin kirjaamossa 29.1.2015. Valitukset on toimitettu hallinto-oikeudelle 27.2.2015 ja 2.3.2015. Valitukset on toimitettu hallinto-oikeudelle määräajassa.

Lausunto valitusten johdosta

Oikeuspalvelut toteaa, että kaupunginhallituksen tulisi antaa valitusten johdosta hallinto-oikeudelle seuraava lausunto. Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Valitusten hylkääminen

Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävien perusteiden valitusten hylkäämistä. Kaupunginvaltuuston päätös 14.1.2015 § 22 ei ole syntynyt MRL:n asemakaavaa koskevien sisältövaatimusten tai menettelysäännösten vastaisesti. Vuorovaikutusmenettely ei ole ollut puutteellinen. Kaava perustuu MRL:n edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätös on muiltakin osin lain mukainen.

Valitusten tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää valitusten tutkimatta jättämistä siltä osin kuin ne kohdistuvat valtuuston päätöksen ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen. Kunnallisvalitusta ei voi kuntalain 90 §:n 2 momentin mukaan tehdä päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvillä perusteilla.

Valitusten keskeiset perusteet

Valitukset kohdistuvat 1) vuorovaikutusmenettelyyn, 2) kaavan vaikutusten selvittämiseen, erityisesti luontoselvityksiin, 3) asemakaavan sisältövaatimukseen ja luonnonympäristön vaalimiseen, 4) väitettyihin virheisiin päätöksenteossa ja 5) kulttuurihistorialliseen suojeluun luonnonarvojen suojelun kustannuksella.

1. Vuorovaikutusmenettely

Valittajat katsovat, että asemakaavan viimeisen virallisen nähtävillä olon (23.8.-23.9.2013) jälkeen asemakaavaan on lisätty sellaisia olennaisia tietoja, jotka eivät ole vähäisiä, ja joiden osalta valittajilla ei ole ollut mahdollisuutta osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia eikä lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipidettä asiasta. Kaavaa ei laitettu uudelleen esille viimeisen

virallisen nähtävilläolon jälkeen, vaikka asemakaavaan on lisätty olennaisia tietoja viimeisen nähtävilläolon jälkeen ja ennen kaupunginvaltuuston päätöstä 14.1.2015. Valittajien mukaan he eivät ole voineet vaikuttaa asemakaavan valmisteluun MRL 62 §:n edellyttämällä tavalla 23.9.2013 jälkeen.

1.1 Vuorovaikutusmenettely, viitasammakko

Valittajien mukaan nähtävillä olleen luontotietorekisterikoosteen mukaan Tahvonlahden pohjukka on matelija- ja sammakkokohteena paikallisesti arvokas ja kuuluu III-arvoluokkaan, jonka lajeja ovat sammakko ja rupikonna sekä mahdollisesti vesilisko. Valtuuston 14.1.2015 päätösasiakirjojen asemakaavaselosteen luontotietorekisterikooste -liitteessä arvoluokka on edelleen III, vaikka asemakaavaselostuksen tekstin mukaan "Tahvonlahden pohjukassa on 3,58 hehtaarin suuruinen arvokas (arvoluokka I) matelija- ja sammakkoeläinkohde. Keväällä 2014 on Tahvonlahden pohjukasta tehty viitasammakon kuulohavainto" (s. 9). Samalla ilmoitetaan arvoluokan nousseen viitasammakohavainnon jälkeen korkeimpaan I-arvoluokkaan. Selosteessa viitataan karttaan, josta ilmenee rajaus ja siirtymisreitit, mutta karttaa ei löydy asemakaava-aineistosta. Alueella on todennettu luontodirektiivin tiukan suojelun piirissä oleva viitasammakko. Asemakaavamerkinnoista ei käy ilmi, mitä alueella ei saa tehdä, jotta viitasammakoyksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkaa ei hävitetä tai heikennetä (LSL 49 §).

1.2 Vuorovaikutusmenettely, lepakot, I-luokan lepakkoalue

Valittajien mukaan asemakaava-alueen I-luokan lepakkoalue oli nähtävilläoloaikana rajattu luontotietorekisterikoosteessa Siivosen (Yrjö Siivonen, Helsingin lepakkolajisto ja tärkeät lepakkoalueet vuonna 2003, Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisu 3/2004, s.18) mukaan. Siivosen selvitys kattaa vain osan asemakaava-alueesta. Tällaisena se oli edelleen valtuuston 14.1.2015 käytössä olleessa luontotietorekisterikoosteessa, vaikka asemakaavaselosteen liitteeksi on lisätty Wermundsen Consulting Oy:n 2013 tekemä lepakkoselvitys (Lepakkoselvitys – Stansvik, Wermundsen Consulting Oy, 19.9.2013). Sen mukaan I-luokan lepakkoalue jatkuu huomattavasti suuremmalle alueelle. Wermundsenin lepakkoselvityksen mukaan koko Stansvikin alue on merkittävä lepakkoalue. Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ei ole voinut osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia eikä lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipidettä asiasta sen jälkeen kun alueella on todennettu luontodirektiivin tiukan suojelun piirissä olevien lepakkolajien lisääntymispaikkoja. Koko Helsinkiä koskeva lepakkoselvitys on lisätty luontorekisteriin 26.11.2014, mutta

asemakaavaselosteessa ei ole mainintaa koko Stansvikin asemakaava-alueen olevan I-luokan lepakkoalue.

2. Asemakaavan vaikutusten selvittäminen, luontoselvitykset

Valittajat katsovat, että Helsingin kaupungin asemakaavan vaikutusten arvioimiseksi tekemät tutkimukset ja selvitykset ovat puutteelliset, eikä niitä ole tehty koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Pohjatiedot ovat luontoarvojen osalta puutteelliset. Uutta tietoa ei ole käytetty asemakaavaa laadittaessa selvitysaineistona. Kaavoituksen luontovaikutusten arviointia ei ole tehty. Maisemaan liittyvien kulttuurihistoriallisten arvojen ennallistamiseen liittyviä luontovaikutuksia ei ole arvioitu. Asemakaavaan ei ole liitetty yhtään vaakatasoista havainnekuvaa. Tavoiteltavat maisema-arvot (ma, wa) ja rakentamisen vaikutus esimerkiksi VL/s-1 alueelle jää epäselväksi.

Vaahterametsiköt, jalopuumetsiköt

Tunnistamatta ovat jääneet muun muassa LSL 29 §:n kriteerit täyttävät, luontaisesti kehittyneet vaahterametsiköt. Erikseen olisi tullut selvittää mm. luontaisesti kehittyneet arvokkaat jalopuumetsiköt. Kaava-alueen arvokkaimmat luontoalueet tulee osoittaa kaavassa selkeämmin luon-alueina tai SL-alueina.

Luontotyypit

Valittajien mukaan Faunatica Oy:n selvitys (Faunatica Oy, Helsingin Stansvikin luontoselvitykset 2014) osoittaa kaava-aluetta koskevien luontoselvitysten puutteellisuuden. Stansvikin alueelta löytyy runsaasti niin luontotyyppeihin kuin lajistoonkin liittyvää monimuotoisuutta. Ne tulee selvittää ja laatia asemakaava uudelleen luonnonympäristö ja alueen erityiset arvot huomioiden. Alueelta löytyy vaarantuneita luontotyyppisiä, mm. kluuviflada, jalopuulehtoja ja luhtia, joita ei ole huomioitu kaavoituksessa.

Hyönteiset, kovakuoriaiset, käävät

Valittajien mukaan aineistosta puuttuu edelleen hyönteiselvitys. Alueella oli useita harvinaistuneiksi ja uhanalaisiksi luokiteltavia kovakuoriaisia sekä kääpiä. Kääpäselvitys Stansvikin asemakaavan alueella on tekemättä vaikka suunnitteilla on kaataa merkittäviä metsäalueita Villbergin viljelypalstan ja pohjoisen pysäköintialueen, Thellninginpolun sekä sauna- ja melontakeskusten kohdalta. Asemakaavan luontovaikutusten kannalta olisi tullut tehdä vaihtoehtojen vertailua.

Linnusto

Valittajien mukaan asemakaavan vaikutuksia linnustoon ei ole arvioitu. Tahvonlahden harjun ja kartanoalueen linnustaselvitys on tekemättä. Linnustaselvitystä ei ole tehty koko alueelta. Faunatica Oy:n selvityksen mukaan pesivien lintujen parimäärät ovat pinta-alaan nähden koko Uudenmaan mittakaavassa poikkeuksellisen suuret. Selvitysalueella pesii EU:n lintudirektiivin liitteen I lajeja.

Sillat, polku, vesialueet

Valittajat katsovat, että asiakirjoista ei käy ilmi siltojen eikä Thelninginpolun rakennustapaa. Avoimena pidettävä vesialue tarkoittaa geologisesti ja linnustollisesti merkittävän alueen ruoppaamista. Ruovikon eteläosassa avattava yhteys mereen tulee muuttamaan merkittävästi Tahvonlahden ruovikon ekologiaa ja edellyttää Thelninginpolun rakentamista tulvarajan yläpuolelle ja vaikuttaisi myös maisemaan, linnustoon, viitasammakoihin ja geologisiin arvoihin. Asemakaavan ma-merkintä Tahvonlahden pohjukassa vaatisi vähintäänkin havainnekuvan ja vaikutusten arvioinnin VL/s merkinnällä suojellulle geologisille arvoille.

Kaavaselostus

Valittajat katsovat, että nähtävillä olleiden asemakaavan luontoselvitysten perusteella ei ole voitu arvioida kaavan vaikutuksia luontoon (MRA 25 §:n 1 momentti).

3.Asemakaavan sisältövaatimukset, luonnonympäristön vaaliminen

Valittajat katsovat, että kaava ei täytä asemakaavan sisältövaatimuksia. Kaavan toteuttaminen aiheuttaisi elinympäristön laadun merkityksellistä heikkenemistä ja kohtuutonta haittaa. Kaavassa ei ole suojattu luonnonympäristöä.

Valittajien mukaan Stansvikin alueen asemakaavaratkaisut eivät turvaa alueen merkittävien luontoarvojen, kuten LSL 29 §:n kriteerit täyttävien vaahterametsiköiden, METSO-kriteereillä arvokkaiden metsäisten elinympäristöjen, tiukan suojelun piirissä oleville lepakoille ja viitasammakoille tärkeiden alueiden, vesilain mukaisen kluuvifladan sekä huomattavien linnustollisten arvojen säilymistä.

Edelleen valittajat katsovat, että jalopuiden osalta alue kuuluu Helsingin merkittävimpiin jalopuustoisten metsien keskittymiin. Asemakaavassa jalopuumetsikön poikki on merkitty huolto- ja ulkoilutie (Thelninginpolku) sekä Tahvonlandan ylittävä silta. Ulkoilureittiyhteys kulkee arvokkaan jalopuumetsän kautta ja pirstoo osaltaan myös

Vanhankylän kesämaja-alueen pohjoisosan luonnontilaisen kaltaisen metsän. Villbergin viljelypalsta tuhoaisi lisää jalopuumetsää.

Rakentamista on suunniteltu Tahvonlahdenniemen arvokkaaseen harjumetsään. Usean saunan saunakeskusta ei voi rakentaa VL/s-1 merkinnän mukaisesti maisema- ja luontoarvoja vahingoittamatta.

Ruovikkoaltaan luonnonolot muuttuvat, mikäli asemakaavasuunnitelma eteläisen patopolun katkaisemisesta, ruoppaamisesta merivesikanavaksi ja sillan (w-2) rakentamisesta patopolun paikalle toteutuu.

Vielä valittajan katsovat, että MRL 1 §:n tavoite ekologisesti kestävästä kehityksestä on asemakaavassa sivuutettu ja alueiden käytön suunnittelun tavoitteista (5 §) luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymisestä on ohitettu.

3.1 Lepakoiden lisääntymispaikat

Valittajien mukaan lisääntymispaikoista Nalletalona tunnettu rakennus on asemakaavassa merkitty sr-1 -merkinnällä, joka suojelee historiallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta arvokasta rakennusta. Toinen lisääntymisrakennus Metsämaja ei ole saanut minkäänlaista merkintää. Kumpaakaan ei ole suojeltu lepakoiden lisääntymispaikkana eikä poikastuotannolle elintärkeää ympäristöä ole rajattu. Lepakkotieteellisen yhdistyksen näkemyksen mukaan asemakaava uhkaa lepakoiden elinoloja. Koko lisääntymiselle olennainen alue olisi tullut rajata ja asettaa rajoitukset alueiden käytölle. Asemakaavamerkinnöistä ei käy ilmi, mitä alueella ei saa tehdä, jotta lepakolajien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei hävitetä tai heikennetä (LSL 49 §). Kaavaehdotus heikentää lepakoiden lisääntymiselinolosuhteita ja on siten EU-direktiivin vastainen.

3.2 Lepakoiden siirtymä- ja saalistusalueet

Valittajien mukaan lisääntymisen kannalta tärkeille siirtymä- ja saalistusalueille on suunniteltu muun muassa Stansvikintien pohjoinen pysäköintipaikka, Thelninginpolku, Villbergin viljelypalstat sekä Varisluodonlahden rantaan VU-alueelle 450 kerrosneliömetrin kanoottikeskus. Wermundsenin lepakkoselvityksen sisältämää uutta tietoa lepakoiden saalistus- ja kulkureiteistä koko Stansvikin alueen kaava-alueella ei ole kaavaehdotusta valmisteltaessa käytetty eikä sillä ole ollut olennaista vaikutusta asemakaavan sisältöön. Kaava ei anna lepakoille riittävästi suojaa.

4. Väitetyt virheet päätöksenteossa

Valittajien mukaan päätösehdotuksen tiivistelmässä (esityslista 14.1.2015 § 22) todetaan: "Kruunuvuorenrannan osayleiskaavassa Uudenkylän kesämaja-alueelle on suunniteltu asuinrakentamista. Uudenkylän korvaavat 29 kesämajapaikkaa on asemakaavassa osoitettu Vanhankylän kesämaja-alueelta." Valtuutetut ovat päätöstä tehdessään saaneet väärää tietoa. Osayleiskaava on kumottu (KHO 1326/1/10 annettu 7.6.2011). Väärään tietoon perustuen Stansvikin alueen asemakaavaan 11960 on kirjattu kumottua kaava-aluetta koskevia toimenpiteitä (mökkien siirto ja asuinrakentaminen). Stansvikin kyläyhdistys on toistuvasti tuonut esille alueen kokonaissuunnittelun tarpeellisuuden muun muassa ekologisen kokonaisuuden säilyttämiseksi.

Valittajien mukaan korkeimman hallinto-oikeuden Stansvikinummea koskevan päätöksen (KHO 1326/1/10 annettu 7.6.2011) ja nyt kyseessä olevaa asemakaavaa koskevan Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen (Helsingin HAO 07000/11/4103 annettu 25.5.2012) olisi tullut vaikuttaa asemakaavan suunnitteluun. Molemmissa päätöksissä luontoselvitykset todettiin riittämättömiksi. Asemakaavaan on lisätty muutamia vanhoja luontoselvityksiä ja luontotietorekisterin ote.

5. Kulttuurihistoriallinen suojelu luonnonarvojen suojelun kustannuksella

Valittajan mukaan kulttuurihistorialliset arvot on otettu kaavassa korostetusti huomioon virkistysaluekäytön tarpeisiin, ja ne kattavat alueesta viidesosan. Luonnonarvot saavat asemakaavassa suojelua vain VL/s ja ge-merkinnöillä. Edes linnustollisesti merkittävää aluetta ei ole huomioitu. Valittaja katsoo, että luonnonarvot on asemakaavassa käytännössä unohdettu.

Valittajan mukaan asemakaavan merkitystä Suomenlinnan suojelun perusteille ei ole arvioitu.

Valitusperusteiden oikeudellinen arviointi

Kaupunginhallitus viittaa asiassa kaupunginvaltuuston päätöksen 14.1.2015 § 22 perusteluihin ja muihin valmisteluasiakirjoista ilmeneviin seikkoihin sekä jäljempänä mainittuihin perusteisiin. Lisäksi kaupunginhallitus viittaa kaavaselostukseen, jossa on MRL 55 §:n 2 momentin mukaan esitetty asemakaavan perusteet.

Asemakaavan tavoitteet (asemakaavan selostus, s. 9-10)

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa alueen kehittyminen monipuolisena virkistysalueena siten, että alueen maisemalliset, kulttuurihistorialliset ja luonnon arvot säilyvät. Tavoitteena on kartanopuiston ytimen ennallistaminen ja

kartanon maiseman palauttaminen. Lähtökohtana on suojella kartanoalueen merkittävät rakennukset sekä maisemapuisto. Tavoitteena on alueen luontoarvojen ja lisääntyvän virkistyskäytön lomittaminen siten, että luontoarvot eivät heikentyisi.

Kartanon lähietäisyyteen, Kruunuvuorenrantaan rakennetaan asunnot noin 10 000 asukkaalle. Uusien käyttäjien myötä Stansvikin alue muuttuu julkisemmaksi virkistysalueeksi ja kävijöiden lisääntyminen luo edellytykset perustaa alueelle pienimuotoista virkistyskäyttöä palvelevaa toimintaa. Erityisesti Tahvonlahdenniemen länsiranta tarjoaa tähän hyvät puitteet. Tavoitteena on uusien käyttäjien sitoutuminen alueeseen ja mahdollisuuksien tarjoaminen yhteiseen toimintaan.

Stansvikin kartanoalueella toiminut kesänviettoperinne jatkuu. Asuntorakentamisen myötä poistuvat Uudenkylän kesämajapaikat korvataan uusilla paikoilla Vanhassakylässä Stansvikin kartanoalueella, jossa olemassa olevaa kesämaja-aluetta tiivistetään. Ympäröivä meri rantoineen, vaihteleva luonto, historiallinen ympäristö rakennuksineen ja alueen liittyminen saumattomasti laajempaan virkistysaluekokonaisuuteen luovat hyvät lähtökohdat kehittää Stansvikin aluetta koko Laajasalon virkistysalueen kohokohtaksi.

1.Vuorovaikutusmenettely

MRL 62 §:n mukaan kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

MRA 32 §:n mukaan jos kaavaehdotusta on olennaisesti muutettu sen jälkeen, kun se on asetettu julkisesti nähtäville, se on asetettava uudelleen nähtäville. Uudelleen nähtäville asettaminen ei kuitenkaan ole tarpeen, jos muutokset koskevat vain yksityistä etua ja niitä osallisia, joita muutokset koskevat, kuullaan erikseen.

Kaupunginhallitus katsoo kaupungin toimineen MRL 62 §:n edellyttämällä tavalla. Vuorovaikutus on ollut laissa tarkoitettulla tavalla riittävä, eikä kaavaehdotusta ole muutettu MRA 32 §:ssä tarkoitettulla tavalla olennaisesti nähtävillä pidon jälkeen. Kaupunginhallitus katsoo, ettei uutta merkittävää, päätöksentekoon vaikuttavaa tietoa ole ilmennyt 23.9.2013 jälkeen. Ainoastaan kaavan selvitysaineisto on vähäisessä määrin tarkentunut.

Valittajilla on ollut mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipide asiasta MRL 62 §:ssä säädetyllä tavalla nähtävillä pidon (23.8.-23.9.2013) jälkeen. Valittajat ovat jättäneet muistutuksensa 23.9.2013 ja 25.9.2013, joten he ovat osallistuneet kaavan valmisteluun ja lausuneet asiassa mielipiteensä.

Kaupunki katsoo, että MRA 25 §:n 1 momentissa tarkoitetut seikat on esitetty kaavaselostuksessa sillä tavalla ja siinä laajuudessa kuin kaavan tarkoitus edellyttää ja niin, että on luotu edellytykset vuorovaikutukseen kaavan valmistelussa.

Valituksissa ei ole tuotu esiin mitään sellaista, jonka perusteella kaupungin voitaisiin katsoa rikkoneen MRL 62 §:n, MRA 25 tai 32 §:n säännöksiä.

1.1 Vuorovaikutusmenettely, viitasammakko

Luonnonsuojelulain (LSL, 22.12.2009/1587) 49 §:ssä säädetään Euroopan yhteisön lajisuojelusta. Pykälän mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Luonnonsuojeluasetuksen liitteen 2(a) mukaan viitasammakko on koko maassa rauhoitettu eläinlaji. Luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan d alakohta edellyttää, että jäsenvaltioiden on kiellettävä kyseessä olevien lajien lisääntymis- tai levähdyspaikkojen heikentäminen tai hävittäminen. Komissiosta saadun tulkintaohjeen mukaan kiello tarkoittaa vain luonnossa selvästi havaittavia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. (HE 79/1996)

LSL 49 §:ssä säädettyjä lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskeva hävittämis- ja heikentämiskiello on voimassa kaikkialla ilman erikseen tehtäviä lajin sijaintia koskevia viranomaispäätöksiä, ja se on otettava huomioon sellaisenaan mahdollisia rakentamis- ja muita toimenpiteitä suorittaessa.

Asemakaavaselostuksen liitteessä "Luontoselvitykset, Helsingin kaupungin ympäristökeskus" on karttaliite (ote Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmästä) Tahvonlahden pohjukan arvokkaasta matelija- ja sammakkoeläinluokasta (1/2012). Kohteen arvoluokka liitekartassa on III (paikallisesti arvokas alue). Asemakaavaselostuksessa sivulla 9 Matelija- ja sammakkoeläimet otsikon alla on maininta " Tahvonlahden pohjukassa on arvokas (arvoluokka I) 3,58 hehtaarin suuruinen matelija- ja sammakkoeläinluokka. Arvoluokka I on ympäristökeskuksen arvioima ja perustuu keväällä 2014 Tahvonlahden pohjukasta tehtyyn viitasammakon kuulohavaintoon.

Helsingin ympäristökeskuksen ylläpitämää luontotietojärjestelmää päivitettiin 29.9.2014 -10.11.2014, kaavaehdotuksen virallisen nähtävillä olon 23.8.-23.9.2013 jälkeen. Liitekartan uutta arvoluokkaa ja mainintaa viitasammakosta ei ollut vielä muutettu silloin, kun tarkistettu esitys Laajasalon Stansvikin alueen asemakaavaksi (nro 11960) esiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle 21.10.2014. Tieto uudesta arvoluokasta ja viitasammakon havainnosta oli käytössä, ja ne lisättiin asemakaavaselostukseen yllä mainitun mukaisesti.

Ympäristökeskus ei muuttanut arvokkaan matelija- ja sammakkoeläinalueen (1/2012) rajausta luontokartassa siitä rajauksesta, joka on ollut kaavan valmisteluaineistossa vuonna 2013 nähtävillä olleessa kartassa/luontotietorekisterin otteessa. Mahdollinen viitasammakon kuulohavainto ja potentiaaliset kulkuyhteydet sijoittuvat kartan mukaisen rajauksen sisään. Myöskään kohdekuvaus viitasammakon lajimainintaa lukuun ottamatta (muut lajit, kuvaus, uhat ja toimenpide-ehdotukset) eivät ole luontotietojärjestelmässä muuttuneet. Sama luontotietorekisterin ote, joka on ollut nähtävillä vuonna 2013, on ollut esillä myös vuorovaikutuksessa ennen kaavaehdotuksen virallista nähtävilläoloa.

Luontotietojärjestelmän aineisto perustuu biologi Jarmo Saarikiven vuonna 2007 tekemään kartoitukseen, jossa selvitettiin Helsingin tärkeimmät matelija- ja sammakkoeläinten esiintymispaikat. Aineisto käsittää kohderajaukset ja kohdetiedot lajihavaintoineen. Kartoituksessa saatiin havaintoja neljästä matelijalajista sekä neljästä sammakkoeläinlajista. Luokitus arvoluokkiin on asiantuntijan tekemä arvio, joka ei perustu mihinkään kiinteisiin kriteereihin, vaan alueen olosuhteisiin ja lajistoon. Luokituksessa on otettu huomioon myös alueen arvo retkikohteena sekä alueen laatu.

Osallisilla on ollut mahdollisuus kaavan valmisteluvaiheessa ja sen jälkeen kaavaehdotuksen nähtävilläolon yhteydessä arvioida kaavaehdotuksen vaikutuksia. Kaavaehdotusta ei ole muutettu MRA 32 §:n tarkoittamalla tavalla olennaisesti sen jälkeen, kun se on asetettu julkisesti nähtäville, minkä vuoksi kaavaa ei ole tullut asettaa uudelleen nähtäville. Kaavan selvitysaineisto on tarkentunut kaavaprosessin kuluessa, millä ei ole ollut vaikutusta kaavaehdotuksen sisältöön.

Arvokkaan matelija- ja sammakkoeläinalueen alue on asemakaavassa VL/s ja VL/s-1 alueella.

VL/s

Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen geologia-, luonto- ja maisema-arvot säilyvät. Geologisesti arvokasta

kohdetta ei saa muuttaa kaivamalla, rikkomalla, ottamalla tai muuten siirtämällä maa-ainesta.

VL/S-1

Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen maisema- ja luontoarvot säilyvät.

Arvokkaan matelija- ja sammakkoeläinalueen alueella on kaavassa polun merkintä, mikä on ohjeellinen.

Kaavassa esitetty uusi viljelypalsta-alue on noin 70 metriä arvokkaan matelija- ja sammakkokohteen lähimmästä rajasta, eikä se heikennä viitasammakon lisääntymis- ja elinolosuhteita.

Kaavamääräykset edesauttavat sammakoiden elinolosuhteiden säilymistä ja turvaavat luontoarvojen säilymisen alueella. Kaavaselostuksessa (s. 23) on arvioitu kaavan vaikutukset matelijoihin ja sammakoihin. Selostuksen mukaan matelija- ja sammakkokohteen ylläpitämiseen auttaa merenlahden pitäminen avoimena. Umpeen kasvava ja metsittyvä merenlahti ei ole yhtä hyvä sammakoiden elinalue kuin avoin alue. Selostuksessa on todettu, että suunnitellulla maankäytöllä ei ole merkittävää vaikutusta liejukerrosesiintymään eikä matelija- ja sammakkoeläinten elinolosuhteisiin.

1.2 Vuorovaikutusmenettely, lepakot, I-luokan lepakkoalue

Helsingin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmää päivitettiin 29.9.2014 - 10.11.2014. Asemakaavaselostuksessa on liitteenä Stansvikin alueelle tehty lepakkoselvitys (Lepakkoselvitys - Stansvik, Wermundsen Consulting Oy 2013) jonka tietojen perusteella on voitu arvioida tarkemmin kaavan vaikutusta lepakoiden elinolosuhteisiin. I-luokan lepakkoalueen laajuuden muutoksen johdosta kaavamääräyksiä ei ole ollut tarpeen muuttaa, koska VL/s ja VLs-1 aluemerkinnot velvoittavat luontoarvojen säilyttämiseen.

Osallisilla on ollut mahdollisuus kaavan valmisteluvaiheessa ja sen jälkeen kaavaehdotuksen nähtävilläolon yhteydessä arvioida kaavaehdotuksen vaikutuksia. Kaavaehdotusta ei ole muutettu MRA 32 §:n tarkoittamalla tavalla olennaisesti sen jälkeen, kun se on asetettu julkisesti nähtäville, minkä vuoksi kaavaa ei ole tullut asettaa uudelleen nähtäville.

Lepakoita koskevat selvitykset ovat tarkentuneet kaavaprosessin kuluessa, mikä on normaalin ja lainmukaisen kaavoituskäytännön mukaista. Virallisesti nähtävillä olleessa (23.8.-23.9.2013)

kaavaselostuksessa oli liitteenä selvitykset, joissa lepakot ovat selvityksen kohteena seuraavasti: Helsingin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmän luontokohde 21/03, Lyhennelmä Kruunuvuorenrannan osayleiskaava-alueen luontoselvitys ja maankäytön luontovaikutusten arvioinnista (Enviro, joulukuu 2005), Helsingin lepakkolajisto ja tärkeät lepakkoalueet vuonna 2003, Helsingin ympäristökeskuksen julkaisuja 3/2004 (Siivonen Y. 2004).

Lisäksi nähtävillä olleessa selostuksessa on kaavan vaikutuksista lepakoihin mainittu seuraavaa: Kaava antaa mahdollisuuden alueen luonnonarvojen vaalimiseen ja kulttuurimaiseman kehittämiseen. Avoimen maiseman (mahdollisesti laidunnetut niityt) ja puutarhaviljelyn ala kasvaa, mikä lisää ympäristön monimuotoisuutta ja mahdollistaa niissä ympäristöissä viihtyvien lajien viihtymisen.

Stansvikin kartanon pihapiiri ja Vanhakylä

Arvokas lepakkoalue (arvoluokka I) kattaa koko kartanon pihapiirin alueen.

Arvokkaat luontokohteet ja maisemalliset arvot on otettu huomioon rakennusten sijoittelussa. Stansvikin kartanon pihapiiriin osoitetut uudisrakennukset sijaitsevat pääosin paikoissa, joissa on ollut aiemmin rakennus. Uudisrakentaminen on maltillista ja noudattaa alueen kulttuurihistoriallista perinnettä. Vanhakylän puusto mitattiin tarkkaan maastossa. Uudet mökkipaikat on sijoitettu siten, että vanha komea hongikko säilyy eheänä, eikä yhtään täysikasvuista mäntyä tarvitse mökkien rakentamisen johdosta poistaa. Kaavan sallimat uudet rakentamisalat, pysäköinnin sijoittelu ja viljelypalsta-alueen laajentaminen eivät heikennä alueen luontoarvoja.

Tahvonlahdenniemi

Tahvonlahdenniemi, kartanon pihapiiri ja umpeen kasvavan ruovikon eteläpuoleinen lahti (10,77 ha) on arvokasta lepakon esiintymisen aluetta (I arvoluokka) Lepakkolajistoon kuuluvat pohjanlepakko, pikkulepakko, vesisiippa ja viiksisiippa (Enviro). Tahvonlahdenniemen harjumetsikössä saalistaa viiksisiippoja, jotka karttavat valoa (Siivonen 2004). Reittien valaiseminen ei ole lepakoiden (viiksisiippa) vuoksi suotavaa (Enviro 2005). Lepakoiden suosima elinympäristö ei muutu kaavan toteuttamisen myötä oleellisesti ja jättämällä Stansvikinniemen kärjen reitit valaisematta ei kaavan toteuttamisesta aiheudu lepakaille haittaa.

Tahvonlahdenniemen kärjessä on polkuverkosto, mikä on merkitty kaavaan. Niemen kärjen polkuverkostoa ei ole syytä valaista.

Selvityksen (Yrjö Siivonen, Helsingin lepakkolajisto ja tärkeät lepakkoalueet vuonna 2003, Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 3/2004, s.18) mukaisia ohjeita on noudatettu ja nykyisen rantasaunan ja ravintolarakennuksen väliin on annettu kaavassa mahdollisuus rakentaa pieniä (enimmillään 45 k-m²) saunoja, joiden kulku tulee saunalle johtavan tien kautta. Kokonaisrakennusoikeus alueella on 230 k-m², joka mahdollistaa noin neljän uuden, nykyisen kokoisen saunan rakentamisen. Saunat sijoittuvat noin 80 metrin pituiselle rantaosuudelle. Alueelta joudutaan poistamaan joitakin puita. Pienten rakennusten sijoittaminen harvahkoon männikköön on mahdollista vain yksittäisiä puita poistamalla. Saunojen rakentamisella kaavan mukaisesti ei ole merkittävää vaikutusta harjun luontoarvoihin, lepakoiden elinolosuhteisiin, harjun geologisiin arvoihin tai kasvillisuuteen.

2. Asemakaavan vaikutusten selvittäminen, luontoselvitykset

MRL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

MRA 1 §:n 1 momentin mukaan MRL 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus, aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset.

Ympäristöministeriön vaikutusarviointiohjeessa (Ympäristöministeriön ohje 10/2006, Vaikutusten arviointi kaavoituksessa, s. 45) todetaan, että riittävyden arviointi on ensisijaisesti kunnan vastuulla, mutta asiaan voivat ottaa kantaa mm. kaavaa laativat ja erilliselvityksiä tekevät asiantuntijat ja viranomaiset.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaava-aineisto sisältää riittävän tutkimus- ja selvitysaineiston alueen luontoarvoista kaavan vaikutusten arvioimiseksi MRL 9 §:n säännöksessä edellytetyllä tavalla.

Luontoselvitykset

Asemakaavaselostuksen liitteessä "Luontoselvitykset" on Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmästä poimittu linnustollisesti arvokkaat kohteet, lepakoille tärkeät alueet, matelijoille

ja sammakkoeläimille tärkeät kohteet, arvokas kasvillisuus ja kasvistokohteet sekä geologisesti arvokkaat kohteet. Asemakaava on virkistysalueen suojelukaava, joka mahdollistaa alueella hyvin rajalliset virkistystoimintoja tukevat kohteet.

Asemakaavan valmistelussa on ollut käytettävissä riittävästi tietoa alueen luontoarvoista, ja asemakaava turvaa alueen luontoarvot.

Asemakaavan luontoselvitykset kattavat koko kaava-alueen ja ne ovat asemakaavaselostuksen liitteenä luetteloitu ja esitetty liitekarttoina seuraavasti:

Luontoselvitykset, Helsingin kaupungin ympäristökeskus, Luontotietojärjestelmän aineistosta, Luontotietojärjestelmän www.hel.fi/luontotieto virkaversio, tiedot poimittu 06/2013

- linnustollisesti arvokkaat kohteet (aineistot 1996-2003, täydennyskartoitus 2010)
- lepakoille tärkeät alueet (kartoitus 2003)
- matelijoille ja sammakkoeläimille tärkeät kohteet (kartoitus 2007)
- arvokkaat kasvillisuus ja kasvistokohteet (aineistot 2004-2007)
- geologisesti arvokkaat kohteet (aineistot 2004-2012)

Lisäksi selvitysaineistossa on asemakaavaselostuksen liitteenä
-Lyhennelmä Kruunuvuorenrannan osayleiskaava-alueen luontoselvitys ja maankäytön luontovaikutusten arvioinnista, Enviro 2005,
-Arvokkaat metsäkohteet Laajasalo Stansvik - Tullisaari (M39/11, M39 METSO elinympäristötyypit kartta ,Metso kriteeriluokkakartta,
-Helsingin lepakkolajisto ja tärkeät lepakkokohteet vuonna 2003, Helsingin ympäristökeskuksen julkaisuja 3/2004 ja
-Lepakkoselvitys - Stansvik 19.9.2013, Wermundsen Consulting Oy

Stansvikin alueen asemakaavaehdotus on virkistysalueen suojelukaava, jossa aluemerkinnot VL/s ja VL/s-1 velvoittavat alueen hoitamiseen siten, että sen luontoarvot säilyvät.

Tahvonlahden pohjukkaa ei ole Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen ylläpitämässä luontotietojärjestelmässä määritelty vesilain tarkoittamaksi fladaksi (=maankohoamisen seurauksena lahdesta altaaksi muodostuva vesialue, joka on yhteydessä mereen yhden tai useamman vesiväylän tai salmen kautta).

Tahvonlahden pohjukan VL/s-alueella on ohjeellinen merkintä ma ("kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä alueen osa, jota tulee hoitaa siten, että alueen avoin maisema säilyy"). Kaavamerkinnessä viitataan kulttuurimaisemaan ja alueen hoitoon, mutta sillä on myös suotuisa vaikutus alueen sammakkoeläinten elinympäristöön. Asemakaavaselostuksen liitteenä on luontoselvitys jossa "matelijoille ja sammakkoeläimille tärkeässä kohteessa (1/2012)

kohdekuvauksen toimenpide-ehdotuksena on mm. "Arvokasta luonnonaluetta tulee hoitaa maltillisesti. Umpeen kasvavan merenlahden pitäminen avoimena olisi todennäköisesti sammakkoeläimille suotuisaa."

Asemakaavan toteuttamisen vaikutukset luontoon

Asemakaavan toteuttamisen vaikutukset luontoon on arvioitu yhdessä Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen kanssa. Arviointi pohjautuu luontorekisterin tietoihin ja asiassa on lisäksi tehty jäljempänä mainitut luontoselvitykset. Asemakaava-alue jää virkistysalueeksi ja se sisältää luontoarvojen säilyttämiseen tähtääviä asemakaavamerkintöjä ja -määräyksiä. Lisäselvitykset (Faunatica Oy, Helsingin Stansvikin luontoselvitykset vuonna 2014), jotka on tehty Stansvikin kyläyhdistys ry:n toimesta, eivät ole tuoneet sellaista uutta tietoa, jonka perusteella olisi ollut tarpeen tarkentaa luontoarvoja säilyttäviä kaavamerkintöjä ja -määräyksiä.: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on lausunnossaan (3.5.2010) todennut, että asemakaavalla on turvattu pääosin rakennetun kulttuuriympäristön, maisemalliset ja luonnon arvot (liite 1). Uudenmaan ELY-keskus kiinnittää huomiota Tahvonlahdenniemen vesialueella sijaitsevaan merkintään sa. Se tulee poistaa vesialueelta ja korvata esim. lv-merkin-nällä, joksallii virkistyskäyttöä palvelevan laiturin rakentamisen.

Vuorovaikutusraportissa 28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014 vastineena Ely-keskuksen lausuntoon todetaan (s.36), että Tahvonlahdenniemen vesialueella sijaitseva sa-merkintä on korvattu lv-2 merkinnällä.

Edelleen vuorovaikutusraportissa (s. 36-37) todetaan, että kaavan asemakaavamerkinnät VL/s, VP/s, VL/s-1 ja -määräykset turvaavat alueen luontoarvojen säilymisen.

Asemakaavan vuorovaikutusraportissa (s.36 - 37) ympäristölautakunta toteaa (20.4.2010), että asemakaavaehdotuksen suojelumerkinnät ja tiukat kaavamääräykset suojelevat hyvin arvokkaan kulttuuri-, luonto- ja maisemakokonaisuuden ja säätelevät sen kehittämistä ja hoitoa. Kaavamääräyksiä tulee kuitenkin vielä tarkentaa siten, että ne vastaavat ympäristölautakunnan 12.8.2008 hyväksymässä luonnonsuojeluohjelmassa alueelle esitettyjä suojelun, hoidon ja käytön periaatteita. Kartano- ja harjualueen VP/s-merkinnällä osoitetun osan kaavamääräys tulisi muuttaa muotoon "Aluetta tulee hoitaa siten, että alueen ja rakennuskannan kulttuurihistoriallinen ja maisemallinen sekä alueen geologiset arvot säilyvät." VL/s-alueen eli harjun luonnonmukaisen osan kaavamääräystä tulisi täydentää niin, että geologisesti arvokasta kohdetta ei saa muuttaa kaivamalla, rikkomalla,

ottamalla tai muuten siirtämällä maa-ainesta. Näin kaavamääräys olisi riittävässä määrin luonnonsuojeluohjelman mukainen.

Vuorovaikutusraportissa esitetystä vastineesta todetaan, että kaavaehdotukseen kaavamerkintöihin VP/s ja VL/s on lisätty ympäristölautakunnan ehdottamat velvoitteet koskien alueiden geologisten arvoja ja niiden säilymistä.

Puusto

Asemakaavoituksen yhteydessä on selvitetty (Stansvikin kartanoalue, Ympäristöhistoriallinen selvitys, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2003:1, s.45), että sisääntulotien reunassa olevalle alueelle on istutettu tammia 1970-luvulla. Myös Faunatica Oy:n selvitykset (Helsingin Stansvikin luontoselvitykset vuonna 2014, s. 30) vahvistavat, että jalopuut ovat istutettuja, eivät luontaisesti syntyneitä.

Faunatica Oy:n mainitussa selvityksessä on tutkittu kulttuurivaikuteista jalopuumetsikköä Stansvikintien molemmin puolin (kohde C) Villbergin palsta-alueetta (kohde D) ja Onnentemppelin puistoaluetta (kohde F).

Kohteen C (metsä Stansvikintien molemmin puolin) kuvauksessa mainitaan, että käytännössä kaikki jalopuut lienevät joko istutettuja tai istutuspuiden siemenistä syntyneitä. Kuviota ei voi tulkita luonnonsuojelulain mukaiseksi luontaisesti syntyneeksi jalopuumetsiköksi. Vuoden 1943 ilmakuvassa suurin osa kuviosta on vielä avointa, eli puusto on pääosin kasvanut alueelle tämän jälkeen. (Faunatica Oy:n mainittu selvitys, s. 12, 30)

Onnentemppelin puiston alueella (kohde F) kuviota kuvataan monipuoliseksi vanhaksi "puistometsän" alueeksi, jossa kulttuurivaikutus näkyy mm. polkujen, kallion päälle rakennetun huvimajan sekä kulttuurikasvillisuuden muodossa. Aluskasvillisuudesta on raivattu pensaikkoa ja puuntaimikkoa, ja hyvin järeä ylispuusto hallitsee avaraa hieman puistomaista metsäaluetta. Puulajisto on monipuolinen mm. mäntyä, kuusta, koivua, tammaa ja vaahteraa. (Faunatica Oy:n mainittu selvitys, s. 16)

Villbergin palsta-alueen reunassa olevasta puustosta (kohde D) eikä Onnentemppelin puistoalueen puustosta (kohde F) ole tutkimuksessa mainintaa siitä, että se olisi luonnonsuojelulain piirissä olevaa luontaisesti syntyneitä jalopuumetsää. (Faunatica Oy:n mainittu selvitys, s. 14 ja 16)

Onnentemppelinpuisto on kaavassa merkitty VP/s alueeksi (Puistoalue, joka on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä). Aluetta tulee hoitaa siten, että alueen rakennuskannan kulttuurihistoriallinen arvo, maisemallinen arvo ja alueen geologiset arvot säilyvät.) Kaavan

merkintä ei tarkoita sitä, että Onnentemppelinpuisto tulisi olla rakennettua puistoa tai poiketa nykyisestä puistometsämäisestä luonnosta.

Ely-keskus ei ole tehnyt LSL 30 §:n mukaista rajauspäätöstä jalopuumetsiköistä.

Luontoarvot säilyvät

Kaavan asemakaavamerkinnät VL/s, VP/s, VL/s-1 ja -määräykset turvaavat alueen luontoarvojen säilymisen.

Asemakaavan toteuttaminen ei heikennä alueen luontoarvoja (Asemakaavan selostus, s.19 - 25)

Stansvikin ainutlaatuinen kulttuuriympäristö sekä monipuolinen luonto ovat alueen vetovoimatekijä. Niiden vaalimisen tulee olla maisemanhoidon tavoitteena. Historiallisten piirteiden hienovarainen esiintuminen korostaa paikan arvoa. Tärkeää on, että tuleva käytön lisääntyminen voidaan suunnitella siten, että ympäristö kestää toiminnalliset muutokset ja alue säilyy vetovoimaisena myös tuleville käyttäjille. Maisemanhoitoa suunniteltaessa joudutaan ratkaisemaan myös ristiriitoja tavoitteenasettelussa mm. historiallisten ja luontoarvojen välillä. (Asemakaavaselostuksen liite, Stansvikin kartanoalue, Hoito- ja kehittämisperiaatteita sekä suosituksia jatkosuunnittelulle, s. 11)

Linnusto

Luontoselvitysten mukaan alueella ei ole uhanalaisia eikä erityisen suojeltavia lajeja. Valituksessa viitatuilla vaarantuneilla, silmälläpidettävillä ja huomionarvoisilla lajeilla ei ole luonnonsuojelulaissa oikeudellista merkitystä. LSL 46 §:n mukaan asetuksella voidaan säätää uhanalaiseksi lajiksi sellainen luonnonvarainen eliölaji, jonka luontainen säilyminen Suomessa on vaarantunut. LSL 47 §:n 1 momentin mukaan asetuksella voidaan säätää erityisesti suojeltavaksi lajiksi sellainen uhanalainen eliölaji, jonka häviämishuhtka on ilmeinen. Pykälän 3 momentin mukaan erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan hävittämistä tai heikentämistä koskeva kieltö tulee voimaan, kun ELY-keskus on päätöksellään määritellyt lajin esiintymispaikan rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Uudenmaan ELY-keskus ei ole tehnyt lintudirektiivin lajien osalta LSL 47 §:n 3 momentin mukaista rajauspäätöstä.

Asemakaavaselostuksen liitteessä "Luontoselvitykset, Helsingin kaupungin ympäristökeskus" on Helsingin kaupungin

ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmän mukaiset alueen linnustollisesti arvokkaat kohteet, lepakoille tärkeät alueet, matelijoille ja sammakkoeläimille tärkeät kohteet, arvokas kasvillisuus ja kasvistokohteet ja geologisesti arvokkaat kohteet. Asemakaava on virkistysalueen suojelukaava, joka mahdollistaa hyvin rajalliset virkistystoimintoja tukevat toiminnot. Lisäksi alueelle on osoitettu mahdollisuus viljelypalsta-alueisiin, joiden monipuolinen kasvillisuus vaikuttanee linnustoon positiivisesti. Muutokset ympäristössä ovat hyvin vähäisiä, joten linnuston elinolosuhteet eivät kaavan toteuttamisen myötä heikenny. Asemakaavassa ei merkitä tai rajata linnustollisesti arvokkaita alueita. Alue on Helsingin kaupungin omistuksessa ja hoidossa, joten ympäristön hoitotoimenpiteissä voidaan toteuttaa tarkemmin asemakaavan mukaisia luonnonarvojen säilymistä. Asemakaavan kokonaisratkaisu pyrkii sovittamaan Stansvikin kartanoalueen kulttuurihistorialliset, maisemalliset ja luonnonarvot tilanteessa, jossa alueen käyttöpaine tulee, lähistölle asettuvien noin 10 000 uuden asukkaan myötä, huomattavasti lisääntymään. Koko kartanoalue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Selostuksessa on arvioitu kaavan vaikutuksia lintuihin selvitysten perusteella. Selostuksen mukaan Tahvonlahden pohjukka reunametsineen on II-luokan linnustollisesti arvokas kohde ja Varisluodonkari on III-luokan arvokas kohde. Kaavamääräykset turvaavat alueen luontoarvot.

Sillat, polku, vesialueet

Onnentemppelinpuistoon johtava silta on asemakaavassa merkitty w-2 "Ohjeellinen jalankulun- ja polkupyöräliikenteen silta, joka tulee sopia kulttuurihistoriallisesti merkittävään maisemapuistokokonaisuuteen". Gunillankalliolle johtava silta w-1 on määritelty asemakaavassa seuraavasti: "Ohjeellinen jalankulun ja polkupyöräliikenteen silta, joka tulee sovittaa maastoon ilman maantäyttöjä." Tälle sillalle johtaa Thelninginpolkua myöten osuus, mikä on merkitty kaavaan "pp/s Jalankulku- ja polkupyöräliikenteen siltamaiselle rakenteelle varattu likimääräinen alueen osa. Siltamaisen rakenteen tulee mahdollistaa veden virtaus ja reitti tulee sovittaa maastoon ilman maantäyttöjä."

Thelninginpolun sijainti on ohjeellinen ja se on mahdollista sijoittaa nykyisen penkereen kohdalle. Polku rakennetaan korvaamaan nykyistä huoltoajoyhteyttä Vanhakylään. Se on myös päävirkistysyhteytenä Tahvonlahden ylittävän sillan kautta Laajasalon keskuspuistomaiselle metsävyöhykkeelle. Huoltoajoyhteyden siirtäminen Vanhakylän pohjoisosan kautta mahdollistaa kartanon ydinalueen ja vanhan kapea tammikujan rauhoittamisen ajoneuvoliikenteeltä. Thelninginpolku on

noin kolme metriä leveä. Se rakennetaan käyttötarpeen mukaisesti, noin 30 cm nykyistä kulkuväylää korkeammalle, eikä korkeussuhteiden takia vaadi mittavia penkereitä. Ma-merkintä on ohjeellinen ja sen tarkoitus on pitää maisema avoimena ja estää ruovikkoalueen metsitys, mikä vaikuttaisi negatiivisesti alueen luonnon monipuolisuuteen.

Valituksissa ei ole tuotu esiin mitään sellaista, jonka perusteella kaupungin voitaisiin katsoa rikkoneen MRL 9 §:n tai MRA 1 §:n taikka LSL:n säännöksiä.

3.Asemakaavan sisältövaatimukset, luonnonympäristön vaaliminen

MRL 54 §:n 2 momentin mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita.

Jalopuumetsiköt

LSL 29 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan luontaisesti syntyneet, merkittävilta osin jaloista lehtipuista koostuvat metsiköt ovat luontotyyppisiä, joita ei saa muuttaa niin, että luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen kyseisellä alueella vaarantuu.

Luonnonsuojeluasetuksen (LSA) 10 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan luonnonsuojelulain 29 §:ssä mainituilla luontotyypeillä tarkoitetaan: 1) Luontaisesti syntyneitä, merkittävilta osin jaloista lehtipuista koostuvia metsikköjä, joissa jaloja lehtipuita kasvaa runkomaisina puina vähintään 20 kappaletta hehtaarilla yhtenä tai useampana lähekkäisenä ryhmänä rajattavissa olevalla yhtenäisellä alueella. Jaloja lehtipuita ovat tammi, metsälehmus, vaahtera, saarni, kynäjalava ja vuorijalava.

LSL 30 §:n mukaan 29 §:n 1 momentissa tarkoitettu kieltö tulee voimaan, kun ELY-keskus on päätöksellään määritellyt suojeltuun luontotyyppiin kuuluvan alueen rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Jalopuumetsikön rajaamisesta päättää Helsingin osalta Uudenmaan ELY-keskus.

Alueella ei ole todettu LSL 29 §:n kriteerit täyttäviä metsiköitä. (Faunatica Oy, Helsingin Stansvikin luontoselvitykset vuonna 2014, s. 12-16) Faunatica Oy:n selvitysten mukaan (s.14 ja 16) Villbergin palstoiksi suunnitellun alueen reunametsää (kohde D) eikä Onnentemppelinpuistoa (kohde F) voi tulkita LSL 29 §:n mukaiseksi

luontaisesti syntyneeksi jalopuumetsiköksi. Kaupungin edellä mainitut selvitykset ovat riittävät jalopuumetsiköiden osalta ja Faunatica Oy:n selvitykset vahvistavat nämä selvitykset. Kaava ei velvoita muuttamaan Onnentemppelinpuistoa hoidetuksi puistoksi. Puistoalue on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä (VP/s).

Suojelukaava

Stansvikin alueen asemakaava on suojelukaava, jossa kartanoympäristön virkistysalue säilyy hyvin paljon samankaltaisena kuin se nyt on. Kaava-alue on kokonaisuudessaan virkistysaluetta tai virkistystä palvelevia alueita (VL/s, VP/s, VL/s-1, VU, R-1, RP ja LP). Kaikki virkistysaluemerkinnät sisältävät suojeluvälitteitä. Kaavan asemakaavamerkinnät ja -määräykset turvaavat alueen luontoarvojen säilymisen. Kaavassa on veloitteita hoitaa aluetta siten, että sen luonnonarvot säilyvät.

Rantasaunat

Asemakaavaselostuksessa (s. 21) on asemakaavan toteuttamisen vaikutuksista luontoon kohdassa Tahvonlahdenniemi mainittu seuraavaa: ”Selvityksen mukaisia ohjeita on noudatettu ja nykyisen rantasaunan ja ravintolarakennuksen väliin on annettu kaavassa mahdollisuus rakentaa pieniä (enimmillään 45 k-m²) saunoja, joille kulku tulee saunalle johtavan tien kautta. Kokonaisrakennusoikeus alueella on 230 k-m², joka mahdollistaa noin neljän uuden, nykyisen kokoisen saunan rakentamisen. Saunat sijoittuvat noin 80 metrin pituiselle rantaosuudelle. Alueelta joudutaan poistamaan joitakin puita. Pienten rakennusten sijoittaminen harvahkoon männikköön on mahdollista vain yksittäisiä puita poistamalla. Saunojen rakentamisella kaavan mukaisesti ei ole merkittävää vaikutusta harjun luontoarvoihin, lepakoiden elinolosuhteisiin, harjun geologisiin arvoihin eikä kasvillisuuteen.”

Arvokas harjualue

Arvokkaan harjumetsän osalta voidaan todeta, että Tahvonlahdenniemi on arvokas kasvillisuus- ja kasvistikohde (arvoluokka II). Kaavassa geologisesti arvokas (arvoluokka I) harjualue on merkitty kaavamerkinnällä VL/s.

Alueen luontoarvojen suojaaminen

VL/s ja VLs-1 merkintä suojaavat alueen luontoarvoja kokonaisvaltaisesti seuraavalla tavalla:

VL/s

Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen geologia-, luonto- ja maisema-arvot säilyvät. Geologisesti arvokasta kohdetta ei saa muuttaa kaivamalla, rikkomalla, ottamalla tai muuten siirtämällä maa-ainesta.

VL/S-1

Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen maisema- ja luontoarvot säilyvät. Vesialueelle ei ole osoitettu kaavassa rakentamista. Pohjukan ruoppaamiselle ei ole tarvetta, ja se vaatisi vesiluvan. Vesiluvassa on otettava huomioon em. hävittämis- ja heikentämiskielto ja siinä voidaan antaa tarvittavia määräyksiä. Matelija- ja sammakkoeläinalueen, Tahvonlahden pohjukan arvokkaan luontotiedon kohdekuvauksessa on toimenpide-ehdotuksena seuraavaa: "Arvokasta luonnonaluetta tulee hoitaa maltillisesti. Umpeen kasvavan merenlahden pitäminen avoimena olisi todennäköisesti sammakkoeläimille suotuisaa." (Asemakaavaselostuksen liite Matelija- ja sammakkoeläinalueet, Laajasalo, Tahvonlahden pohjukka (1/2012).

Ruovikko

Eteläisen patopolun korvaaminen sillalla ei vaikuta ruovikkoaltaan meriveden korkeuteen. Eteläisen ja pohjoisen patopolun väliin on muodostunut voimakkaasti tihentynyt ruovikko. Se on kuivunut viime vuosikymmeninä ja seuraava vaihe on sen umpeenkasvu ja metsittyminen. Maisemallisesti olisi tärkeää, että saari säilyttäisi hahmonsa, vaikka se onkin maayhteydessä Stansvikin niemeen. Maisemanhoidollisilla keinoilla tulisi pitää huolta, että entiselle vesialueelle ei pääse kasvamaan puita. (Stansvikin kartanoalue: hoito- ja kehittämisperiaatteita sekä suosituksia jatkosuunnittelulle. Helsingin kaupungin asemakaavaosaston julkaisuja 2003:2, asemakaavaselostuksen liite). Veden vaihtuvuutta lisäämällä patojen välisellä alueella voidaan viivyttää alueen umpeenkasvua. Ruovikkoaltaan kohdalla luonnonarvoina ovat geologia (liejukerros, arvoluokka, kohtalainen arvo) linnusto (osa laajempaa 8,2 ha aluetta, arvoluokka II) ja lepakot (osa laajemmasta arvokkaasta lepakkoalueesta, arvoluokka I). Veden vaihtuvuuden lisääntyminen ei vaikuta heikentävästi edellisiin luontoarvoihin.

Pohjoisen patopolun kohdalle osoitettu ohjeellinen Thelninginpolun sijainti tulee tarkentaa tarkemman suunnittelun yhteydessä ja linjata polku mahdollisesti etelämpää. Liejukerrostuma on 4,11 hehtaarin laajuinen, eikä huolto- ja virkistysreitit rakentaminen kohtalaisen

arvokkaan liejukerrostuman poikki heikennä sen geologista kokonaisarvoa.

Tahvonlahden pohjukkaa ei ole todennettu kluuvifladaksi.

Edellä lausuttu huomioon ottaen voidaan todeta, että asemakaava täyttää MRL 54 §:n 2 momentissa säädetyt vaatimukset luonnonympäristön vaalimisesta.

Valituksissa ei ole tuotu esiin mitään sellaista, jonka perusteella kaupungin voitaisiin katsoa rikkoneen MRL 54 §:n 2 momentin tai LSL:n säännöksiä.

3.1 Lepakoiden lisääntymispaikat

Asemakaavaan ei merkitä rakennuksiin liittyviä ja mahdollisesti ajan myötä muuttuvia eri lajien lisääntymispaikkoja. Nalletalo ja Metsämaja voivat olla nykyisessä käytössä. LSL 49 §:ssä säädetty lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- ja heikentämiskielto otetaan huomioon kaavaa toteutettaessa. Siksi lepakoiden piilopaikkoina tai koloniapaikkoina käyttämien rakennusten tai rakennelmien purkamiseen (hävittäminen) ja korjaustöihin (mahdollinen heikentäminen) tarvitaan LSL 49 §:n mukainen alueellisen ELY-keskuksen poikkeuslupa. Kielto ja poikkeusluvan tarve on otettava huomioon mm. rakentamista ja purkamista koskevien lupien myöntämisen yhteydessä.

3.2 Lepakoiden siirtymä- ja saalistusalueet

Stansvikin alueen asemakaava on suojelukaava jossa kartanoympäristön virkistysalue säilyy hyvin paljon samankaltaisena kuin se nyt on.

Asemakaavaselostuksessa (s.23 – 25) "Vaikutukset luontoon" on todettu seuraavaa: Tahvonlahdenniemen lisäksi kaava-alueen pohjoisosa on arvokasta lepakoiden esiintymisaluetta. Alueelta on tehty kattava selvitys ja lepakkokartoitus kesällä 2013. Suunnittelualueella on lepakkolajeista havaintoja vesisiipoista, viiksisiipoista, pohjanlepakoista ja korvayököistä. Lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja löytyi Vanhakylästä Metsämajasta ja Nalletalosta. Puut ja metsä lisääntymis- ja levähdyspaikkojen ympärillä ovat tärkeitä siirtymisreittejä piilopaikoista saalistusalueelle ja takaisin. Metsämajan lepakot jäävät saalistamaan Vanhakylän alueelle ja sen ympäristöön samoin kuin osa Nalletalon lepakoista. Lepakkolajit poikkeavat toisistaan elinvaatimuksiltaan. Siippalajit ovat erikoistuneet saalistamaan tietynlaisessa ympäristössä: Vesisiippa veden yllä rannoilla; viiksi- ja isoviiksisiippa harvahkoissa metsissä. Erikoistuneimpina lajeina siipat

ovat herkempiä ympäristön muutoksille kuin pohjanlepakko ja korvayökkö, jotka voivat saalistaa monenlaisissa ympäristöissä. (Lepakkoselvitys – Stansvik, Wermundsen Consulting Oy, 19.9.2013 ja Yrjö Siivonen, Helsingin lepakkolajisto ja tärkeät lepakkoalueet vuonna 2003, Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 3/2004, s.8)

Vesisiippojen saalistuspaikkoja ovat Vanhakylän itärannan keskiosa. Vesisiippa karttaa keinovaloja ja rantoja ei tule valaista touko-syyskuun välisenä aikana. Vesisiipan saalistusalueet ovat rannoilla ja rantapuuston säilyttäminen on tärkeää.

Viiksisiipt saalistavat laajemmalla alueella, rantametsissä, kesämaja-alueilla ja harvoissa havupuuvaltaisissa vanhoissa metsissä. Viiksisiiptalajien tärkeimmät saalistusalueet suunnittelualueella ovat Vanhakylä ja Stansvikintien varren metsät. Viiksisiiptalajien kannalta lentoreittien säilyttäminen paikasta toiseen on tärkeää. Laajat avohakkuut ja metsien valaiseminen heikentävät huomattavasti viiksisiiptojen elinolosuhteita.

Pohjanlepakot saalistavat monenlaisissa ympäristöissä kuten metsien reunoissa, rannoilla, ruovikon yllä, hakkuuaukoissa, pihapiireissä, teiden ja parkkipaikkojen yllä. Pohjanlepakot saalistavat korkeammalla avoimella alueella ja ne käyttävät keinovalaistusta tehokkaasti hyväkseen hyönteisten saalistuksessa. Pohjanlepakoiden saalistusalueiksi on määritelty Vanhakylä ja Stansvikintien varsi kohdassa, jossa se tekee lähes 90 asteen mutkan.

Korvayököt saalistavat esim. kuusikoissa ja pihapiireissä sekä sekametsän reunassa. Korvayökköjen saalistuspaikka on suunnittelualueella Vanhakylässä.

Vanhakylässä Metsämaja ja Nalletalo ovat lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Nalletalo on kaavassa suojeltu ja Metsämaja säilyy. Vanhakylän puusto on mitattu ja merkitty paikalla. Uudet kesämajat on sijoitettu siten, ettei suuria puita tarvitse poistaa. Vanhakylässä kaavan toteuttaminen ei heikennä lepakoiden elinolosuhteita.

Asemakaavaehdotuksessa Stansvikintien varressa on pysäköintialue, joka on 55 metrin pituinen ja 17 metrin levyinen ja joka on osittain viiksisiiptojen saalistusalueella. Viiksisiiptalajien elinolosuhteita heikentävät laajat avohakkuut ja metsän valaiseminen.

Lepakoille on asemakaavoituksella turvattu vaihtoehtoisia siirtymäreittejä. Eri lepakkolajien siirtymä- ja saalistusalueet eivät vaaranna asemakaava-alueella. Thelninginpolku on kapea huoltotie- ja virkistysreitti, jonka rakentamisen yhteydessä on sen reunoille mahdollista jättää puustovyöhyke. Stansvikintien pohjoinen

pysäköintipaikka on lepakoiden siirtymäreitillä, mutta sen molemmin puolin on metsää, jota myöten lepakot pystyvät siirtymään. Villberginpalstat ovat suurimmaksi osaksi nykyisellä niittyalueella, joten palstat eivät vaikuta lepakoiden siirtymään. VU-alueella Varisluodonlahdella on merkitty rakennusala v, jolle saa sijoittaa alueen merellistä virkistyskäyttöä palvelevia rakennuksia. Rakennukset ja rakennelmat on tehtävä puusta. Rakennusten sijoittamisessa ja rakentamisessa tulee säästää olemassa olevaa puustoa mahdollisimman paljon. Latvuksien muodostama siirtymäreitti ei oleellisesti heikkene VU-alueen kohdalla. Kaavassa osoitettu rakennusala on laaja suhteessa rakentamisen määrään, joten rakennukset voidaan sijoittaa huomioiden olemassa olevat puut. VU-alueen ympärillä on metsää, mikä tarjoaa lepakoille myös vaihtoehtoisia siirtymisreittejä. Rakennuslupamenettelyssä otetaan huomioon em. hävittämis- ja heikentämiskielto, jolloin voidaan luvissa antaa määräyksiä mm. rakennusten sijoittamisesta.

Asemakaava-alue säilyy virkistysalueena, jossa lepakoiden elinolosuhteet on mahdollista ottaa huomioon tarkemman suunnittelun yhteydessä. Asemakaavan toteuttaminen ei heikennä lepakoiden elinolosuhteita, kun ympäristön rakentamisessa ja luonnonhoidossa huomioidaan eri lepakkolajien vaatimukset.

4.Väitetyt virheet päätöksenteossa

Yleiskaava 2002

Yleiskaavassa 2002 Kruunuvuorenrannan projektialue on erotettu suunnittelualueeksi, jossa yleiskaava osoittaa suunnittelualan maankäyttömuodot ja niiden väliset suhteet. Niiden sijainti ja rajaukset ratkaistaan yksityiskohtaisella kaavoituksella. Uudenkylän alue on yleiskaavassa 2002 edellisellä suunnittelualueella. Kruunuvuorenrannan tavoitteellisen kokonaisrakentamisen määrän johdosta myös Stansvikinummi -nimisen osa-alueen, jossa myös Uusikylän alue sijaitsee, kaavoittamista asuntorakentamisen piiriin tullaan tutkimaan asemakaavoituksen yhteydessä. Vanhakylässä sijaitsevat kaavan mukaiset uudet mökkipaikat on kaavoitettu valmiiksi, mikäli Uusikylän alue kaavoitetaan asuntorakentamiseen. Vanhakylässä sijaitseville kaavan mukaisille uusille mökkipaikoille on selvitysten mukaan tarvetta Helsingissä ja Laajasalossa, mikäli Uusikylän aluetta ei tulla kaavoittamaan asuntorakentamiseen. Alue soveltuu hyvin tähän käyttötarkoitukseen.

KHO:n päätös

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös (KHO 1326/1/10 annettu 7.6.2011) Stansvikinnummesta ei koske Stansvikin alueen asemakaavaa.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös

Helsingin hallinto-oikeus kumosi 25.5.2012 (12/0519/5) Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksen 14.9.2011 § 160, Laajasalon puisto-, virkistys-, kesämaja-, palstaviljely- ym. alueiden (Stansvikin alue) asemakaavan hyväksyminen nro 11960. Päätöksessä hallinto-oikeus totesi, ettei Stansvikin alueen asemakaavan kaavaselostukseen tai muihinkaan kaava-asiakirjoihin ole kaavan laatimisen selvitysaineistoksi merkitty ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmässä mainittuja tietoja, eikä sellaista ole liitetty myöskään kaavan asiakirja-aineistoon. Luontotietojärjestelmässä mainitut selvitykset, muun muassa ”Linnustollisesti arvokkaat kohteet 1999” ja ”Lepakkokartoitus 2003” eivät ole olleet asemakaavaa laadittaessa selvitysaineistona. MRL 54 §:n 2 momentissa säädettyjen asemakaavan sisältövaatimusten täyttymistä ei siten voida oikeudellisesti arvioida. Myöskään MRA 25 §:n 2 momentissa säädetty vuorovaikutus kaavan valmistelussa ei ole toteutunut. Tämän vuoksi kaupunginvaltuuston päätös asemakaavan hyväksymisestä oli lainvastaisena kumottava. Kaupunki ei valittanut päätöksestä, vaan kaava valmisteltiin uudelleen.

Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen tehdyt täydennykset

Kaavaselostusta on täydennetty luonnonympäristöä, siitä tehtyjä selvityksiä ja luontovaikutuksia koskevilta osin. Kaavaselostuksen liitteeksi on lisätty:

- Stansvikin kartanoalue, ympäristöhistoriallinen selvitys, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisu 2003:1
- Stansvikin kartanoalue, hoito- ja kehittämisperiaatteita sekä suosituksia jatkosuunnittelulle, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston selvityksiä 2003:1
- Luontoselvitykset, kooste Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmästä
- Kruunuvuorenrannan osayleiskaava-alueen luontoselvitys ja maankäytön luontovaikutusten arviointi, Enviro joulukuu 2005, lyhennelmä 2012
- Metsäkohteet (Metso-elinympäristötyypit, Metso-kohteiden arvoluokat), Helsingin kaupungin ympäristökeskus
- Helsingin lepakkolajisto ja tärkeät lepakkoalueet vuonna 2003, Helsingin ympäristökeskuksen julkaisu 3/2004.

Muuhun asemakaavaa koskevaan aineistoon on lisätty:

- Stansvikin kartanoalueen yleissuunnitelma, Virearc arkkitehdit ja maisema-arkkitehdit, 23.1.2008
- Stansvikin kartanoalueelle sijoittuvien virkistykseen liittyvien alueiden ja rakennusten viitesuunnitelmat sekä kesämajojen tyyppipiirustukset, arkkitehdit Frondelius +Keppo + Salmenperä Oy
- Selvitys eräiden Helsingin kaupungin omistamien metsäalueiden luonnon monimuotoisuudesta. Vuoden 2011 inventoinnin loppuraportti 21.6.2012. (Helsingin kaupungin ympäristökeskus).

Lisäksi selostusta on tarkistettu ja täydennetty vastaamaan nykyistä päätöksentekotilannetta. Kaavakarttaan ei ole tehty muutoksia.

Muistutusten perusteella sekä nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset

Kaavakarttaan on 21.10.2014 tehty muutokset:

- ravintolarakennuksen takaa on poistettu 20 autopaikan pysäköintialue LP ja sen tilalle on puistoalueella osoitettu pysäköimispaikka neljälle ajoneuvolle
- Stansvikintien varteen on lisätty puistoalueelle pysäköimispaikka noin 32 autolle
- talousrakennuksen (t) rakennusala 150 Stansvikintien ja tammikujan risteysalueelta on poistettu
- parakkimainen rakennus, ns. "Metsämaja" säilyy Vanhakylässä
- Vanhakylässä kahdelle kesämajalle, jotka olivat aiemmin Metsämajan paikalla, on osoitettu uudet paikat
- Villberginpallat on siirretty niittyalueelle ja sen reunametsään
- kaavamääräys VL/s-1 on muutettu seuraavasti "Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen maisema- ja luontoarvot säilyvät
- ravintolan rakennusala (rv) on tarkastettu siten, että asemakaava mahdollistaa joko nykyisen ravintolarakennuksen laajentamisen tai uuden erillisen baari- tai kioskirakennuksen rakentamisen. Rakennusoikeus pysyy samana (420 km²).

Kaavaselostusta on tarkistettu kaavakarttaan tehtyjen muutosten mukaisesti. Kaavaselostuksen liitteeksi on lisätty:

- Lepakkoselvitys - Stansvik 19.9.2013, Wermudsen Consulting Oy.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 14.1.2015 johdosta tehty muutos - kaavakarttaan on Tahvonlahden pohjukan alue muutettu VL/s-1-alueesta VL/s-alueeksi

-kaavaselostusta on tarkistettu kaavakarttaan tehdyn muutoksen mukaisesti.

Asemakaavaa on tehty yhteistyössä Helsingin ympäristökeskuksen kanssa. Ympäristökeskuksen ylläpitämä luontotietorekisteri on ollut lähdetietona ja luontovaikutuksia on arvioitu alan asiantuntijoiden avulla. Tieto mahdollisesta viitasammakkohavainnosta Tahvonlahden pohjukassa saatiin kaavan valmisteluajankana ja se lisättiin asemakaavaselostukseen. Luontotietorekisteriin ja karttaan (kohde 1/2012) tieto ei ollut päivitetty 21.10.2014 mennessä. Luontokohteen 1/2012 rajaukseen ei tullut muutoksia.

Valituksissa ei ole tuotu esiin sellaisia virheitä päätöksenteossa, joiden perusteella kaupungin voitaisiin katsoa rikkoneen lain säännöksiä.

5. Kulttuurihistoriallinen suojelu luontoarvojen suojelun kustannuksella

Stansvikin alueen asemakaava on suojelukaava, jossa kartanoympäristön virkistysalue säilyy hyvin paljon samankaltaisena kuin se nyt on. Kaava-alue on kokonaisuudessaan virkistysaluetta tai virkistystä palvelevia alueita (VL/s, VP/s, VL/s-1, VU, R-1, RP ja LP) VL/s, VLs-1 ja VP/s merkinnät suojaavat alueen luontoarvoja kokonaisvaltaisesti seuraavalla tavalla:

VL/s

Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen geologia-, luonto- ja maisema-arvot säilyvät. Geologisesti arvokasta kohdetta ei saa muuttaa kaivamalla, rikkomalla, ottamalla tai muuten siirtämällä maa-ainesta.

VL/s 1

Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen maisema- ja luontoarvot säilyvät. Kaikki virkistysalumerkinnät sisältävät suojeluvälitteitä. Kaavan asemakaavamerkinnät ja -määräykset turvaavat alueen luontoarvojen säilymisen.

VP/s

Puistoalue, joka on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä. Aluetta tulee hoitaa siten, että alueen ja rakennusrannan kulttuurihistoriallinen arvo ja maisemallinen arvo ja alueen geologiset arvot säilyvät.

Asemakaavaselostuksen liitteenä olevassa selvityksessä (Lyhennelmä Kruunuvuorenrannan osayleiskaava-alueen luontoselvitys- ja maankäytön luontovaikutusten arvioinnista Enviro 2005, s. 22) on suosituksena, että "mahdolliset virkistyskäyttöä palvelevat rakennukset

tulisi sijoittaa länsirannalle kartanon rantasaunan ja laiturin väliselle alueelle. Kulku rakennuksille voidaan järjestää saunalle johtavan tien kautta." Asemakaavaselostuksessa (s. 21) on asemakaavan toteuttamisen vaikutuksista luontoon kohdassa Tahvonlahdenniemi mainittu seuraavaa: "Selvityksen mukaisia ohjeita on noudatettu ja nykyisen rantasaunan ja ravintolarakennuksen väliin on annettu kaavassa mahdollisuus rakentaa pieniä (enimmillään 45 k-m²) saunoja, joille kulku tulee saunalle johtavan tien kautta. Alueelta joudutaan poistamaan joitakin puita. Pienten rakennusten sijoittaminen harvahkoon männikköön on mahdollista vain yksittäisiä puita poistamalla. Saunojen rakentamisella kaavan mukaisesti ei ole merkittävää vaikutusta harjun luontoarvoihin, lepakoiden elinolosuhteisiin, harjun geologisiin arvoihin tai kasvillisuuteen."

Koko Stansvikin kaava-alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä. Kaavan liitemateriaalissa (Asemakaavaselostuksen liite, Stansvikin kartanoalue, Ympäristöhistoriallinen selvitys, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2003:1, s. 56) on selvityksen tulkinta kartanopuiston rajauksesta. "Maisemallisesti Stansvikin kartano ja sitä ympäröivät luonnonalueet on jaettavissa eri tyyppisiin alueisiin, joita kartanon pihapiirin ja puiston ohella ovat Tahvonlahdenniemi, saari, metsäiset kallio- ja ranta-alueet, umpeenkasvanut merenlahti ja metsittyneet entiset peltoalueet sekä ympäröivät vesialueet luotoineen. Rakennettu ympäristö voidaan jakaa neljään aluekokonaisuuteen, joita ovat kartanon ydinalue pihapiireineen, lomamaja-alueet Uusikylä ja Vanhakylä sekä kaivos- ja tornihuvila ympäristöineen. Vastarannalla sijaitsevat Nuottaniemen huvilat muodostavat oman kokonaisuutensa, joka on läheisessä yhteydessä kartanoalueeseen. Rakennettua ympäristöä täydentää arvokas luonto." Selvityksen perusteella on rajattu kartanopuiston alue, joka on ollut kaavan laadinnan lähtökohtana. VP/s –merkintä, joka kattaa kartanopuiston ydinalueen on puistoaluetta, joka on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä. Aluetta tulee hoitaa siten, että alueen ja rakennuskannan kulttuurihistoriallinen arvo, maisemallinen arvo ja alueen geologiset arvot säilyvät. VP/s -alueeksi merkityllä alueella sijaitsevat kartanopuistoon oleellisesti liittyvät suojellut rakennukset. Vanhakylän saaren länsipuolella sijaitseva 8,19 hehtaarin kokoinen umpeen kasvava lahti on linnustollisesti arvokasta aluetta, arvoluokka II. Edelleen selvityksessä todetaan (Asemakaavaselostuksen liite, Stansvikin kartanoalue, Ympäristöhistoriallinen selvitys, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2003:1, s. 45), että vesipinta on tärkeä osa Stansvikin maisemaa. Tiheän puuston ansiosta maisema on yksipuolistunut ja vaihtelevat näkymät merelle ja kohti päärakennusta ovat kasvaneet umpeen. Asemakaavassa on merkintä wa, joka on

kulttuurihistoriallisesti merkittävään maisemapuistoon liittyvä ohjeellinen vesialueen osa, jonka tulee olla avoimena vesipintana. Wamerkinnän raja-
aus on ohjeellinen ja se sijaitsee Kartanopuiston ydinalueen, Anna Sofian puiston ja Onnentemppelinpuiston välisellä suppealla vesialueella.

Rakentamisen maisemallisia vaikutuksia Suomenlinnan Unescon maailmaperintökohteen suojavyöhykkeeseen on arvioitu Kruunuvuorenrannan osayleiskaavoituksen yhteydessä. Stansvikin asemakaava suojaa olemassa olevan kartanoympäristön rakennuskantaa ja siihen liittyvää kulttuuri- ja luonnonympäristöä eikä asemakaavan toteuttamisella ole vaikutuksia Suomenlinnan maailmanperintökohteen suojavyöhykkeeseen. Asiasta lausuvilla viranomaisilla ei ole ollut asiaan huomauttamista.

Yhteenveto

Valituksissa ei ole esitetty sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella päätös tulisi kumota. Kaavoitusmenettely on toteutettu MRL 62 §:ssä ja MRA 25 ja 32 §:ssä edellytetyllä tavalla, kaavan vaikutusten selvittäminen on perustunut MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n säännöksiin, kaava täyttää MRL 54 §:n sisältövaatimukset ja perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin ja LSL:n ja LSA:n säännöksiä on noudatettu. Kaavapäätös ei siten ole syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla tavalla virheellisessä järjestyksessä eikä päätös muutenkaan ole lainvastainen.

Kaupunginhallitus pyytää valitusten hylkäämistä perusteettomina ja niiden jättämistä tutkimatta päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen kohdistuvilta osin.

Samalla kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 5.3.2015
- 2 Helsy ry, valitus
- 3 Stansvikin kyläyhdistys, valitus
- 4 Wilskman, valitus
- 5 ELYn lausunto Stansvikin kaavasta nro 11960.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Oikeuspalvelut (lausunnon hallinto-oikeudelle toimittamista varten)

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunginvaltuusto on 14.1.2015 (§ 22) hyväksynyt 49. kaupunginosan (Laajasalo, Tahvonlahti) puisto-, virkistys-, kesämaja-, palstaviljely-, vesi-, katu-, liikenne- sekä urheilu- ja virkistyspalvelujen alueita koskevan asemakaavaehdotuksen 28.1.2010 päivätyn ja 30.9.2010 sekä 21.10.2014 ja 14.1.2015 muutetun piirustuksen nro 11960 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Kaupunginvaltuuston päätöksestä on tehty Helsingin hallinto-oikeuteen kolme valitusta, diaarinumerot 01257/15/4103, 01273/15/4103 ja 01274/15/4103.

Hallinto-oikeus on (5.3.2015) pyytänyt kaupunginhallitusta hankkimaan valitusten johdosta kaupunginvaltuuston lausunnon.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen.

Esittelijä toteaa, että lausuntoehdotus perustuu kaupunginkanslian oikeuspalveluiden yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa laatimaan lausuntoon.

Esittelijä yhtyy lausunnossa esitettyyn.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 5.3.2015
- 2 Helsy ry, valitus
- 3 Stansvikin kyläyhdistys, valitus
- 4 Wilskman, valitus
- 5 ELYn lausunto Stansvikin kaavasta nro 11960.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Oikeuspalvelut (lausunnon hallinto-oikeudelle toimittamista varten)

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginkanslia Oikeuspalvelut 27.4.2015

HEL 2015-002876 T 03 01 01

Helsingin hallinto-oikeus Dnrot 01257/15/4103, 01273/15/4103 ja 01274/15/4103

Helsingin kaupunginvaltuusto on 14.1.2015 (§ 22) hyväksynyt 49. kaupunginosan (Laajasalo, Tahvonlahti) puisto-, virkistys-, kesämaja-, palstaviljely-, vesi-, katu-, liikenne- sekä urheilu- ja virkistyspalvelujen alueita koskevan asemakaavaehdotuksen 28.1.2010 päivätyn ja 30.9.2010 sekä 21.10.2014 ja 14.1.2015 muutetun piirustuksen nro 11960 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys on tehnyt 27.2.2015 ja Stansvikin kyläyhdistys ry 2.3.2015 ja ***** 2.3.2015 valituksen kaupunginvaltuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus on pyytänyt kaupunginhallitusta hankkimaan valitusten johdosta kaupunginvaltuuston lausunnon.

Valitusten keskeinen sisältö

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry, Stansvikin kyläyhdistys ry ja ***** vaativat kaupunginvaltuuston päätöksen 14.1.2015 § 22 kumoamista lainvastaisena.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 188 §:n 1 momentin mukaan muutosta asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään. Kuntalaissa säädettyä oikaisumenettelyä ei kuitenkaan sovelleta. Kuntalain 92 §:n 1 momentin mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valittajien kotipaikka on Helsinki, joten valittajilla on asiassa valitusoikeus.

Kuntalain 93 §:n mukaan kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. MRL 188 §:n 6 momentin mukaan kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 63 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston 14.1.2015 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävillä Helsingin kaupungin kirjaamossa 29.1.2015. Valitukset on toimitettu hallinto-oikeudelle 27.2.2015 ja 2.3.2015. Valitukset on toimitettu hallinto-oikeudelle määräajassa.

Lausunto valitusten johdosta

Oikeuspalvelut toteaa, että kaupunginhallituksen tulisi antaa valitusten johdosta hallinto-oikeudelle seuraava lausunto. Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Valitusten hylkääminen

Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävien perustein valitusten hylkäämistä. Kaupunginvaltuuston päätös 14.1.2015 § 22 ei ole syntynyt MRL:n asemakaavaa koskevien sisältövaatimusten tai menettelysäännösten vastaisesti. Vuorovaikutusmenettely ei ole ollut puutteellinen. Kaava perustuu MRL:n edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätös on muiltakin osin lain mukainen.

Valitusten tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää valitusten tutkimatta jättämistä siltä osin kuin ne kohdistuvat valtuuston päätöksen ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen. Kunnallisvalitusta ei voi kuntalain 90 §:n 2 momentin mukaan tehdä päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvillä perusteilla.

Valitusten keskeiset perusteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Valitukset kohdistuvat 1) vuorovaikutusmenettelyyn, 2) kaavan vaikutusten selvittämiseen, erityisesti luontoselvityksiin, 3) asemakaavan sisältövaatimuksiin ja luonnonympäristön vaalimiseen, 4) väitettyihin virheisiin päätöksenteossa ja 5) kulttuurihistorialliseen suojeluun luonnonarvojen suojelun kustannuksella.

1. Vuorovaikutusmenettely

Valittajat katsovat, että asemakaavan viimeisen virallisen nähtävillä olon (23.8.-23.9.2013) jälkeen asemakaavaan on lisätty sellaisia olennaisia tietoja, jotka eivät ole vähäisiä, ja joiden osalta valittajilla ei ole ollut mahdollisuutta osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia eikä lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipidettä asiasta. Kaavaa ei laitettu uudelleen esille viimeisen virallisen nähtävilläolon jälkeen, vaikka asemakaavaan on lisätty olennaisia tietoja viimeisen nähtävilläolon jälkeen ja ennen kaupunginvaltuuston päätöstä 14.1.2015. Valittajien mukaan he eivät ole voineet vaikuttaa asemakaavan valmisteluun MRL 62 §:n edellyttämällä tavalla 23.9.2013 jälkeen.

1.1 Vuorovaikutusmenettely, viitasammakko

Valittajien mukaan nähtävillä olleen luontotietorekisterikoosteen mukaan Tahvonlahden pohjukka on matelija- ja sammakkokohteena paikallisesti arvokas ja kuuluu III-arvoluokkaan, jonka lajeja ovat sammakko ja rupikonna sekä mahdollisesti vesilisko. Valtuuston 14.1.2015 päätösasiakirjojen asemakaavaselosteen luontotietorekisterikooste -liitteessä arvoluokka on edelleen III, vaikka asemakaavaselostuksen tekstin mukaan "Tahvonlahden pohjukassa on 3,58 hehtaarin suuruinen arvokas (arvoluokka I) matelija- ja sammakkoeläinkohde. Keväällä 2014 on Tahvonlahden pohjukasta tehty viitasammakon kuulohavainto" (s. 9). Samalla ilmoitetaan arvoluokan nousseen viitasammakkohavainnon jälkeen korkeimpaan I-arvoluokkaan. Selosteessa viitataan karttaan, josta ilmenee rajausta ja siirtymisreitit, mutta karttaa ei löydy asemakaava-aineistosta. Alueella on todennettu luontodirektiivin tiukan suojelun piirissä oleva viitasammakko. Asemakaavamerkinnoista ei käy ilmi, mitä alueella ei saa tehdä, jotta viitasammakkoyksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkaa ei hävitetä tai heikennetä (LSL 49 §).

1.2 Vuorovaikutusmenettely, lepakot, I-luokan lepakkoalue

Valittajien mukaan asemakaava-alueen I-luokan lepakkoalue oli nähtävilläoloaikana rajattu luontotietorekisterikoosteessa Siivosen (Yrjö Siivonen, Helsingin lepakkolajisto ja tärkeät lepakkoalueet vuonna 2003, Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 3/2004, s.18) mukaan. Siivosen selvitys kattaa vain osan asemakaava-alueesta.

Tällaisena se oli edelleen valtuuston 14.1.2015 käytössä olleessa luontotietorekisterikoosteessa, vaikka asemakaavaselosteen liitteeksi on lisätty Wermundsen Consulting Oy:n 2013 tekemä lepakkoselvitys (Lepakkoselvitys – Stansvik, Wermundsen Consulting Oy, 19.9.2013). Sen mukaan I-luokan lepakkoalue jatkuu huomattavasti suuremmalle alueelle. Wermundsenin lepakkoselvityksen mukaan koko Stansvikin alue on merkittävä lepakkoalue. Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ei ole voinut osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia eikä lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipidettä asiasta sen jälkeen kun alueella on todennettu luontodirektiivin tiukan suojelun piirissä olevien lepakkolajien lisääntymispaikkoja. Koko Helsinkiä koskeva lepakkoselvitys on lisätty luontorekisteriin 26.11.2014, mutta asemakaavaselosteessa ei ole mainintaa koko Stansvikin asemakaava-alueen olevan I-luokan lepakkoalue.

2. Asemakaavan vaikutusten selvittäminen, luontoselvitykset

Valittajat katsovat, että Helsingin kaupungin asemakaavan vaikutusten arvioimiseksi tekemät tutkimukset ja selvitykset ovat puutteelliset, eikä niitä ole tehty koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Pohjatiedot ovat luontoarvojen osalta puutteelliset. Uutta tietoa ei ole käytetty asemakaavaa laadittaessa selvitysaineistona. Kaavoituksen luontovaikutusten arviointia ei ole tehty. Maisemaan liittyvien kulttuurihistoriallisten arvojen ennallistamiseen liittyviä luontovaikutuksia ei ole arvioitu. Asemakaavaan ei ole liitetty yhtään vaakatasoista havainnekuvaa. Tavoiteltavat maisema-arvot (ma, wa) ja rakentamisen vaikutus esimerkiksi VL/s-1 alueelle jää epäselväksi.

Vaahterametsiköt, jalopuumetsiköt

Tunnistamatta ovat jääneet muun muassa LSL 29 §:n kriteerit täyttävät, luontaisesti kehittyneet vaahterametsiköt. Erikseen olisi tullut selvittää mm. luontaisesti kehittyneet arvokkaat jalopuumetsiköt. Kaava-alueen arvokkaimmat luontoalueet tulee osoittaa kaavassa selkeämmin luontoalueina tai SL-alueina.

Luontotyytit

Valittajien mukaan Faunatica Oy:n selvitys (Faunatica Oy, Helsingin Stansvikin luontoselvitykset 2014) osoittaa kaava-aluetta koskevien luontoselvitysten puutteellisuuden. Stansvikin alueelta löytyy runsaasti niin luontotyyppeihin kuin lajistoonkin liittyvää monimuotoisuutta. Ne tulee selvittää ja laatia asemakaava uudelleen luonnonympäristö ja alueen erityiset arvot huomioiden. Alueelta löytyy vaarantuneita luontotyyppejä, mm. kluuviflada, jalopuulehtoja ja luhtia, joita ei ole huomioitu kaavoituksessa.

Hyönteiset, kovakuoriaiset, käävät

Valittajien mukaan aineistosta puuttuu edelleen hyönteisselvitys. Alueella oli useita harvinaistuneiksi ja uhanalaisiksi luokiteltavia kovakuoriaisia sekä kääpiä. Kääpäselvitys Stansvikin asemakaavan alueella on tekemättä vaikka suunnitteilla on kaataa merkittäviä metsäalueita Villbergin viljelypalstan ja pohjoisen pysäköintialueen, Thelninginpolun sekä sauna- ja melontakeskusten kohdalta. Asemakaavan luontovaikutusten kannalta olisi tullut tehdä vaihtoehtojen vertailua.

Linnusto

Valittajien mukaan asemakaavan vaikutuksia linnustoon ei ole arvioitu. Tahvonlahden harjun ja kartanoalueen linnustonselvitys on tekemättä. Linnustonselvitystä ei ole tehty koko alueelta. Faunatica Oy:n selvityksen mukaan pesivien lintujen primäärät ovat pinta-alaan nähden koko Uudenmaan mittakaavassa poikkeuksellisen suuret. Selvitysalueella pesii EU:n lintudirektiivin liitteen I lajeja.

Sillat, polku, vesialueet

Valittajat katsovat, että asiakirjoista ei käy ilmi siltojen eikä Thelninginpolun rakennustapaa. Avoimena pidettävä vesialue tarkoittaa geologisesti ja linnustollisesti merkittävän alueen ruoppaamista. Ruovikon eteläosassa avattava yhteys mereen tulee muuttamaan merkittävästi Tahvonlahden ruovikon ekologiaa ja edellyttää Thelninginpolun rakentamista tulvarajan yläpuolelle ja vaikuttaisi myös maisemaan, linnustoon, viitasammakoihin ja geologisiin arvoihin. Asemakaavan ma-merkintä Tahvonlahden pohjukassa vaatisi vähintäänkin havainnekuvan ja vaikutusten arvioinnin VL/s merkinnällä suojellulle geologisille arvoille.

Kaavaselostus

Valittajat katsovat, että nähtävillä olleiden asemakaavan luontonselvitysten perusteella ei ole voitu arvioida kaavan vaikutuksia luontoon (MRA 25 §:n 1 momentti).

3.Asemakaavan sisältövaatimukset, luonnonympäristön vaaliminen

Valittajat katsovat, että kaava ei täytä asemakaavan sisältövaatimuksia. Kaavan toteuttaminen aiheuttaisi elinympäristön laadun merkityksellistä heikkenemistä ja kohtuutonta haittaa. Kaavassa ei ole suojattu luonnonympäristöä.

Valittajien mukaan Stansvikin alueen asemakaavaratkaisut eivät turvaa alueen merkittävien luontoarvojen, kuten LSL 29 §:n kriteerit täyttävien

vaahterametsiköiden, METSO-kriteereillä arvokkaiden metsäisten elinympäristöjen, tiukan suojelun piirissä oleville lepakoille ja viitasammakoille tärkeiden alueiden, vesilain mukaisen kluuvifladan sekä huomattavien linnustollisten arvojen säilymistä.

Edelleen valittajat katsovat, että jalopuiden osalta alue kuuluu Helsingin merkittävimpiin jalopuustoisten metsien keskittymiin. Asemakaavassa jalopuumetsikön poikki on merkitty huolto- ja ulkoilutie (Thelninginpolku) sekä Tahvonlanden ylittävä silta. Ulkoilureittiyhteys kulkee arvokkaan jalopuumetsän kautta ja pirstoo osaltaan myös Vanhankylän kesämaja-alueen pohjoisosan luonnontilaisen kaltaisen metsän. Villbergin viljelypalsta tuhoaisi lisää jalopuumetsää.

Rakentamista on suunniteltu Tahvonlahdenniemen arvokkaaseen harjumetsään. Usean saunan saunakeskusta ei voi rakentaa VL/s-1 merkinnän mukaisesti maisema- ja luontoarvoja vahingoittamatta.

Ruovikkoaltaan luonnonolot muuttuvat, mikäli asemakaavasuunnitelma eteläisen patopolun katkaisemisesta, ruoppaamisesta merivesikanavaksi ja sillan (w-2) rakentamisesta patopolun paikalle toteutuu.

Vielä valittajan katsovat, että MRL 1 §:n tavoite ekologisesti kestävästä kehityksestä on asemakaavassa sivuutettu ja alueiden käytön suunnittelun tavoitteista (5 §) luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymisestä on ohitettu.

3.1 Lepakoiden lisääntymispaikat

Valittajien mukaan lisääntymispaikoista Nalletalona tunnettu rakennus on asemakaavassa merkitty sr-1 -merkinnällä, joka suojelee historiallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta arvokasta rakennusta. Toinen lisääntymisrakennus Metsämaja ei ole saanut minkäänlaista merkintää. Kumpaakaan ei ole suojeltu lepakoiden lisääntymispaikkana eikä poikastuotannolle elintärkeää ympäristöä ole rajattu. Lepakkotieteellisen yhdistyksen näkemyksen mukaan asemakaava uhkaa lepakoiden elinoloja. Koko lisääntymiselle olennainen alue olisi tullut rajata ja asettaa rajoitukset alueiden käytölle. Asemakaavamerkinnöistä ei käy ilmi, mitä alueella ei saa tehdä, jotta lepakolajien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei hävitetä tai heikennetä (LSL 49 §). Kaavaehdotus heikentää lepakoiden lisääntymiselinolosuhteita ja on siten EU-direktiivin vastainen.

3.2 Lepakoiden siirtymä- ja saalistusalueet

Valittajien mukaan lisääntymisen kannalta tärkeille siirtymä- ja saalistusalueille on suunniteltu muun muassa Stansvikintien pohjoinen

pysäköintipaikka, Thelninginpolku, Villbergin viljelypalstat sekä Varisluodonlahden rantaan VU-alueelle 450 kerrosneliömetrin kanoottikeskus. Wermundsenin lepakkoselvityksen sisältämää uutta tietoa lepakoiden saalistus- ja kulkureiteistä koko Stansvikin alueen kaava-alueella ei ole kaavaehdotusta valmisteltaessa käytetty eikä sillä ole ollut olennaista vaikutusta asemakaavan sisältöön. Kaava ei anna lepakoille riittävästi suojaa.

4.Väitetyt virheet päätöksenteossa

Valittajien mukaan päätösehdotuksen tiivistelmässä (esityslista 14.1.2015 § 22) todetaan: "Kruunuvuorenrannan osayleiskaavassa Uudenkylän kesämaja-alueelle on suunniteltu asuinrakentamista. Uudenkylän korvaavat 29 kesämajapaikkaa on asemakaavassa osoitettu Vanhankylän kesämaja-alueelta." Valtuutetut ovat päätöstä tehdessään saaneet väärää tietoa. Osayleiskaava on kumottu (KHO 1326/1/10 annettu 7.6.2011). Väärään tietoon perustuen Stansvikin alueen asemakaavaan 11960 on kirjattu kumottua kaava-aluetta koskevia toimenpiteitä (mökkien siirto ja asuinrakentaminen). Stansvikin kyläyhdistys on toistuvasti tuonut esille alueen kokonaissuunnittelun tarpeellisuuden muun muassa ekologisen kokonaisuuden säilyttämiseksi.

Valittajien mukaan korkeimman hallinto-oikeuden Stansvikinummea koskevan päätöksen (KHO 1326/1/10 annettu 7.6.2011) ja nyt kyseessä olevaa asemakaavaa koskevan Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen (Helsingin HAO 07000/11/4103 annettu 25.5.2012) olisi tullut vaikuttaa asemakaavan suunnitteluun. Molemmissa päätöksissä luontoselvitykset todettiin riittämättömiksi. Asemakaavaan on lisätty muutamia vanhoja luontoselvityksiä ja luontotietorekisterin ote.

5. Kulttuurihistoriallinen suojelu luonnonarvojen suojelun kustannuksella

Valittajan mukaan kulttuurihistorialliset arvot on otettu kaavassa korostetusti huomioon virkistysaluekäytön tarpeisiin, ja ne kattavat alueesta viidesosan. Luonnonarvot saavat asemakaavassa suojelua vain VL/s ja ge-merkinnöillä. Edes linnustollisesti merkittävää aluetta ei ole huomioitu. Valittaja katsoo, että luonnonarvot on asemakaavassa käytännössä unohdettu.

Valitusperusteiden oikeudellinen arviointi

Kaupunginhallitus viittaa asiassa kaupunginvaltuuston päätöksen 14.1.2015 § 22 perusteluihin ja muihin valmisteluasiakirjoista ilmeneviin seikkoihin sekä jäljempänä mainittuihin perusteisiin. Lisäksi kaupunginhallitus viittaa kaavaselostukseen, jossa on MRL 55 §:n 2 momentin mukaan esitetty asemakaavan perusteet.

Asemakaavan tavoitteet (asemakaavan selostus, s. 9-10)

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa alueen kehittyminen monipuolisena virkistysalueena siten, että alueen maisemalliset, kulttuurihistorialliset ja luonnon arvot säilyvät. Tavoitteena on kartanopuiston ytimen ennallistaminen ja kartanon maiseman palauttaminen. Lähtökohtana on suojella kartanoalueen merkittävät rakennukset sekä maisemapuisto. Tavoitteena on alueen luontoarvojen ja lisääntyvän virkistyskäytön lomittaminen siten, että luontoarvot eivät heikentyisi.

Kartanon lähietäisyyteen, Kruunuvuorenrantaan rakennetaan asunnot noin 10 000 asukkaalle. Uusien käyttäjien myötä Stansvikin alue muuttuu julkisemmaksi virkistysalueeksi ja kävijöiden lisääntyminen luo edellytykset perustaa alueelle pienimuotoista virkistyskäyttöä palvelevaa toimintaa. Erityisesti Tahvonlahdenniemen länsiranta tarjoaa tähän hyvät puitteet. Tavoitteena on uusien käyttäjien sitoutuminen alueeseen ja mahdollisuuksien tarjoaminen yhteiseen toimintaan.

Stansvikin kartanoalueella toiminut kesänviettoperinne jatkuu. Asuntorakentamisen myötä poistuvat Uudenkylän kesämajapaikat korvataan uusilla paikoilla Vanhassakylässä Stansvikin kartanoalueella, jossa olemassa olevaa kesämaja-aluetta tiivistetään. Ympäröivä meri rantoineen, vaihteleva luonto, historiallinen ympäristö rakennuksineen ja alueen liittyminen saumattomasti laajempaan virkistysaluekokonaisuuteen luovat hyvät lähtökohdat kehittää Stansvikin aluetta koko Laajasalon virkistysalueen kohokohdaksi.

1.Vuorovaikutusmenettely

MRL 62 §:n mukaan kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

MRA 32 §:n mukaan jos kaavaehdotusta on olennaisesti muutettu sen jälkeen, kun se on asetettu julkisesti nähtäville, se on asetettava uudelleen nähtäville. Uudelleen nähtäville asettaminen ei kuitenkaan ole tarpeen, jos muutokset koskevat vain yksityistä etua ja niitä osallisia, joita muutokset koskevat, kuullaan erikseen.

Kaupunginhallitus katsoo kaupungin toimineen MRL 62 §:n edellyttämällä tavalla. Vuorovaikutus on ollut laissa tarkoitetulla tavalla riittävä, eikä kaavaehdotusta ole muutettu MRA 32 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti nähtävillä pidon jälkeen. Kaupunginhallitus katsoo, ettei uutta merkittävää, päätöksentekoon vaikuttavaa tietoa ole ilmennyt 23.9.2013 jälkeen. Ainoastaan kaavan selvitysaineisto on vähäisessä määrin tarkentunut.

Valittajilla on ollut mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipide asiasta MRL 62 §:ssä säädettyllä tavalla nähtävillä pidon (23.8.-23.9.2013) jälkeen. Valittajat ovat jättäneet muistutuksensa 23.9.2013 ja 25.9.2013, joten he ovat osallistuneet kaavan valmisteluun ja lausuneet asiassa mielipiteensä.

Kaupunki katsoo, että MRA 25 §:n 1 momentissa tarkoitetut seikat on esitetty kaavaselostuksessa sillä tavalla ja siinä laajuudessa kuin kaavan tarkoitus edellyttää ja niin, että on luotu edellytykset vuorovaikutukseen kaavan valmistelussa.

Valituksissa ei ole tuotu esiin mitään sellaista, jonka perusteella kaupungin voitaisiin katsoa rikkoneen MRL 62 §:n, MRA 25 tai 32 §:n säännöksiä.

1.1 Vuorovaikutusmenettely, viitasammakko

Luonnonsuojelulain (LSL, 22.12.2009/1587) 49 §:ssä säädetään Euroopan yhteisön lajisuojelusta. Pykälän mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Luonnonsuojeluasetuksen liitteen 2(a) mukaan viitasammakko on koko maassa rauhoitettu eläinlaji. Luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan d alakohta edellyttää, että jäsenvaltioiden on kiellettävä kyseessä olevien lajien lisääntymis- tai levähdyspaikkojen heikentäminen tai hävittäminen. Komissiosta saadun tulkintaohjeen mukaan kielto tarkoittaa vain luonnossa selvästi havaittavia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. (HE 79/1996)

LSL 49 §:ssä säädettyjä lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskeva hävittämis- ja heikentämiskielto on voimassa kaikkialla ilman erikseen tehtäviä lajin sijaintia koskevia viranomaispäätöksiä, ja se on otettava huomioon sellaisenaan mahdollisia rakentamis- ja muita toimenpiteitä suorittaessa.

Asemakaavaselostuksen liitteessä ”Luontoselvitykset, Helsingin kaupungin ympäristökeskus” on karttaliite (ote Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmästä) Tahvonlahden pohjukan

arvokkaasta matelija- ja sammakkoeläin kohteesta (1/2012). Kohteen arvoluokka liitekartassa on III (paikallisesti arvokas alue). Asemakaavaselostuksessa sivulla 9 Matelija- ja sammakkoeläimet otsikon alla on maininta " Tahvonlahden pohjukassa on arvokas (arvoluokka I) 3,58 hehtaarin suuruinen matelija- ja sammakkoeläin kohde. Arvoluokka I on ympäristökeskuksen arvioima ja perustuu keväällä 2014 Tahvonlahden pohjukasta tehtyyn viitasammakon kuulohavaintoon.

Helsingin ympäristökeskuksen ylläpitämää luontotietojärjestelmää päivitettiin 29.9.2014 -10.11.2014, kaavaehdotuksen virallisen nähtävillä olon 23.8.-23.9.2013 jälkeen. Liitekartan uutta arvoluokkaa ja mainintaa viitasammakosta ei ollut vielä muutettu silloin, kun tarkistettu esitys Laajasalon Stansvikin alueen asemakaavaksi (nro 11960) esiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle 21.10.2014. Tieto uudesta arvoluokasta ja viitasammakon havainnosta oli käytössä, ja ne lisättiin asemakaavaselostukseen yllä mainitun mukaisesti.

Ympäristökeskus ei muuttanut arvokkaan matelija- ja sammakkoeläin kohteen (1/2012) rajausta luontokartassa siitä rajauksesta, joka on ollut kaavan valmisteluaineistossa vuonna 2013 nähtävillä olleessa kartassa/luontotietorekisterin otteessa. Mahdollinen viitasammakon kuulohavainto ja potentiaaliset kulkuyhteydet sijoittuvat kartan mukaisen rajauksen sisään. Myöskään kohdekuvaus viitasammakon lajimainintaa lukuun ottamatta (muut lajit, kuvaus, uhat ja toimenpide-ehdotukset) eivät ole luontotietojärjestelmässä muuttuneet. Sama luontotietorekisterin ote, joka on ollut nähtävillä vuonna 2013, on ollut esillä myös vuorovaikutuksessa ennen kaavaehdotuksen virallista nähtävilläoloa.

Luontotietojärjestelmän aineisto perustuu biologi Jarmo Saarikiven vuonna 2007 tekemään kartoitukseen, jossa selvitettiin Helsingin tärkeimmät matelija- ja sammakkoeläinten esiintymispaikat. Aineisto käsittää kohderajaukset ja kohdetiedot lajihavaintoihin. Kartoituksessa saatiin havaintoja neljästä matelijalajista sekä neljästä sammakkoeläinlajista. Luokitus arvoluokkiin on asiantuntijan tekemä arvio, joka ei perustu mihinkään kiinteisiin kriteereihin, vaan alueen olosuhteisiin ja lajistoon. Luokituksessa on otettu huomioon myös alueen arvo retkikohteena sekä alueen laatu.

Osallisilla on ollut mahdollisuus kaavan valmisteluvaiheessa ja sen jälkeen kaavaehdotuksen nähtävilläolon yhteydessä arvioida kaavaehdotuksen vaikutuksia. Kaavaehdotusta ei ole muutettu MRA 32 §:n tarkoittamalla tavalla olennaisesti sen jälkeen, kun se on asetettu julkisesti nähtäville, minkä vuoksi kaavaa ei ole tullut asettaa uudelleen

nähtäville. Kaavan selvitysaineisto on tarkentunut kaavaprosessin kuluessa, millä ei ole ollut vaikutusta kaavaehdotuksen sisältöön.

Arvokkaan matelija- ja sammakkoeläinalueen alue on asemakaavassa VL/s ja VL/s-1 alueella.

VL/s

Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen geologia-, luonto- ja maisema-arvot säilyvät. Geologisesti arvokasta kohdetta ei saa muuttaa kaivamalla, rikkomalla, ottamalla tai muuten siirtämällä maa-ainesta.

VL/S-1

Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen maisema- ja luontoarvot säilyvät.

Arvokkaan matelija- ja sammakkoeläinalueen alueella on kaavassa polun merkintä, mikä on ohjeellinen.

Kaavassa esitetty uusi viljelypalsta-alue on noin 70 metriä arvokkaan matelija- ja sammakkokohteen lähimmästä rajasta, eikä se heikennä viitasammakon lisääntymis- ja elinolosuhteita.

Kaavamääräykset edesauttavat sammakoiden elinolosuhteiden säilymistä ja turvaavat luontoarvojen säilymistä alueella. Kaavaselostuksessa (s. 23) on arvioitu kaavan vaikutukset matelijoihin ja sammakoihin. Selostuksen mukaan matelija- ja sammakkokohteen ylläpitämiseen auttaa merenlahden pitäminen avoimena. Umpeen kasvava ja metsittyvä merenlahti ei ole yhtä hyvä sammakoiden elinalue kuin avoin alue. Selostuksessa on todettu, että suunnitellulla maankäytöllä ei ole merkittävää vaikutusta liejunkerrosesiintymään eikä matelija- ja sammakkoeläinten elinolosuhteisiin.

1.2 Vuorovaikutusmenettely, lepakot, I-luokan lepakkoalue

Helsingin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmää päivitettiin 29.9.2014 - 10.11.2014. Asemakaavaselostuksessa on liitteenä Stansvikin alueelle tehty lepakkoselvitys (Lepakkoselvitys - Stansvik, Wermundsen Consulting Oy 2013) jonka tietojen perusteella on voitu arvioida tarkemmin kaavan vaikutusta lepakoiden elinolosuhteisiin. I-luokan lepakkoalueen laajuuden muutoksen johdosta kaavamääräyksiä ei ole ollut tarpeen muuttaa, koska VL/s ja VLs-1 aluemerkinnot velvoittavat luontoarvojen säilyttämiseen.

Osallisilla on ollut mahdollisuus kaavan valmisteluvaiheessa ja sen jälkeen kaavaehdotuksen nähtävilläolon yhteydessä arvioida kaavaehdotuksen vaikutuksia. Kaavaehdotusta ei ole muutettu MRA 32 §:n tarkoittamalla tavalla olennaisesti sen jälkeen, kun se on asetettu julkisesti nähtäville, minkä vuoksi kaavaa ei ole tullut asettaa uudelleen nähtäville.

Lepakoita koskevat selvitykset ovat tarkentuneet kaavaprosessin kuluessa, mikä on normaalin ja lainmukaisen kaavoituskäytännön mukaista. Virallisesti nähtävillä olleessa (23.8.-23.9.2013) kaavaselostuksessa oli liitteenä selvitykset, joissa lepakot ovat selvityksen kohteena seuraavasti: Helsingin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmän luontokohde 21/03, Lyhennelmä Kruunuvuorenrannan osayleiskaava-alueen luontoselvitys ja maankäytön luontovaikutusten arvioinnista (Enviro, joulukuu 2005), Helsingin lepakkolajisto ja tärkeät lepakkoalueet vuonna 2003, Helsingin ympäristökeskuksen julkaisuja 3/2004 (Siivonen Y. 2004).

Lisäksi nähtävillä olleessa selostuksessa on kaavan vaikutuksista lepakoihin mainittu seuraavaa: Kaava antaa mahdollisuuden alueen luonnonarvojen vaalimiseen ja kulttuurimaiseman kehittämiseen. Avoimen maiseman (mahdollisesti laidunnetut niityt) ja puutarhaviljelyn ala kasvaa, mikä lisää ympäristön monimuotoisuutta ja mahdollistaa niissä ympäristöissä viihtyvien lajien viihtymisen.

Stansvikin kartanon pihapiiri ja Vanhakylä

Arvokas lepakkoalue (arvoluokka I) kattaa koko kartanon pihapiirin alueen.

Arvokkaat luontokohteet ja maisemalliset arvot on otettu huomioon rakennusten sijoittelussa. Stansvikin kartanon pihapiiriin osoitetut uudisrakennukset sijaitsevat pääosin paikoissa, joissa on ollut aiemmin rakennus. Uudisrakentaminen on maltillista ja noudattaa alueen kulttuurihistoriallista perinnettä. Vanhakylän puusto mitattiin tarkkaan maastossa. Uudet mökkipaikat on sijoitettu siten, että vanha komea hongikko säilyy eheänä, eikä yhtään täysikasvuista mäntyä tarvitse mökkien rakentamisen johdosta poistaa. Kaavan sallimat uudet rakentamisalat, pysäköinnin sijoittelu ja viljelypalsta-alueen laajentaminen eivät heikennä alueen luontoarvoja.

Tahvonlahdenniemi

Tahvonlahdenniemi, kartanon pihapiiri ja umpeen kasvavan ruovikon eteläpuoleinen lahti (10,77 ha) on arvokasta lepakon esiintymisen aluetta (I arvoluokka) Lepakkolajistoon kuuluvat pohjanlepakko, pikkulepakko, vesisiippa ja viiksihiippa (Enviro). Tahvonlahdenniemen

harjumetsikössä saalistaa viiksisiippoja, jotka karttavat valoa (Siivonen 2004). Reittien valaiseminen ei ole lepakoiden (viiksisiippa) vuoksi suotavaa (Enviro 2005). Lepakoiden suosima elinympäristö ei muutu kaavan toteuttamisen myötä oleellisesti ja jättämällä Stansvikinniemen kärjen reitit valaisematta ei kaavan toteuttamisesta aiheudu lepakoille haittaa.

Tahvonlahdenniemen kärjessä on polkuverkosto, mikä on merkitty kaavaan. Niemen kärjen polkuverkostoa ei ole syytä valaista.

Selvityksen (Yrjö Siivonen, Helsingin lepakkolajisto ja tärkeät lepakkoalueet vuonna 2003, Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 3/2004, s.18) mukaisia ohjeita on noudatettu ja nykyisen rantasaunan ja ravintolarakennuksen väliin on annettu kaavassa mahdollisuus rakentaa pieniä (enimmillään 45 k-m²) saunoja, joille kulku tulee saunalle johtavan tien kautta. Kokonaisrakennusoikeus alueella on 230 k-m², joka mahdollistaa noin neljän uuden, nykyisen kokoisen saunan rakentamisen. Saunat sijoittuvat noin 80 metrin pituiselle rantaosuudelle. Alueelta joudutaan poistamaan joitakin puita. Pienten rakennusten sijoittaminen harvahkoon männikköön on mahdollista vain yksittäisiä puita poistamalla. Saunojen rakentamisella kaavan mukaisesti ei ole merkittävää vaikutusta harjun luontoarvoihin, lepakoiden elinolosuhteisiin, harjun geologisiin arvoihin tai kasvillisuuteen.

2. Asemakaavan vaikutusten selvittäminen, luontoselvitykset

MRL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

MRA 1 §:n 1 momentin mukaan MRL 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus, aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset.

Ympäristöministeriön vaikutusarviointiohjeessa (Ympäristöministeriön ohje 10/2006, Vaikutusten arviointi kaavoituksessa, s. 45) todetaan, että riittävyyden arviointi on ensisijaisesti kunnan vastuulla, mutta asiaan voivat ottaa kantaa mm. kaavaa laativat ja erillisselvityksiä tekevät asiantuntijat ja viranomaiset.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaava-aineisto sisältää riittävän tutkimus- ja selvitysaineiston alueen luontoarvoista kaavan vaikutusten arvioimiseksi MRL 9 §:n säännöksessä edellytetyllä tavalla.

Luontoselvitykset

Asemakaavaselostuksen liitteessä "Luontoselvitykset" on Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmästä poimittu linnustollisesti arvokkaat kohteet, lepakoille tärkeät alueet, matelijoille ja sammakkoeläimille tärkeät kohteet, arvokas kasvillisuus ja kasvistokohteet sekä geologisesti arvokkaat kohteet. Asemakaava on virkistysalueen suojelukaava, joka mahdollistaa alueella hyvin rajalliset virkistystoimintoja tukevat kohteet.

Asemakaavan valmistelussa on ollut käytettävissä riittävästi tietoa alueen luontoarvoista, ja asemakaava turvaa alueen luontoarvot.

Asemakaavan luontoselvitykset kattavat koko kaava-alueen ja ne ovat asemakaavaselostuksen liitteenä luetteloitu ja esitetty liitekarttoina seuraavasti:

Luontoselvitykset, Helsingin kaupungin ympäristökeskus, Luontotietojärjestelmän aineistosta, Luontotietojärjestelmän www.hel.fi/luontotieto virkaversio, tiedot poimittu 06/2013

- linnustollisesti arvokkaat kohteet (aineistot 1996-2003, täydennyskartoitus 2010)
- lepakoille tärkeät alueet (kartoitus 2003)
- matelijoille ja sammakkoeläimille tärkeät kohteet (kartoitus 2007)
- arvokkaat kasvillisuus ja kasvistokohteet (aineistot 2004-2007)
- geologisesti arvokkaat kohteet (aineistot 2004-2012)

Lisäksi selvitysaineistossa on asemakaavaselostuksen liitteenä

- Lyhennelmä Kruunuvuorenrannan osayleiskaava-alueen luontoselvitys ja maankäytön luontovaikutusten arvioinnista, Enviro 2005,
- Arvokkaat metsäkohteet Laajasalo Stansvik - Tullisaari (M39/11, M39 METSO elinympäristötyypit kartta ,Metso kriteeriluokkakartta,
- Helsingin lepakkolajisto ja tärkeät lepakkokohteet vuonna 2003, Helsingin ympäristökeskuksen julkaisuja 3/2004 ja
- Lepakkoselvitys - Stansvik 19.9.2013, Wermundsen Consulting Oy

Stansvikin alueen asemakaavaehdotus on virkistysalueen suojelukaava, jossa aluemerkinnot VL/s ja VL/s-1 velvoittavat alueen hoitamiseen siten, että sen luontoarvot säilyvät.

Tahvonlahden pohjukkaa ei ole Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen ylläpitämässä luontotietojärjestelmässä määritelty vesilain tarkoittamaksi fladaksi (=maankohoamisen seurauksena

lahdesta altaaksi muodostuva vesialue, joka on yhteydessä mereen yhden tai useamman vesiväylän tai salmen kautta).

Tahvonlahden pohjukan VL/s-alueella on ohjeellinen merkintä ma ("kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä alueen osa, jota tulee hoitaa siten, että alueen avoin maisema säilyy"). Kaavamerkinnässä viitataan kulttuurimaisemaan ja alueen hoitoon, mutta sillä on myös suotuisa vaikutus alueen sammakkoeläinten elinympäristöön. Asemakaavaselostuksen liitteenä on luontoselvitys jossa "matelijoille ja sammakkoeläimille tärkeässä kohteessa (1/2012) kohdekuvauksen toimenpide-ehdotuksena on mm. "Arvokasta luonnonaluetta tulee hoitaa maltillisesti. Umpeen kasvavan merenlahden pitäminen avoimena olisi todennäköisesti sammakkoeläimille suotuisaa."

Asemakaavan toteuttamisen vaikutukset luontoon

Asemakaavan toteuttamisen vaikutukset luontoon on arvioitu yhdessä Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen kanssa. Arviointi pohjautuu luontorekisterin tietoihin ja asiassa on lisäksi tehty jäljempänä mainitut luontoselvitykset. Asemakaava-alue jää virkistysalueeksi ja se sisältää luontoarvojen säilyttämiseen tähtäviä asemakaavamerkintöjä ja -määräyksiä. Lisäselvitykset (Faunatica Oy, Helsingin Stansvikin luontoselvitykset vuonna 2014), jotka on tehty Stansvikin kyläyhdistys ry:n toimesta, eivät ole tuoneet sellaista uutta tietoa, jonka perusteella olisi ollut tarpeen tarkentaa luontoarvoja säilyttäviä kaavamerkintöjä ja -määräyksiä.: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on lausunnossaan (3.5.2010) todennut, että asemakaavalla on turvattu pääosin rakennetun kulttuuriympäristön, maisemalliset ja luonnon arvot (liite 1). Uudenmaan ELY-keskus kiinnittää huomiota Tahvonlahdenniemen vesialueella sijaitsevaan merkintään sa. Se tulee poistaa vesialueelta ja korvata esim. lv-merkin-nällä, jokasallii virkistyskäyttöä palvelevan laiturin rakentamisen.

Vuorovaikutusraportissa 28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014 vastineena Ely-keskuksen lausuntoon todetaan (s.36), että Tahvonlahdenniemen vesialueella sijaitseva sa-merkintä on korvattu lv-2 merkinnällä.

Edelleen vuorovaikutusraportissa (s. 36-37) todetaan, että kaavan asemakaavamerkinnät VL/s, VP/s, VL/s-1 ja -määräykset turvaavat alueen luontoarvojen säilymisen.

Asemakaavan vuorovaikutusraportissa (s.36 - 37) ympäristölautakunta toteaa (20.4.2010), että asemakaavaehdotuksen suojelumerkinnät ja tiukat kaavamääräykset suojelevat hyvin arvokkaan kulttuuri-, luonto- ja maisemakokonaisuuden ja säätelevät sen kehittämistä ja hoitoa.

Kaavamääräyksiä tulee kuitenkin vielä tarkentaa siten, että ne vastaavat ympäristölautakunnan 12.8.2008 hyväksymässä luonnonsuojeluohjelmassa alueelle esitettyjä suojelun, hoidon ja käytön periaatteita. Kartano- ja harjualueen VP/s-merkinnällä osoitetun osan kaavamääräys tulisi muuttaa muotoon "Aluetta tulee hoitaa siten, että alueen ja rakennuskannan kulttuurihistoriallinen ja maisemallinen sekä alueen geologiset arvot säilyvät." VL/s-alueen eli harjun luonnonsuojelun osan kaavamääräystä tulisi täydentää niin, että geologisesti arvokasta kohdetta ei saa muuttaa kaivamalla, rikkomalla, ottamalla tai muuten siirtämällä maa-ainesta. Näin kaavamääräys olisi riittävässä määrin luonnonsuojeluohjelman mukainen. Vuorovaikutusraportissa esitetyssä vastineessa todetaan, että kaavaehdotukseen kaavamerkintöihin VP/s ja VL/s on lisätty ympäristölautakunnan ehdottamat velvoitteet koskien alueiden geologisten arvoja ja niiden säilymistä.

Puusto

Asemakaavoituksen yhteydessä on selvitetty (Stansvikin kartanoalue, Ympäristöhistoriallinen selvitys, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2003:1, s.45), että sisääntulotien reunassa olevalle alueelle on istutettu tammia 1970-luvulla. Myös Faunatica Oy:n selvitykset (Helsingin Stansvikin luontoselvitykset vuonna 2014, s. 30) vahvistavat, että jalopuut ovat istutettuja, eivät luontaisesti syntyneitä.

Faunatica Oy:n mainitussa selvityksessä on tutkittu kulttuurivaikuteista jalopuumetsikköä Stansvikintien molemmin puolin (kohde C) Villbergin palsta-alueella (kohde D) ja Onnentemppelin puistoaluetta (kohde F).

Kohteen C (metsä Stansvikintien molemmin puolin) kuvauksessa mainitaan, että käytännössä kaikki jalopuut lienevät joko istutettuja tai istutuspuiden siemenistä syntyneitä. Kuviota ei voi tulkita luonnonsuojelulain mukaiseksi luontaisesti syntyneeksi jalopuumetsiköksi. Vuoden 1943 ilmakuvassa suurin osa kuviosta on vielä avointa, eli puusto on pääosin kasvanut alueelle tämän jälkeen. (Faunatica Oy:n mainittu selvitys, s. 12, 30)

Onnentemppelin puiston alueella (kohde F) kuviota kuvataan monipuoliseksi vanhaksi "puistometsän" alueeksi, jossa kulttuurivaikutus näkyy mm. polkujen, kallion päälle rakennetun huvimajan sekä kulttuurikasvillisuuden muodossa. Aluskasvillisuudesta on raivattu pensaikkoa ja puuntaimikkoa, ja hyvin järeä ylispuusto hallitsee avaraa hieman puistomaista metsäaluetta. Puulajisto on monipuolinen mm. mäntyä, kuusta, koivua, tammea ja vaahteraa. (Faunatica Oy:n mainittu selvitys, s. 16)

Villbergin palsta-alueen reunassa olevasta puustosta (kohde D) eikä Onnentemppelin puistoalueen puustosta (kohde F) ole tutkimuksessa mainintaa siitä, että se olisi luonnonsuojelulain piirissä olevaa luontaisesti syntynyttä jalopuumetsää. (Faunatica Oy:n mainittu selvitys, s. 14 ja 16)

Onnentemppelinpuisto on kaavassa merkitty VP/s alueeksi (Puistoalue, joka on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä). Aluetta tulee hoitaa siten, että alueen rakennuskannan kulttuurihistoriallinen arvo, maisemallinen arvo ja alueen geologiset arvot säilyvät.) Kaavan merkintä ei tarkoita sitä, että Onnentemppelinpuisto tulisi olla rakennettua puistoa tai poiketa nykyisestä puistometsämäisestä luonnosta.

Ely-keskus ei ole tehnyt LSL 30 §:n mukaista rajauspäätöstä jalopuumetsikoista.

Luontoarvot säilyvät

Kaavan asemakaavamerkinnot VL/s, VP/s, VL/s-1 ja -määräykset turvaavat alueen luontoarvojen säilymisen.

Asemakaavan toteuttaminen ei heikennä alueen luontoarvoja (Asemakaavan selostus, s.19 - 25)

Stansvikin ainutlaatuinen kulttuuriympäristö sekä monipuolinen luonto ovat alueen vetovoimatekijä. Niiden vaalimisen tulee olla maisemanhoidon tavoitteena. Historiallisten piirteiden hienovarainen esiintuominen korostaa paikan arvoa. Tärkeää on, että tuleva käytön lisääntyminen voidaan suunnitella siten, että ympäristö kestää toiminnalliset muutokset ja alue säilyy vetovoimaisena myös tuleville käyttäjille. Maisemanhoitoa suunniteltaessa joudutaan ratkaisemaan myös ristiriitoja tavoitteenasettelussa mm. historiallisten ja luontoarvojen välillä. (Asemakaavaselostuksen liite, Stansvikin kartanoalue, Hoito- ja kehittämisperiaatteita sekä suosituksia jatkosuunnittelulle, s. 11)

Linnusto

Luontoselvitysten mukaan alueella ei ole uhanalaisia eikä erityisen suojeltavia lajeja. Valituksessa viitatuilla vaarantuneilla, silmälläpidettävillä ja huomionarvoisilla lajeilla ei ole luonnonsuojelulaissa oikeudellista merkitystä. LSL 46 §:n mukaan asetuksella voidaan säätää uhanalaiseksi lajiksi sellainen luonnonvarainen eliölaji, jonka luontainen säilyminen Suomessa on vaarantunut. LSL 47 §:n 1 momentin mukaan asetuksella voidaan säätää erityisesti suojeltavaksi lajiksi sellainen uhanalainen eliölaji,

jonka häviämishuono on ilmeinen. Pykälän 3 momentin mukaan erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan hävittämistä tai heikentämistä koskeva kielto tulee voimaan, kun ELY-keskus on päätöksellään määritellyt lajin esiintymispaikan rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Uudenmaan ELY-keskus ei ole tehnyt lintudirektiivin lajien osalta LSL 47 §:n 3 momentin mukaista rajauspäätöstä.

Asemakaavaselostuksen liitteessä "Luontoselvitykset, Helsingin kaupungin ympäristökeskus" on Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmän mukaiset alueen linnustollisesti arvokkaat kohteet, lepakoille tärkeät alueet, matelijoille ja sammakkoeläimille tärkeät kohteet, arvokas kasvillisuus ja kasvistokohteet ja geologisesti arvokkaat kohteet. Asemakaava on virkistysalueen suojelukaava, joka mahdollistaa hyvin rajalliset virkistystoimintoja tukevat toiminnot. Lisäksi alueelle on osoitettu mahdollisuus viljelypalsta-alueisiin, joiden monipuolinen kasvillisuus vaikuttaa linnustoon positiivisesti. Muutokset ympäristössä ovat hyvin vähäisiä, joten linnuston elinolosuhteet eivät kaavan toteuttamisen myötä heikenny. Asemakaavassa ei merkitä tai rajata linnustollisesti arvokkaita alueita. Alue on Helsingin kaupungin omistuksessa ja hoidossa, joten ympäristön hoitotoimenpiteissä voidaan toteuttaa tarkemmin asemakaavan mukaisia luonnonarvojen säilymistä. Asemakaavan kokonaisratkaisu pyrkii sovittamaan Stansvikin kartanoalueen kulttuurihistorialliset, maisemalliset ja luonnonarvot tilanteessa, jossa alueen käyttöpaine tulee, lähistölle asetettujen noin 10 000 uuden asukkaan myötä, huomattavasti lisääntymään. Koko kartanoalue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Selostuksessa on arvioitu kaavan vaikutuksia lintuihin selvitysten perusteella. Selostuksen mukaan Tahvonlahden pohjukka reunametsineen on II-luokan linnustollisesti arvokas kohde ja Varisluodonkari on III-luokan arvokas kohde. Kaavamääräykset turvaavat alueen luontoarvot.

Sillat, polku, vesialueet

Onnentemppelinpuistoon johtava silta on asemakaavassa merkitty w-2 "Ohjeellinen jalankulun- ja polkupyöräliikenteen silta, joka tulee sopia kulttuurihistoriallisesti merkittävään maisemapuistokokonaisuuteen". Gunillankalliolle johtava silta w-1 on määritelty asemakaavassa seuraavasti: Ohjeellinen jalankulun ja polkupyöräliikenteen silta, joka tulee sovittaa maastoon ilman maantäyttöjä. Tälle sillalle johtaa Thelninginpolkua myöten osuus, mikä on merkitty kaavaan pp/s (jalankulku- ja polkupyöräliikenteen siltamaiselle rakenteelle varattu

likimääräinen alueen osa. Siltamaisen rakenteen tulee mahdollistaa veden virtaus ja reitti tulee sovittaa maastoon ilman maantäyttöä9.

Thehninginpolun sijainti on ohjeellinen ja se on mahdollista sijoittaa nykyisen penkereen kohdalle. Polku rakennetaan korvaamaan nykyistä huoltoajoyhteyttä Vanhakylään. Se on myös päävirkistysyhteytenä Tahvonlahden ylittävän sillan kautta Laajasalon keskuspuistomaiselle metsävyöhykkeelle. Huoltoajoyhteyden siirtäminen Vanhakylän pohjoisosan kautta mahdollistaa kartanon ydinalueen ja vanhan kapea tammikujan rauhoittamisen ajoneuvoliikenteeltä. Thehninginpolku on noin kolme metriä leveä. Se rakennetaan käyttötarpeen mukaisesti, noin 30 cm nykyistä kulkuväylää korkeammalle, eikä korkeussuhteiden takia vaadi mittavia penkereitä. Ma-merkintä on ohjeellinen ja sen tarkoitus on pitää maisema avoimena ja estää ruovikkoalueen metsitys, mikä vaikuttaisi negatiivisesti alueen luonnon monipuolisuuteen.

Valituksissa ei ole tuotu esiin mitään sellaista, jonka perusteella kaupungin voitaisiin katsoa rikkoneen MRL 9 §:n tai MRA 1 §:n taikka LSL:n säännöksiä.

3.Asemakaavan sisältövaatimukset, luonnonympäristön vaaliminen

MRL 54 §:n 2 momentin mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita.

Jalopuumetsiköt

LSL 29 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan luontaisesti syntyneet, merkittävilta osin jaloista lehtipuista koostuvat metsiköt ovat luontotyyppisiä, joita ei saa muuttaa niin, että luontotyypin ominaispiirteiden säilyminen kyseisellä alueella vaarantuu.

Luonnonsuojeluasetuksen (LSA) 10 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan luonnonsuojelulain 29 §:ssä mainituilla luontotyypeillä tarkoitetaan: 1) Luontaisesti syntyneitä, merkittävilta osin jaloista lehtipuista koostuvia metsikköjä, joissa jaloja lehtipuita kasvaa runkomaisina puina vähintään 20 kappaletta hehtaarilla yhtenä tai useampana lähekkäisenä ryhmänä rajattavissa olevalla yhtenäisellä alueella. Jaloja lehtipuita ovat tammi, metsälehmus, vaahtera, saarni, kynäjalava ja vuorijalava.

LSL 30 §:n mukaan 29 §:n 1 momentissa tarkoitettu kiello tulee voimaan, kun ELY-keskus on päätöksellään määritellyt suojeltuun luontotyyppiin kuuluvan alueen rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Jalopuumetsikön rajaamisesta päättää Helsingin osalta Uudenmaan ELY-keskus.

Alueella ei ole todettu LSL 29 §:n kriteerit täyttäviä metsiköitä. (Faunatica Oy, Helsingin Stansvikin luontoselvitykset vuonna 2014, s. 12-16) Faunatica Oy:n selvitysten mukaan (s.14 ja 16) Villbergin palstoiksi suunnitellun alueen reunametsää (kohde D) eikä Onnentemppelinpuistoa (kohde F) voi tulkita LSL 29 §:n mukaiseksi luontaisesti syntyneeksi jalopuumetsiköksi. Kaupungin edellä mainitut selvitykset ovat riittävät jalopuumetsiköiden osalta ja Faunatica Oy:n selvitykset vahvistavat nämä selvitykset. Kaava ei velvoita muuttamaan Onnentemppelinpuistoa hoidetuksi puistoksi. Puistoalue on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä (VP/s).

Suojelukaava

Stansvikin alueen asemakaava on suojelukaava, jossa kartanoympäristön virkistysalue säilyy hyvin paljon samankaltaisena kuin se nyt on. Kaava-alue on kokonaisuudessaan virkistysaluetta tai virkistystä palvelevia alueita (VL/s, VP/s, VL/s-1, VU, R-1, RP ja LP). Kaikki virkistysalumerkinnät sisältävät suojeluvuorotteita. Kaavan asemakaavamerkinnät ja -määräykset turvaavat alueen luontoarvojen säilymisen. Kaavassa on vuorotteita hoitaa aluetta siten, että sen luonnonarvot säilyvät.

Rantasaunat

Asemakaavaselostuksessa (s. 21) on asemakaavan toteuttamisen vaikutuksista luontoon kohdassa Tahvonlahdenniemi mainittu seuraavaa: "Selvityksen mukaisia ohjeita on noudatettu ja nykyisen rantasaunan ja ravintolarakennuksen väliin on annettu kaavassa mahdollisuus rakentaa pieniä (enimmillään 45 k-m²) saunoja, joille kulku tulee saunalle johtavan tien kautta. Kokonaisrakennusoikeus alueella on 230 k-m², joka mahdollistaa noin neljän uuden, nykyisen kokoisen saunan rakentamisen. Saunat sijoittuvat noin 80 metrin pituiselle rantaosuudelle. Alueelta joudutaan poistamaan joitakin puita. Pienten rakennusten sijoittaminen harvahkoon männikköön on mahdollista vain yksittäisiä puita poistamalla. Saunojen rakentamisella kaavan mukaisesti ei ole merkittävää vaikutusta harjun luontoarvoihin, lepakoiden elinolosuhteisiin, harjun geologisiin arvoihin eikä kasvillisuuteen."

Arvokas harjualue

Arvokkaan harjumetsän osalta voidaan todeta, että Tahvonlahdenniemi on arvokas kasvillisuus- ja kasvistokohde (arvaluokka II). Kaavassa geologisesti arvokas (arvaluokka I) harjualue on merkitty kaavamerkinnällä VL/s.

Alueen luontoarvojen suojaaminen

VL/s ja VLs-1 merkintä suojaavat alueen luontoarvoja kokonaisvaltaisesti seuraavalla tavalla:

VL/s

Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen geologia-, luonto- ja maisema-arvot säilyvät. Geologisesti arvokasta kohdetta ei saa muuttaa kaivamalla, rikkomalla, ottamalla tai muuten siirtämällä maa-ainesta.

VL/S-1

Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen maisema- ja luontoarvot säilyvät. Vesialueelle ei ole osoitettu kaavassa rakentamista. Pohjukan ruoppaamiselle ei ole tarvetta, ja se vaatisi vesiluvan. Vesiluvassa on otettava huomioon em. hävittämis- ja heikentämiskielto ja siinä voidaan antaa tarvittavia määräyksiä. Matelija- ja sammakkoeläinalueen, Tahvonlahden pohjukan arvokkaan luontotiedon kohdekuvauksessa on toimenpide-ehdotuksena seuraavaa: "Arvokasta luonnonaluetta tulee hoitaa maltillisesti. Umpeen kasvavan merenlahden pitäminen avoimena olisi todennäköisesti sammakkoeläimille suotuisaa." (Asemakaavaselostuksen liite Matelija- ja sammakkoeläinalueet, Laajasalo, Tahvonlahden pohjukka (1/2012).

Ruovikko

Eteläisen patopolun korvaaminen sillalla ei vaikuta ruovikkoaltaan meriveden korkeuteen. Eteläisen ja pohjoisen patopolun väliin on muodostunut voimakkaasti tihentynyt ruovikko. Se on kuivunut viime vuosikymmeninä ja seuraava vaihe on sen umpeenkasvu ja metsittyminen. Maisemallisesti olisi tärkeää, että saari säilyttäisi hahmonsaa, vaikka se onkin maayhteydessä Stansvikin niemeen. Maisemanhoidollisilla keinoilla tulisi pitää huolta, että entiselle vesialueelle ei pääse kasvamaan puita. (Stansvikin kartanoalue: hoito- ja kehittämisperiaatteita sekä suosituksia jatkosuunnittelulle. Helsingin kaupungin asemakaavaosaston julkaisuja 2003:2, asemakaavaselostuksen liite). Veden vaihtuvuutta lisäämällä patojen

välisellä alueella voidaan viivyttää alueen umpeenkasvua. Ruovikkoaltaan kohdalla luonnonarvoina ovat geologia (liejukerros, arvoluokka , kohtalainen arvo) linnusto (osa laajempaa 8,2 ha aluetta, arvoluokka II) ja lepakot (osa laajemmasta arvokkaasta lepakkoalueesta, arvoluokka I). Veden vaihtuvuuden lisääntyminen ei vaikuta heikentävästi edellisiin luontoarvoihin.

Pohjoisen patopolun kohdalle osoitettu ohjeellinen Thelninginpolun sijainti tulee tarkentaa tarkemman suunnittelun yhteydessä ja linjata polku mahdollisesti etelämpää. Liejukerrostuma on 4,11 hehtaarin laajuinen, eikä huolto- ja virkistysreitit rakentaminen kohtalaisen arvokkaan liejukerrostuman poikki heikennä sen geologista kokonaisarvoa.

Tahvonlahden pohjukkaa ei ole todennettu kluuvifladaksi.

Edellä lausuttu huomioon ottaen voidaan todeta, että asemakaava täyttää MRL 54 §:n 2 momentissa säädetyt vaatimukset luonnonympäristön vaalimisesta.

Valituksissa ei ole tuotu esiin mitään sellaista, jonka perusteella kaupungin voitaisiin katsoa rikkoneen MRL 54 §:n 2 momentin tai LSL:n säännöksiä.

3.1 Lepakoiden lisääntymispaikat

Asemakaavaan ei merkitä rakennuksiin liittyviä ja mahdollisesti ajan myötä muuttuvia eri lajien lisääntymispaikkoja. Nalletalo ja Metsämaja voivat olla nykyisessä käytössä. LSL 49 §:ssä säädetty lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- ja heikentämiskielto otetaan huomioon kaavaa toteutettaessa. Siksi lepakoiden piilopaikkoina tai koloniapaikkoina käyttämien rakennusten tai rakennelmien purkamiseen (hävittäminen) ja korjaustöihin (mahdollinen heikentäminen) tarvitaan LSL 49 §:n mukainen alueellisen ELY-keskuksen poikkeuslupa. Kielto ja poikkeusluvan tarve on otettava huomioon mm. rakentamista ja purkamista koskevien lupien myöntämisen yhteydessä.

3.2 Lepakoiden siirtymä- ja saalistusalueet

Stansvikin alueen asemakaava on suojelukaava jossa kartanoympäristön virkistysalue säilyy hyvin paljon samankaltaisena kuin se nyt on.

Asemakaavaselostuksessa (s.23 – 25) "Vaikutukset luontoon" on todettu seuraavaa: Tahvonlahdenniemen lisäksi kaava-alueen pohjoisosa on arvokasta lepakoiden esiintymisaluetta. Alueelta on tehty

kattava selvitys ja lepakkokartoitus kesällä 2013. Suunnittelualueella on lepakkolajeista havaintoja vesisiipoista, viiksisiipoista, pohjanlepakoista ja korvayököistä. Lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja löytyi Vanhakylästä Metsämajasta ja Nalletalosta. Puut ja metsä lisääntymis- ja levähdyspaikkojen ympärillä ovat tärkeitä siirtymisreittejä piilopaikoista saalistusalueelle ja takaisin. Metsämajan lepakot jäävät saalistamaan Vanhakylän alueelle ja sen ympäristöön samoin kuin osa Nalletalon lepakoista. Lepakkolajit poikkeavat toisistaan elinvaatimuksiltaan. Siippalajit ovat erikoistuneet saalistamaan tietynlaisessa ympäristössä: Vesisiippa veden yllä rannoilla; viiksi- ja isoviiksisiippa harvahkoissa metsissä. Erikoistuneimpina lajeina siipat ovat herkempiä ympäristön muutoksille kuin pohjanlepakko ja korvayökkö, jotka voivat saalistaa monenlaisissa ympäristöissä. (Lepakkoselvitys – Stansvik, Wermundsen Consulting Oy, 19.9.2013 ja Yrjö Siivonen, Helsingin lepakkolajisto ja tärkeät lepakkoalueet vuonna 2003, Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 3/2004, s.8)

Vesisiippojen saalistuspaikkoja ovat Vanhakylän itärannan keskiosa. Vesisiippa karttaa keinovaloja ja rantoja ei tule valaista touko-syyskuun välisenä aikana. Vesisiipan saalistusalueet ovat rannoilla ja rantapuuston säilyttäminen on tärkeää.

Viiksisiipat saalistavat laajemmalla alueella, rantametsissä, kesämaja-alueilla ja harvoissa havupuuvaltaisissa vanhoissa metsissä. Viiksisiippalajien tärkeimmät saalistusalueet suunnittelualueella ovat Vanhakylä ja Stansvikintien varren metsät. Viiksisiippalajien kannalta lentoreittien säilyttäminen paikasta toiseen on tärkeää. Laajat avohakkuut ja metsien valaiseminen heikentävät huomattavasti viiksisiippojen elinolosuhteita.

Pohjanlepakot saalistavat monenlaisissa ympäristöissä kuten metsien reunoissa, rannoilla, ruovikon yllä, hakkuuaukoissa, pihapiireissä, teiden ja parkkipaikkojen yllä. Pohjanlepakot saalistavat korkeammalla avoimella alueella ja ne käyttävät keinovalaistusta tehokkaasti hyväkseen hyönteisten saalituksessa. Pohjanlepakoiden saalistusalueiksi on määritelty Vanhakylä ja Stansvikintien varsi kohdassa, jossa se tekee lähes 90 asteen mutkan.

Korvayököt saalistavat esim. kuusikoissa ja pihapiireissä sekä sekametsän reunassa. Korvayökköjen saalistuspaikka on suunnittelualueella Vanhakylässä.

Vanhakylässä Metsämaja ja Nalletalo ovat lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Nalletalo on kaavassa suojeltu ja Metsämaja säilyy. Vanhakylän puusto on mitattu ja merkitty paikalla. Uudet kesämajat on

sijoitettu siten, ettei suuria puita tarvitse poistaa. Vanhakylässä kaavan toteuttaminen ei heikennä lepakoiden elinolosuhteita.

Asemakaavaehdotuksessa Stansvikintien varressa on pysäköintialue, joka on 55 metrin pituinen ja 17 metrin levyinen ja joka on osittain viiksisiippojen saalistusalueella. Viiksisiippalajien elinolosuhteita heikentävät laajat avohakkuut ja metsän valaiseminen.

Lepakoille on asemakaavoituksella turvattu vaihtoehtoisia siirtymäreittejä. Eri lepakkolajien siirtymä- ja saalistusalueet eivät vaaranna asemakaava-alueella. Thelninginpolku on kapea huoltotie- ja virkistysreitti, jonka rakentamisen yhteydessä on sen reunoille mahdollista jättää puustovyöhyke. Stansvikintien pohjoinen pysäköintipaikka on lepakoiden siirtymäreitillä, mutta sen molemmin puolin on metsää, jota myöten lepakot pystyvät siirtymään. Villberginpalstat ovat suurimmaksi osaksi nykyisellä niittyalueella, joten palstat eivät vaikuta lepakoiden siirtymään. VU-alueella Varisluodonlahdella on merkitty rakennusala v, jolle saa sijoittaa alueen merellistä virkistyskäyttöä palvelevia rakennuksia. Rakennukset ja rakennelmat on tehtävä puusta. Rakennusten sijoittamisessa ja rakentamisessa tulee säästää olemassa olevaa puustoa mahdollisimman paljon. Latvuksien muodostama siirtymäreitti ei oleellisesti heikkene VU-alueen kohdalla. Kaavassa osoitettu rakennusala on laaja suhteessa rakentamisen määrään, joten rakennukset voidaan sijoittaa huomioiden olemassa olevat puut. VU-alueen ympärillä on metsää, mikä tarjoaa lepakoille myös vaihtoehtoisia siirtymisreittejä. Rakennuslupamenettelyssä otetaan huomioon em. hävittämis- ja heikentämiskielto, jolloin voidaan luvissa antaa määräyksiä mm. rakennusten sijoittamisesta.

Asemakaava-alue säilyy virkistysalueena, jossa lepakoiden elinolosuhteet on mahdollista ottaa huomioon tarkemman suunnittelun yhteydessä. Asemakaavan toteuttaminen ei heikennä lepakoiden elinolosuhteita, kun ympäristön rakentamisessa ja luonnonhoidossa huomioidaan eri lepakkolajien vaatimukset.

4.Väitetyt virheet päätöksenteossa

Yleiskaava 2002

Yleiskaavassa 2002 Kruunuvuorenrannan projektialue on erotettu suunnittelualueeksi, jossa yleiskaava osoittaa suunnittelualan maankäyttömuodot ja niiden väliset suhteet. Niiden sijainti ja rajaukset ratkaistaan yksityiskohtaisella kaavoituksella. Uudenkylän alue on yleiskaavassa 2002 edellisellä suunnittelualueella. Kruunuvuorenrannan tavoitteellisen kokonaisrakentamisen määrän johdosta myös Stansvikinummi -nimisen osa-alueen, jossa myös

Uusikylän alue sijaitsee, kaavoittamista asuntorakentamisen piiriin tullaan tutkimaan asemakaavoituksen yhteydessä. Vanhakylässä sijaitsevat kaavan mukaiset uudet mökkipaikat on kaavoitettu valmiiksi, mikäli Uusikylän alue kaavoitetaan asuntorakentamiseen. Vanhakylässä sijaitseville kaavan mukaisille uusille mökkipaikoille on selvitysten mukaan tarvetta Helsingissä ja Laajasalossa, mikäli Uusikylän aluetta ei tulla kaavoittamaan asuntorakentamiseen. Alue soveltuu hyvin tähän käyttötarkoitukseen.

KHO:n päätös

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös (KHO 1326/1/10 annettu 7.6.2011) Stansvikinnummesta ei koske Stansvikin alueen asemakaavaa.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös

Helsingin hallinto-oikeus kumosi 25.5.2012 (12/0519/5) Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksen 14.9.2011 § 160, Laajasalon puisto-, virkistys-, kesämaja-, palstaviljely- ym. alueiden (Stansvikin alue) asemakaavan hyväksyminen nro 11960. Päätöksessä hallinto-oikeus totesi, ettei Stansvikin alueen asemakaavan kaavaselostukseen tai muihinkaan kaava-asiakirjoihin ole kaavan laatimisen selvitysaineistoksi merkitty ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmässä mainittuja tietoja, eikä sellaista ole liitetty myöskään kaavan asiakirja-aineistoon. Luontotietojärjestelmässä mainitut selvitykset, muun muassa "Linnustollisesti arvokkaat kohteet 1999" ja "Lepakkokartoitus 2003" eivät ole olleet asemakaavaa laadittaessa selvitysaineistona. MRL 54 §:n 2 momentissa säädettyjen asemakaavan sisältövaatimusten täyttymistä ei siten voida oikeudellisesti arvioida. Myöskään MRA 25 §:n 2 momentissa säädetty vuorovaikutus kaavan valmistelussa ei ole toteutunut. Tämän vuoksi kaupunginvaltuuston päätös asemakaavan hyväksymisestä oli lainvastaisena kumottava. Kaupunki ei valittanut päätöksestä, vaan kaava valmisteltiin uudelleen.

Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen tehdyt täydennykset

Kaavaselostusta on täydennetty luonnonympäristöä, siitä tehtyjä selvityksiä ja luontovaikutuksia koskevilta osin. Kaavaselostuksen liitteeksi on lisätty:

- Stansvikin kartanoalue, ympäristöhistoriallinen selvitys, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisu 2003:1
- Stansvikin kartanoalue, hoito- ja kehittämisperiaatteita sekä suosituksia jatkosuunnittelulle, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston selvityksiä 2003:1
- Luontoselvitykset, kooste Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen

luontotietojärjestelmästä

- Kruunuvuorenrannan osayleiskaava-alueen luontoselvitys ja maankäytön luontovaikutusten arviointi, Enviro joulukuu 2005, lyhennelmä 2012
- Metsäkohteet (Metso-elinympäristötyypit, Metso-kohteiden arvoluokat), Helsingin kaupungin ympäristökeskus
- Helsingin lepakkolajisto ja tärkeät lepakkoalueet vuonna 2003, Helsingin ympäristökeskuksen julkaisuja 3/2004.

Muuhun asemakaavaa koskevaan aineistoon on lisätty:

- Stansvikin kartanoalueen yleissuunnitelma, Virearc arkkitehdit ja maisema-arkkitehdit, 23.1.2008
- Stansvikin kartanoalueelle sijoittuvien virkistykseen liittyvien alueiden ja rakennusten viitesuunnitelmat sekä kesämajojen tyyppiinirustukset, arkkitehdit Frondelius +Keppo + Salmenperä Oy
- Selvitys eräiden Helsingin kaupungin omistamien metsäalueiden luonnon monimuotoisuudesta. Vuoden 2011 inventoinnin loppuraportti 21.6.2012. (Helsingin kaupungin ympäristökeskus).

Lisäksi selostusta on tarkistettu ja täydennetty vastaamaan nykyistä päätöksentekotilannetta. Kaavakarttaan ei ole tehty muutoksia.

Muistutusten perusteella sekä nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset

Kaavakarttaan on 21.10.2014 tehty muutokset:

- ravintolarakennuksen takaa on poistettu 20 autopaikan pysäköintialue LP ja sen tilalle on puistoalueella osoitettu pysäköimispaikka neljälle ajoneuvolle
- Stansvikintien varteen on lisätty puistoalueelle pysäköimispaikka noin 32 autolle
- talousrakennuksen (t) rakennusala 150 Stansvikintien ja tammikujan risteysalueelta on poistettu
- parakkimainen rakennus, ns. "Metsämaja" säilyy Vanhakylässä
- Vanhakylässä kahdelle kesämajalle, jotka olivat aiemmin Metsämajan paikalla, on osoitettu uudet paikat
- Villberginpalstat on siirretty niittyalueelle ja sen reunametsään
- kaavamääräys VL/s-1 on muutettu seuraavasti " Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen maisema- ja luontoarvot säilyvät
- ravintolan rakennusala (rv) on tarkastettu siten, että asemakaava mahdollistaa joko nykyisen ravintolarakennuksen laajentamisen tai uuden erillisen baari- tai kioskirakennuksen rakentamisen. Rakennusoikeus pysyy samana (420 km²).

Kaavaselostusta on tarkistettu kaavakarttaan tehtyjen muutosten mukaisesti. Kaavaselostuksen liitteeksi on lisätty:
– Lepakkoselvitys - Stansvik 19.9.2013, Wermudsen Consulting Oy.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 14.1.2015 johdosta tehty muutos - kaavakarttaan on Tahvonlahden pohjukan alue muutettu VL/s-1-alueesta VL/s-alueeksi
-kaavaselostusta on tarkistettu kaavakarttaan tehdyn muutoksen mukaisesti.

Asemakaavaa on tehty yhteistyössä Helsingin ympäristökeskuksen kanssa. Ympäristökeskuksen ylläpitämä luontotietorekisteri on ollut lähdetietona ja luontovaikutuksia on arvioitu alan asiantuntijoiden avulla. Tieto mahdollisesta viitasammakkohavainnosta Tahvonlahden pohjukassa saatiin kaavan valmisteluaikana ja se lisättiin asemakaavaselostukseen. Luontotietorekisteriin ja karttaan (kohde 1/2012) tieto ei ollut päivitetty 21.10.2014 mennessä. Luontokohteen 1/2012 rajaukseen ei tullut muutoksia.

Valituksissa ei ole tuotu esiin sellaisia virheitä päätöksenteossa, joiden perusteella kaupungin voitaisiin katsoa rikkoneen lain säännöksiä.

5.Kulttuurihistoriallinen suojelu luontoarvojen suojelun kustannuksella

Stansvikin alueen asemakaava on suojelukaava, jossa kartanoympäristön virkistysalue säilyy hyvin paljon samankaltaisena kuin se nyt on. Kaava-alue on kokonaisuudessaan virkistysaluetta tai virkistystä palvelevia alueita (VL/s, VP/s, VL/s-1, VU, R-1, RP ja LP) VL/s, VLs-1 ja VP/s merkinnät suojaavat alueen luontoarvoja kokonaisvaltaisesti seuraavalla tavalla:

VL/s

Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen geologia-, luonto- ja maisema-arvot säilyvät. Geologisesti arvokasta kohdetta ei saa muuttaa kaivamalla, rikkomalla, ottamalla tai muuten siirtämällä maa-ainesta.

VL/s 1

Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen maisema- ja luontoarvot säilyvät. Kaikki virkistysalumerkinnät sisältävät suojeluvälitteitä. Kaavan asemakaavamerkinnät ja -määräykset turvaavat alueen luontoarvojen säilymisen.

VP/s

Puistoalue, joka on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä. Aluetta tulee hoitaa siten, että alueen ja rakennusrannan kulttuurihistoriallinen arvo ja maisemallinen arvo ja alueen geologiset arvot säilyvät.

Asemakaavaselostuksen liitteenä olevassa selvityksessä (Lyhennelmä Kruunuvuorenrannan osayleiskaava-alueen luontoselvitys- ja maankäytön luontovaikutusten arvioinnista Enviro 2005, s. 22) on suosituksena, että "mahdolliset virkistyskäyttöä palvelevat rakennukset tulisi sijoittaa länsirannalle kartanon rantasauunan ja laiturin väliselle alueelle. Kulku rakennuksille voidaan järjestää saunalle johtavan tien kautta." Asemakaavaselostuksessa (s. 21) on asemakaavan toteuttamisen vaikutuksista luontoon kohdassa Tahvonlahdenniemi mainittu seuraavaa: "Selvityksen mukaisia ohjeita on noudatettu ja nykyisen rantasauunan ja ravintolarakennuksen väliin on annettu kaavassa mahdollisuus rakentaa pieniä (enimmillään 45 k-m²) saunoja, joille kulku tulee saunalle johtavan tien kautta. Alueelta joudutaan poistamaan joitakin puita. Pienten rakennusten sijoittaminen harvahkoon männikköön on mahdollista vain yksittäisiä puita poistamalla. Saunojen rakentamisella kaavan mukaisesti ei ole merkittävää vaikutusta harjun luontoarvoihin, lepakoiden elinolosuhteisiin, harjun geologisiin arvoihin tai kasvillisuuteen."

Koko Stansvikin kaava-alue on valtakunnallisesti merkittävä rakennettua kulttuuriympäristöä. Kaavan liitemateriaalissa (Asemakaavaselostuksen liite, Stansvikin kartanoalue, Ympäristöhistoriallinen selvitys, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2003:1, s. 56) on selvityksen tulkinta kartanopuiston rajauksesta. "Maisemallisesti Stansvikin kartano ja sitä ympäröivät luonnonalueet on jaettavissa eri tyyppisiin alueisiin, joita kartanon pihapiirin ja puiston ohella ovat Tahvonlahdenniemi, saari, metsäiset kallio- ja ranta-alueet, umpeenkasvanut merenlahti ja metsittyneet entiset peltoalueet sekä ympäröivät vesialueet luotoineen. Rakennettu ympäristö voidaan jakaa neljään aluekokonaisuuteen, joita ovat kartanon ydinalue pihapiireineen, lomamaja-alueet Uusikylä ja Vanhakylä sekä kaivos- ja tornihuvila ympäristöineen. Vastarannalla sijaitsevat Nuottaniemen huvilat muodostavat oman kokonaisuutensa, joka on läheisessä yhteydessä kartanoalueeseen. Rakennettua ympäristöä täydentää arvokas luonto." Selvityksen perusteella on rajattu kartanopuiston alue, joka on ollut kaavan laadinnan lähtökohtana. VP/s –merkintä, joka kattaa kartanopuiston ydinalueen on puistoaluetta, joka on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä. Aluetta tulee hoitaa siten, että alueen ja rakennuskannan kulttuurihistoriallinen arvo, maisemallinen arvo ja alueen geologiset arvot säilyvät. VP/s -alueeksi merkityllä alueella sijaitsevat kartanopuistoon oleellisesti liittyvät suojellut rakennukset. Vanhakylän

saaren länsipuolella sijaitseva 8,19 hehtaarin kokoinen umpeen kasvava lahti on linnustollisesti arvokasta aluetta, arvoluokka II. Edelleen selvityksessä todetaan (Asemakaavaselostuksen liite, Stansvikin kartanoalue, Ympäristöhistoriallinen selvitys, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2003:1, s. 45), että vesipinta on tärkeä osa Stansvikin maisemaa. Tiheän puuston ansiosta maisema on yksipuolistunut ja vaihtelevat näkymät merelle ja kohti päärakennusta ovat kasvaneet umpeen. Asemakaavassa on merkintä wa, joka on kulttuurihistoriallisesti merkittävään maisemapuistoon liittyvä ohjeellinen vesialueen osa, jonka tulee olla avoimena vesipintana. Wa -merkinnän raja-alue on ohjeellinen ja se sijaitsee Kartanopuiston ydinalueen, Anna Sofian puiston ja Onnentempelinpuiston välisellä suppealla vesialueella.

Yhteenveto

Valituksissa ei ole esitetty sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella päätös tulisi kumota. Kaavoitusmenettely on toteutettu MRL 62 §:ssä ja MRA 25 ja 32 §:ssä edellytetyllä tavalla, kaavan vaikutusten selvittäminen on perustunut MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n säännöksiin, kaava täyttää MRL 54 §:n sisältövaatimukset ja perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin ja LSL:n ja LSA:n säännöksiä on noudatettu. Kaavapäätös ei siten ole syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla tavalla virheellisessä järjestyksessä eikä päätös muutenkaan ole lainvastainen.

Kaupunginhallitus pyytää valitusten hylkäämistä perusteettomina ja niiden jättämistä tutkimatta päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen kohdistuvilta osin.

Lisätiedot

Taina Lehtinen, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36552
taina.lehtinen(a)hel.fi

§ 488

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 17 ja 18 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunkisuunnittelulautakunta	21.4.2015
asuntotuotantotoimisto	
- toimitusjohtaja	27.4.2015

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 489

Iltakouluasia: Tapahtumajärjestämisen melurajoitukset

HEL 2015-005236 T 11 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä asian tiedoksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Päivi Munther, tuottaja, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tapahtumajärjestämisen melurajoituksia on käsitelty kaupunginjohtajan asettamassa (28.11.2012) työryhmän mietinnössä (27.5.2013) sekä kaupunginjohtajan johtajistokäsittelyssä 16.4.2014.

Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä melutyöryhmän mietinnön pohjalta kehottaa elinkeino-osastoa valmistelemaan kaupungin strategiaohjelmassa 2013 - 2016 mainittua tapahtumapaikkojen konseptointia, tapahtumapaikkojen kartoittamista, niille laadittavia paikkakohtaisia toimintasäntöjä, kullekin paikalle sopivia tapahtumatyyppejä, suositeltavia melutaso- ja aikarajoja sekä muita yksityiskohtaisempia määräyksiä. Lisäksi kaupunginjohtaja päätti kehottaa elinkeino-osastoa yhdessä ympäristökeskuksen kanssa valmistelemaan kaupungin päätöksentekoon esityksen suositeltavista aikarajojen joustovaihtoehdoista osana tapahtumapaikkakohtaista konseptointia siten, että ulkoilmakonserttien päättymisaika olisi lähtökohtaisesti arkisin klo 23.00 ja viikonloppuisin klo 24.00, yksipäiväisen tapahtuman oletusaikarajan ollessa 24.00.

Asiaa kokouksessa esittelevät elinkeinojohtaja Marja-Leena Rinkineva ja ympäristösuojelupäällikkö Päivi Kippo-Edlund.

Esittelijä

04.05.2015

Kj/7

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Päivi Munther, tuottaja, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Melutyöryhmän mietintö (27.5.2013)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Asianosaiset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 490

Iltakouluasia: Sosiaali- ja terveystalvelujen uudistaminen, uudet palvelukeskukset ja palvelujen integraatio

HEL 2015-004947 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi saadun selvityksen sosiaali- ja terveystalvelujen uudistamisesta, uusista palvelukeskuksista ja palvelujen integraatiosta.

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2030

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveystoimen uudistamisen keskeiseksi tavoitteeksi on asetettu palveluintegraatio. Sosiaali- ja terveystalvutakunnan 7.10.2014 hyväksymän liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman mukaan vuonna 2030 Helsingissä on perhekeskuksia, terveystalvut- ja hyvinvointikeskuksia sekä monipuolisia palvelukeskuksia muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen lisäksi. Tarkoitus on vahvistaa sähköisiä palveluja, asukkaiden itsehoitoa ja omahoitoa sekä lisätä asiakkaan luo vietäviä palveluja. Ruotsinkieliset palvelut on tarkoitus järjestää joko integroituna muihin palveluihin tai osittain keskitettyinä tiettyihin toimipisteisiin.

Helsingin väestöennuste, palvelutarpeiden ja toimintaympäristön muutokset ohjaavat palvelujen uudistamista. Toimitilojen keskittäminen edellyttää uusia toimintamalleja ja tilaratkaisuja.

Valtaosa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeista liittyy monimuotoisiin ongelmiin. Yleinen elämänhallinta, mielenterveyden, päihteiden käytön ja sosiaalisten suhteiden ongelmat kietoutuvat yhteen eikä niitä voida hoitaa kapeiden erityispalvelujen avulla. Laaja-alaisia palveluja pystytään järjestämään vain isoissa yksiköissä, joissa on riittävän monipuoliset palvelut ja moniammatillinen henkilökunta. Perhekeskuksissa, terveys- ja hyvinvointikeskuksissa ja monipuolisissa palvelukeskuksissa on mahdollista yhdistää eri asiantuntijoiden osaaminen asiakkaiden tarpeista lähteväksi palveluksi. Taloudelliset skaalaedut toteutuvat isommissa yksiköissä halvempina yksikkökustannuksina. Uudet palvelumallit muuttavat myös lähipalvelujen rakennetta.

Vs. apulaiskaupunginjohtaja Pia Sutinen ja sosiaali- ja terveysviraston virastopäällikkö Hannu Juvonen selostavat asiaa kaupunginhallituksen kokouksessa.

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2030

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveysvirasto

04.05.2015

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 440 - 472, 474 - 479, 481 ja 483 - 490 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 473, 480 ja 482 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.05.2015

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)
(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistystoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

04.05.2015

Kaupunginhallitus

Tatu Rauhamäki
puheenjohtaja

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Pilvi Torsti

Laura Rissanen

Marcus Rantala

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 12.05.2015.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566